

Euroopa Liidu
Nõukogu

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0259 (NLE)

Brüssel, 17. november 2023
(OR. en)

11668/23
ADD 2
LIMITE

POLCOM 158
SERVICES 35
FDI 22
COLAC 90

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Euroopa Liidu ja Tšiili Vabariigi vaheline kaubanduse vaheleping

---

TULEVASTE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

Märkused

1. Liidetes 10-B-1 ja 10-B-2 sisalduvates lepinguosaliste loendites on artiklite 10.11 ja 11.8 kohaselt esitatud lepinguosaliste reservatsioonid seoses kehtivate või rangemate või uute meetmetega, mis ei vasta järgmistest artiklitest tulenevatele kohustustele:

- a) artikkel 11.6;
- b) artikkel 10.6 või 11.4;
- c) artikkel 10.8 või 11.5;
- d) artikkel 10.10; või
- e) artikkel 10.9.

2. Lepinguosalise reservatsioonid ei piira lepinguosaliste teenuskaubanduse üldlepingust (GATS) tulenevaid õigusi ja kohustusi.

3. Iga reservatsioon sisaldab järgmisi elemente:

- a) „sektor“ – üldine sektor, milles reservatsioon tehakse;
- b) „allsektor“ – konkreetne sektor, milles reservatsioon tehakse;
- c) „tegevusala klassifikatsioon“ – asjakohasel juhul reservatsiooniga hõlmatud tegevus vastavalt CPC-le või ISIC rev 3.1-le või reservatsioonis sõnaselgelt teisiti kirjeldatud tegevus;
- d) „reservatsiooni liik“ – käesoleva lisa punktis 1 osutatud kohustus, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- e) „kirjeldus“ – reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse ulatus ning
- f) „kehtivad meetmed“ – reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse suhtes kohaldatavad kehtivad meetmed, mis läbipaistvuse huvides täpsustatakse.

4. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse kõiki reservatsiooni elemente. Kirjelduse element on teiste elementide suhtes ülimuslik.

5. Lepinguosaliste loendites osutab „ISIC Rev. 3.1“ rahvusvahelisele majanduse tegevusalade klassifikaatorile, mis on esitatud ÜRO Statistikaameti väljaandes *Statistical Papers*, M seeria, nr 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.

6. Lepinguosaliste loendites tehakse reservatsioon lepinguosalise territooriumil kohapealse esindatuse nõude suhtes seoses artikliga 11.6 ja mitte seoses artiklitega 10.6 või 11.4, või 10-C lisa seoses artikliga 11.7.

7. Euroopa Liidu tasandil tehtud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu meetme, liikmesriigi keskvalitsuse tasandi meetme või liikmesriigi mõne valitsuse meetme suhtes, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Liikmesriigi tehtud reservatsioon kehtib selle liikmesriigi kesk-, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme suhtes. Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskvalitsuse tasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, millel on kõigil võrdsed seadusandlikud volitused. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide kohaldamisel tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad. Tšiili tasandil tehtud reservatsioon kehtib keskvalitsuse või kohaliku omavalitsuse meetme suhtes.

8. Lepinguosaliste loendid ei sisalda kvalifikatsiooninõuete ja -menetluste, tehniliste standardite ning litsentsimisnõuete ja -menetlustega seotud meetmeid, kui need ei kujuta endast piirangut artiklite 10.6 ja 11.4 tähenduses. Kõnealuste meetmete hulka võivad kuuluda eelkõige nõuded saada tegevusluba, täita universaalteenuse osutamise kohustust, omada reguleeritud sektorites tegutsemisel tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, sealhulgas keeleksamid, vastata teataval kutsealal tegutsemise nõuetele, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, omada teenuse osutamiseks kohalikku esindajat või omada kohalikku aadressi, või muud mittediskrimineerivad nõuded, mille kohaselt teatavat tegevust ei tohi ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole käesolevas lisa loetletud, jätkatakse nende kohaldamist.

9. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõuet laiendada Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriikides, järgmiste isikute suhtes:

- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või
- b) juriidilised isikud, kes on asutatud või organiseeritud teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus.

10. Kohtlemine, mis tagatakse juriidilistele isikutele, kelle on asutanud lepinguosalise investoriid vastavalt teise lepinguosalise õigusele (Euroopa Liidu puhul liikmesriigi õigusele) ning kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on teise lepinguosalise territooriumil, ei piira 10. peatüki kohaste tingimuste või kohustuste kohaldamist, mis võivad olla kehtestatud kõnealuste juriidiliste isikute suhtes siis, kui nad teise lepinguosalise territooriumil asutati, ning nende kohaldamist jätkatakse.

11. Lepinguosaliste loendeid kohaldatakse üksnes lepinguosaliste territooriumide suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need ei mõjuta liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Euroopa Liidu õigusest.

12. Järgnevas Euroopa Liidu loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

EU Euroopa Liit, sealhulgas kõik selle liikmesriigid

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EUROOPA LIIDU LOEND

Reservatsioon nr 1 – Kõik sektorid

Reservatsioon nr 2 – Kutseteenused, välja arvatud tervishoiuga seotud teenused

Reservatsioon nr 3 – Kutseteenused – tervishoiuga seotud teenused ja ravimite jaemüük

Reservatsioon nr 4 – Äriteenused – teadus- ja arendusteenused

Reservatsioon nr 5 – Äriteenused – kinnisvarateenused

Reservatsioon nr 6 – Äriteenused – rendi- või liisinguteenused

Reservatsioon nr 7 – Äriteenused – inkassoteenused ja krediidiinfoteenused

Reservatsioon nr 8 – Äriteenused – tööjõu vahendamise teenused

Reservatsioon nr 9 – Äriteenused – turva- ja juurdlusteenused

Reservatsioon nr 10 – Äriteenused – muud äriteenused

Reservatsioon nr 11 – Telekommunikatsioon

Reservatsioon nr 12 – Ehitus

Reservatsioon nr 13 – Turustusteenused

Reservatsioon nr 14 – Haridusteenused

Reservatsioon nr 15 – Keskkonnateenused

Reservatsioon nr 16 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Reservatsioon nr 17 – Turismi- ja reisiteenused

Reservatsioon nr 18 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Reservatsioon nr 19 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

Reservatsioon nr 20 – Põllumajandus, kalapüük ja vesi

Reservatsioon nr 21 – Kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus

Reservatsioon nr 22 – Muud mujal nimetamata teenused

Reservatsioon nr 1 – Kõik sektorid

Sektor: Kõik sektorid

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Toimivusnõuded (investeeringud)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Peatükk/jaotis: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Asutamine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Piirangud, millega keelatakse füüsilistel isikutel, kellel ei ole Ahvenamaa piirkondlikku kodakondsust, ja juriidilistel isikutel omandada ja omada kinnisvara Ahvenamaal ilma saarestiku pädevate asutuste loata. Kehtivad asutamiseõiguse ja majandustegevusega tegelemise õiguse piirangud füüsilistele isikutele, kellel ei ole Ahvenamaa piirkondlikku kodakondsust, või ettevõtetele, kui neil ei ole saarestiku pädevate asutuste luba.

Kehtivad meetmed:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Ahvenamaa maaomandamise seadus) (3/1975), § 2; ja Ahvenanmaan itsehallintolaki (Ahvenamaa autonoomia seadus) (1144/1991), § 11.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

FR: Vastavalt finants- ja rahaseadustiku artiklitele L151-1 ja 153-1 jj tuleb Prantsusmaal finants- ja rahaseadustiku artiklis R151-3 loetletud sektorites välisinvesteeringute tegemiseks saada majandusministeeriumi eelnev heakskiit.

Kehtivad meetmed:

FR: Vt eelnev kirjelduse element.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

FR: Hiljuti erastatud äriühingutes välisosaluse piiramine avalikkusele pakutavate aktsiate hulgaga, mille Prantsusmaa valitsus määrab kindlaks igal üksikjuhul eraldi. Teatavates kaubandus-, tööstus- või käsitöövaldkondades on vaja asutamiseks eriluba, kui tegevdirektoril ei ole alalist elamisluba.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

BG: Teatavate riigi või avaliku vara kasutamisega seotud majandustegevusalade puhul on nõutav kontsessiooniseaduse alusel antud kontsessioon.

Äriühingud, mille kapitalist üle 50 % kuulub riigile või omavalitsusele, peavad saama äriühingu põhivara võõrandamise tehingu sooritamiseks ja osaluse soetamist, rentimist, ühistegevust, laenu, nõuete kindlustamist või käskvekslitest tulenevaid kohustusi käsitleva lepingu sõlmimiseks loa erastamisagentuurilt või muult riiklikult või piirkondlikult asutuselt (sõltuvalt sellest, kumb neist on pädev asutus). Seda reservatsiooni ei kohaldata mäetööstuse suhtes, mille puhul kehtib käesoleva lepingu 10-A lisa sisalduvas Euroopa Liidu loendis sätestatud eraldi reservatsioon.

IT: Valitsus võib kasutada ettevõtete puhul, kes tegutsevad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas, ning teatava energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegilise tähtsusega tegevuse puhul teatavaid erivolitusi. See ei kehti üksnes erastatud äriühingute, vaid kõigi juriidiliste isikute kohta, kes täidavad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas strateegiliselt tähtsaks peetavaid ülesandeid.

Oluliste kaitse ja riikliku julgeoleku huvide tõsise kahjustamise ohu esinemise korral on valitsusel järgmised erivolitused:

- i) kehtestada aktsiate ostmiseks eritingimused;
- ii) panna veto otsustele, mis on seotud selliste toimingutega nagu üleminekud, ühinemised, jagunemised ja tegevuse muutmine, või
- iii) tühistada aktsiate omandamine, kui ostja püüab saavutada kapitalis osalust, mis võib mõjutada kaitse- ja riikliku julgeoleku huve.

Asjaomane äriühing peab teatama peaministri kabinetile igast otsusest, toimingust või tehingust (näiteks üleminek, ühinemine, jagunemine, tegevuse muutmine või tegevuse lõpetamine), mis on seotud energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegiliste varadega. Eelkõige teatatakse sellest, kui vara omandab väljastpoolt Euroopa Liitu pärit füüsiline või juriidiline isik, kes saab sellega äriühingu üle kontrolli.

Peaminister võib kasutada järgmisi erivolitusi:

- i) panna veto otsustele, toimingutele ja tehingutele, mille puhul esineb erakorraline oht kahjustada tõsiselt avalikke huve seoses võrkude ja varustuse kindluse ja toimimisega;
- ii) kehtestada avalike huvide kindlustamiseks eritingimused või
- iii) tühistada omandamine, kui peaks esinema erakorraline risk riigi olulistele huvidele.

Kriteeriumid, mille alusel hinnata tegelikku või erakorralist ohtu, ning erivolituste kasutamise tingimused ja kord on sätestatud seaduses.

Kehtivad meetmed:

IT: Seadus nr 56/2012 erivolituste kohta, mida kasutatakse kaitse ja riikliku julgeoleku, energia, transpordi ja side valdkonnas tegutsevate äriühingute puhul, ning peaministri 30. novembri 2012. aasta dekreet DPCM 253, millega määratakse kindlaks strateegilise tähtsusega tegevusalad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

LT: Riikliku julgeoleku seisukohast strateegilise tähtsusega ettevõtted, sektorid, tsoonid, varad ja rajatised.

Kehtivad meetmed:

LT: 10. oktoobri 2002. aasta seadus nr IX-1132 Leedu Vabariigi riikliku julgeoleku tagamise seisukohast oluliste objektide kaitse kohta (viimati muudetud 17. septembril 2020, nr XIII-3284).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ning kõrgem juhtkond ja juhatus:

SE: asutajate, kõrgema juhtkonna ja juhatuse suhtes kohaldatavad diskrimineerivad nõuded uute õiguslike vormide inkorporeerimisel Rootsi õigusesse.

b) Kinnisvara omandamine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

HU: Riigi varade omandamine.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HU: Põllumaa omandamine välisriikide juriidiliste isikute ja mitteresidendist füüsiliste isikute poolt.

Kehtivad meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CXXII põllumajandus- ja metsamaade ringluse kohta (II peatükk (§ 6–36) ja IV peatükk (§ 38–59)) ning 2013. aasta seadus nr CCXII üleminekumeetmete ja teatavate sätete kohta, mis on seotud 2013. aasta seadusega nr CXXII põllumajandus- ja metsamaade ringluse kohta (IV peatükk (§ 8–20)).

LV: Maapiirkondade maa omandamine Tšiili või kolmanda riigi kodanike poolt.

Kehtivad meetmed:

LV: Maapiirkondades maa erastamise seadus, §§ 28, 29, 30.

SK: Välisriikide äriühingud ja füüsilised isikud ei saa omandada põllumajandus- ja metsamaad väljaspool omavalitsusele kuuluvat hoonestatud ala ega teatavat muud maad (nt loodusvarad, järved, jõed, avalikud teed jne).

Kehtivad meetmed:

SK: Seadus nr 44/1988 loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta, seadus nr 229/1991 maa ja muude põllumajandusvalduste omandiõiguse reguleerimise kohta, seadus nr 460/1992 – Slovaki Vabariigi põhiseadus, seadus nr 180/1995 teatavate meetmete kohta maa omandiõiguse korras,

seadus nr 202/1995 välisvaluuta kohta seadus nr 503/2003 maa omandiõiguse tagastamise kohta, seadus nr 326/2005 metsade kohta ning seadus nr 140/2014 põllumajandusmaa omandiõiguse omandamise kohta.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Välisriigi füüsilised ja juriidilised isikud ei saa maad omandada. Välisosalusega Bulgaaria juriidilised isikud ei saa omandada põllumajandusmaad. Välisriigi juriidilised isikud ja välismaal alalist elukohta omavad välisriigi kodanikud võivad omandada hooneid ja kinnisvara omandiõigusi (õigus kasutada, õigus ehitada, õigus püstitada pealisehitisi ja õigus kehtestada servituute). Välisriigi füüsilised isikud, kelle alaline elukoht on välismaal, ja välisriigi juriidilised isikud, milles välisosalus tagab häälteenamuse otsuste vastuvõtmisel või tagasilükkamisel, võivad saada kinnisvara omandiõiguse ministrite nõukogu määratud piirkondades vastava loa alusel.

Kehtivad meetmed:

BG: Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse artikkel 22, põllumajandusmaa omamise ja kasutamise seaduse artikkel 3 ja metsaseaduse artikkel 10.

EE: Välisriigi füüsilised või juriidilised isikud, kes ei kuulu EMP ega Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD), võivad omandada põllumajandus- või metsamaad hõlmava kinnisasja üksnes maavanema või omavalitsuse loal ning nad peavad suutma tõendada seaduses ettenähtud viisil, et omandatavat kinnisasja kasutatakse vastavalt selle eesmärgile tõhusalt, säästvalt ja sihtotstarbeliselt.

Kehtivad meetmed:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse 2. ja 3. peatükk.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiritülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

LT: Kõik Euroopa Liidu võetud kohustustega kooskõlas olevad meetmed, mida kohaldatakse Leedus GATSi raames seoses maa omandamisega. Maatükkide omandamise menetlus, tingimused ja piirangud kehtestatakse põhiseaduse, maaseaduse ja põllumajandusmaa omandamise seadusega.

Kohalikel omavalitsustel ning muudel OECD ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmete riiklikel üksustel, kes tegelevad Leedus majandustegevusega, mis on kindlaks määratud põhiseadusega kooskõlas Euroopa Liidu ja muude integratsiooni kriteeriumidega, mille täitmisega on Leedu algust teinud, on lubatud omandada mittepõllumajanduslikku maad, mis on vajalik nende otseseks tegevuseks vajalike hoonete ja rajatiste ehitamiseks ning kasutamiseks.

Kehtivad meetmed:

LT: Leedu Vabariigi põhiseadus; Leedu Vabariigi 20. juuni 1996. aasta seadus nr I-1392 Leedu Vabariigi põhiseaduse artikli 47 lõike 3 rakendamise kohta, uus redaktsioon 20. märtsist 2003, nr IX-1381, viimati muudetud 12. jaanuaril 2018, nr XIII-981; 26. aprilli 1994. aasta seadus nr I-446 maa kohta, uus redaktsioon 27. jaanuarist 2004, nr IX-1983, viimati muudetud 26. juunil 2020, nr XIII-3165; 28. jaanuari 2003. aasta seadus nr IX-1314 põllumajandusmaa omandamise kohta, uus redaktsioon 1. jaanuarist 2018, nr XIII-801, viimati muudetud 14. mail 2020, nr XIII-2935; ning 22. novembri 1994. aasta seadus nr I-671 metsa kohta, uus redaktsioon 10. aprillist 2001, nr IX-240, viimati muudetud 25. juunil 2020, nr XIII-3115.

c) Tunnustamine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

EU: Euroopa Liidu direktiive diplomite ja muude kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kohta kohaldatakse üksnes Euroopa Liidu kodanike suhtes. Õigus osutada teenust seadusega reguleeritud erialal ühes liikmesriigis ei anna õigust osutada kõnealust teenust teises liikmesriigis.

d) Enamsoodustusrežiim

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

EU: Kolmandale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt rahvusvahelistele investeerimislepingutele või muudele käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval jõustunud või allkirjastatud kaubanduslepingutele.

EU: Kolmandale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele või mitmepoolsetele lepingutele, mille alusel:

- i) luuakse teenuste ja investeeringute siseturg;
- ii) antakse asutamisõigus või
- iii) nõutakse õigusaktide ühtlustamist ühes või enamas majandussektoris;

„teenuste ja investeeringute siseturg“ – sisepiirideta ala, kus on tagatud teenuste, kapitali ja isikute vaba liikumine;

„asutamisõigus“ – kohustus kõrvaldada kahepoolse või mitmepoolse lepingu poolte vahel lepingu jõustumise kuupäevaks põhimõtteliselt kõik asutamisõigust piiravad tõkked.

Asutamisõigus hõlmab kahepoolse või mitmepoolse lepingu poolte kodanike õigust asutada ja juhtida ettevõtteid samadel tingimustel kui need, mis on kodanike jaoks sätestatud selle riigi õigusaktides, kus kõnealune tegevus toimub;

„õigusaktide ühtlustamine“:

- i) kahepoolse või mitmepoolse lepingu ühe või enama poole õigusaktide ühtlustamine teis(t)e kõnealuse lepingu pool(t)e õigusaktidega või
- ii) ühiste õigusaktide ülevõtmine kahepoolse või mitmepoolse lepingu poolte õigusesse.

Selline ühtlustamine või ülevõtmine peab toimuma ja loetakse toimunuks üksnes hetkel, mil see jõustub kahepoolse või mitmepoolse lepingu poole või poolte riigisisises õiguses.

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Majanduspiirkonna leping,¹ stabiliseerimislepingud; ELi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelised kahepoolsed lepingud ning põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud.

EU: Diferentseeritud kohtlemise võimaldamine seoses asutamisõigusega kodanikele või ettevõtjatele vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele järgmiste liikmesriikide vahel: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT ning järgmiste riikide või vürstiriikide vahel: Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani Linnriik.

---

¹ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

DK, FI, SE: Taani, Soome ja Rootsi võetavad meetmed, millega püütakse edendada Põhjamaade koostööd, nagu:

- i) rahaline toetus teadus- ja arendusprojektidele (Põhjamaade Tööstusfond);
- ii) rahvusvaheliste projektide teostatavusuuringute rahastamine (Põhjamaade Projektifond), ning
- iii) rahaline abi keskkonnatehnoloogiat kasutavatele äriühingutele (Põhjamaade Keskkonnainvesteeringute Korporatsioon). Põhjamaade Keskkonnainvesteeringute Korporatsiooni (NEFCO) eesmärk on edendada Põhjamaade keskkonnahuvidega seotud investeeringuid, keskendudes Ida-Euroopale.

See reservatsioon ei piira lepinguosalise hangete või käesoleva lepingu artikli 11.1 lõike 2 punktides e ja f osutatud subsiidiumide välistamist.

PL: Asutamist või teenuste piiriülest osutamist käsitlevaid soodustingimusi, mis võivad hõlmata teatavate Poolas kohaldatavate reservatsioonide loendis esitatud piirangute kaotamist või muutmist, võib laiendada kaubandus- ja laevasõidulepingutega.

PT: Teatava tegevuse või teatavate kutsealade korral kodakondsusnõude kohaldamisest loobumine selliste füüsiliste isikute suhtes, kes osutavad teenuseid riikides, mille ametlik keel on portugali keel (Angola, Brasiilia, Cabo Verde, Guinea-Bissau, Ekvatoriaal-Guinea, Mosambiik, São Tomé ja Príncipe ning Ida-Timor).

e) Relvad, laskemoon ja sõjavarustus

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolu:

EU: Relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine. Sõjavarustus piirdub toodetega, mis on ette nähtud ja mida valmistatakse üksnes sõjaliseks kasutuseks seoses sõjapidamise või kaitsetegevusega.

Reservatsioon nr 2 – Kutseteenused, välja arvatud tervishoiuga seotud teenused

Sektor: Kutseteenused – õigusteenused: notarite ja kohtutäiturite teenused; majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused, maksualase nõustamise teenused; arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused, inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 861 osa, CPC 87902 osa, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674 ja CPC 879 osa

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Õigusteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

EU, välja arvatud SE: Õigusala nõustamine ning volitamis-, dokumenteerimis- ja tõendamisteenused, mida osutavad avalikke ülesandeid täitvad õigusspetsialistid, näiteks notarid, „huissiers de justice“ ja muud „officiers publics et ministériels“, ning teenused, mida osutavad valitsuse ametliku aktiga määratud kohtutäiturid (CPC 861 osa, CPC 87902 osa).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

BG: Äriühingute asutamise ja äriühingute tegevuse korral ning teenuste osutamise korral võib võimaldada täielikku võrdset kohtlemist üksnes äriühingutele, mis on asutatud riikides, kellega on sõlmitud või sõlmitakse sooduskohtlemist käsitlevad lepingud, ja selliste riikide kodanikele (CPC 861 osa).

LT: Välisriikide advokaadid võivad kohtus advokaadina tegutseda üksnes kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega (CPC 861 osa), sealhulgas konkreetsete sätetega, mis käsitlevad seaduslikku esindamist kohtus.

- b) Auditeerimisteenused (CPC 86211, 86212, välja arvatud majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: Sõltumatu finantsauditi peab tegema registreeritud audiitor, kes on vannutatud audiitorite instituudi liige. Vastastikkuse põhimõtte alusel registreerib vannutatud audiitorite instituut Tšiili või kolmanda riigi auditeeriva üksuse, kui asjaomane riik esitab tõendid selle kohta, et:

- i) kolmveerand üksuse juhtorganite liikmetest ja üksuse nimel auditeid tegevad registreeritud audiitorid vastavad nõuetele, mis on samaväärsed Bulgaaria audiitorite suhtes kohaldatavate nõuetega, ja on edukalt sooritanud asjaomase eksami;
- ii) auditeeriv üksus teeb sõltumatuid finantsauditeid kooskõlas sõltumatuse ja objektiivsuse nõudega ning
- iii) auditeeriv üksus avaldab oma veebisaidil igal aastal läbipaistvusaruande või täidab muid samaväärseid avalikustamismõudeid, kui ta auditeerib avaliku huvi üksuseid.

Kehtivad meetmed:

BG: Sõltumatu finantsauditi seadus.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

CZ: Tšehhis võib auditeid teha ainult juriidiline isik, milles Tšehhi või teiste liikmesriikide kodanike kapitaliosalused või hääleõigused moodustavad vähemalt 60 %.

Kehtivad meetmed:

CZ: 14. aprilli 2009. aasta seadus nr 93/2009 Coll. audiitorite kohta, kehtivas sõnastuses.

c) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused (CPC 8674)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

HR: Linnaplaneerimise teenuste piiriülene osutamine.

Reservatsioon nr 3 – Kutseteenused –tervishoiuga seotud teenused ja ravimite jaemüük

Sektor: Tervishoiuga seotud kutseteenused ja ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121, 932

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Meditsiini- ja hambaraviteenused; ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenused (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, ämmaemandate, füsioterapeutide ja parameedikute teenuste ning psühholoogide teenuste, välja arvatud meditsiiniõdede teenuste osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 9312, 93191).

Kehtivad meetmed:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (eratervishoiu seadus) (152/1990).

BG: Kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, meditsiiniõdede, ämmaemandate, füsioterapeutide ja parameedikute teenuste ning psühholoogide teenuste osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 9312, 9319).

Kehtivad meetmed:

BG: Meditsiiniastutuste seadus, seadus meditsiiniõdede, ämmaemandate ja nendega seotud meditsiinitöötajate kutseorganisatsiooni kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CZ, MT: Kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide teenuste ning muude seonduvate teenuste osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 9312, 9319 osa).

Kehtivad meetmed:

CZ: Seadus nr 296/2008 Coll. inimmeditsiinis kasutatavate inimkudede ja rakkude kvaliteedi ja ohutuse tagamise kohta (inimkudede ja -rakkude seadus); seadus nr 378/2007 Coll. ravimite kohta ja teatavate seonduvate seaduste muutmise kohta (ravimiseadus); seadus nr 268/2014 Coll., mis käsitleb meditsiiniseadmeid ja millega muudetakse seadust nr 634/2004 Coll. haldustasude kohta, mida on hiljem muudetud; seadus nr 285/2002 Coll. kudede ja elundite annetamise, eemaldamise ja siirdamise ning teatavate seaduste muutmise kohta (siirdamiseadus); seadus nr 372/2011 Coll. tervishoiuteenuste ja nende osutamise tingimuste kohta; ning seadus nr 373/2011 Coll. konkreetsete tervishoiuteenuste kohta.

Seoses piiriülese teenuskaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud NL ja SE: Kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide teenuste osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor, eeldab elukohanõude täitmist. Neid teenuseid võivad pakkuda üksnes Euroopa Liidu territooriumil füüsiliselt kohal viibivad füüsilised isikud (CPC 9312, 93191 osa).

BE: Kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenuste piiriülene osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 85201 osa, 9312, 93191 osa).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

PT: Välisriikide spetsialistidel võidakse lubada töötada füsioterapeudi, parameediku ja kiropoodi kutsealal vastastikkuse tingimusel.

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BG: Veterinaarmeditsiinasutuse võib asutada füüsiline või juriidiline isik.

Veterinaarmeditsiini võivad praktiseerida ainult Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi kodanikud ja alalised elanikud (alalistelt elanikelt nõutakse füüsilist kohalolu).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BE, LV: Veterinaarteenuste piiriülene osutamine.

- c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused (CPC 63211)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud BE, BG, EE, ES, IE ja IT: Posti teel saab tellida üksnes EMP liikmesriikidest ning selleks et tegeleda ravimite ja spetsiifiliste meditsiinikaupade jaemüügiga üldsusele Euroopa Liidus on seega nõutav tegevuskoht ükskõik millises neist riikidest.

CZ: Jaemüük on võimalik üksnes liikmesriikidest.

BE: Ravimite ja spetsiifiliste meditsiinikaupade jaemüük võib toimuda üksnes Belgias asutatud apteegi kaudu.

BG, EE, ES, IT ja LT: Ravimite piiriülene jaemüük.

IE ja LT: Retseptiravimite piiriülene jaemüük.

PL: Ravimikaubanduses osalevad vahendajad peavad olema registreeritud ja neil peab olema Poola territooriumil elukoht või registrijärgne asukoht.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste kaupade jaemüük.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

SE: Ravimite jaemüük ja nende pakkumine üldsusele.

Kehtivad meetmed:

AT: Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGBl. nr 185/1983, §-d 57, 59 ja 59a, ning

Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGBl. nr 657/1996, mida on muudetud, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

CZ: Seadus nr 378/2007 Coll. ravimite kohta, kehtivas sõnastuses; ja seadus nr 372/2011 Coll. tervishoiuteenuste kohta, kehtivas sõnastuses.

FI: Lääkelaki (ravimiseadus) (395/1987).

PL: Ravimiseaduse artikkel 73a (ametlik väljaanne, 2020, nr 944, 1493).

SE: Seadus ravimitega kauplemise kohta (2009:336); määrus ravimitega kauplemise kohta (2009:659); ning Rootsi ravimiamet on vastu võtnud ka lisaeeskirjad, mille üksikasjad leiab viite „LVFS 2009:9“ kaudu.

Reservatsioon nr 4 – Äriteenused – teadus- ja arendusteenused

Sektor: Teadus- ja arendusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 851, 852, 853

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

RO: Teadus- ja arendusteenuste piiriülene osutamine.

Kehtivad meetmed:

RO: Valitsuse määrus nr 6/2011; haridus- ja teadusministri korraldus nr 3548/2006 ja valitsuse otsus nr 134/2011.

Reservatsioon nr 5 – Äriteenused – kinnisvarateenused

Sektor: Kinnisvarateenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 821, 822

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

CZ ja HU: Kinnisvarateenuste piiriülene osutamine.

Reservatsioon nr 6 – Äriteenused – rendi- või liisinguteenused

Sektor: Operaatorita rendi- või liisinguteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 832

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

BE ja FR: Operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või liisinguteenuste piiriülene osutamine.

Reservatsioon nr 7 – Äriteenused – inkassoteenused ja krediidiinfoteenused

Sektor: Inkassoteenused, krediidiinfoteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87901, 87902

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kohalik kohalolu

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

EU, välja arvatud ES, LV ja SE: Inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamine.

Reservatsioon nr 8 – Äriteenused – tööjõu vahendamise teenused

Sektor – allsektor: Äriteenused – tööjõu vahendamise teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud HU ja SE: Koduabiliste, muude kaubandus- ja tööstustöölise, õendustöötajate jm töötajate värbamise teenused (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI ja SK: Juhtide otsimise teenused (CPC 87201).

AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI ja SK: Kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste osutamine (CPC 87202).

AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI ja SK: Kontori abipersonali värbamise teenused (CPC 87203).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud BE, HU ja SE: Kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste piiriülene osutamine (CPC 87202).

IE: Juhtide otsimise teenuste piiriülene osutamine (CPC 87201).

FR, IE, IT ja NL: Kontoritöötajate vahendamise teenuste piiriülene osutamine (CPC 87203).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine;

DE: Föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib teha määruse, mis käsitleb väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd pärit töötajate vahendamist ja värbamist kindlaksmääratud kutsealadel (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Kehtivad meetmed:

AT: Austria kaubandusseaduse (Gewerbeordnung) §-d 97 ja 135, Austria Vabariigi ametlik väljaanne nr 194/1994, kehtivas sõnastuses, ning ajutise töötamise seadus (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), Austria Vabariigi ametlik väljaanne nr 196/1988, kehtivas sõnastuses.

BG: Tööhõive edendamise seaduse artiklid 26, 27, 27a ja 28.

CY: Eratööhõivebüroosid käsitlev seadus N.126(I)/2012, kehtivas sõnastuses, ning seadus N.174(I)/2012, kehtivas sõnastuses.

CZ: Tööhõive seadus (435/2004).

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG); Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; sotsiaalkindlustusseadustik, kolmas osa) – tööhõive edendamine; ning Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; välismaalaste töölevõtmise määrus).

DK: 17. jaanuari 2014. aasta dekreet-seadus nr 73, §-d 8a–8f, täpsustatud 7. märtsi 2013. aasta dekreedis nr 228 (meremeeste töölevõtmine); ning 2006. aasta töölubade seadus. S1(2) ja (3).

EL: Seadus nr 4052/2012 (valitsuse ametlik väljaanne 41 A), mida on muudetud seadusega 4093/2012 (valitsuse ametlik väljaanne 222 A).

FI: Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (riiklike tööhõive- ja ettevõtlusteenuste seadus) (916/2012).

HR: Tööturuseadus (OG 118/18, 32/20), tööseadus (OG 93/14, 127/17, 98/19) ning välismaalaste seadus (OG 130/11, 74/13, 67/17, 46/18, 53/20).

IE: Employment Permits Act 2006. S1(2) ja (3).

IT: Seadusandlik dekreet nr 276/2003, artiklid 4 ja 5.

LT: Leedu Vabariigi tööseadustik, mis kiideti heaks Leedu Vabariigi 14. septembri 2016. aasta seadusega nr XII-2603, viimati muudetud 15. oktoobril 2020 seadusega nr XIII-3334; ning Leedu Vabariigi 29. aprilli 2004. aasta seadus nr IX-2206 välismaalaste õigusliku seisundi kohta, viimati muudetud 10. novembri 2020 seadusega nr XIII-3412.

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (18. jaanuari 2012. aasta seadus tööhõivearengu agentuuri (ADEM) loomise kohta).

MT: Tööhõive- ja koolitusteenuste seadus (343. peatükk) (artiklid 23–25) ning tööhõivebüroode määrused (S.L. 343.24).

PL: 20. aprilli 2004. aasta seaduse (tööhõive ja tööturuasutuste edendamise kohta) artikkel 18 (Dz. U. 2015, punkt 149, kehtivas sõnastuses).

PT: 25. septembri 2009. aasta dekreet-seadus nr 260/2009, mida on muudetud 12. veebruari 2014. aasta seadusega nr 5/2014; 23. augusti 2016. aasta seadus nr 28/2016 ja 9. septembri 2015. aasta seadus nr 146/2015 (juurdepääs töövahendusagentuuride teenustele ja selliste teenuste osutamise).

RO: Seadus nr 156/2000 välisriigis töötavate Rumeenia kodanike kaitse kohta, uuesti avaldatud; valitsuse otsus nr 384/2001 kiita seaduse nr 156/2000 kohaldamise eesmärgil heaks metoodilised normid, koos hilisemate muudatustega; valitsuse määrus nr 277/2002, mida on muudetud valitsuse määrustega nr 790/2004 ja 1122/2010; seadus nr 53/2003 – tööseadustik, uuesti avaldatud, koos hilisemate muudatuste ja täiendustega; ning valitsuse otsus nr 1256/2011 renditööagentuuride töötingimuste ja neile loa andmise korra kohta.

SI: Tööturu reguleerimise seadus (Sloveenia Vabariigi ametlikud väljaanded nr 80/2010, nr 21/2013, nr 63/2013 ja nr 55/2017) ning seadus tööhõive, füüsilisest isikust ettevõtjate ja välismaalaste töötamise kohta – ZZSDT (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 47/2015), ZZSDT-UPB2 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 1/2018).

SK: Seadus nr 5/2004 tööhõiveteenuste kohta ja seadus nr 455/1991 kauplemislubade kohta.

Reservatsioon nr 9 – Äriteenused – turva- ja juurdlusteenused

Sektor – allsektor: Äriteenused – turva- ja juurdlusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: Turvateenuste osutamine.

DK, HR ja HU: Teenuste osutamine järgmistes allsektorites: valveteenused (87305)

Horvaatias ja Ungaris, turvanõustamisteenused (87302) Horvaatias, lennujaama valveteenused (87305 osa) Taanis ja soomusautoteenused (87304) Ungaris.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Valve- ja turvateenuseid (87305) ning turvateenustega seotud nõustamis- ja koolitusteenuseid (87302) pakkuvate ettevõtete juhatuse liikmetel peab olema liikmesriigi kodakondsus. Valve- ja turvateenustega seotud nõustamisteenuseid pakkuvate äriühingute kõrgema juhtkonna liikmed peavad olema liikmesriigi kodanikust residendid.

FI: Turvateenuste osutamise loa võib anda üksnes EMP riigis elavatele füüsilistele või EMP riigis asutatud juriidilistele isikutele.

ES: Turvateenuste piiriülene osutamine. Eraturvafirma töötajatele kehtib kodakondsusnõue.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE, ES, FI, FR ja PT: Välisriigi teenuseosutajal ei ole lubatud piiriüleselt turvateenuseid osutada. Spetsialiseerunud töötajatele Portugalis ning tegevjuhtidele ja direktoritele Prantsusmaal kehtib kodakondsusnõue.

Kehtivad meetmed:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 octobre 2017.

BG: Eraturvateenuste seadus.

CZ: Kauplemislubade seadus.

DK: Lennundusjulgestuse määrus.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (eraturvateenuste seadus) 282/2002.

LT: 8. juuli 2004. aasta seadus nr IX-2327 isikute ja vara turvalisuse kohta.

LV: Turvatöötajate tegevuse seadus (§-d 6, 7 ja 14).

PL: 22. augusti 1997. aasta seadus isikute ja vara kaitsmise kohta (2016. aasta ametlik väljaanne, punkt 1432, kehtivas sõnastuses).

PT: Seadus 34/2013, alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio 2019; ning määrus 273/2013, alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril 2015.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (eraturvateenuste seadus).

b) Juurdlusteenused (CPC 87301)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud AT ja SE: Juurdlusteenuste osutamine.

Reservatsioon nr 10 – Äriteenused – muud äriteenused

Sektor – allsektor: Äriteenused – muud äriteenused (kirjaliku ja suulise tõlke teenused, paljundusteenused, energiajaotusega seotud teenused ja tootmisega seotud teenused)

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 86764, 86769, 87905, 87904, 884, 8868, 887

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine
Enamsoodustusrežiim
Kõrgem juhtkond ja juhatus
Toimivusnõuded
Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

HR: Ametlike dokumentide kirjaliku ja suulise tõlke teenuste piiriülene osutamine.

- b) Paljundusteenused (CPC 87904)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

HU: Paljundusteenuste piiriülene osutamine.

- c) Energiajaotusega seotud teenused ja tootmisega seotud teenused (CPC 884 osa, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

HU: Energiajaotusega seotud teenused ning tootmisega seotud teenuste piiriülene osutamine, välja arvatud nende sektoritega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused.

- d) Laevade, raudteetranspordivahendite ning lennukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 86764 osa, 86769, 8868)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud DE, EE ja HU: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine.

EU, välja arvatud CZ, EE, HU, LU ja SK: Siseveesõidukite hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine.

EU, välja arvatud EE, HU ja LV: Merelaevade hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine.

EU, välja arvatud AT, EE, HU, LV ja PL: Lennukite ja nende osade hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine (CPC 86764 osa, 86769, 8868).

EU: Laevade kohustuslike ülevaatus- ja sertifitseerimisteenuste piiriülene osutamine.

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 391/2009¹.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatuslega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 11).

e) Muud lennundusega seotud äriteenused

Seoses investeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

EU: Diferentseeritud kohtlemise võimaldamine kolmandale riigile vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele, mis on seotud järgmiste teenustega:

- i) õhustransporditeenuste müük ja turustamine;
- ii) arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused;
- iii) õhusõidukite ning nende osade hooldus ja remont;
- iv) õhusõidukite rentimine või kasutusrendile andmine ilma meeskonnata.

Reservatsioon nr 11 – Telekommunikatsioon

Sektor: Satelliitlevi edastamisteenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

BE: Satelliitlevi edastamisteenused.

Reservatsioon nr 12 – Ehitus

Sektor: Ehitusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 51

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

LT: Õigus koostada eriti tähtsate ehitustööde jaoks projekteerimisdokumendid antakse üksnes Leedus registreeritud projekteerimisettevõttele või välisriigi projekteerimisettevõttele, mille on heaks kiitnud Leedu valitsuselt selle tegevuse tarvis volituse saanud asutus. Õiguse täita ehituse põhivaldkondades tehnilisi ülesandeid võib anda väljastpoolt Leedut pärit isikule, kelle on heaks kiitnud Leedu valitsuselt volituse saanud asutus.

Reservatsioon nr 13 – Turustusteenused

Sektor: Turustusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 621, 62117, 62251, 62228, 62251, 62271, 8929, 62112 osa, 62226, 62272 osa, 62276, 631 osa, 63108, 6329 osa

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Ravimite turustamine

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Ravimite piiriülene hulgiturustamine (CPC 62251).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Ravimite turustamine (CPC 62117, 62251, 8929).

Kehtivad meetmed:

BG: Inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus ja meditsiiniseadmete seadus.

FI: Lääkelaki (ravimiseadus) (395/1987).

b) Alkohoolsete jookide turustamine

FI: Alkohoolsete jookide turustamine (CPC 62112 osa, 62226, 63107, 8929).

Kehtivad meetmed:

FI: Alkoholilaki (alkoholiseadus) (1102/2017).

- c) Muu turustamine (CPC 621 osa, 62228, 62251, 62271, 62272 osa, 62276, 63108, 6329 osa)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BG: Keemiatoodete, väärismetallide ja -kivide, ravimite, meditsiiniotstarbeliste ainete, toodete ja esemete, samuti tubaka, tubakatoodete ja alkoholsete jookide hulgimüük.

Bulgaaria jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses kaubamaaklerite osutatavate teenustega.

Kehtivad meetmed:

BG: Inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, meditsiiniseadmete seadus, veterinaartegevuse seadus, seadus, millega keelustatakse keemiarelvad ning kehtestatakse kontroll mürgiste keemiliste ainete ja nende lähteainete üle, tubaka- ja tubakatoodete seadus, aktsiiside ja maksuladude seadus ning veini ja kangete alkoholsete jookide seadus.

Reservatsioon nr 14 – Haridusteenused

Sektor: Haridusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 92

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatuse; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Haridusteenused, mida rahastab avalik sektor või mille osutamiseks antakse mis tahes vormis riigiabi. Kui välisriigi teenuseosutajal on lubatud pakkuda erasektori rahastatavaid haridusteenuseid, võidakse eraettevõtjatelt nõuda haridussüsteemis osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni.

EU, välja arvatud CZ, NL, SE ja SK: Alg-, kesk, kõrg- ja täiskasvanuharidust mittehõlmavate erasektori rahastatavate haridusteenuste osutamine (CPC 929).

CY, FI, MT ja RO: Erasektori rahastatavate esimese taseme, teise taseme ja täiskasvanuharidusteenuste osutamine (CPC 921, 922, 924).

AT, BG, CY, FI, MT ja RO: Erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste osutamine (CPC 923).

CZ ja SK: Enamik erasektori rahastatavaid haridusteenuseid osutava asutuse juhatuse liikmeid peavad olema asjaomase riigi kodanikud (CPC 921, 922, 923 Slovakkia puhul, välja arvatud 92310, 924).

SI: Erasektori rahastatavaid algkoole võivad rajada üksnes Sloveenia füüsilised ja juriidilised isikud. Teenuseosutaja peab registreerima oma tegevuskoha või asutama filiaali. Enamik erasektori rahastatavaid kesk- või kõrgharidusteenuseid osutava asutuse juhatuse liikmeid peavad olema Sloveenia kodanikud (CPC 922, 923).

SE: Haridusteenuse osutajad, kes on heaks kiidetud riiklike ametiasutuste poolt. Reservatsiooni kohaldatakse erasektori rahastatavate haridusteenuse osutajate suhtes, kui nad saavad riigilt teatavat toetust, muu hulgas riigi poolt tunnustatud haridusteenuse osutajate ja riigi järelevalve all olevate haridusteenuste osutajate suhtes, või selliste õpingute suhtes, mis annavad õiguse õppetoetustele (CPC 92).

SK: Kõik erasektori rahastatavate haridusteenuste, välja arvatud keskhariduse baasil antava tehnika- ja kutsehariduse teenuste osutajad peavad olema EMP riigi residendid (CPC 921, 922, 923, välja arvatud 92310, 924).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BG, IT ja SI: Piiratakse erasektori rahastatavate põhiharidusteenuste piiriülest osutamist (CPC 921).

BG ja IT: Piiratakse erasektori rahastatavate keskharidusteenuste piiriülest osutamist (CPC 922).

AT: Piiratakse erasektori rahastatavate täiskasvanuharidusteenuste piiriülest osutamist raadio- või teleringhäälingu vahendusel (CPC 924).

Kehtivad meetmed:

BG: Avaliku hariduse seadus, artikkel 12; kõrgharidusseadus, lisasätete § 4; ning kutsehariduse ja koolituse seadus, artikkel 22.

FI: Perusopetuslaki (põhiharidusseadus) (628/1998); lukiolaki (gümnaasiumiseadus) (629/1998); laki ammatillisesta koulutuksesta (kutseõppeseadus) (630/1998); laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (täiskasvanute kutseõppe seadus) (631/1998); ammattikorkeakoululaki (kutsekõrgkoolide seadus) (351/2003); ning yliopistolaki (ülikooliseadus) (558/2009).

IT: Kuninglik dekreet 1592/1933 (keskharidusseadus); seadus nr 243/1991 (riigi ajutine toetus eraülikoolidele); CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) resolutsioon nr 20/2003; ning Vabariigi Presidendi dekreet 25/1998.

SK: Seadus nr 245/2008 hariduse kohta; seadus nr 131/2002 ülikoolide kohta; ning seadus nr 596/2003 hariduse riikliku haldamise ja koolide autonoomia kohta.

Reservatsioon nr 15 – Keskkonnateenused

Sektor – allsektor: Keskkonnateenused – pinnase- ja jäätmehooldus

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 9401, 9402, 9403, 94060

Reservatsiooni liik: Kohalik kohalolu

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

DE: Jäätmekäitlusteenuste osutamine, välja arvatud nõustamisteenused, ning mulla kaitse ja saastatud mulla majandamisega seotud teenuste osutamine, välja arvatud nõustamisteenused.

Reservatsioon nr 16 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor: Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Tervishoiuteenused – haigla- ja kiirabiteenused, raviasutuste teenused (CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

EU: Kõikide selliste tervishoiuteenuste osutamine, mida rahastab avalik sektor või mis saavad mingis vormis riigiabi.

EU: Kõik erasektori rahastatavad tervishoiuteenused, välja arvatud erasektori rahastatavad haigla- ja kiirabiteenused ning muude raviasutuste kui haiglate teenused.

See reservatsioon ei kehti tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide osutatavate teenuste suhtes, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).

AT, PL ja SI: Erasektori rahastatavate kiirabiteenuste osutamine (CPC 93192).

BE: Erasektori rahastatavate kiirabi- ja raviasutuste teenuste, välja arvatud haiglateenuste osutamine (CPC 93192, 93193).

BG, CY, CZ, FI, MT ja SK: Erasektori rahastatavate haigla- ja kiirabi teenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste osutamine (CPC 9311, 93192, 93193).

FI: Muude tervishoiuteenuste (CPC 93199) osutamine.

Kehtivad meetmed:

CZ: Seadus nr 372/2011 Coll. tervishoiuteenuste ja nende osutamise tingimuste kohta.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (eratervishoiu seadus) (152/1990).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded:

DE: Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi raames võivad teenuseid pakkuda eri äriühingud või üksused ja sellega kaasneb konkurents, mistõttu ei ole asjaomaste teenuste puhul tegemist „tegevustega, mida viiakse ellu valitsuse ülesannete täitmisel“. Kahepoolse kaubanduslepingu raames võimaldatakse soodsamat kohtlemist seoses tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutamisega (CPC 93).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

DE: Erasektori rahastatavate Saksamaa relvajõudude haiglate omandiõigus.

Muude peamiste erasektori rahastatavate haiglate riigistamine (CPC 93110).

FR: Erasektori rahastatud laboratoorse analüüsi ja uuringuteenuste osutamine.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FR: Erasektori rahastatud laboratoorse analüüsi ja uuringuteenuste osutamine (CPC 9311 osa).

Kehtivad meetmed:

FR: Code de la Santé Publique.

b) Tervishoiu- ja sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud HU: Tervishoiu- ja sotsiaalteenuste piiriülene osutamine ning tegevus või teenused, mis moodustavad riikliku pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemi osa. See reservatsioon ei kehti tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide osutatavate teenuste suhtes, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).

HU: Avaliku sektori rahastatavate haigla- ja kiirabiteenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste piiriülene osutamine (CPC 9311, 93192, 93193).

c) Sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded:

EU: Kõikide selliste sotsiaalteenuste osutamine, mida rahastab avalik sektor või mis saavad mis tahes vormis riigiabi, ning tegevus või teenused, mis moodustavad osa riiklikust pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemist.

BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT ja PT: Erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste, välja arvatud sanatooriumide, puhkekodude ja vanadekodude teenuste osutamine.

CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK ja SI: Erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste osutamine.

DE: Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi raames võivad teenuseid pakkuda eri äriühingud või üksused ja sellega kaasneb konkurents, mistõttu ei pruugi olla asjaomaste teenuste puhul tegemist „tegevustega, mida viiakse ellu valitsuse ülesannete täitmisel“.

Kehtivad meetmed:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (seadus erasektori osutatavate sotsiaalteenuste kohta) (922/2011).

IE: Health Act 2004 (S. 39); ning Health Act 1970 (muudetud kujul –S.61A).

IT: Seadus nr 833/1978 riikliku tervishoiusüsteemi loomise kohta, seadusandlik dekreet nr 502/1992 tervishoiuvaldkonna korralduse kohta ja seadus nr 328/2000 sotsiaalteenuste reformi kohta.

Reservatsioon nr 17 – Turismi- ja reisiteenused

Sektor: Giiditeenused, tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 7472

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FR: Giiditeenuste osutamiseks Prantsusmaa territooriumil on nõutav liikmesriigi kodakondsus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

LT: Kui Tšiili lubab Leedu kodanikel osutada giiditeenused, lubab Leedu Tšiili kodanikel osutada giiditeenuseid samadel tingimustel.

Reservatsioon nr 18 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor: Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 962, 963, 9619, 964

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Raamatukogud, arhiivid, muuseumid ja muud kultuuriteenused (CPC 963)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU, välja arvatud AT ja investeeringute liberaliseerimise eesmärgil LT: Raamatukogude, arhiivide, muuseumide ja muude kultuuriteenuste osutamine.

AT ja LT: Asutamiseks võidakse nõuda luba või kontsessiooni.

- b) Meelelahutusteenused, teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619, 964, välja arvatud 96492)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

EU, välja arvatud AT ja SE: Meelelahutusteenuste (sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenused) piiriülene osutamine.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI ja SK: Meelelahutusteenuste (sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenused) osutamine.

BG: Järgmiste meelelahutusteenuste osutamine: tsirkuste, lõbustusparkide ja sarnaste meelelahutusasutuste teenused, tantsusaalide, diskoteekide ja tantsuõpetajate teenused ning muud meelelahutusteenused.

EE: Meelelahutusteenuste, välja arvatud kinode teenuste osutamine.

LT ja LV: Kõikide meelelahutusteenuste, välja arvatud kino käitamise teenuste osutamine.

CY, CZ, LV, PL, RO ja SK: Spordi- ja muude vabaajateenuste piiriülene osutamine.

c) Uudiste- ja meediaagentuurid (CPC 962)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

FR: Välisosalus olemasolevates, prantsuskeelseid väljaandeid kirjastavates äriühingutes ei tohi ületada 20 % äriühingu kapitalist või hääleõigustest. Tšii meediaagentuuride asutamisel kohaldatakse riigisisestes õigusnormides sätestatud tingimusi. Meediaagentuuride asutamisel välisinvestorite poolt kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet.

Kehtivad meetmed:

FR: Ordonnance n° 45-2646 du 2 novembre 1945 portant réglementation provisoire des agences de presse; ning Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

d) Hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenused (CPC 96492)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Rahalise panusega õnnemänge hõlmavate hasartmänguteenuste osutamine, sealhulgas eeskätt loteriide, kraapimisloteriide, kasiinodes, mängusaalides või litsentsitud ruumides pakutavate hasartmänguteenuste, kihlveoteenuste, bingoteenuste ning heategevusorganisatsioonide või mittetulundusühingute pakutavate või neile tulu toovate hasartmänguteenuste osutamine.

Reservatsioon nr 19 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor: Transporditeenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Meretransport – muu äritegevus, millega tegeletakse laevalt

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

EU: Merelaevade ja siseveelaevade meeskonna liikmete kodakondsus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus:

EU, välja arvatud LV ja MT: Üksnes liidu füüsilised või juriidilised isikud võivad registreerida laeva ja käitada asutamisiigi lipu all sõitvat laevastikku (see kehtib kogu kaubandusliku merendustegevuse kohta, millega tegeletakse merelaevalt, sealhulgas kalanduse, vesiviljeluse ja kalandusega seotud teenuste, rahvusvahelise reisijate- ja kaubaveo (CPC 721) ning meretranspordi abiteenuste kohta).

EU: Fiiderteenused, Euroopa Liidu laevandusettevõtjatele kuuluvate või renditud konteinerite mittetulunduslikel alustel ümberpaigutamine ning see osa kõnealustest teenustest, mis ei kuulu riigisisese merekabotaaži erandi alla.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

SK: Teenuse osutamist võimaldava tegevusloa taotlemiseks peab välisinvestori peamine tegevuskoht asuma Slovakkias (CPC 722).

b) Meretranspordi abiteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Lootsi- ja sildumisteenuste osutamine. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et olenemata kriteeriumidest, mida võidakse kohaldada laevade registreerimise suhtes liikmesriigis, jätab Euroopa Liit endale õiguse näha ette, et lootsi- ja sildumisteenuseid võivad osutada üksnes liikmesriikide riiklikesse registritesse kantud laevad (CPC 7452).

EU, välja arvatud LT ja LV: Puksiirteenuseid võivad osutada ainult liikmesriigi lipu all sõitvad laevad (CPC 7214).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

LT: Lootsi- ja sildumisteenuseid ning puksiirteenuseid võivad osutada üksnes Leedu juriidilised isikud või Leedus filiaali omavad Euroopa Liidu liikmesriikide juriidilised isikud, kellel on Leedu meresõiduohutuse ameti välja antud sertifikaat (CPC 7214, 7452).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Veoste käitlemise teenuseid võivad osutada üksnes kuningliku dekreediga kindlaks määratud akrediteeritud töötajad, kellel on õigus töötada sadamaaladel (CPC 741).

Kehtivad meetmed:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire; Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence; Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers); Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand); Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge); Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende); ning Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

c) Siseveetransport ja siseveetranspordi abiteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu, enamsoodustusrežiim:

EU: Reisijate ja kaupade siseveetransport (CPC 722) ning siseveetranspordi abiteenused.

d) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolu:

EU: Reisijate raudteevedu (CPC 7111).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolu:

EU: Kauba raudteevedu(CPC 7112). Kohaldatakse vastastikkuse tingimust.

LT: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste korral kehtib riigi monopol (CPC 86764, 86769, 8868 osa).

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/34/EL¹.

- e) Maanteedtransport (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvahelised veoautoveoteenused) ja maanteedtranspordi abiteenused.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

EU:

- i) Nõutakse asutamist ja piiratakse maanteedtransporditeenuste piiriülest osutamist (CPC 712) ning
- ii) piiratakse kabotaažiteenuste pakkumist Euroopa Liidu liikmesriigis mõnes teises liikmesriigis asutatud välisinvestori poolt (CPC 712).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Reisijate- ja kaubaveoks võib ainuõiguse või loa anda üksnes liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus. Nõutav on asutamine (CPC 712).

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343 14.12.2012, lk 32).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Maanteetransporditeenuste osutamiseks on vaja luba, mida ei anta välismaal registreeritud sõidukitele (CPC 712).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FR: Linnadevahelise bussiveo teenuste osutamine (CPC 712).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Meetmed, millega nõutakse asutamist maanteetranspordiga seotud tugiteenuste osutamiseks (CPC 744).

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1071/2009,¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1072/2009² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/2009³.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 300, 14.11.2009, lk 72).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300 14.11.2009, lk 88).

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (seadus kaubaveo kohta maanteedel) 693/2006, laki liikenteen palveluista (transporditeenuste seadus) 320/2017 ning ajoneuvolaki (sõidukite seadus) (1090/2002).

f) Kosmosetransport ja kosmoselaeva rentimine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Kosmosetransporditeenuste ja kosmosesõidukite renditeenuste osutamine (CPC 733, 734 osa).

g) Enamsoodustusrežiimi erandid

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

- Transport (kabotaaž), välja arvatud meretransport

FI: Teatavale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele, mille alusel ei kohaldata vastastikkuse põhimõtet rakendades konkreetse välisriigi lipu all registreeritud laevade või välisriigis registreeritud sõidukite suhtes üldist keeldu osutada Soomes kabotaažiteenuseid (sealhulgas kombineeritud vedu, maantee- ja raudteetransport) (CPC 711 osa, CPC 712 osa, CPC 722 osa).

– Meretranspordi tugiteenused

BG: Kui Tšiili lubab Bulgaaria teenuseosutajatel pakkuda oma mere- ja jõesadamates veoste käitlemise teenuseid ning hoiustamis- ja laoteenuseid, sealhulgas konteinerite ja konteinerites sisalduva kaubaga seotud teenuseid, lubab Bulgaaria Tšiili teenuseosutajatel pakkuda oma mere- ja jõesadamates samadel tingimustel veoste käitlemise teenuseid ning hoiustamis- ja laoteenuseid, sealhulgas konteinerite ja konteinerites sisalduva kaubaga seotud teenuseid (CPC 741 osa, CPC 742 osa).

– Laevade rentimine või kasutusrent

DE: Välisriigi laevade prahtimisel Saksamaal elavate tarbijate poolt võidakse kohaldada vastastikkuse tingimust (CPC 7213, 7223, 83103).

– Maantee- ja raudteetransport

EU: Teatavale kolmandale riigile võimaldatakse diferentseeritud kohtlemist vastavalt Euroopa Liidu või liikmesriikide ja kolmanda riigi vahel sõlmitud ning rahvusvahelist maanteetransporti (sealhulgas kombineeritud vedu, maantee- ja raudteetransport) ja reisijatevedu käsitlevatele kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Sellise kohtlemisega võidakse:

- i) reserveerida asjaomaste transporditeenuste osutamine poolte vahel või läbi poolte territooriumi kummagi lepinguosalise riigis¹ registreeritud sõidukitele või lubada sellist teenust osutada vaid kõnealuste sõidukitega või

---

¹ Austria puhul hõlmab enamsoodustusrežiimi erandi liiklusõigustega seotud osa kõiki riike, kellega on sõlmitud või võidakse tulevikus sõlmida maanteetransporti käsitlevad kahepoolsed lepingud või muud maanteetranspordiga seotud kokkulepped.

ii) näha selliste sõidukite puhul ette maksuvabastus.

– Maanteetransport

BG: Kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse asjaomaste transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tingimused nende teenuste osutamiseks Bulgaaria territooriumil või üle Bulgaaria piiri, sealhulgas transiidiload või soodustemaksud (CPC 7121, 7122, 7123).

CZ: Kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tingimused nende teenuste osutamiseks Tšehhis, läbi Tšehhi ja Tšehhist asjaomaste lepinguosaliste riikidesse, sealhulgas transiidiload või soodustemaksud (CPC 7121, 7122, 7123).

ES: Hispaanias võib keelduda kaubandusliku kohaloleku vormistamise loa andmisest sellistele teenuseosutajatele, kelle päritoluriik ei võimalda Hispaania teenuseosutajatele tõhusat turulepääsu (CPC 7123).

Kehtivad meetmed:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

HR: Meetmed, mida kohaldatakse kehtivate või tulevaste rahvusvahelist maanteetransporti käsitlevate lepingute alusel ja millega reserveeritakse veoteenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tingimused nende teenuste osutamiseks Horvaatiasse, Horvaatias, läbi Horvaatia ja Horvaatiast asjaomaste lepinguosaliste riikidesse, sealhulgas transiidiload või soodusteamaksud (CPC 7121, 7122, 7123).

LT: Kahepoolsete lepingute alusel rakendatavad meetmed, millega nähakse ette transporditeenuste osutamine ja määratakse kindlaks tingimused nende osutamiseks Leedu territooriumile, läbi Leedu territooriumi ja Leedu territooriumilt teiste asjaomaste lepinguosaliste territooriumidele, sealhulgas kahepoolse transiidi ja muud transpordiload ning teemaksud ja -lõivud (CPC 7121, 7122, 7123).

SK: Kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tingimused nende teenuste osutamiseks Slovakkiasse, Slovakkias, läbi Slovakkia ja Slovakkiaast asjaomaste lepinguosaliste riikidesse, sealhulgas transiidiload või soodusteamaksud (CPC 7121, 7122, 7123).

– Raudteetransport

BG, CZ ja SK: Kehtivad või tulevased lepingud, millega reguleeritakse liiklusõigusi ja tegevustingimusi ning veoteenuste osutamist Bulgaaria, Tšehhi ja Slovakkia territooriumil ning asjaomaste riikide vahel (CPC 7111, 7112).

– Õhutransport – õhutranspordi abiteenused

EU: Diferentseeritud kohtlemise võimaldamine kolmandale riigile vastavalt maapealse teenindamisega seotud kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele.

– Maantee- ja raudteetransport

EE: Teatavale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine rahvusvahelist maanteetransporti (sh kombineeritud maantee- ja raudteetransporti) käsitlevate kehtivate või tulevaste kahepoolsete lepingute alusel, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine Eestisse, Eestis, läbi Eesti ja Eestist asjaomaste lepinguosaliste riikidesse kummagi lepinguosalise riigis registreeritud sõidukitele või lubatakse sellist teenust osutada vaid kõnealuste sõidukitega ning nähakse ette nende sõidukite maksuvabastus (CPC 711 osa, 712 osa, 721 osa).

– Kõik reisijate- ja kaubaveoteenused, välja arvatud mere- ja õhutransport

PL: Kui Tšiili lubab Poola reisijate- ja kaubaveo ettevõtjatel osutada transporditeenuseid Tšiili territooriumile ja läbi Tšiili territooriumi, lubab Poola Tšiili reisijate- ja kaubaveo ettevõtjatel osutada samadel tingimustel transporditeenuseid Poola territooriumile ja läbi Poola territooriumi.

Reservatsioon nr 20 – Põllumajandus, kalapüük ja vesi

Sektor: Põllumajandus, jahindus, metsandus; kalapüük, vesiviljelus, kalapüügiga seotud teenused; vee kogumine, puhastamine ja veevarustus.

Tegevusala klassifikatsioon: ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused; 0501, 0502, CPC 882

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Põllumajandus, jahindus, metsamajandus

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HR: Põllumajandus- ja jahindustegevus.

HU: Põllumajandustegevus (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

Kehtivad meetmed:

HR: Põllumajandusmaa seadus (OG 20/18, 115/18, 98/19).

b) Kalapüük, vesiviljelus ja kalapüügiga seotud teenused (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolu:

EU:

1. Eelkõige ühise kalanduspoliitika ja kolmanda riigiga sõlmitud kalanduslepingute raames, mis on seotud juurdepääsuga liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni all olevate vete bioloogilistele ressurssidele ja püügipiirkondadele ning nende ressursside ja püügipiirkondade või liikmesriigi püügiloa kohaste püügiõiguste kasutamisega, sealhulgas:
  - a) Tšiili või kolmanda riigi lipu all sõitvatele laevadele eraldatud kvootide alusel püütud saagi lossimise reguleerimine või liikmesriigi lipu all sõitvate laevade puhul nõue, et osa kogu saagist lossitaks Euroopa Liidu sadamates;
  - b) äriühingu minimaalse suuruse kindlaksmääramine, et säilitada nii väikesemahulist püüki teostavad laevad kui ka rannapüügilaevad;
  - c) diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt kalandusega seotud kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele ning

- d) nõue, et liikmesriigi lipu all sõitva laeva meeskonnaliikmetel peab olema liikmesriigi kodakondsus.
2. Kalalaeval on õigus sõita liikmesriigi lipu all üksnes juhul, kui
- a) see kuulub täielikult
- i) Euroopa Liidus asutatud äriühingutele või
- ii) liikmesriikide kodanikele,
- b) selle igapäevast tegevust juhitakse ja kontrollitakse Euroopa Liidust ning
- c) laeva prahtija, haldaja või käitaja on Euroopa Liidus asutatud äriühing või liikmesriigi kodanik.
3. Töendusliku kalapüügi loa, mis annab õiguse püüda kala liikmesriigi territoriaalvetes, võib anda üksnes liikmesriigi lipu all sõitvatele laevadele.
4. Vesiviljelusrajatiste asutamine merel või siseveekogudel.
5. Punkti 1 alapunkte a, b, c (välja arvatud enamsoodustusrežiimi osas) ja d, punkti 2 alapunkti a alapunkti i ja punkti 2 alapunkte b ja c ning punkti 3 kohaldatakse üksnes laevadele ja ettevõtetele kohaldatavate meetmete suhtes, olenemata tegelikult kasu saavate omanike kodakondsusest.

Liikmesriigi lipu all sõitva kalalaeva meeskonna liikmete kodakondsus.

Vesiviljelusrajatiste asutamine merel või siseveekogudel.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: Merede ja jõgede elusressursside püüki Bulgaaria sisemerealal ja territoriaalmeres peavad sooritama Bulgaaria lipu all sõitvad laevad. Välisriigi laev tohib tegeleda Bulgaaria majandusvööndis töendusliku kalapüügiga üksnes Bulgaaria ja lipuriigi vahelise lepingu alusel. Bulgaaria majandusvööndi läbimisel ei tohi välisriigi kalalaevad hoida oma püügivahendeid töörežiimil.

c) Vee kogumine, puhastamine ja veevarustus

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Tegevus, mis hõlmab kodumajapidamiste või tööstuslike, kaubanduslike või muude kasutajate jaoks vee kogumise ja puhastamise ning veega varustamise teenuseid, sealhulgas joogiveega varustamine ja veemajandus.

Reservatsioon nr 21 – Kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus

Sektor: Maavarade kaevandamine – energeetilised materjalid; maavarade kaevandamine – metallimaagid ja muu kaevandamine; energeetikaga seotud tegevus – elektri, gaasi, auru ja kuuma vee tootmine, ülekandmine ja jaotamine omal vastutusel; kütuste torustransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; ning energijaotusega seotud teenused

Tegevusala klassifikatsioon: ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, 4030 osa, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 osa, 887

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus – üldine (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, 403 osa, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Kui liikmesriik lubab välisosalust gaasi või elektrienergia ülekandevõrgus või nafta või gaasi torustranspordivõrgus, siis meetmed Tšiili ettevõtete suhtes, mida kontrollivad sellise kolmanda riigi füüsilised või juriidilised isikud, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta-, maagaasi- või elektrienergia impordist, et tagada Euroopa Liidu kui terviku või konkreetse liikmesriigi energiavarustuskindlus. Reservatsiooni ei kohaldata nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste suhtes, mida osutatakse energijaotusega seotud teenustena.

Reservatsioon ei kehti Horvaatias, Ungaris ja Leedus (Leedus üksnes CPC 7131 korral) seoses kütuste torustranspordiga, Lätis seoses energijaotusega seotud teenustega ja Sloveenias seoses gaasijaotusega seotud teenustega (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

CY: Rafineeritud naftasaaduste tootmine, kui investorit kontrollib füüsiline või juriidiline isik kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta- või maagaasiimpordist, samuti gaasi tootmine, gaaskütuse enda tarbeks jaotamine magistraalvõrkude kaudu, elektrienergia tootmine, ülekandmine ja jaotamine, kütuste torutransport, muude elektrienergia ja maagaasi jaotamisega seotud teenused kui nõustamis- ja konsultatsiooniteenused, elektrienergia hulgimüügiteenused ning mootorikütuste, elektrienergia ja muu gaasi kui balloonigaasi jaemüügiteenused. Elektriteenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet. (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131, ja 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused.)

FI: Energia ning auru ja kuuma vee ülekandevõrgud ning jaotusvõrgud ja -süsteemid.

FI: Monopolide või ainuõiguste vormis kvantitatiivsed piirangud maagaasi importimisele ning auru ja kuuma vee tootmisele ja jaotamisele. Praegu kehtivad loomulikud monopolid ja ainuõigused (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

FR: Elektrienergia ja gaasi ülekandesüsteemid ning nafta ja gaasi torutransport (CPC 7131).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Energiajaotuse teenused ja energiajaotusega seotud teenused (CPC 887, välja arvatud konsultatsiooniteenused).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Energia ülekandmise teenuste osutamise puhul juriidiliste isikute liigid ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemine. Nõutav on tegevuskoht Euroopa Liidus (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

BG: Energiajaotusega seotud teenused (CPC 88 osa).

PT: Elektrienergia tootmine, ülekandmine ja jaotamine, gaasi tootmine, kütuste torutransport, elektrienergia hulgimüügi teenused, elektrienergia ja muu gaasi kui balloonigaasi jaemüügi teenused ning elektrienergia ja maagaasi jaotusega seotud teenused. Elektrienergia- ja gaasisektori kontsessioonid antakse üksnes teatavatele äriühingutele, mille peakontor asub Portugalis, kus äriühingut ka tegelikult juhitakse (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

SK: Elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks, gaasi tootmiseks ja gaaskütuste jaotamiseks, auru ja kuuma vee tootmiseks ja jaotamiseks, kütuste torutranspordiks, elektrienergia, auru ja kuuma vee jae- ja hulgimüügiks ning energiajaotusega seotud teenuste, sealhulgas energiatõhususe, energiasäästu ja energiaauditi valdkonna teenuste osutamiseks on tarvis luba. Nimetatud tegevusliikide jaoks võib anda loa üksnes füüsilisele isikule, kelle alaline elukoht on EMP riigis, ja EMP riigi juriidilisele isikule.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Välisriikide ettevõtetel, mida kontrollivad sellise kolmanda riigi füüsilised või juriidilised isikud, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, võidakse keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse, välja arvatud metallimaakide kaevandamise ja muu maavarade kaevandamise üle. Nõutav on asutamine juriidilise isikuna (mitte filiaalina) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 4010 osa, 4020 osa, 4030 osa).

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/73/EÜ².

BG: Energiaseadus.

CY: 2003. aasta elektrituru reguleerimise seadus, muudetud või asendatud; 2004. aasta gaasituru reguleerimise seadused, muudetud või asendatud; nafta- (torujuhtmete) seadus, 273. peatükk; naftaseadus L.64(I)/1975, muudetud või asendatud; ning 2003. aasta nafta ja kütuse tehnilist kirjeldust käsitlevad seadused, muudetud või asendatud.

FI: Sähkömarkkinalaki (elektrituru seadus) (386/1995) ja maakaasumarkkinalaki (maagaasituru seadus) 587/2017.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

FR: Code de l'énergie.

PT: 26. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 230/2012 ja nr 231/2012 maagaasi kohta; 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A/2012 ja nr 215-B/2012 elektrienergia kohta; ning 15. veebruari 2006. aasta dekreet-seadus nr 31/2006 toornafta ja naftasaaduste kohta.

SK: Seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja kaevandamise riikliku reguleerimise kohta, seadus nr 569/2007 geoloogilise tegevuse kohta, seadus nr 251/2012 energia kohta ning seadus nr 657/2004 soojusenergia kohta.

- b) Elekter (ISIC Rev.3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Elektrienergia import. Seoses elektrienergia piiriülese kaubanduse, hulgimüügi ja jaemüügi.

FR: Elektrienergia ülekande- või jaotussüsteeme võivad omada ja käitada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele muule avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele Electricité de France (EDF).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: Elektrienergia ja soojuse tootmine.

LT: Ebaturvalistest tuumaallikatest pärineva elektrienergia hulgi- ja jaemüük ning sellega kauplemine.

PT: Elektrienergia ülekandmine ja jaotamine toimub ainuõigusliku avaliku teenindamise kontsessiooni alusel.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim: seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BE: Individuaalne tegevusluba elektrienergia tootmiseks võimsusega 25 MW või rohkem eeldab asutamist kas Euroopa Liidus või riigis, kus kehtib direktiiviga (EL) 2019/944 kehtestatud korruga sarnane kord ning kus äriühingul on majandusega tegelik ja pidev side.

Elektrienergia tootmiseks Belgia avamereterritooriumil on vaja kontsessiooni ja ühisettevõtet Euroopa Liidu juriidilise isikuga või juriidilise isikuga välisriigist, kus kehtib direktiiviga (EL) 2019/944 sätestatud korruga sarnane kord, eriti seoses loa andmise ja valiku tegemise tingimustega.

Peale selle peaks juriidilise isiku juhatuse asukoht või peakontor olema liikmesriigis või eespool nimetatud kriteeriumidele vastavas riigis, kui juriidilisel isikul on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos.

Et ehitada elektriliine, mis seovad avameretootmise Elia põhivõrguga, on vaja luba ja äriühing peab vastama eespool kirjeldatud tingimustele (välja arvatud ühisettevõtte tingimus).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

BE: Vahendaja, kellel on Belgias kliendid, kes on ühendatud riiklikusse võrku või otseliiniga, mille nimipinge on üle 70 000 volti, vajab elektrienergia tarnimiseks luba. Sellise loa võib anda üksnes EMP riigi füüsilistele või juriidilistele isikutele.

Kehtivad meetmed:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes; Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer; and Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge; Arrêté royal relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci ning Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: Säkömarkkinalaki (elektrituru seadus) (588/2013) ja maakaasumarkkinalaki (maagaasituru seadus) (587/2017).

LT: 20. aprilli 2017. aasta seadus nr XIII-306 kolmandate riikide ohtlikest tuumaelektrijaamadest tulenevate ohtude eest kaitsmiseks vajalike meetmete kohta (viimati muudetud 19. detsembri 2019. aasta seadusega nr XIII-2705).

PT: 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A/2012 ja nr 215-B/2012 elektrienergia kohta.

- c) Kütused, gaas, toornafta või naftasaadused (ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 osa, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: Meetmed, millega energiajulgeoleku huvides keelatakse välisriikide füüsiliste või juriidilise isikute poolt kontrolli või omandiõiguse omandamine veeldatud maagaasi terminalide üle (sealhulgas nende terminali osade üle, mida kasutatakse veeldatud maagaasi hoiustamiseks või taasgaasistamiseks).

FR: Riigi energiajulgeoleku huvides võivad gaasi ülekande- või jaotussüsteeme omada ja käitada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele muule avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele ENGIE.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BE: Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamine seoses juriidiliste isikute liikidega ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega. Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 742 osa).

BG: Nafta ja maagaasi torustransport, hoiustamine ja ladustamine, sealhulgas transiitülekanne (CPC 71310, 742 osa).

PT: Toru kaudu transporditavate kütuste (maagaasi) hoiustamise ja ladustamise teenuste piiriülene osutamine. Samuti antakse kontsessioonid, mis on seotud maagaasi ülekandmise, jaotamise ja maa-aluse hoiustamisega ning veeldatud maagaasi vastuvõtmise, hoiustamise ja taasgaasistamise terminalidega, avalike pakkumismenetluste tulemusel kontsessioonilepingute alusel (CPC 7131, 7422).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BE: Maagaasi ja muude kütuste torustranspordi jaoks on vaja luba. Loa võib anda üksnes liikmesriigi füüsilisele või juriidilisele isikule (vastavalt 14. mai 2002. aasta kuningliku dekreeedi artiklile 3).

Loa taotlemisel peab

- i) äriühing olema asutatud kooskõlas Belgia või mõne teise liikmesriigi õigusega või sellise kolmanda riigi õigusega, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/73/EÜ¹ kindlaks määratud ühiste nõuetele sarnaseid nõudeid, ning
- ii) äriühingu juhatuse asukoht, peamine tegevuskoht või peakontor peab asuma liikmesriigis või sellises kolmandas riigis, mis on kohustunud hoidma kehtivana direktiivis 2009/73/EÜ sätestatud ühiste nõuetele sarnast reguleerivat raamistikku, tingimusel et kõnealuses tegevuskohas või peakontoris toimuval tegevusel on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos (CPC 7131).

BE: Maagaasi tarnimiseks Belgia klientidele (kliendid on nii jaotusettevõtted kui ka tarbijad, kelle üldine gaasitarbimine kõikidest tarneallikatest kokku on vähemalt miljon kuupmeetrit aastas) on üldjuhul vajalik ministri välja antud individuaalne luba, välja arvatud juhul, kui tarnija on jaotusettevõtte, kes kasutab oma jaotusvõrku. Sellise loa võib anda üksnes Euroopa Liidu füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

CY: Toru kaudu transporditavate kütuste hoiu- ja laoteenuste piiriülene osutamine ning kütteõli ja ballooniaasi jaemüük, välja arvatud postimüük (CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742).

Kehtivad meetmed:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations; ning Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, artikkel 8.2).

BG: Energiaseadus.

CY: 2003. aasta elektriturgude reguleerimise seadus nr 122(I)/2003, kehtivas sõnastuses; 2004. aasta gaasiturgude reguleerimise seadus nr 183(I)/2004, kehtivas sõnastuses; nafta- (torujuhtmete) seadus, 273. peatükk; naftaseaduse 272. peatükk (kehtivas sõnastuses); ning 2003. aasta nafta- ja kütuse tehnilist kirjeldust käsitlev seadus nr 148(I)/2003, kehtivas sõnastuses.

FI: Maakaasumarkkinalaki (maagaasiturust seadus) (587/2017).

FR: Code de l'énergie.

HU: 1991. aasta seadus nr XVI kontsessioonide kohta.

LT: Leedu Vabariigi 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1973 maagaasi kohta.

PT: 26. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 230/2012 ja nr 231/2012 maagaasi kohta; 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A/2012 ja nr 215-B/2012 elektrienergia kohta; ning 15. veebruari 2006. aasta dekreet-seadus nr 31/2006 toornafta ja naftasaaduste kohta.

d) Tuumaenergia (ISIC Rev. 3.1 12, 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, 4010 osa, CPC 887)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

DE: Tuumamaterjali tootmine, töötlemine või transportimine ning tuumaenergiapõhise elektri tootmine või jaotamine.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

AT ja FI: Tuumamaterjali tootmine, töötlemine, jaotamine või transportimine ning tuumaenergiapõhise elektri tootmine või jaotamine.

BE: Tuumamaterjali tootmine, töötlemine või transportimine ning tuumaenergiapõhise elektri tootmine või jaotamine.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded:

HU ja SE: Tuumkütuse töötlemine ja tuumaenergiapõhise elektrienergia tootmine.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

BG: Piiranguteta lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalide või nende algmaterjalide töötlemine, samuti nendega kauplemine, tuumajaamade seadmete ja süsteemide hooldamine ja parandamine, selliste materjalide ning nende töötlemisel tekkinud prügi ja jäätmete transportimine, ioniseeriva kiirguse kasutamine ning kõigi muude selliste teenuste osutamine, mis on seotud tuumaenergia kasutamisega rahumeelsetel eesmärkidel (sealhulgas inseneri- ja nõustamisteenused, tarkvarateenused jne).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FR: Tuumamaterjali tootmisel, töötlemisel, jaotamisel ja transportimisel tuleb järgida Euratomi lepingust tulenevaid kohustusi.

Kehtivad meetmed:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (konstitutsiooniline seadus tuumavaba Austria kohta), BGBl. I nr 149/1999.

BG: Tuumaenergia ohutu kasutamise seadus.

FI: Ydinenergialaki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

HU: 1996. aasta seadus nr CXVI tuumaenergia kohta ja valitsuse dekreet nr 72/2000 tuumaenergia kohta.

SE: Rootsi keskkonnaseadustik (1998:808) ja seadus tuumatehnoloogiaalase tegevuse kohta (1984:3).

Reservatsioon nr 22 – Muud mujal nimetamata teenused

Sektor: Muud mujal nimetamata teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 9703, 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Kohalik kohalolu

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenused (CPC 9703)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FI: Kremeerimisteenuseid võivad osutada ja kalmistuid võivad käitada/hallata üksnes riik, omavalitsused, kogudused, usukogukonnad või mittetulundusühingud.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

DE: Kalmistut võib hallata üksnes avalik-õiguslik juriidiline isik. Kalmistute rajamine ja haldamine ning matustega seotud teenused.

PT: Matuse- ja surnutalitamisteenuste osutamiseks on nõutav äriiline kohalolek. Matuse- ja surnutalitamisteenuseid osutava ettevõtte tehniliseks direktoriks saamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus.

SE: Kremeerimis- ja matuseteenused kuuluvad Rootsi kiriku või kohaliku ametiasutuse monopoli alla.

CY, SI: Matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenused.

Kehtivad meetmed:

FI: Hautaustoimilaki (matusebüroode seadus) (457/2003).

PT: 16. jaanuari dekreet-seadus nr 10/2015 alterado p/ Lei 15/2018, 27 março.

SE: Begravningslag (1990:1144) (matuseseadus) aa Begravningsförrordningen (1990:1147) (matuseid käsitlev määrus).

b) Uued teenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EU: Uute, CPCs käsitlemata teenuste osutamine.

TŠIILI LOEND

Sektor: Kõik

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)
Enamsoodustusrežiim (investeeringud)

Kirjeldus: Investeeringud

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatava maa omandi või kontrolli all hoidmisega viie kilomeetri ulatuses rannajoonest. Sellised meetmed võivad sisaldada nõuet, mille kohaselt peab enamik kõnealust maad omada või kontrollida sooviva Tšiili juriidilise isiku iga aktsiaklassi aktsiatest kuuluma Tšiili isikule või isikutele, kes elavad Tšiilis vähemalt 183 päeva aastas.

Kehtivad meetmed: Dekreet-seadus nr 1.939, ametlik väljaanne, 10. november 1977, riigi omandisse kuuluvate varade omandamise, haldamise ja võõrandamise normid, I jaotis (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)

Sektor: Kõik

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)
Kõrgem juhtkond ja juhatuse (investeeringud)

Kirjeldus: Investeeringud

Tšiili jätab endale õiguse kehtestada olemasoleva riigiettevõtte või valitsusüksuse aktsiaga seonduvate huvide või selle ettevõtte või üksuse varade üleandmise või võõrandamise korral piirangud kõnealuste huvide või varade omamisele ning välisinvestorite või nende investeeringute õigusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatud riigiettevõtet või tehtud investeeringuid. Sellise üleandmise või võõrandamise korral võib Tšiili võtta või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega.

„Riigiettevõtte“¹ on ettevõtte, mida Tšiili omab või kontrollib osaluse kaudu selles ettevõttes, ning selle mõistega on hõlmatud ka kõik ettevõtted, mis on pärast käesoleva lepingu jõustumist asutatud üksnes selleks, et müüa või võõrandada oma osalus olemasoleva riigiettevõtte või valitsusasutuse kapitalis või varades.

---

¹ Loetelu olemasolevatest Tšiili riigiettevõtetest leiab järgmiselt veebisaidilt:
<http://www.dipres.gob.cl>.

Sektor: Kõik

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega võimaldatakse riikidele diferentseeritud kohtlemist selliste kahe- või mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingute alusel, mis on jõus või allkirjastatud enne käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva.

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega võimaldatakse riikidele diferentseeritud kohtlemist selliste rahvusvaheliste lepingute alusel, mis on jõus või allkirjastatud pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva ja milles käsitletakse:

- a) lennundust,
- b) kalandust või
- c) merenduskusimusi, sh merepäästet.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Teavevahetus

Allsektor: Digitaalsideteenuste osutamine satelliidi abil

Asjaomased kohustused: Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud digitaalsideteenuste ühesuunalise piiriülese osutamisega satelliidi abil.

Kehtivad meetmed: Seadus nr 18.168, ametlik väljaanne, 2. oktoober 1982, telekommunikatsiooni üldseadus, I, II, III, V ja VI jaotis (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sektor:	Teabevahetus
Allsektor:	Digitaalsideteenuste osutamine satelliidi abil
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud) Enamsoodustusrežiim (investeeringud) Toimivusnõuded (investeeringud) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)
Kirjeldus:	Investeeringud Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud teise lepinguosalise investoritega või nende investeeringutega digitaalsideteenuste ühesuunalisse osutamisse satelliidi abil.
Kehtivad meetmed:	Seadus nr 18.168, ametlik väljaanne, 2. oktoober 1982, telekommunikatsiooni üldseadus, I, II, III, V ja VI jaotis (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II, III, V y VI)

Sektor: Vähemustega seotud küsimused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Toimivusnõuded (investeeringud)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega antakse õigusi või eelisõigusi sotsiaalselt või majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatele vähemustele.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Põlisrahvastega seotud küsimused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Toimivusnõuded (investeeringud)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega antakse õigusi või eelisõigusi põlisrahvastele.

Kehtivad meetmed:

Sektor:	Haridus
Allsektor:	
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Toimivusnõuded (investeeringud) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud) Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)
Kirjeldus:	Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud: a) teise lepinguosalise investoritega ja teise lepinguosalise investorite investeeringutega haridusse ning b) Tšiilis haridusteenuseid osutavate füüsiliste isikutega.

Alapunkt b hõlmab eelkoolis, lasteaia, eripedagoogika teenuseid pakkuvates asutustes, põhi-, kesk- või kõrgkoolides ning kutsekoolides, tehnikakõrgkoolides või ülikoolides haridusteenuseid osutavaid õpetajaid ja abipersonali ning kõiki teisi haridusega seotud teenuseid osutavaid isikuid, sealhulgas eri liiki õppeasutuste, nagu koolide, lütseumide, akadeemiate, koolituskeskuste, kutsekoolide ja tehnikakõrgkoolide ja ülikoolide sponsoreid.

Seda reservatsiooni ei kohaldata teise lepinguosalise investorite ja teise lepinguosalise investorite investeeringute suhtes, mis tehakse avalikku sektori vahendeid mittedaavatesse eraharidusasutustesse, näiteks lasteaedadesse, eelkoolidesse või põhi- või keskkoolidesse, või selliste teenuste osutamise suhtes, mis on seotud võõrkeeleõppe, ettevõttesise õppe, ärikoolituse, tööstuspraktika ja oskuste parandamisega ning mille raames pakutakse nõustamist tehnilise toe ja abi saamise ning õppekavade ja programmide koostamise asjus hariduse valdkonnas.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Riigi rahandus

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)

Kirjeldus: Investeeringud

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud Tšiili keskpanga (Banco Central de Chile) või Tšiili valitsuse emiteeritud võlakirjade, riigikassa võlakirjade või muude võlainstrumentide omandamise, müümise või võõrandamisega teise lepinguosalise kodanike poolt. Selle kirjega ei riivata teise lepinguosalise Tšiilis asutatud finantsasutuste (pankade) õigusi omandada, müüa või võõrandada selliseid instrumente, kui see on vajalik regulatiivse kapitali nõude täitmiseks.

Kehtivad meetmed:

Sektor:	Kalandus
Allsektor:	Kalapüügiga seotud tegevus
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)
Kirjeldus:	Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus Tšiili jätab endale õiguse kontrollida välismaalaste püügitegevust, sealhulgas kala lossimist, merel töödeldud kala esmast lossimist ja juurdepääsu Tšiili sadamatele (sadamateenustele). Tšiili jätab endale õiguse kontrollida merenduskontsessioonide andmise eesmärgil randade, nendega piirneva maa (<i>terrenos de playas</i>), veesammaste (<i>porciones de agua</i>) ja merepõhja (<i>fondos marinos</i>) kasutust. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „merenduskontsessioonid“ ei hõlma vesiviljelust.
Kehtivad meetmed:	Dekreet-seadus nr 2.222, ametlik väljaanne, 31. mai 1978, merenavigatsiooniseadus, I, II, III, IV ja V jaotis (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V)

Seadusjõuga dekreet nr 340, ametlik väljaanne, 6. aprill 1960, merenduskontsessioonide kohta (D.F.L. 340, Diario Oficial, abril 6, 1960, sobre Concesiones Marítimas)

Määrus nr 660, ametlik väljaanne, 28. november 1988, merenduskontsessioonide määrus (Decreto Supremo 660, Diario Oficial, noviembre 28, 1988, Reglamento de Concesiones Marítimas)

Majandus-, arengu- ja ülesehitusministeeriumi kalanduse allministeeriumi määrus nr 123, ametlik väljaanne, 23. august 2004, sadamate kasutamise kohta (Decreto Supremo 123 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Subsecretaría de Pesca, Diario Oficial, agosto 23, 2004, Sobre Uso de Puertos)

Sektor: Kunsti- ja kultuuritööstus

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega võimaldatakse riikidele diferentseeritud kohtlemist seoses kunsti ja kultuurimajandusega vastavalt kehtivatele või tulevastele kahe- või mitmepoolsetele rahvusvahelistele lepingutele, näiteks audiovisuaalvaldkonna koostöölepingutele.

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et käesoleva lepinguga kehtestatud piirangud või kohustused ei kehti valitsuse toetatavate subsiidiumikavade suhtes, millega edendatakse kultuuritegevust.

Käesolevas kirjes sisaldab mõiste „kunst ja kultuurimajandus“ järgmist:

- a) raamatud, ajakirjad, perioodilised väljaanded ja trükitud või elektroonilised ajalehed, välja arvatud eelnevalt loetletute trükkimine ja ladumine;
- b) filmi- ja videosalvestised;
- c) audio- või videovormingus muusikasalvestised;

- d) trükitud või masinloetavad noodid;
- e) kujutav kunst, kunstiline fotograafia ja uus meedia;
- f) etenduskunst, sealhulgas tants ning teatri- ja tsirkusekunst; ning
- g) meediateenused või multimeedia.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Meelelahutus- ja ringhäälinguteenused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Toimivusnõuded (investeeringud)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud:

- a) kontsertide ja muusikaetenduste korraldamise ja läbiviimisega Tšiilis või
- b) üldsusele mõeldud raadiosaadetega ning raadio, televisiooni ja kaabeltelevisiooniga seotud tegevuse, satelliitprogrammeerimisteenuste ja ringhäälinguvõrkudega.

Olenemata eeltoodust kohtleb Tšiili teise lepinguosalise isikuid ja investoreid ning nende investeeringuid vähemalt sama soodsalt, nagu kõnealune teine lepinguosaline kohtleb Tšiili isikuid ja investoreid ning nende investeeringuid.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Sotsiaalteenused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)

Toimivusnõuded (investeeringud)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud riikliku õiguskaitse ja kinnipidamisasutuste teenuste osutamisega ning järgmiste teenuste osutamisega niivõrd, kui võrd need on avaliku huvi alusel kehtestatud või rakendatavad sotsiaalteenused: sissetulekute kaitse või kindlustus, sotsiaalkaitse või sotsiaalkindlustus, sotsiaalhoolekanne, haridus, riiklik koolitus, tervishoid ja lastehoid.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Keskkonnateenused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)

Enamsoodustusrežiim (piiriülene teenustekaubandus)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega kehtestatakse nõue, mille kohaselt võivad joogivett toota ja jaotada, reovett koguda ja kõrvaldada ning kanalisatsiooniteenuseid, nagu kanalisatsioonivõrkude haldamine ning reovee kõrvaldamine ja puhastamine, osutada üksnes juriidilised isikud, mis on asutatud Tšiili õiguse alusel või loodud kooskõlas Tšiili õiguses ette nähtud nõuetega.

Käesolev kirje ei kehti selliste juriidiliste isikute saadud konsultatsiooniteenuste kohta.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Ehitusteenused

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)

Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses ehitusteenuste osutamisega välisriikide juriidiliste isikute poolt.

Need meetmed võivad hõlmata elukohta- või registreerimisnõuet või muud kohapealse esindatuse nõuet.

Kehtivad meetmed:

Sektor:	Transport
Allsektor:	Rahvusvaheline maanteetransport
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Kohalik kohalolu (piiriülene teenustekaubandus)
Kirjeldus:	Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses kauba või reisijate rahvusvahelise maismaaveoga piirialadel.

Lisaks jätab Tšiili endale õiguse võtta Tšiilist lähtuva rahvusvahelise maismaaveo suhtes vastu või jätta kehtima järgmised piirangud:

- a) teenuseosutaja peab olema Tšiili füüsiline või juriidiline isik;
- b) teenuseosutajal peab olema Tšiilis tegelik ja toimiv elukoht;
ning

- c) juriidilisest isikust teenuseosutaja peab olema asutatud Tšiilis ning üle 50 % selle aktsia-/osakapitalist peab kuuluma Tšiili kodanikele, samuti peab olema Tšiili kodanikel tegelik kontroll sellise teenuseosutaja üle.

Kehtivad meetmed:

Sektor: Transporditeenused

Allsektor: Maanteetransporditeenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega antakse Tšiili territooriumil toimuva isikute või kauba maismaaveo (kabotaaž) teenuste osutamise luba üksnes Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele. Selleks peavad ettevõtjad kasutama Tšiilis registreeritud sõidukeid.

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED

Märkused

1. Liidetes 10-C-1 ja 10-C-2 sisalduvates lepinguosaliste loendites on turulepääsuga seotud kohustused, mille kumbki lepinguosaline võtab kooskõlas artiklitega 10.5 ja 11.7, ning lepinguosalise artikli 10.11 või 11.8 kohased reservatsioonid seoses kehtivate või rangemate või uute meetmetega, mis ei ole eespool osutatud sätetega kehtestatud kohustustega kooskõlas.
2. Käesoleva lisa kohaldamisel osutab „ISIC“ rahvusvahelisele majanduse tegevusalade klassifikaatorile, mis on esitatud ÜRO Statistikaameti väljaandes *Statistical Papers*, M seeria, nr 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.
3. Lõikes 1 osutatud turulepääsuga seotud kohustustega ei ole hõlmatud 10. ja 11. peatükis käsitlevates sektorites või allsektorites toimuv ja lepinguosaliste loendites nimetamata majandustegevus.
4. Lepinguosalise loend ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.

5. Loendite iga kirje sisaldab järgmisi elemente:

- a) „sektor“ – üldine sektor, mille kohta kirje tehakse;
- b) „allsektor“ – konkreetne sektor või tegevus, milles võetakse kohustusi vastavalt kas CPC-le või ISICile, ning
- c) „turulepääsu piirangud“ – kohaldatavad piirangud, sealhulgas võimalus säilitada olemasolevad meetmed, kui need on kindlaks määratud, või juhul kui turulepääs on piiranguteta, võtta vastu uusi või piiravaid meetmeid, mis ei vasta artiklites 10.5 või 11.7 sätestatud kohustustele.

6. Euroopa Liidu tasandil tehtud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu meetme, liikmesriigi keskvalitsuse tasandi meetme või liikmesriigi mõne valitsuse meetme suhtes, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Liikmesriigi võetud kohustus või tehtud reservatsioon kehtib selle liikmesriigi kesk-, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme suhtes. Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskvalitsuse tasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, millel on kõigil võrdsed seadusandlikud volitused. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide kohaldamisel tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad. Tšiili tasandil tehtud reservatsioon kehtib keskvalitsuse või kohaliku omavalitsuse meetme suhtes.

7. Lepinguosaliste loendid sisaldavad üksnes selliseid turulepääsu piiranguid, mis ei ole diskrimineerivad. Diskrimineerivad meetmed ja nõuded on sätestatud 10-A ja 10-B lisas.
8. Selguse huvides tuleb märkida, et mittediskrimineerivad meetmed ei kujuta endast turulepääsu piirangut artiklite 10.5 või 11.7 tähenduses järgmiste meetmete puhul:
- a) millega nõutakse taristu omandiõiguse eraldamist selle taristu kaudu pakutavate kaupade või osutatavate teenuste omandiõigusest, et tagada aus konkurents, näiteks energeetika, transpordi ja telekommunikatsiooni valdkonnas;
  - b) millega ausa konkurentsi tagamiseks piiratakse omandiõiguse koondumist;
  - c) mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna kaitse ja säilitamine, sealhulgas antavate kontsessioonide kättesaadavuse, arvu ja ulatuse piirang ning moratoriumi või keelu kehtestamine;
  - d) millega tehniliste või füüsiliste piirangute tõttu, näiteks seoses telekommunikatsiooni spektrite ja sagedustega, piiratakse antavate lubade arvu; või
  - e) millega nõutakse, et teatav protsent ettevõtte aktsionäridest, omanikest, osanikest või juhtidest oleks kvalifitseeritud või tegutseks teataval kutsealal, näiteks juristi või raamatupidajana.

9. Alljärgnev reservatsioonide loetelu ei sisalda kvalifikatsiooninõuete ja -menetluste, tehniliste normide ning litsentsimisnõuete ja -menetlustega seotud meetmeid juhul, kui need ei kujuta endast piirangut artiklite 10.5 või 11.7 tähenduses. Kõnealuste meetmete hulka võivad kuuluda eelkõige nõuded saada tegevusluba, täita universaalteenuse osutamise kohustust, omada reguleeritud sektorites tegutsemisel tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, sealhulgas keeleeksamid, vastata teataval kutsealal tegutsemise nõuetele, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, omada teenuse osutamiseks kohalikku esindajat või omada kohalikku aadressi, või muud mittediskrimineerivad nõuded, mille kohaselt teatavat tegevust ei tohi ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole käesolevas lisas loetletud, jätkatakse nende kohaldamist.

10. Kohtlemine, mis tagatakse juriidilistele isikutele, kelle on asutanud lepinguosalise investoriid vastavalt teise lepinguosalise õigusele (Euroopa Liidu puhul liikmesriigi õigusele) ning kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on teise lepinguosalise territooriumil, ei piira 10. peatüki kohaste võimalike tingimuste või kohustuste kohaldamist, mis võivad olla kehtestatud kõnealuste juriidiliste isikute suhtes siis, kui nad teise lepinguosalise territooriumil asutati, ning nende kohaldamist jätkatakse.

11. Lepinguosaliste loendeid kohaldatakse üksnes lepinguosaliste territooriumide suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need ei mõjuta liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Euroopa Liidu õigusest.

12. Järgnevas Euroopa Liidu loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

EU Euroopa Liit, sealhulgas kõik selle liikmesriigid

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EUROOPA LIIDU LOEND

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-1 – Kõik sektorid	
a) Kaubanduslik kohalolek	
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU: Riiklikul või kohalikul tasandil kommunaalteenusteks loetavate teenuste korral võib kasutada riiklikke monopole või anda eraettevõtjatele teenuse pakkumise ainuõigused.</p> <p>Kommunaalteenuseid pakutakse näiteks sellistes sektorites nagu seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused, sotsiaalteenused ja humanitaarvaldkonna teadus- ja arendusteenused, tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused, keskkonnateenused, terviseteenused, transporditeenused ja kõikide transpordiliikidega seotud abiteenused. Nende teenuste osutamise ainuõigused antakse sageli eraettevõtjatele, näiteks ettevõtjatele, kellel on ametiasutuste kontsessioonid, sõltuvalt konkreetsetest teeninduskohustustest. Arvestades, et kommunaalteenuseid osutatakse sageli ka piirkondlikul tasandil, ei ole üksikasjalik ja ammendav valdkonnaspetsiifiline loend otstarbekas. Seda reservatsiooni ei kohaldata telekommunikatsioonisektori ning arvutiteenuste ning nendega seotud teenuste suhtes.</p> <p>HU: Asutamine peaks toimuma piiratud vastutusega äriühingu, kapitaliühingu või esinduse vormis. Esmane sisenemine turule filiaalina ei ole lubatud, välja arvatud finantsteenuste puhul.</p> <p>IT: Piiranguteta aktsiapakkide omandamise korral ettevõtetes, mis tegutsevad kaitse ja riigi julgeoleku valdkonnas. Strateegiliste varade omandamisele transporditeenuste, telekommunikatsiooni ja energia valdkonnas võidakse nõuda ministrite nõukogu eesistuja heakskiitu.</p> <p>LT: Piiranguteta riikliku julgeoleku seisukohast strateegilise tähtsusega ettevõtete, sektorite, tsoonide, varade ja rajatiste korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
b) Kinnisvara omandamine	Investeeringu puhul: EU, välja arvatud HU: Piirangud puuduvad. HU: Piiranguteta riigi varade omandamise korral.
c) Relvad, laskemoon ja sõjavarustus	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piiranguteta relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmise või nendega kauplemise korral. Sõjavarustus piirdub toodetega, mis on ette nähtud ja mida valmistatakse üksnes sõjaliseks kasutuseks seoses sõjapidamise või kaitsetegevusega.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)	
<p>a) Õigusteenused (CPC 861 osa), sealhulgas patendivolinikuteenused.</p> <p>Suurema selguse huvides ja kooskõlas märkustega, eelkõige märkusega 9, olgu märgitud, et advokatuuris registreerumise nõuded võivad hõlmata nõuet omandada vastuvõtvast riigis õigusteaduse kraad või sellega samaväärne tunnustus või läbida litsentseeritud advokaadi järelevalve all koolitus või omada konkreetse advokatuuri jurisdiktsioonis kontorit või postiaadressi, et taotleda selle advokatuuri liikmesust.</p> <p>Mõnes liikmesriigis võib kehtida nõue, et füüsilistel isikutel, kes on advokaadibüroos, äriühingus või ettevõttes teataval ametikohal või kes tegutsevad osanike või aktsionäride nimel, peab olema õigus praktiseerida vastuvõtva jurisdiktsiooni õigust.</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud SE: Piiranguteta õiguslase nõustamise ning volitamise-, dokumenteerimise- ja tõendamisteenuste korral, mida osutavad avalikke ülesandeid täitvad õigusspetsialistid, näiteks notarid, „huissiers de justice“ ja muud „officiers publics et ministériels“, ning selliste teenuste korral, mida osutavad valitsuse ametliku aktiga määratud kohtutäiturid (CPC 861 osa, 87902 osa).</p> <p>SE: Piirangud puuduvad.</p> <p>EU: Igas liikmesriigis kohaldatakse konkreetseid mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid (läbipaistvuse huvides on allpool esitatud mõned näited).</p> <p>BE: Kassatsioonikohtus (Cour de cassation) tsiviil- või haldusmenetluses esindamise suhtes kohaldatakse kvoote.</p> <p>FR: Kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) ja riiginõukogus (Conseil d’Etat) esindamise suhtes kohaldatakse kvoote. Advokaadibüroo, milles töötavad riiklikult tunnustatud advokaadid, peab tegutsema ühes järgmistest õiguslikest vormidest, mis on Prantsusmaa õiguse alusel mittediskrimineerivalt lubatud: SCP (<i>société civile professionnelle</i>), SEL (<i>société d’exercice libéral</i>), SEP (<i>société en participation</i>), SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>), SAS (<i>société par actions simplifiée</i>), SA (<i>société anonyme</i>), SPE (<i>société pluriprofessionnelle d’exercice</i>) ja teatavatel tingimustel <i>association</i>.</p> <p>Advokaadibüroos, mis osutab teenuseid Prantsusmaa või Euroopa Liidu õiguse alusel, võidakse kohaldada osaluse ja hääleõiguse suhtes partnerite kutsetegevusega seotud koguselisi piiranguid.</p> <p>SI: Sloveenia advokatuuri määratud advokaatide kaubanduslik kohalolek saab aset leida üksnes ühe osanikuga äriühingu, piiratud vastutusega õigusbüroo (partnerluse) või piiramatult vastutusega õigusbüroo (partnerluse) vormis. Advokaadibüroo tegevus piirdub õiguse praktiseerimisega. Advokaadibüroo partneriteks võivad olla üksnes advokaadid.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
b) Patendivolinikud, tööstusomandi volinikud, intellektuaalomandi volinikud (CPC 879 osa, 861, 8613)	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU, välja arvatud FR: Piirangud puuduvad.</p> <p>FR: Üksnes SCP (<i>société civile professionnelle</i>) või SELi (<i>société d'exercice libéral</i>) kaudu või teatavatel tingimustel muud õiguslikku vormi kasutades.</p>
c) Arvepidamis- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud FR ja HU: Piirangud puuduvad.</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>FR: Ükskõik millist õiguslikku vormi, välja arvatud SNC (<i>Société en nom collectif</i>) ja SCS (<i>Société en commandite simple</i>) kasutades. SELi (<i>sociétés d'exercice libéral</i>), AGC (<i>Association de gestion et comptabilité</i>) ja SPE (<i>Société pluri-professionnelle d'exercice</i>) suhtes kohaldatakse eritingimusi. (CPC 86213, 86219, 86220).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>HU: Piiranguteta arvepidamise ja raamatupidamisega seotud piiriülese tegevuse korral.</p>
d) Auditeerimisteenused (CPC 86211 ja 86212, välja arvatud arvepidamisteenused)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud DE, EE, BG, FR, HU, PL ja PT: Piirangud puuduvad.</p> <p>EE: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.</p> <p>Investeeringu puhul:</p> <p>BG: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.</p> <p>FR: Ükskõik millist õiguslikku vormi kasutades, välja arvatud need, mille korral käsitatakse osanikke ettevõtjatena (<i>commerçants</i>), nagu SNC (<i>Société en nom collectif</i>) ja SCS (<i>Société en commandite simple</i>).</p> <p>PL: Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>DE: Audiitorühingud (<i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>) võivad tegutseda üksnes EMPs lubatavas õiguslikus vormis. Täisühinguid ja usaldusühinguid võib tunnustada audiitorühingutena, kui need on usaldusel põhineva tegevuse alusel kantud äriregistrisse kaubanduspartnerlusena.</p> <p>HU ja PT: Piiranguteta auditeerimisteenuste piiriülese osutamise korral.</p>
<p>e) Maksualase nõustamise teenused (CPC 863, välja arvatud maksualased õigusabi- ja esindusteenused, mis on õigusteenused)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud DE, FR ja PL: Piirangud puuduvad.</p> <p>DE, PL: Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>FR: Ükskõik millist õiguslikku vormi, välja arvatud SNC (<i>Société en nom collectif</i>) ja SCS (<i>Société en commandite simple</i>) kasutades. SELi (<i>sociétés d'exercice libéral</i>), AGC (<i>Association de gestion et comptabilité</i>) ja SPE (<i>Société pluri-professionnelle d'exercice</i>) suhtes kohaldatakse eritingimusi.</p>
<p>f) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud FR ja HR: Piirangud puuduvad.</p> <p>Investeeringu puhul:</p> <p>FR: Arhitekt võib osutada Prantsusmaal arhitektiteenuseid, kasutades (mittediskrimineerivatel alustel) üht järgmistest õiguslikest vormidest): SA et SARL (<i>sociétés anonymes, à responsabilité limitée</i>), EURL (<i>entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée</i>), SCP (<i>en commandite par actions</i>), SCOP (<i>société coopérative et participative</i>), SELARL (<i>société d'exercice libéral à responsabilité limitée</i>), SELAFA (<i>société d'exercice libéral à forme anonyme</i>), SELAS (<i>société d'exercice libéral</i>) või SAS (<i>société par actions simplifiée</i>), või ta võib neid teenuseid osutada üksikisiku või arhitektibüroo osanikuna (CPC 8671).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: HR: Piiranguteta linnaplaneerimisteenuste piiriülese osutamise korral.
III-EU-3 – Kutseteenused – Tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük	
a) Meditsiini- ja hambaraviteenused ning ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenused (CPC 85201, 9312, 9319)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT, BE, BG, CZ, DE, FI ja MT: Piirangud puuduvad. CZ ja MT: Piiranguteta kõikide tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide teenuste ning muude seonduvate teenuste osutamise korral, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 9312, 9319 osa). FI: Piiranguteta tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, ämmaemanda-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste ning psühholoogiteenuste osutamise korral, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor, välja arvatud meditsiiniõdede teenused (CPC 9312, 93191). BG: Piiranguteta kõikide tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, meditsiiniõdede, ämmaemandate, füsioterapeutide ja parameedikute teenuste ning psühholoogide teenuste osutamise korral, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 9312, 9319).

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>AT: Kohaldada võidakse konkreetseid mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid (CPC 9312, 9319 osa). Arstide koostöö ambulatoorse tervishoiu eesmärgil ehk nn grupipraksis saab toimuda üksnes järgmistes õiguslikes vormides: <i>Offene Gesellschaft (OG)</i> või <i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)</i>. Grupipraksise vormis võivad koostööd teha üksnes arstid. Neil peab olema õigus sõltumatule meditsiinilisele tegevusele, nad peavad olema registreeritud Austria Meditsiinikojas ja nad peavad aktiivselt tegutsema meditsiinilisel kutsealal. Muud füüsilised või juriidilised isikud ei või grupipraksises osaleda ega saada osa selle tulust või kasumist (CPC 9312 osa).</p> <p>DE: Kutsealal registreerimisele võidakse kehtestada geograafilised piirangud, mis kehtivad nii kodanikele kui ka mittekodanikele. Kõnealuste teenuste osutamiseks nõutava õigusliku vormi suhtes võidakse kohaldada mittediskrimineerivaid piiranguid (SGB V, § 95). Arstide (sealhulgas psühholoogide ja psühhoterapeutide) registreerimisele võidakse kohaldada kvantitatiivseid piiranguid, lähtudes arstide piirkondlikust jaotumisest. Registreerima peavad end vaid riiklikus tervishoiusüsteemis tegutsevad arstid.</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE: Piiranguteta kõigi tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenuste piiriülese osutamise korral, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor (CPC 85201 osa, 9312, 93191 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
b) Veterinaarteenused (CPC 932)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BE, BG, DE, DK, ES, FR, IE, HU, LV, NL ja SK: Piirangud puuduvad.</p> <p>DE: Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes baasraviks, eeldusel et patsient kohtub eelnevalt veterinaariga.</p> <p>DE, DK, ES, LV, NL ja SK: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.</p> <p>IE: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud või partnerlused.</p> <p>HU: Loa andmisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>Põhikriteeriumid:</p> <p>sektoris valitsevad tööturutingimused.</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>FR: Veterinaarteenuseid osutavate äriühingute õigusliku vormina on lubatud üksnes SEP (<i>société en participation</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>) ja SEL (<i>société d'exercice libéral</i>).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE, BG ja LV: Piiranguteta veterinaarteenuste piiriülese osutamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused (CPC 63211)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud LT: Ravimeid ja teatavaid meditsiinikaupu võib üldsusele müüa üksnes apteegi kaudu. Ravimite postimüük on keelatud, välja arvatud käsimüügiravimite puhul.</p> <p>EE: Ravimeid ja teatavaid meditsiinikaupu võib üldsusele müüa üksnes apteegi kaudu. Keelatud on ravimite postimüük ning interneti kaudu tellitud ravimite kättoimetamine posti või kiirkullerteenuse kaudu. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.</p> <p>EL: Ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes proviisori tegevusluba omavad füüsilised isikud ja selliste isikute asutatud äriühingud.</p> <p>ES: Ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes proviisori tegevusluba omavad füüsilised isikud. Iga apteeker võib taotleda vaid ühe litsentsi. Ravimite postimüük on keelatud.</p> <p>FI: Piiranguteta ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüügi korral.</p> <p>IE: Ravimite, välja arvatud käsimüügiravimite postimüük on keelatud.</p> <p>IT: Apteeki saavad pidada registrisse kantud füüsilised isikud ning juriidilised isikud partnerlusettevõttena, mille iga partner on registreeritud apteeker. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.</p> <p>LU: Ravimite ja teatavate meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud.</p> <p>NL: Piiranguteta ravimite postimüügi korral.</p> <p>PL: Apteeki saavad pidada registrisse kantud füüsilised isikud ning juriidilised isikud partnerlusettevõttena, mille iga partner on registreeritud apteeker.</p> <p>SE: Piiranguteta ravimite jaemüügi ja üldsusele pakkumise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU, välja arvatud EL, IE, LU, LT ja NL: Nende teenuseosutajate arvu mittediskrimineeriv piiramine, kellel on õigus osutada konkreetset teenust konkreetsetes kohalikus piirkonnas. Selleks võidakse kohaldada majandusvajaduste testi, mille raames võetakse arvesse selliseid tegureid nagu olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus või geograafiline paiknemine.</p> <p>BG: Apteekide juhatajad peavad olema kvalifitseeritud apteekrid ja võivad töötada juhatajana üksnes selles apteegis, milles nad ise töötavad. Kehtestatud on kvoot, millega reguleeritakse Bulgaarias ühele isikule kuuluvate apteekide arvu (kuni neli).</p> <p>DE: Apteeki võivad pidada ainult füüsilised isikud (proviisorid). Ühe isiku kohta võib olla üks apteek ja kuni kolm haruapteeki.</p> <p>DK: Ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud, kellele Taani ravimiamet on andnud proviisori tegevusloa.</p> <p>FR: Apteegi avamiseks peab olema saadud luba ning kaubanduslik kohalolek, sealhulgas ravimite kaugmüük üldsusele infoühiskonna teenuste kaudu, peab toimuma ühes järgmistest õiguslikest vormidest, mis on siseriikliku õiguse kohaselt mittediskrimineerival alusel lubatud: üksnes <i>société d'exercice libéral</i> (SEL) <i>anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle</i> või <i>pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs</i> (SNC) või <i>société à responsabilité limitée</i> (SARL) <i>unipersonnelle</i> või <i>pluripersonnelle</i>.</p> <p>ES, HR, HU ja PT: Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.</p> <p>MT: Apteegile tegevusloa väljastamise suhtes kohaldatakse konkreetseid piiranguid. Ühegi isiku nimel ei tohi olla linnas või külas üle ühe tegevusloa (apteegi tegevusluba käsitlevate normide (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 1), välja arvatud juhul, kui asjaomases linnas või külas ei ole rohkem taotlusi (apteegi tegevusluba käsitlevate normide (LN 279/07) 5. reegli punkt 2).</p> <p>PT: Äriühingutes, kus kapitali esindavad aktsiad, peavad aktsiad olema nimiväärtusega. Ükski isik ei tohi omada, käitada ega hallata otseselt või kaudselt samal ajal rohkem kui nelja apteeki.</p> <p>SI: Sloveenia apteekide võrgustik koosneb avalik-õiguslikest farmaatsiaasutustest, mis kuuluvad omavalitsustele või kontsessiooni alusel erafarmatseutidele (enamusosanik peab olema ametilt apteeker). Retseptiravimite postimüük on keelatud. Käsimumüügiravimite postimüügiks on vaja riigi eriluba.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-4 – Äriteenused – teadus- ja arendusteenused (CPC 851, 852, 853)	
	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud RO: Piirangud puuduvad.</p> <p>Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul: RO: Piiranguteta teadus- ja arendusteenuste piiriülese osutamise korral.</p>
III-EU-5 – Äriteenused – kinnisvarateenused (CPC 821, 822)	
	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud CZ ja HU: Piirangud puuduvad.</p> <p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul: CZ ja HU: Piiranguteta kinnisvarateenuste piiriülese osutamise korral.</p>
III-EU-6 – Äriteenused – rendi- või liisinguteenused	
a) Operaatorita rendi- või liisinguteenused (CPC 831)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piiranguteta õhusõiduki ilma meeskonnata rentimise või liisimise korral (kuivrent). Euroopa Liidu lennuettevõtja kasutatavate õhusõidukite suhtes kohaldatakse registreerimisnõudeid. Euroopa Liidu lennuettevõtja osalusega kuivrendilepingu korral kohaldatakse Euroopa Liidu või siseriiklikus õiguses sisalduvaid lennundusohutuse nõudeid, nagu eelnev heakskiit ja muud tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide registreeritud õhusõidukite kasutamise suhtes (CPC 83104).</p>
b) Operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või kasutusrendi teenused (CPC 832)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud BE ja FR: Piirangud puuduvad.</p> <p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul: BE ja FR: Piiranguteta operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või kasutusrendi teenuste piiriülese osutamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-7 – Äriteenused	
a) Arvutiteenused ja nendega seotud teenused (CPC 84) ¹	Piirangud puuduvad.
b) Turu-uuringute ja avaliku arvamuse küsitluste teenused (CPC 864)	Piirangud puuduvad.
c) Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 865) ja juhtimisalase nõustamisega seotud teenused (CPC 866)	Piirangud puuduvad.
d) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud FR: Piirangud puuduvad. Investeeringu puhul: FR: mõõdistamisele juurdepääsu võimaldavad õiguslikud vormid on üksnes SEL (<i>anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>), SA ja SARL (<i>sociétés anonymes, à responsabilité limitée</i>).
e) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud FR ja PT: Piirangud puuduvad. Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: FR: Bioloogi kutseala on reserveeritud füüsilistele isikutele. PT: Bioloogi, keemiaanalüütiku ja agronoomi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud.
f) Reklaamiteenused (CPC 871)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.

¹ Euroopa Liit toetab kokkulepet arvutiteenuste ulatuse kohta – CPC 84.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>g) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud HU ja SE: Piiranguteta koduabiliste, muude kaubandus- ja tööstustöötajate, meditsiiniõdede ja muu personali värbamise teenuste osutamise korral. HU ja SE: Piirangud puuduvad (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).</p> <p>EU juhtide otsimise teenuste korral (CPC 87201): Piirangud puuduvad, välja arvatud BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI ja SK, kus: piiranguteta.</p> <p>EU kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste osutamise korral (CPC 87202): Piirangud puuduvad, välja arvatud AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI ja SK, kus: piiranguteta.</p> <p>EL kontori abipersonali värbamise teenuste korral (CPC 87203): Piirangud puuduvad, välja arvatud AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI ja SK, kus: piiranguteta.</p> <p>DE: Tööjõu vahendamise teenuste osutajate arvu piirangud.</p> <p>ES: Tegevjuhtide otsingu teenuse osutajate arvu ja tööjõu vahendamise teenuste piirangud (CPC 87201, 87202).</p> <p>FR: Nende teenuste osutamisel võib kehtida riigi monopol (CPC 87202).</p> <p>IT: Kontoritöötajate värbamisteenuste osutajate arvu piirangud (CPC 87203).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BE, HU ja SE: Piiranguteta kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87202).</p> <p>BE: Piirangud puuduvad</p> <p>IE: Piiranguteta tegevjuhtide otsingu teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87201).</p> <p>FR, IE, IT ja NL: Piiranguteta kontoritöötajate värbamise teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87203).</p>
<p>h) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: Piirangud puuduvad.</p> <p>BG, CY, CZ, EE, ES, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: piiranguteta.</p> <p>DK, HR ja HU: Piiranguteta järgmiste allsektorite teenuste osutamise korral: valveteenused (87305) Horvaatias ja Ungaris, turvanõustamisteenused (87302) Horvaatias, lennujaama valveteenused (87305 osa) Taanis ja soomusautoteenused (87304) Ungaris.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	Investeeringu puhul: FI: Piiranguteta turvateenuste osutamise lubade korral.
i) Juurdlusteenused (CPC 87301)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT ja SE: piiranguteta. AT ja SE: Piirangud puuduvad.
j) Hoonete puhastamise teenused (CPC 874)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.
k) Fotograafiateenused (CPC 875)	Piirangud puuduvad.
l) Pakendamisteenused (CPC 876)	Piirangud puuduvad.
m) Krediidiinfoteenused ja inkassoteenused (CPC 87901, 87902)	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud ES, LV ja SE: Piiranguteta inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamise korral. ES, LV ja SE: Piirangud puuduvad.
n) Telefonivastamisteenused (CPC 87903)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.
o) Paljundusteenused (CPC 87904)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud HU: Piirangud puuduvad. Piiriülese teenustekaubanduse puhul: HU: Piiranguteta paljundusteenuste piiriülese osutamise korral.
p) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud HU ja PL: Piirangud puuduvad. HU: Ametlike tõlkeid, tõlgete ametlike kinnitusi ja ametlike dokumentide võõrkeelseid kinnitatud koopiaid võib pakkuda üksnes Ungari Tõlke- ja Tõestamisamet (OFFI). PL: Üksnes füüsilised isikud võivad olla vandetõlgid.
q) Postitusnimekirjade koostamine ja postitusteenused (CPC 87906)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
r) Tellimustoodete kujundamise teenused (CPC 87907)	Piirangud puuduvad.
s) Mujal liigitamata muud äriteenused (CPC 87909)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud SE: Piirangud puuduvad</p> <p>SE: Ehitusühistu majanduskava peab kinnitama kaks isikut. Need isikud peavad olema saanud EMP ametiasutuste tunnustuse.</p> <p>SE: Pandimajad tuleb rajada kas piiratud vastutusega äriühingu või filiaalina.</p>
t) Õhustranspordiga seotud äriteenused: <ul style="list-style-type: none"> – müük ja turustamine – arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused 	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Puuduvad.
u) Metallitoodete, masinate ja seadmete remondi teenused (CPC 886, välja arvatud 8868)	Puuduvad.
	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud HU: Piirangud puuduvad. HU: Piiranguteta energiajaotusega seotud teenuste ning tootmisega seotud teenuste piiriülese osutamise, välja arvatud nende sektoritega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste korral.
v) Laevade, raudteetranspordivahendite ning lennukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 86764 osa, 86769, 8868)	Puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
x) Muud äriteenused ja proovimärgisega märgistamise teenused (CPC 893 osa)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud CZ, LT ja NL: Piirangud puuduvad. LT: Piiranguteta. NL: Väärismetallesemete proovimärgisega märgistamise ainuõigus on praegu antud Madalmaade kahele avalik-õiguslikule monopolile.
y) Pakendamine (CPC 88493 osa, ISIC 37)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: CZ: Pakendite tagasivõtmise ja taaskasutamisega seotud teenuseid osutav pakendiettevõtja peab olema aktsiaselts (CPC 88493 osa, ISIC 37).
III-EU-8 – Sideteenused	
a) Posti- ja kulleriteenused (CPC 71235 osa, CPC 73210 osa, 751 osa)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Kooskõlas siseriiklike õigusaktidega võidakse piirata postkastide paigutamist avalikult kasutatavatele teedele, postmarkide väljaandmist ja kohtu- või haldusmenetluse käigus kasutatava tähtud posti teenuse osutamist. Nende teenuste jaoks, mille puhul kehtib universaalteenuse osutamise kohustus, võib kehtestada litsentsimissüsteemi. Litsentsid võivad tuua kaasa konkreetse universaalteenuse osutamise kohustused või rahalise panuse kompensatsioonifondi.
b) Telekommunikatsioon (CPC 752, 753, 754)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud BE: Piirangud puuduvad. BE: Piiranguteta satelliitlevi edastamise teenuste korral.
III-EU-9 – Ehitus (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-10 – Turustusteenused	
a) Turustusteenused (CPC 3546, 631, 632, välja arvatud 63211, 63297, 62276 ja 621 osa)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud PT: Piirangud puuduvad.</p> <p>Investeeringu puhul: PT: Teatavate jaemüügiettevõtete ja kaubanduskeskuste rajamisel kehtib spetsiaalne lubade andmise süsteem. See on seotud kaubanduskeskustega, mille renditav brutopind on 8 000 m² või suurem, ja jaemüügiettevõtete, mille müügipind on 2 000 m² või suurem, kui need asuvad väljaspool kaubanduskeskusi. Põhikriteeriumid: kaubanduslike pakkumiste mitmekesistamine; tarbijale pakutavate teenuste hindamine; tööhõive kvaliteet ja ettevõtja sotsiaalne vastutus; integreerimine linnakeskkonda ning panus ökotõhususse (CPC 631, 632, välja arvatud 63211, 63297).</p>
b) Ravimite turustamine (CPC 62117, 62251, 8929).	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud FI: Piirangud puuduvad.</p> <p>FI: Piiranguteta ravimite turustamise korral.</p>
c) Alkohoolsete jookide turustamine (CPC 62112 osa, 62226, 63107, 8929)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud FI ja SE: Piirangud puuduvad.</p> <p>FI: Piiranguteta alkohoolsete jookide turustamise korral.</p> <p>SE: Kangete alkohoolsete jookide, veini ja õlle (v.a alkoholivaba õlu) monopoli kehtestamine. Kangete alkohoolsete jookide, veini ja õlle (v.a alkoholivaba õlu) jaemüük on praegu Systembolaget AB monopol. Alkohoolsed joogid on joogid, mille alkoholisisaldus on üle 2,25 mahuprotsendi. Õlle puhul on alkoholisisalduse piir 3,5 mahuprotsenti (CPC 631 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
d) Tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud AT, ES, FR ja IT: Piirangud puuduvad.</p> <p>AT: Tubakamüüjana tegutsemise luba saavad taotleda üksnes füüsilised isikud (CPC 63108).</p> <p>ES: Üksnes füüsilised isikud võivad tegutseda tubakamüüjatena. Iga tubakamüüja saab taotleda vaid ühe litsentsi (CPC 63108). Tubaka jaemüük on riigi monopol.</p> <p>FR: Tubaka hulgi- ja jaemüük on riigi monopol (CPC 6222 osa, 6310 osa).</p> <p>IT: Tubaka turustamiseks ja müümiseks on tarvis tegevusluba. Luba antakse avaliku menetluse kaudu. Lubade väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastiku tihedus ja olemasolevate müügikohtade paiknemise tihedus (CPC 6222 osa, 6310 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-11 – Keskkonnateenused a) Reoveeteenused (CPC 9401) b) Tahkete/ohtlike jäätmete käitlemine, välja arvatud ohtlike jäätmete piiriülene transport i) Jäätmekäitlusteenused (CPC 9402) ii) Kanalisatsiooni- jms teenused (CPC 9403) c) Välisõhu- ja kliimakaitse (CPC 9404)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud DE: Piirangud puuduvad. Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul: DE: Piiranguteta jäätmekäitlusteenuste, välja arvatud nõustamisteenuste osutamise korral, ning mulla kaitse ja saastatud mulla harimisega seotud teenuste, välja arvatud nõustamisteenuste osutamise korral (CPC 9401, 9402, 9403, 94060).
d) Pinnase ja vee parandamine ja puhastamine i) Saastatud või reostatud pinnase või vee töötlemine ja parandamine (CPC 9406 osa)	

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Müra ja vibratsiooni vähendamine (CPC 9405) f) Elurikkuse ja maastiku kaitse g) Loodus- ja maastikukaitse teenused (CPC 9406 osa) h) Muud keskkonnateenused ja nendega seotud teenused (CPC 9409)	

PUBLIC

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-12 – Haridusteenused (CPC 92) (ainult erasektori rahastatavad teenused)	
	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta selliste haridusteenuste korral, mida rahastab avalik sektor või mille osutamiseks antakse mingis vormis riigiabi. Kui välisriigi teenuseosutajal on lubatud pakkuda erasektori rahastatavaid haridusteenuseid, võidakse eraettevõtjalt nõuda haridussüsteemis osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni.</p> <p>EU, välja arvatud CZ, NL, SE ja SK: Piiranguteta alg-, kesk-, kõrg- ja täiskasvanuharidust mittehõlmavate erasektori rahastatavate haridusteenuste osutamise korral (CPC 929).</p> <p>CY, FI, MT ja RO: Piiranguteta erasektori rahastatavate alg-, kesk- ja täiskasvanuharidusteenuste osutamise korral (CPC 921, 922, 924).</p> <p>AT, BG, CY, FI, MT ja RO: Piiranguteta erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste osutamise korral (CPC 923).</p> <p>SE: Piiranguteta selliste erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajate korral, kes saavad riigilt teatavat toetust. Reservatsiooni kohaldatakse erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajate suhtes, kui nad saavad riigilt teatavat toetust, muu hulgas riigi poolt tunnustatud haridusteenuste osutajate ja riigi järelevalve all olevate haridusteenuste osutajate suhtes, või selliste õpingute suhtes, mis annavad õiguse õppetootustele (CPC 92).</p> <p>SK: Kõigi erasektori rahastatavate haridusteenuste, välja arvatud keskharidusjärgse tehnika- ja kutsehariduse teenuste korral. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi ning kohalikud omavalitsused võivad piirata rajatavate koolide arvu (CPC 921, 922, 923, välja arvatud 92310, 924).</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU, välja arvatud ES ja IT: Tunnustatud diplomeid või kraade andva erasektori rahastatava ülikooli avamise eel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastiku tihedus ja olemasolevate kõrgkoolide paiknemise tihedus.</p> <p>ES: Menetlus hõlmab parlamendiga konsulteerimist.</p> <p>IT: Põhineb kolmeaastasel programmil ja riigi tunnustatud diplomite väljaandmise luba antakse üksnes Itaalia juriidilistele isikutele (CPC 923).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-13 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused (ainult erasektori rahastatavad teenused)	
<p>a) Tervishoiuteenused – haigla- ja kiirabiteenused, raviasutuste teenused (CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199)</p>	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta kõigi selliste tervishoiuteenuste osutamise korral, mida rahastab avalik sektor või mille osutamiseks antakse mingis vormis riigiabi. Piiranguteta kõigi erasektori rahastatavate tervishoiuteenuste korral, välja arvatud erasektori rahastatavad haigla- ja kiirabiteenused ning muude raviasutuste kui haiglate teenused.</p> <p>Eraettevõtjatelt võidakse nõuda erasektori rahastatavas tervishoiuvõrgus osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.</p> <p>See reservatsioon ei kehti tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide osutatavate teenuste suhtes, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).</p> <p>AT, PL ja SI: Piiranguteta erasektori rahastatavate kiirabiteenuste osutamise korral (CPC 93192).</p> <p>BE: Piiranguteta erasektori rahastatavate kiirabi- ja raviasutuste teenuste, välja arvatud haiglateenuste korral (CPC 93192, 93193).</p> <p>BG, CY, CZ, FI, MT ja SK: Piiranguteta erasektori rahastatavate haigla- ja kiirabiteenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste osutamise korral (CPC 9311, 93192, 93193).</p> <p>DE: Piiranguteta sotsiaalkindlustusteenuste osutamise korral Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi raames, kus võivad teenuseid pakkuda eri äriühingud või üksused ja kus esineb seega konkurents, mistõttu ei ole asjaomaste teenuste puhul tegemist „tegevustega, mida viiakse ellu valitsuse ülesannete täitmisel“ (CPC 93).</p> <p>DE: Piiranguteta erasektori rahastatavate Saksamaa relvajõudude haiglate omandiõiguse korral.</p> <p>FI: Piiranguteta erasektori rahastatavate muude tervishoiuteenuste osutamise korral (CPC 93199).</p> <p>FR: Piiranguteta erasektori rahastatavate laboratoorse analüüsi ja uuringu teenuste osutamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Pääste- ja kiirabiteenuste osutamist korraldavad ja reguleerivad liidumaad. Enamik liidumaid delegeerib päästeteenuste alase pädevuse omavalitsustele. Omavalitsustel on lubatud eelistada kasumit mittetaotlevaid ettevõtjaid. See kehtib samavõrra nii välismaiste kui ka riigisiseste teenuseosutajate kohta (CPC 931, 933). Kiirabiteenuste osutamiseks on vajalik kavandamine, luba ja akrediteerimine. Telemeditsiini puhul võidakse IKT-teenuste (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) osutajate arvu piirata, et tagada koostalitlusvõime, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Piirangu kohaldamisel välditakse diskrimineerimist.</p> <p>SI: Järgmiste teenuste kohta kehtib riigi monopol: vere ja verepreparaatide tarnimine, inimelundite eemaldamine ja säilitamine siirdamise eesmärgil; sotsiaalmeditsiini-, hügieeni-, epidemioloogilised ja tervishoiu-/ökoloogilised teenused, patoanatomilised teenused, biomeditsiiniliselt toetatav soojätkamine (CPC 931).</p> <p>FR: Haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste (muude kui haiglate) osutatavate teenuste ja sotsiaalteenuste korral: Ettevõtted võivad tegutseda ükskõik millises õiguslikus vormis, välja arvatud vormis, mis on reserveeritud vabade elukutsete jaoks.</p>
<p>b) Tervishoiu- ja sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus</p>	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud HU: Piiranguteta tervishoiu- ja sotsiaalteenuste piiriülese osutamise ning sellise tegevuse või selliste teenuste korral, mis moodustavad riikliku pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemi osa. See reservatsioon ei kehti tervishoiuga seotud kutseteenuste, sealhulgas arstide, hambaarstide, ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, parameedikute ja psühholoogide osutatavate teenuste suhtes, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).</p> <p>HU: Piiranguteta avaliku sektori rahastatavate haigla- ja kiirabiteenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste piiriülene osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi (CPC 9311, 93192, 93193).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>c) Sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta kõigi selliste sotsiaalteenuste osutamise korral, mida rahastab avalik sektor või mille osutamiseks antakse mingis vormis riigiabi, ning sellise tegevuse või selliste teenuste korral, mis moodustavad osa riiklikust pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemist.</p> <p>Eraettevõtjatelt võidakse erasektori rahastatavas sotsiaalteenuste võrgus osalemiseks nõuda mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.</p> <p>CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK ja SI: Piiranguteta erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste osutamise korral.</p> <p>BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT ja PT: Piiranguteta erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste, välja arvatud sanatooriumide, puhkekodude ja vanadekodude teenuste osutamise korral.</p> <p>DE: Piiranguteta Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi korral, kus teenuseid võivad pakkuda eri äriühingud või üksused, millega kaasneb konkurents, ja seega ei pruugi asjaomased teenused olla hõlmatud määratlusega „tegevused, viiakse ellu üksnes valitsuse ülesannete täitmisel“.</p>
	<p>Üksnes investeeringu puhul:</p> <p>HR: Mõne erasektori rahastatava sotsiaalhoolekandeametuse rajamine võib sõltuda majandusvajaduste testist, eriti konkreetsetes geograafilistes piirkondades (CPC 9311, 93192, 93193, 933).</p>
<p>III-EU-14 – Turismi- ja reisiteenused</p> <p>a) Hotellid, restoranid ja toitlustus (CPC 641, 642, 643), välja arvatud toitlustus õhustransporditeenuste osutamise ajal – see kuulub maapealse teeninduse alla</p> <p>b) Reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisijuhtide) teenused (CPC 7471)</p> <p>c) Giiditeenused (CPC 7472)</p>	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BG: Piirangud puuduvad.</p> <p>BG: Nõutav on asutamine (filiaalid ei ole lubatud) (CPC 7471, 7472).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-15 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused (välja arvatud audiovisuaalteenused)	
a) Raamatukogu-, arhiivi-, muuseumi- ja muud kultuuriteenused (CPC 963)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT ja investeerimise eesmärgil LT: Piiranguteta raamatukogu-, arhiivi-, muuseumi- ja muude kultuuriteenuste osutamise korral. AT ja LT: Asutamiseks võidakse nõuda luba või kontsessiooni.
b) Meelelahutusteenused, teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619, 964, välja arvatud 96492)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI ja SK: Piiranguteta meelelahutusteenuste, sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenuste osutamise korral. BG: Piiranguteta järgmiste meelelahutusteenuste osutamise korral: tsirkuste, lõbustusparkide ja sarnaste meelelahutusasutuste teenused, tantsusaalide, diskoteekide ja tantsuõpetajate teenused ning muud meelelahutusteenused. EE: Piiranguteta muude meelelahutusteenuste osutamise korral, välja arvatud kinode teenused. LT ja LV: Piiranguteta kõikide meelelahutusteenuste osutamise korral, välja arvatud kino käitamise teenused.
	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT ja SE: Piiranguteta meelelahutusteenuste, sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenuste piiriülese osutamise korral. AT ja SE: Piirangud puuduvad.
c) Uudistevahendusteenused (CPC 962)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud HU: Piirangud puuduvad. HU: Piiranguteta.
d) Spordi- ja muud puhketeenused (CPC 964)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenused (CPC 96492)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta rahalise panusega õnnemänge hõlmavate hasartmänguteenuste osutamise, sealhulgas eeskätt loteriide, kraapimisloteriide, kasiinodes, mängusaalides või litsentsitud ruumides pakutavate hasartmänguteenuste, kihlveoteenuste, bingoteenuste ning heategevusorganisatsioonide või mittetulundusühingute pakutavate või neile tulu toovate hasartmänguteenuste osutamise korral.</p>
III-EU-16 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused	
<p>a) Meretransport</p> <p>i) Rahvusvaheline reisijatevedu (CPC 7211, välja arvatud riigisisene kabotaaž)</p> <p>ii) Rahvusvaheline kaubavedu (CPC 7212, välja arvatud riigisisene kabotaaž)</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud LV ja MT: Piiranguteta laeva registreerimise ja asutamisriigi lipu all sõitva laevastiku käitamise korral (kogu kaubanduslik merendustegevus, millega tegeletakse merelaevalt, sealhulgas kalandus, vesiviljelus ja kalandusega seotud teenused; rahvusvaheline reisijate- ja kaubavedu (CPC 721), ning meretranspordi abiteenused).</p> <p>EU: Piiranguteta fiiderteenuste, Euroopa Liidu laevandusettevõtjatele kuuluvate või renditud konteinerite mittetulunduslikel alustel ümberpaigutamise korral ning selle osa korral kõnealustest teenustest, mis ei kuulu riigisisese merekabotaaži erandi alla.</p> <p>MT: Kehtivad ainuõigused Maltalt Itaalia kaudu Mandri-Euroopaga sisse seatud mereühenduse suhtes (CPC 7213, 7214, 742 osa, 745, 749 osa).</p> <p>LV: Puuduvad.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
b) Meretranspordi ja siseveetranspordi abiteenused	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta lootsi- ja sildumisteenuste osutamise korral (CPC 7452).</p> <p>EU: Piiranguteta siseveetranspordi abiteenuste korral.</p> <p>EU: Sadama pidaja või pädev asutus võib piirata teenuseosutajate arvu konkreetse sadamateenuse puhul.</p> <p>EU, välja arvatud LT ja LV: Piiranguteta puksiirteenuste osutamise korral (CPC 7214). LT ja LV: Piirangud puuduvad.</p> <p>BG: Teenuseosutajate arv sadamates võib olla piiratud sõltuvalt sadama objektiivsest läbilaskevõimest, mille määrab kindlaks transpordi-, infotehnoloogia- ja sideministeeriumi moodustatud ekspertide komisjon (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882).</p> <p>BG: Õigus osutada riikliku tähtsusega Bulgaaria sadamates avaliku transpordi tugiteenuseid antakse kontsessioonilepinguga. Piirkondliku tähtsusega sadamates antakse see õigus sadamaomanikuga sõlmitava lepinguga (CPC 74520, 74540 ja 74590).</p> <p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU, välja arvatud EL ja IT: Piirangud puuduvad.</p> <p>EL: Sadamaaladel veoste käitlemise teenuste osutamisel kehtib riigi monopol (CPC 741).</p> <p>IT: Mereveoste käitlemise teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine (CPC 741).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
c) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta reisijate ja kaupade raudteetranspordi korral (CPC 711).</p> <p>LT: Transiiditeenuste osutamise ainuõigused antakse sellistele raudteeveo-ettevõtjatele, mis kuuluvad riigile või mille aktsiad kuuluvad 100 % riigile (CPC 711).</p> <p>EU, välja arvatud LT ja SE, raudteetranspordi abiteenuste korral: Piirangud puuduvad.</p> <p>LT: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste korral kehtib riigi monopol (CPC 86764, 86769, 8868 osa).</p> <p>SE: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi, kui investor kavatses rajada oma terminali taristurajatised. Põhikriteeriumid: ruumi- ja võimsuspiirangud (CPC 86764, 86769, 8868 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>d) Maanteetransport (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvahelised veoautoveoteenused) ja maanteetranspordi abiteenused.</p>	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta maanteetranspordi korral (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvaheliste veoautovedude teenused).</p> <p>Investeeringu puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta teises liikmesriigis asutatud välisinvestorite kabotaaži korral liikmesriigi piires (CPC 712).</p> <p>EU: Euroopa Liidus osutatavate taksoteenuste suhtes võidakse kohaldada majandusvajaduste testi, millega piiratakse teenuseosutajate arvu. Põhikriteerium: kohaldatavates õigusaktides ette nähtud kohalik nõudlus (CPC 71221).</p> <p>BE: Seaduses võidakse kindlaks määrata taksoveolubade maksimaalne arv (CPC 71221).</p> <p>AT, BG ja DE: Reisijate- ja kaubaveoks võib ainuõigusi ja/või tegevuslube anda üksnes Euroopa Liidu füüsilistele isikutele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus (CPC 712).</p> <p>CZ: Nõutav on asutamine Tšehhi juriidilise isikuna (mitte filiaalina).</p> <p>ES: Reisijateveo puhul kohaldatakse CPC 7122 all osutatavate teenuste suhtes majandusvajaduste testi. Põhikriteerium: kohalik nõudlus. Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>FR: Piiranguteta linnadevahelise bussiveo teenuste osutamise korral (CPC 712).</p> <p>IE: Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 7121, 7122).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>IT: Limusiiniteenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>Kaubaveoteenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: kohalik nõudlus (CPC 712).</p> <p>MT: Avalikud bussiveoteenused: kogu võrgu suhtes kohaldatakse kontsessiooni, mis hõlmab avaliku teenindamise kohustust kanda hoolt teatavate ühiskonnarühmade (nagu õpilased ja eakad) eest (CPC 712).</p> <p>MT: Taksod: veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid. <i>Karozzini</i> (hobuvankrid): veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid (CPC 712).</p> <p>PT: Reisijateveo valdkonnas kohaldatakse limusiiniteenuste osutamisel majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 71222).</p> <p>SE: Maanteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi, kui investor kavatses rajada oma terminali taristurajatised. Põhikriteeriumid: ruumi- ja mahutavuspiirangud (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, 8867 osa).</p> <p>SE: Autoveoettevõtja kutsealal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba. Taksoveoloa saamise ühe kriteeriumina peab äriühing olema määranud ametisse füüsilise isiku, kes töötab veokorraldajana (<i>de facto</i> elukohanõue – vt asutamise liike käsitlev Rootsi reservatsioon) (CPC 712).</p> <p>SK: Kaubaveo puhul kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: kohalik nõudlus (CPC 712).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BG: maanteetranspordi abiteenuste piiriülese osutamise korral (CPC 744). Piirangud puuduvad</p> <p>BG: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Õhustranspordi abiteenused (CPC 7461, 7469, 83104)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Maapealse teeninduse avatuse tase sõltub lennujaama suurusest. Teenuseosutajate arv lennujaamades võib olla piiratud. Suurtes lennujaamades ei tohi teenuseosutajaid olla alla kahe.</p> <p>Investeeringu puhul:</p> <p>PL: Külmutatud või jahutatud kaupade hoiustamise teenuste puhul sõltub konkreetsete teenuseliikide osutamise võimalus lennujaama suurusest. Teenuseosutajate arvu igas lennujaamas võidakse ruumipuuduse tõttu piirata; muudel põhjustel võidakse seda piirata mitte vähem kui kahe teenuseosutajani (CPC 742 osa).</p>
f) Kosmosetransport ja kosmoselaeva rentimine	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta kosmosetransporditeenuste ja kosmoselaevade rentimise korral (CPC 733, 734 osa).</p>
III-EU-17 – Põllumajandus, kalapüük, vesi, tootmine	
a) Põllumajandus, jahindus, metsandus ning põllumajanduse, jahinduse ja metsandusega seotud teenused (ISIC 01, 02, CPC 881)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud HR, HU, PT ja SE: Piirangud puuduvad.</p> <p>HR: Piiranguteta põllumajandusliku ja jahindustegevuse korral.</p> <p>HU: Piiranguteta põllumajandusliku tegevuse korral (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>PT: Bioloogi, keemiaanalüütiku ja agronoomi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud (CPC 881).</p> <p>SE: Piiranguteta põhjapõdrakasvatuse korral (ISIC 014).</p>
b) Kalapüük, vesiviljelus ja kalapüügiga seotud teenused (ISIC 05, CPC 882)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU: Piiranguteta kalapüügi, vesiviljeluse, kalapüügiga seotud teenuste korral.</p> <p>EU: Piiranguteta vesiviljelusrajatiste asutamise korral kas merel või siseveekogudel.</p> <p>FR: Piiranguteta osaluse korral Prantsusmaale kuuluvas merealas kala-/karplooma- või vetikakasvatuse eesmärgil.</p> <p>BG: Piiranguteta merede ja jõgede elusressursside püügi korral Bulgaaria sisemerealal ja territoriaalmeres, kui seda teevad Bulgaaria lipu all sõitvad laevad.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
c) Vee kogumine, puhastamine ja veevarustus (ISIC 41)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piiranguteta tegevuse korral, mis hõlmab teenuseid, mille raames kogutakse, puhastatakse ja varutakse vett kodumajapidamiste või tööstuslike, kaubanduslike või muude kasutajate jaoks, sealhulgas joogiveega varustamine ja veemajandus.
d) Tootmine (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU: Piirangud puuduvad.
e) Kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC 22, CPC 88442)	Piirangud puuduvad.
f) Tootmine (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Piirangud puuduvad.
III-EU-18 – Kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus	
a) Maavarade kaevandamine (ISIC 10, 11, 12: energeetiliste materjalide kaevandamine, ISIC 13, 14: metallimaakide kaevandamine ja muu kaevandamine; CPC 5115, 7131, 8675, 883)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud BE, FI, IT ja NL: Piirangud puuduvad. IT: (maavarauuringute puhul kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Riigile kuuluvates kaevandustes kehtivad uurimise ja kaevandamise erinormid. Enne mis tahes kaevandamistegevust tuleb saada uurimisluba („permesso di ricerca“, kuningliku dekreeedi 1447/1927 artikkel 4). Selles tähtajalises loas määratakse täpselt kindlaks uuritava maa-ala piirid. Sama maa-ala jaoks võib anda uurimisloa mitmele eri isikule või ettevõtjale (tegemist ei ole ilmtingimata ainuloaga). Mineraalide kultiveerimiseks ja kasutamiseks tuleb saada piirkondliku ametiasutuse luba („concessione“, artikkel 14) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>BE: Maavarade ja muude eluta ressursside uurimine ja kasutamine territoriaalvetes ja mandrilaval toimub kontsessioonilepingute alusel. Kontsessioonääri tegevuskoht peab olema Belgias (ISIC 14).</p> <p>FI: Tuumamaterjali kaevandamise loa andmise eel võidakse teha majandusvajaduste test. Põhikriteeriumid: üldine majanduslik ja sotsiaalne kasu (ISIC Rev. 3.1 120).</p> <p>NL: Erasektori äriühingud uurivad ja kasutavad Madalmaades süsivesinikke alati koos majandusministri määratud avaliku sektori äriühinguga (aktsiaseltsiga). Kaevandamiseseaduse artiklites 81 ja 82 on sätestatud, et kõik määratud äriühingu aktsiad peavad kuuluma otse või kaudselt Madalmaadele (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).</p>
<p>b) Energiateenused – üldised (ISIC 40, CPC 613, 7131, 7139, 742, 7422, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud BE, BG, FR ja LT: Piirangud puuduvad.</p> <p>FR: Piiranguteta elektrienergia ja gaasi ülekandesüsteemide ning nafta ja gaasi torustranspordi korral (CPC 7131).</p> <p>BE: Piiranguteta energiajaotuse teenuste ja energiajaotusega seotud teenuste korral (CPC 887, välja arvatud konsultatsiooniteenused).</p> <p>BE: Piiranguteta energia ülekandmise teenuste osutamise korral, seoses juriidiliste isikute liikide ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega (ISIC 4010, CPC 71310).</p> <p>BG: Piiranguteta energiajaotusega seotud teenuste korral (CPC 88 osa).</p> <p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>LT: Piiranguteta kütuste torustranspordi ja kaupade (välja arvatud kütus) torustranspordi abiteenustega seotud meetmete korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>c) Elekter (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT, BG, CZ, FI, FR, LT, MT, NL ja SK: Piirangud puuduvad.</p> <p>AT, BG: Piiranguteta elektrienergia tootmise, energijaotusteenuste ja energijaotusega seotud teenuste korral (ISIC 4010, CPC 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>CZ: Seoses elektrienergia ja gaasi ülekandmise ning turuosaliste litsentsidega kehtivad ainuõigused (ISIC 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).</p> <p>FI: Piiranguteta elektrienergia impordi korral. Piiranguteta elektrienergia hulgi- ja jaemüügiga seotud piiriülese kaubanduse korral. Piiranguteta elektri ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul (ISIC 4010, CPC 62279, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>FR: Piiranguteta elektritootmise korral (ISIC 4010).</p> <p>FR: Piiranguteta elektri ülekandmise ja jaotamise korral (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>LT: Piiranguteta eaturvalistest tuumaallikatest pärineva elektrienergia hulgi- ja jaemüügi ning sellega kauplemise korral.</p> <p>SK: Elektrienergia tootmine, ülekandmine ja jaotamine, elektrienergia jae- ja hulgimüük ning energijaotusega seotud teenused, sealhulgas energiatõhususe, energiasäästu ja energiaauditi valdkonna teenused. Kohaldatakse majandusvajaduste testi ja taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud (ISIC 4010, CPC 62279, 887).</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>MT: Ettevõttel Enemalta plc on elektrienergia tootmise monopol (ISIC 4010; CPC 887).</p> <p>NL: Piiranguteta elektrivõrgu omandiõiguse korral, mis kuulub üksnes Madalmaade valitsusele (põhivõrgud) ja teistele avaliku sektori asutustele (jaotusvõrgud) (ISIC 4010, CPC 887).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>d) Kütused, gaas, toornafta või naftatooted (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713; CPC 742, 887, (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))</p>	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud AT, BG, CZ, DK, FI, FR, HU, NL ja SK: Piirangud puuduvad.</p> <p>AT: Piiranguteta gaasi ja muude kaupade kui gaasi transpordi korral (CPC 713).</p> <p>BG: Piiranguteta nafta ja maagaasi torustranspordi, hoiustamise ja ladustamise, sealhulgas transiidi ja ülekande korral (ISIC 4020, CPC 7131, CPC 742 osa).</p> <p>CZ: Piiranguteta gaasi tootmise, ülekandmise, jaotamise, hoiustamise ja kauplemise korral (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887).</p> <p>DK: Omanik või kasutaja, kes kavatab rajada toornafta või rafineeritud nafta ja naftatoodete ning maagaasi transportimiseks torujuhtme, peab saama enne tööde alustamist kohalikul omavalitsuselt loa. Väljastatavate lubade arv võib olla piiratud (CPC 7131).</p> <p>FI: Piiranguteta gaasi ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul. Maagaasi importimisele on kehtestatud koguselised piirangud monopolide või ainuõiguste kujul (ISIC 4020, CPC 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>FR: Riigi energiajulgeoleku huvides võivad gaasi ülekande- või jaotussüsteeme omada ja kasutada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele teisele avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele ENGIE (ISIC 4020, CPC 887).</p> <p>HU: Piiranguteta torustransporditeenuste osutamise korral. Tegevuskoha nõue. Teenuseid võib osutada riigi või kohaliku omavalitsuse antud kontsessioonilepingu alusel. Kõnealuse teenuse osutamine on reguleeritud kontsessiooniõigusega (CPC 7131).</p> <p>NL: Piiranguteta, ent elektrivõrgu ja gaasivõrgu omanikuks saavad olla vaid Madalmaade valitsus (ülekandevõrgud) ja muud avaliku võimu kandjad (jaotusvõrgud) (ISIC 40, CPC 71310).</p> <p>SK: Gaasi tootmiseks ja gaaskütuste jaotamiseks ning kütuste torustranspordiks on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi ja taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131, 742 ja 887).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Tuumaenergia (ISIC 12, 2330, 4010 osa, CPC 887)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud AT, BE, BG, DE, FI, FR, HU ja SE: Piirangud puuduvad.</p> <p>AT ja FI: Piiranguteta tuumamaterjali tootmise, töötlemise, jaotamise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise korral.</p> <p>DE: Piiranguteta tuumamaterjali tootmise, töötlemise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise korral.</p> <p>BE: Piiranguteta tuumamaterjali tootmise, töötlemise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise korral.</p>
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalide või nende algmaterjalide töötlemise, samuti nendega kauplemise, tuumajaamade seadmete ja süsteemide hooldamise ja parandamise, selliste materjalide ning nende töötlemisel tekkinud prügi ja jäätmete transportimise, ioniseeriva kiirguse kasutamise ning kõigi muude teenuste osutamise korral, mis on seotud tuumaenergia kasutamisega rahumeelsetel eesmärkidel (sealhulgas inseneri- ja nõustamisteenused, tarkvarateenused jne).</p> <p>FR: Piiranguteta Euratomi lepingust tulenevate kohustuste alusel tuumamaterjali tootmise, töötlemise, jaotamise ja transportimise korral.</p> <p>HU ja SE: Piiranguteta tuumkütuse töötlemise ja tuumaenergiapõhise elektrienergia tootmise korral (ISIC 2330, 4010 osa).</p>
f) Auru ja sooja veega varustamine (ISIC 4030, CPC 62271, 887)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: EU, välja arvatud BG, FI ja SK: Piirangud puuduvad.</p> <p>BG: Piiranguteta soojusenergia tootmise ja jaotamise korral (ISIC 4030, CPC 887).</p> <p>SK: Auru ja sooja vee tootmiseks ja jaotamiseks, auru ja sooja vee hulgi- ja jaemüügiks ning energia jaotusega seotud teenuste osutamiseks on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi ja taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringu puhul:</p> <p>FI: Auru ja kuuma vee tootmisele ja jaotamisele on kehtestatud koguselised piirangud monopolide või ainuõiguste kujul (ISIC 40, CPC 7131).</p> <p>FI: Piiranguteta auru ja sooja vee ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul (ISIC 4030, CPC 7131, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p>
III-EU-19 – Muud mujal nimetamata teenused	
a) Matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamine (CPC 9703)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud CY, DE, FI, PT, SE ja SI: Piirangud puuduvad.</p> <p>CY, DE, FI, PT, SE ja SI: Piiranguteta matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamine osutamise korral.</p>
b) Muud äritegevusega seotud teenused (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa)	<p>Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>EU, välja arvatud CZ, LT ja FI muude äritegevusega seotud teenuste puhul (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa) Piirangud puuduvad.</p> <p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CZ: Piiranguteta oksjoniteenuste osutamise korral (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa).</p> <p>LT: Piiranguteta valitsuselt volituse saanud üksuse puhul, millel on ainuõigused osutada järgmisi teenuseid: andmeedastus turvaliste riiklike ülekandevõrkude kaudu.</p> <p>FI: Piiranguteta digitaalse tuvastamise teenuste piiriülese osutamise korral.</p>
c) Uued teenused	EU: Piiranguteta uute, CPCs käsitlemata teenuste osutamise korral.

TŠIILI LOEND

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Nr 1 – Kõik sektorid	
a) Riigiettevõtte	<p>Tšiili jätab endale õiguse kehtestada olemasoleva riigiettevõtte või valitsusüksuse aktsiatega seonduvate huvide või selle ettevõtte või üksuse varade üleandmise või võõrandamise korral piirangud kõnealuste huvide või varade omamisele ning investorite või nende investeeringute õigusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatud riigiettevõtet või tehtud investeeringuid.</p> <p>„Riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida Tšiili omab või kontrollib osaluse kaudu selles ettevõttes, ning selle mõistega on hõlmatud ka kõik ettevõtted, mis on pärast käesoleva lepingu jõustumist asutatud üksnes selleks, et müüa või võõrandada oma osalus olemasoleva riigiettevõtte või valitsusasutuse kapitalis või varades.</p>
b) Kommunaalteenused	<p>Kommunaalteenuseid pakutakse sellistes sektorites nagu seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused, sotsiaalteenused ja humanitaarvaldkonna teadus- ja arendusteenused, tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused, veevarustus ning reoveekäitlus, keskkonnateenused, tervishoiuteenused, transporditeenused ja kõikide transpordiliikidega seotud abiteenused. Nende teenuste osutamise ainuõigused antakse sageli eraettevõtjatele, näiteks ettevõtjatele, kellel on ametiasutuste kontsessioonid, sõltuvalt konkreetsetest teeninduskohustustest. Seda reservatsiooni ei kohaldata telekommunikatsioonisektori ning arvutiteenuste ning nendega seotud teenuste suhtes.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
c) Kinnisvara omandamine	Tšiilis piiranguteta riigimaa, piirialal asuva maa ning muu, rannajoonest viie kilomeetri kaugusele ulatuva, põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatava maa omandamise korral, nagu on osutatud 10-A ja 10-B lisas. Põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatavat maad võib omandada või selle üle võib kontrolli omada iga Tšiili füüsiline isik või Tšiilis elav isik või Tšiili juriidiline isik. Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud sellise maa omandi või kontrolliga.
d) Kaubanduslik kohalolek	Käesolevat loendit ei kohaldata ettevõtete esinduste suhtes.
e) Põlisrahvad	Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima põlisrahvastega seotud meetmeid.
f) Ebasoodsas olukorras olevad vähemused	Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega antakse õigusi või eelisõigusi sotsiaalselt või majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatele vähemustele.
Nr 2 – Tootmine	
Tootmine, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 15, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, välja arvatud 16, 22, 24, 25, 29, 37)	Piirangud puuduvad.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 16: tubakatoodete tootmine)	Piiranguteta.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 22: kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine)	Puuduvad, välja arvatud: 222 – trükindus ja selle sidusalad: piiranguteta trükinduse ja selle sidusalade puhul.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 24: kemikaalide ja keemiatoodete tootmine)	Teatavat liiki juriidilise isiku vorm võidakse ette näha järgmise majandustegevuse jaoks: 241 – põhikemikaalide tootmine ja 242 – muude keemiatoodete tootmine.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 25: kummi- ja plasttoodete tootmine)	Teatavat liiki juriidilise isiku vorm võidakse ette näha järgmise majandustegevuse jaoks: 251 – kummitoodete tootmine ja 252 – plasttoodete tootmine.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 29: mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine)	Puuduvad, välja arvatud: 2927 – relva- ja laskemoonatootmine: piiranguteta.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 31: mujal liigitamata elektrimasinate ja -seadmete tootmine)	Teatavat liiki juriidilise isiku vorm võidakse ette näha järgmise majandustegevuse jaoks: 311 – elektrimootorite, -generaatorite ja trafode tootmine ja 314 – akude, galvaanielementide ja patareide tootmine.
Tootmine (ISIC Rev. 3.1 jaotis 37: ringlussevõtt)	Teatavat liiki juriidilise isiku vorm võidakse ette näha järgmise majandustegevuse jaoks: 371 – metallijäätmete ja -jääkide ringlussevõtt ja 372 – mittemetalsete jäätmete ja jääkide ringlussevõtt.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Nr 3 – Maavarade kaevandamine	
Maavarade kaevandamine, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14)	<p>Piiranguteta järgmise korral:</p> <p>jaotis 11 – toornafta ja maagaasi ammutamine, nafta ja gaasi ammutamisega kaasnevad tegevused ning</p> <p>jaotis 12 – uraani- ja tooriumimaagi kaevandamine.</p> <p>Liitiumi, vedelate või gaasiliste süsivesinike, riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate mereveesetete ning riigi julgeoleku seisukohast oluliseks kuulutatud (seda saab teha ainult seadusega) kaevandusliku tähtsusega aladel täielikult või osaliselt paiknevate lasundite uurimine, kasutuselevõtt ja töötlemine (<i>beneficio</i>) võib eeldada halduskontsessiooni või spetsiaalset tegevuslepingut, milles sisalduvad nõuded ja tingimused määratakse iga kord kindlaks eraldi määrusega.</p> <p>Peale selle saavad kaevandatud loodusliku tuumamaterjali ja liitiumi ning nende kontsentratsioonide, derivaatide ja ühenditega seotud tehinguid teha või lepinguid sõlmida üksnes Tšiili tuumaenergia komisjon (<i>Comisión Chilena de Energía Nuclear</i>) või selle komisjoni volitatud pooled.</p>
Nr 4 – Põllumajandus	
Põllumajandus ja jahindus, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 A 01)	Piirangud puuduvad.
Metsamajandus, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 A 02)	<p>Piirangud puuduvad.</p> <p>Suurema selguse huvides nõutakse metsanduskomisjoni (<i>Corporación Nacional Forestal</i>) heaks kiidetud majandamiskava.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Nr 5 – Energeetika	
Elektrienergia tootmine ja jaotamine, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 E 40, 401, 4010)	<p>a) Puuduvad, välja arvatud elektrienergia tootmisel, ülekandmisel ja jaotamisel riiklikusse elektrisüsteemi (Sistema Eléctrico Nacional) ja selle jaoks. Kohaldatakse järgmisi piiranguid:</p> <p>Energiajaotuskontsessioonide alusel on lubatud tegutseda ainult konkreetset liiki avatud või kinnistel avaliku sektori ettevõtetel (<i>sociedad anónima abierta o cerrada</i>), mis on asutatud Tšiilis. Sellise ettevõtte ainus tegevusvaldkond peab olema energiajaotus.</p> <p>Riiklikusse ülekandevõrku (Sistema Interconectado Central) energia ülekandmist võimaldavate kontsessioonide alusel on lubatud tegutseda ainult konkreetset liiki avatud või kinnistel avaliku sektori ettevõtetel (<i>sociedad anónima abierta o cerrada</i>), mis on asutatud Tšiilis. Sellise ettevõtte ainus tegevusvaldkond peab olema energiaülekanne.</p> <p>Hüdroelektrienergiat võib toota kontsessioonide alusel. Neid kontsessioone võivad taotleda ja vastavatel avalikel pakkumistel osaleda vaid juriidilised isikud, mis on asutatud kooskõlas Tšiili õigusega.</p> <p>Maapõueenergia allikaid võib uurida või maapõueenergiat võib kasutada kontsessioonide alusel. Neid kontsessioone võivad taotleda ja vastavatel avalikel pakkumistel osaleda vaid juriidilised isikud, mis on asutatud kooskõlas Tšiili õigusega.</p> <p>Tuumaenergiat võib rahumeelsetel eesmärkidel toota ainult Tšiili tuumaenergia komisjon või komisjoni loal võib seda toota koos kolmandate pooltega. Kui komisjon peab vajalikuks sellise loa anda, kehtestab ta ka asjaomase tegevuse tingimused.</p> <p>b) Piiranguteta elektrienergia vahendajate või agentide tegevuse korral, mille raames korraldatakse elektrienergia müüki teiste ettevõtjate kaitatavate elektrijaotussüsteemide kaudu.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Nr 6 – Kalapüük	
Kalapüük, kalahaudejaamade ja kalakasvanduste tegevus, välja arvatud teenused (ISIC Rev. 3.1 B 05)	Piiranguteta.
Nr 7 – Teenused	
Õigusteened (CPC 861 osa)	Investeeringute ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: 1 ja 3: Puuduvad, välja arvatud pankrotihaldurite (<i>síndicos de quiebra</i>) puhul, kellel peab olema justiitsministeeriumi (<i>Ministerio de Justicia</i>) nõuetekohane volitus ja kes võivad töötada ainult seal, kus asub nende elukoht. 2: Piirangud puuduvad.
Majandusarvestus-, auditeerimis- ja raamatupidamisteenused (CPC 86211)	1 ja 3: Puuduvad, välja arvatud finantsasutuste välisaudiitorite puhul, kes peavad olema kantud pankade ja finantsasutuste järelevalveameti (<i>Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras</i>) ning väärtpaberite ja kindlustuse järelevalveameti (<i>Superintendencia de Valores y Seguros</i>) välisaudiitorite registrisse. Registrisse või kanda üksnes Tšiilis seaduslikult partnerlustena (<i>sociudades de personas</i>) või ühendustena (<i>asociaciones</i>) asutatud ettevõtjaid, kelle peamine tegevusvaldkond on auditeerimisteenuste pakkumine. 2: Piirangud puuduvad.
Maksualase nõustamise teenused (CPC 863)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Arhitektuuriteened (CPC 8671)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Inseneriteened (CPC 8672)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Integreeritud inseneriteened (CPC 86733)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteened (CPC 8674)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Veterinaarteenused (CPC 932)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide ja parameedikute teenused (CPC 93191)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Arvutiteenustega seotud teenused (CPC 841, 842, 843, 844 ja 845)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Valdkondadevahelised uurimis- ja arendusteenused, loodusteaduslikud uurimis- ja arendusteenused ning seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 851 osa, CPC 853 osa ja CPC 86751 osa)	1 ja 3: Puuduvad, välja arvatud: Kõikide teaduslikku või tehnilist laadi uuringute või siis mägironimise (<i>andinismo</i>) jaoks, kui neid/seda kavatsevad piirialadel teha välisriigi juriidilised või füüsilised isikud, on tarvis piiriameti (<i>Dirección de Fronteras y Límites del Estado</i>) luba ja piiriamet teeb sellise tegevuse üle ka järelevalvet. Piiriamet võib nõuda, et ekspeditsioonis peab osalema üks või mitu sama valdkonna esindajat Tšiilit. Need esindajad võtaksid uuringutest osa ja viiksid end kurssi nende ulatusega. 2: Piirangud puuduvad.
Sotsiaal- ja humanitaarteadustega seotud uurimis- ja arendusteenused (CPC 852)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kinnisvarateenused: oma või renditud varaga seotud või tasu eest või lepingu alusel osutatavad (CPC 821 ja 822)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Laevade või muude transpordivahendite ning muude masinate ja seadmete rentimise/liisimise teenused ilma meeskonna/operaatorita (CPC 8310, välja arvatud 83104)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Lennukite liisimine või rentimine, ilma juhita (CPC 83104)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Reklaamiteenused (CPC 871)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad..
Turu-uuringute ja avaliku arvamuse küsitluste teenused (CPC 864)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad
Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 865)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused (CPC 866, välja arvatud 86602)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Põllumajanduse, jahinduse ja metsamajandusega seotud teenused (CPC 881)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kaevandamisega seotud teenused (CPC 883)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Personali vahendamise ja värbamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Juurdlus- ja turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304 ja 87305)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Seadmete, välja arvatud merelaevade, õhusõidukite või muude transpordivahendite hooldus ja remont (CPC 633)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Hoonete puhastamise teenused (CPC 874)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Fotograafiateenused (CPC 875)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Pakendamisteenused (CPC 876)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Krediidiinfoteenused, inkassoteenused (CPC 87901, 87902)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Telefonivastamisteenused (CPC 87903)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Paljundusteenused (CPC 87904)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad
Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad, välja arvatud see, et ametlike tõlkeid, tõlgete ametlike kinnitusi ja ametlike dokumentide võõrkeelseid kinnitatud koopiaid võivad pakkuda üksnes Tšiili ametiasutustes registreeritud ametlikud tõlkijad.
Postitusnimekirjade koostamine ja postitusteenused (CPC 87906)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Tellimustoodete kujundamise teenused (CPC 87907)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Mujal liigitamata muud äriteenused (CPC 87909)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Trüki- ja kirjastusteenused (CPC 88442)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Konverentsiteenused (CPC 87909)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Postiteenused (CPC 7511)	1, 2 ja 3: piiranguteta.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>Kulleriteenused (CPC 7512)</p> <p>Riigisisestesse või välisriigi sihtkohtadesse suunatud postisaadetiste¹ käitlemisega² seotud teenused vastavalt järgmisele allsektorite loetelule:</p> <p>i) mis tahes liiki füüsilisel kandjal oleva adresseeritud kirjaliku teabevahetuse³ käitlemine, sealhulgas</p> <ul style="list-style-type: none"> – hübriidpostiteenused ja – otsepostitus; <p>ii) adresseeritud saadetiste ja pakkide käitlemine⁴;</p>	<p>1, 2 ja 3: Puuduvad, välja arvatud:</p> <p>see, et siseministeeriumi (<i>Ministerio del Interior</i>) 4. novembri 1960. aasta määruse nr 5037 ning transpordi- ja sideministeeriumi (<i>Ministerio de Transporte y Telecomunicaciones</i>) 30. jaanuari 1982. aasta seadusjõuga dekreedid nr 10 või neile järgnenud juriidiliste dokumentide alusel võib Tšiili riik kehtestada Tšiili Posti (<i>Empresa de Correos de Chile</i>) kaudu postisaadetiste (<i>objetos de correspondencia</i>) vormistamise, veo ja kättetoimetamise monopoli. „Postisaadetised“ – kirjad, tavalised ja trükitud margiga postkaardid, äridokumendid, infolehed ja eri laadi trükised, sealhulgas punktkirjas trükised, samuti kaubanäidised, kuni ühe kilo raskused väikepakid ning spetsiaalne postiteenus, mille raames salvestatakse ja edastatakse helisõnumeid (<i>fonos postales</i>);</p>

¹ Mõistet „käitlemine“ tuleks käsitada nii, et see sisaldab vormistamist (*admisión*), vedu (*transporte*) ja kättetoimetamist (*entrega*).

² „Postisaadetis“ – saadetis, mida käitlevad kas riiklikud või eraettevõtjad.

³ Nt kirjad ja postkaardid.

⁴ Siia alla kuuluvad ka raamatud ja kataloogid.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
iii) adresseeritud pressimaterjali ¹ käitlemine; iv) punktides i–iii nimetatud postisaadetiste käitlemine registreeritud või kindlustatud postisaadetistena; v) punktides i–iii nimetatud postisaadetiste kättetoimetamise kiirkulleriteenused ² ; vi) adresseerimata postisaadetiste käitlemine ning vii) muud mujal nimetamata teenused.	
Rahvusvahelised kaugsideteenused	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kohalikud side baasteenused ja -võrgud, side vahendusteenused, täiendavad sideteenused ja piiratud sideteenused	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

¹ Ajakirjad, ajalehed ja perioodikaväljaanded.

² Kiirkulleriteenus võib sisaldada peale suurema kiiruse ja usaldusväärsuse lisaväärtuselemente, nagu kogumine lähetuskohast, adressaadile kättetoimetamine, asukoha kindlakstegemine ja jälgimine, teel oleva saadetise sihtpunkti ja adressaadi muutmise või vastuvõtukinnitus.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Ehitusteenused (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Komisjonimüügiagentide teenused (CPC 621)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Hulgimüügiteenused (CPC 622, 61111, 6113 ja 6121)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Jaemüügiteenused (CPC 632, 61111, 6113 ja 6121)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Frantsiisimine (CPC 8929)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Keskonnateenused (CPC 940)	1, 2 ja 3: Piiranguteta, välja arvatud nõustamisteenuste korral.
Haridusteenused (CPC 92)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Tervishoiuteenused – haigla- ja kiirabiteenused, raviasutuste teenused (CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Tervishoiu- ja sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Hotellid ja restoranid (sealhulgas toitlustamine) (CPC 641, 642 ja 643)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Reisibüroode ja reisikorraldajate teenused (CPC 74710)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Giiditeenused (CPC 74720)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Meelelahutusteenused, sealhulgas teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Raamatukogud, arhiivid, muuseumid ja muud kultuuriteenused (CPC 963)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Meelelahutusteenused, teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619, 964, välja arvatud 96492)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Uudistevahendusteenused (CPC 962)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Spordi- ja muud puhketeenused (CPC 9641)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad, välja arvatud see, et professionaalsel tasandil tegutsevatest spordiorganisatsioonidelt võidakse nõuda, et neil oleks konkreetset liiki juriidilise isiku vorm. Võrdse kohtlemise tagamiseks kehtib lisaks järgmine: a) sama kategooria spordivõistlusel ei ole lubatud osaleda enama kui ühe meeskonnaga; b) spordiettevõtete omakapitali suhtes võidakse kehtestada erinorme ning c) võidakse ette näha omakapitali miinimumnõuded.
Hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenused (CPC 96492)	1, 2 ja 3: piiranguteta.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Muud mujal liigitamata puhketeenused (CPC 96499)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Meretransporditeenused (CPC 721): Reisijatevedu (CPC 7211)	1 ja 2: Piirangud puuduvad. 3: a) Registreeritud äriühingu asutamine Tšiili lipu all sõitva laevastiku käitamiseks: piiranguteta. b) Muud kaubandusliku kohaloleku vormid rahvusvaheliste meretransporditeenuste osutamiseks ¹ : piirangud puuduvad.

¹ „Muud kaubandusliku kohaloleku vormid rahvusvaheliste meretransporditeenuste osutamiseks“ – teise lepinguosalise rahvusvaheliste meretransporditeenuste osutajate võime pakkuda klientidele kohapeal kõiki osaliselt või täielikult integreeritud transporditeenuste osutamiseks vajalikke tegevusi, millest olulise osa moodustavad meretransporditeenused. See kohustus ei piira siiski mingil viisil piiriüleste tarnete alusel võetud kohustusi.

Osutatud tegevused on vähemalt järgmised:

- a) meretransporditeenuste ja seotud teenuste turustamine ja müük vahetult klientidele pakkumise tegemisest arve esitamiseni, kui neid teenuseid osutab või pakub teenuse osutaja ise või selline teenuse osutaja, kellega teenuse müüjal on püsivad ärisuhted;
- b) igasuguste transporditeenuste ja seotud teenuste, sealhulgas integreeritud teenuste osutamiseks vajalike sisemaatransporditeenuste, eelkõige sisevee-, maantee- ja raudteetransporditeenuste ostmine omal kulul või oma klientide nimel (ja edasimüük oma klientidele);
- c) veo- ja tollidokumentide või muude veetavate kaupade päritolu ja liigiga seotud dokumentide koostamine;
- d) äriteabe edastamine igasuguste vahendite abil, sealhulgas arvutipõhiste infosüsteemide ja elektroonilise andmevahetuse kaudu (vastavalt käesolevale lepingule);
- e) ärikokkulepete sõlmimine kohalike laevandusettevõtjatega (sealhulgas osalemine äriühingu aktsiakapitalis) ja kohapeal palgatavate inimeste töölevõtmine (välismaalastest töötajate puhul vastavalt töötajate liikumise horisontaalsetele kohustustele) ning
- f) äriühingute nimel tegutsemine, sealhulgas vajaduse korral laevade sadamaskäikude või lasti vastuvõtmise korraldamine.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Kaubavedu (CPC 7212) Laevade (sealhulgas nende meeskonna) rentimise/liisimise teenused (CPC 7223) Laevade hooldus ja remont (CPC 8868) Pukseerimisteenused (CPC 72140) Meretransporditeenustega seotud tugiteenused (CPC 745) Laadimis- ja lossimisteenused (CPC 741) Hoiustamis- ja ladustamisteenused (CPC 742)	
Siseveetransport (CPC 722)	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Maanteetransporditeenused: Kaubavedu (CPC 7123)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Maanteetransporditeenused: Tarbesõidukite rentimine koos operaatoriga (CPC 71222 – Juhiga sõiduautode rentimise teenused)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Maanteetransporditeenused: Maanteetranspordivahendite hooldus ja remont (CPC 6112 – Mootorsõidukite hooldus- ja remonditeenused)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Maanteetransporditeenused: Maanteetransporditeenustega seotud tugiteenused (CPC 7441 – Bussijaamateenused)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kõikide transpordiliikidega seotud abiteenused: Veosekäitlemisteenused (CPC 741)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kõikide transpordiliikidega seotud abiteenused: Hoiustamis- ja ladustamisteenused (CPC 742)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Kõikide transpordiliikidega seotud abiteenused: Kaubaveoagentuuri teenused (CPC 748)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Torustransport: kütuste ja muude kaupade transport (CPC 7131)	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad, välja arvatud see, et teenust peavad osutama Tšiili õiguse alusel asutatud juriidilised isikud ja teenuse osutamise eeltingimuseks võib olla võrdse kohtlemise alusel antud kontsessioon.
Õhusõidukite remondi- ja hooldusteenused	1: piiranguteta. 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Õhutransporditeenuste müük ja turustamine	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Maapealne teenindus	1, 2 ja 3: Piirangud puuduvad.
Lennundusalased eriteenused	1, 2 ja 3: piiranguteta.
Kosmosetransport ja kosmoselaeva rentimine	1, 2 ja 3: piiranguteta.

ETTEVÕTTE ASUTAMISE EESMÄRGIL ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD,
ETTEVÕTJASISESELT ÜLEVIIDUD TÖÖTAJAD, INVESTORID JA
LÜHIAJALISEL ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD

1. Kõiki käesolevas lisas loetletud nõuetele mittevastavaid kehtivaid meetmeid võib kehtima jätta, jätkata, viivitamata uuendada või muuta, tingimusel, et muudatus ei vähenda vahetult enne muutmist kehtinud meetme vastavust artiklitele 12.3 ja 12.4.
2. Artikleid 12.3 ja 12.4 ei kohaldata käesolevas lisas loetletud mittevastavate meetmete suhtes nende mittevastavuse ulatuses.
3. Lisaks käesolevas lisas loetletud nõuetele mittevastavatele meetmetele võib kumbki lepinguosaline võtta vastu või jätta kehtima kvalifikatsiooninõuete, kvalifitseerimismenetluste, tehniliste standardite või loa nõuete või -menetlustega seotud meetmeid, mis ei kujuta endast piirangut artiklite 12.3 ja 12.4 tähenduses. Sellised meetmed võivad hõlmata nõuet saada tegevusluba, omada reguleeritud sektorites tegutsemiseks tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, näiteks keeleksamid, või täita teataval kutsealal tegutsemiseks liikmesuse nõuet, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, või muid mittediskrimineerivaid nõudeid, mille kohaselt ei tohi teatavat tegevust ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole käesolevas lisas loetletud, jätkatakse nende kohaldamist.

4. Käesoleva lisa punktides 7 ja 8 esitatud loendeid kohaldatakse üksnes Euroopa Liidu ja Tšiili territooriumi suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need loendid ei mõjuta liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Euroopa Liidu õigusest.

5. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõuet laiendada Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriikides, järgmiste isikute suhtes:

- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või
- b) juriidilised isikud, kes on asutatud või organiseeritud teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus.

6. Alljärgnevates punktides kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia
LT Leedu
LU Luksemburg
LV Läti
MT Malta
NL Madalmaad
PL Poola
PT Portugal
RO Rumeenia
SE Rootsi
SI Sloveenia
SK Slovakkia

7. Nõuetele mittevastavad meetmed Euroopa Liidus on järgmised:

Ettevõtte asutamise eesmärgil äriregistratsioonis olevad isikud

Kõik sektorid	<p>AT, CZ: Ettevõtte asutamise eesmärgil äriregistratsioonis olev isik peab töötama sellise ettevõtte heaks, mis ei ole mittetulundusühendus; muul juhul: piiranguteta.</p> <p>SK: Ettevõtte asutamise eesmärgil äriregistratsioonis olev isik peab töötama sellise ettevõtte heaks, mis ei ole mittetulundusühendus; muul juhul: piiranguteta. Nõutav on tööloa ja kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>CY: Lubatav viibimise kestus: kuni 90 päeva mis tahes 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Ettevõtte asutamise eesmärgil äriregistratsioonis olev isik peab töötama sellise ettevõtte heaks, mis ei ole mittetulundusühendus; muul juhul: piiranguteta.</p>
---------------	---

Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad

Kõik sektorid	<p>AT, CZ, SK: Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus; muul juhul: piiranguteta.</p> <p>FI: Juhtivtöötajate tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus.</p> <p>HU: Füüsilisi isikuid, kes on olnud ettevõtte partnerid, ei saa käsitada ettevõtjasiseselt üleviidud töötajatena.</p> <p>Praktikandid</p> <p>AT, CZ, DE, FR, ES, HU, LT: Praktikandi väljaõpe olema seotud omandatud akadeemilise kraadiga.</p>
---------------	--

Lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud

<p>Kõik lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud</p>	<p>CY, DK, HR: Kui lühiajalisel ärivisiidil olev isik osutab teenust, on nõutav tööluba ja kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>LV: Lepingulise tegevuse jaoks on nõutav tööluba.</p> <p>MT: Nõutav on tööluba. Majandusvajaduste testi ei tehta.</p> <p>SI: Nõutav on ühekordne elamis- ja tööluba selliste teenuste osutamise korral, mis kestavad korraga kauem kui 14 päeva ja hõlmavad teatavaid tegevusalasid (teadusuuringud ja projekteerimine, koolituseminarid, ostmise, äritehingud, kirjalik ja suuline tõlge). Majandusvajaduste testi ei ole vaja.</p> <p>SK: Et osutada Slovakkia territooriumil teenust kauem kui seitse päeva kuus või 30 päeva kalendriaastas, on nõutav tööluba ja majandusvajaduste testi.</p>
<p>Paigaldajad ja hooldajad</p>	<p>AT: Nõutav on tööluba ja kohaldatakse majandusvajaduste testi. Majandusvajaduste testi nõudest loobutakse selliste füüsiliste isikute puhul, kes koolitavad töötajaid seoses teenuste osutamisega ja kellel on eriteadmised.</p> <p>CY: Sellise tegevuse korral, mis kestab kauem kui seitse päeva kuus või 30 päeva kalendriaastas, on nõutav tööluba.</p> <p>CZ: Juhul kui töötatakse kauem kui seitse järjestikust kalendripäeva või kokku 30 päeva kalendriaasta jooksul, on nõutav tööluba.</p> <p>ES: Nõutav on tööluba. Paigaldus-, remondi- või hooldusteenust osutavad isikud peavad olema olnud kaupa tarniva või teenust osutava juriidilise isiku või temaga samasse kontserni kuuluva ettevõtte palgal vähemalt kolm kuud vahetult enne sisenemistaotluse esitamise kuupäeva ning neil peaks olema vähemalt kolmeaastane asjakohane erialane töökogemus, mis on saadud pärast täisealiseks saamist.</p> <p>FI: Olenevalt tegevusest võidakse nõuda elamisluba.</p> <p>SE: Nõutav on tööluba, välja arvatud i) selliste füüsiliste isikute puhul, kes osalevad koolitusel, katsetamisel või tarnete ettevalmistamises või lõpuleviimises või sarnases tegevuses äritehingu raames, ning ii) selliste montööride ja tehniliste instruktorite puhul, kes tegelevad seoses õnnetusega seadmete kiireloomulise paigaldamise või remondiga, mis kestab kuni kaks kuud. Majandusvajaduste testi ei nõuta.</p>

Investorid

Kõik sektorid:	<p>AT: Majandusvajaduste test.</p> <p>CY: Maksimaalne riigis viibimise aeg on 90 päeva iga kuuekuulise ajavahemiku jooksul.</p> <p>CZ, SK: Kui investori tööandja on ettevõtte, on vaja tööluba ja nõutakse majandusvajaduste testi.</p> <p>DK: Maksimaalne riigis viibimise aeg on 90 päeva iga kuuekuulise ajavahemiku jooksul. Kui investor soovib tegeleda Taanis äritegevusega füüsilisest isikust ettevõtjana, on vajalik tööluba.</p> <p>FI: Investor peab töötama keskastme või tippjuhina ettevõttes, mis ei ole mittetulundusühendus.</p> <p>HU: Riigis viibimise maksimaalne kestus on 90 päeva, kui investori tööandja Ungaris ei ole ettevõtte. Kui investori tööandja Ungaris on ettevõtte, on vajalik majandusvajaduste test.</p> <p>IT: Kui investori tööandja ei ole ettevõtte, on vajalik majandusvajaduste test.</p> <p>LT, NL, PL: Investorit esindavaid füüsilisi isikuid investorite kategooriasse ei arvata.</p> <p>LV: Investeermiseelses etapis on riigis viibimise maksimaalne kestus 90 päeva kuuekuulise ajavahemiku jooksul. Investeermisjärgses etapis võib seda pikendada ühe aastani sõltuvalt riigisisestest õigusaktides kehtestatud kriteeriumidest, nagu valdkond ja tehtud investeeringu suurus.</p> <p>SE: Kui investorit käsitatakse töötajana, on vajalik tööluba.</p>
----------------	--

8. Nõuetele mittevastavad meetmed Tšiilis on järgmised:

Ettevõtte asutamise eesmärgil äriregistratsioonis olevad isikud

Kõik sektorid	Puuduvad
---------------	----------

Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad

Kõik sektorid	Puuduvad
---------------	----------

Lühiajalisel äriregistratsioonis olevad isikud

Kõik sektorid	Puuduvad
---------------	----------

Investorid

Kõik sektorid	Puuduvad
---------------	----------

Tegevus, millega Euroopa Liidust lühiajalisel ärivisiidil olevatel isikutel on lubatud tegeleda, eeldusel et nende peamine tegevuskoht, tegelik tasusaamise koht ja põhiline kasumi kogumise koht jääb väljapoole Tšiilit, on järgmine:

- a) osalus kohtumistel või konverentsidel või konsultatsioonid kolleegidega;
  - b) Tšiilis asuvalt ettevõttelt tellimuste vastuvõtmine või sellise ettevõttega lepingu üle läbirääkimiste pidamine, aga mitte kaupade müük või teenuste osutamine üldsusele;
  - c) ärikonsultatsioonid Tšiilis ettevõtte asutamise, laiendamise või lõpetamise või investeeringu tegemise, suurendamise või lõpetamise asjus või
  - d) seadmete või masinate paigaldus, remont või hooldus ning teenuste osutamine või personali koolitamine teenuste osutamiseks selliste seadmete või masinate müügi või liisimisega seotud garantii- või muu teenuslepingu alusel kogu selle lepingu kehtivuse ajal.
-

LEPINGULISED TEENUSEOSUTAJAD JA SÕLTUMATUD SPETSIALISTID

1. Kumbki lepinguosaline võimaldab teise lepinguosalise lepingulistel teenuseosutajatel või sõltumatutel spetsialistidel osutada oma territooriumil füüsiliste isikute kohaloleku kaudu teenuseid käesolevas lisa loetletud sektorites vastavalt käesoleva lepingu artiklile 12.5 ja kooskõlas asjakohaste piirangutega.
2. Punktides 11 ja 12 esitatud loetelud koosnevad järgmistest elementidest:
  - a) esimeses veerus on märgitud sektor või allsektor, mille puhul lepinguliste teenuseosutajate ja sõltumatute spetsialistide kategooria tegevus on liberaliseeritud, ning
  - b) teises veerus kirjeldatakse kohaldatavaid piiranguid.
3. Lisaks käesolevas lisa esitatud reservatsioonide loetelule võib kumbki lepinguosaline võtta vastu või jätta kehtima kvalifikatsiooninõuete, kvalifitseerimismenetluste, tehniliste standardite või loa nõuete või -menetlustega seotud meetmeid, mis ei kujuta endast piirangut artikli 12.5 tähenduses. Sellised meetmed võivad hõlmata nõuet saada tegevusluba, omada reguleeritud sektorites tegutsemiseks tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, näiteks keeleeksamid, või täita teataval kutsealal tegutsemiseks liikmesuse nõuet, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, või muid mittediskrimineerivaid nõudeid, mille kohaselt ei tohi teatavat tegevust ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole käesolevas lisa loetletud, jätkatakse nende kohaldamist.

4. Lepinguosalised ei võta seoses lepinguliste teenuseosutajate ja sõltumatute spetsialistidega kohustusi sellistes majandustegevuse sektorites, mida ei ole käesolevas lisas esitatud.
5. Sektorites, kus kohaldatakse majandusvajaduste testi, hinnatakse põhikriteeriumidena järgmisi aspekte:
- a) Tšiili puhul asjaomase turu olukord ning
  - b) Euroopa Liidu puhul asjaomase turu olukord liikmesriigis või piirkonnas, kus teenust osutatakse, võttes muu hulgas arvesse hindamise ajal juba teenust osutavate teenuseosutajate arvu ja neile avalduvat mõju.
6. Käesoleva lisa punktides 11–12 esitatud loendeid kohaldatakse üksnes Euroopa Liidu ja Tšiili territooriumi suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need loendid ei mõjuta liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Euroopa Liidu õigusest.
7. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõuet laiendada Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida kohaldatakse liikmesriigis vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriikides, järgmiste isikute suhtes:
- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või

b) juriidilised isikud, kes on asutatud või organiseeritud teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus.

8. Alljärgnevas loeteludes kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas kõik selle liikmesriigid

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

LTO Lepingulised teenuseosutajad

Sõltumatud spetsialistid

Lepingulised teenuseosutajad

9. Võttes arvesse käesoleva lisa punktides 11 ja 12 esitatud reservatsioonide loetelu, võtavad lepinguosalisel kooskõlas artikliga 12.5 seoses lepinguliste teenuseosutajate kategooriaga kohustusi järgmistes sektorites ja allsektorites:

- a) õigusabiteenused, mis on seotud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiktsiooni õigusega;
- b) majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused;

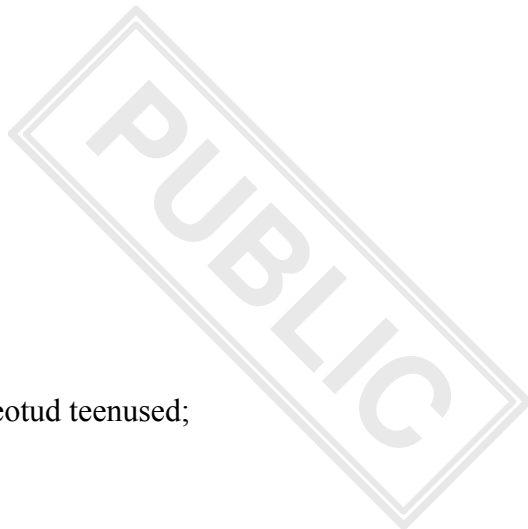

- c) maksualase nõustamise teenused;
- d) arhitektuuriteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteenused;
- e) inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused;
- f) meditsiini- ja hambaraviteenused;
- g) veterinaariteenused;
- h) ämmaemandate teenused;
- i) meditsiiniõdede, füsioterapeutide ja parameedikute teenused;
- j) arvutiteenused ja nendega seotud teenused;
- k) teadus- ja arendusteenused;
- l) reklaamiteenused;
- m) turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused;
- n) juhtimisalase nõustamise teenused;

- o) juhtimiselase nõustamisega seotud teenused;
- p) tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused;
- q) seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused;
- r) kaevandamine;
- s) laevade hooldus ja remont;
- t) raudteetranspordivahendite hooldus ja remont;
- u) mootorsõidukite, mootorrataste, mootorsaanide ja maanteetranspordivahendite hooldus ja remont;
- v) õhusõidukite ja nende osade hooldus ja remont;
- w) metalltoodete, (muude kui kontori-) masinate, (muude kui transpordivahendite ja kontori-) seadmete ning koduseadmete ja -kaupade hooldus ja remont;
- x) kirjaliku ja suulise tõlke teenused;
- y) telekommunikatsiooniteenused;

- z) posti- ja kulleriteenused;
- aa) ehitustööd ja nendega seotud inseneriteenused;
- bb) ehitusuuringud;
- cc) kõrgharidusteenused;
- dd) põllumajanduse, jahinduse ja metsamajandusega seotud teenused;
- ee) keskkonnateenused;
- ff) kindlustus ja kindlustusega seotud teenused (nõustamis- ja konsultatsiooniteenused);
- gg) muud finantsteenused (nõustamis- ja konsultatsiooniteenused);
- hh) muud finantsteenused, mis on loetletud 18. lisas – ainult Tšiili;
- ii) transpordiga seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused;
- jj) reisibüroo- ja reisikorraldaja teenused;
- kk) giiditeenused;
- ll) tootmisega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused.

Sõltumatud spetsialistid

10. Võttes arvesse käesoleva lisa punktides 11 ja 12 esitatud reservatsioonide loetelu, võtavad lepinguosalisel kooskõlas artikliga 12.5 seoses sõltumatute spetsialistide kategooriaga kohustusi järgmistes sektorites ja allsektorites:

- a) õigusabi teenused, mis on seotud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiktsiooni õigusega;
- b) arhitektuuriteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteenused;
- c) inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused;
- d) arvutiteenused ja nendega seotud teenused;
- e) teadus- ja arendusteenused;
- f) turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused;
- g) juhtimiselase nõustamise teenused;
- h) juhtimiselase nõustamisega seotud teenused;

- i) kaevandamine;
- j) kirjaliku ja suulise tõlke teenused;
- k) telekommunikatsiooniteenused;
- l) posti- ja kulleriteenused;
- m) kõrgharidusteenused;
- n) kindlustus ja kindlustusega seotud teenused (nõustamis- ja konsultatsiooniteenused);
- o) muud finantsteenused (nõustamis- ja konsultatsiooniteenused);
- p) muud finantsteenused, mis on loetletud 18. lisas – ainult Tšiili;
- q) transpordiga seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused;
- r) tootmisega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused.

11. Euroopa Liidu reservatsioonid on järgmised:

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Kõik sektorid	<p>LTO:</p> <p>EU: Teenuslepinguga hõlmatud isikute arv ei tohi ületada lepingu nõuetekohaseks täitmiseks vajalikku arvu, mis võib olla ette nähtud teenust osutava lepinguosalise õigusnormidega.</p>
Õigusabiteenused, mis on seotud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiktsiooni õigusega (CPC 861 osa)	<p>LTO:</p> <p>AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE: Puuduvad.</p> <p>BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE: Puuduvad.</p> <p>BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: Majandusvajaduste test.</p>
Majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused (CPC 86212, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219 ja 86220)	<p>LTO:</p> <p>AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Maksualase nõustamise teenused ¹ (CPC 863)	<p>LTO:</p> <p>AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>PT: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>
Arhitektuuriteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteenused (CPC 8671 ja 8674)	<p>LTO:</p> <p>BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised.</p> <p>BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>AT: Üksnes planeerimisteenused, mille korral on vajalik majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised.</p> <p>BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>AT: Üksnes planeerimisteenused, mille korral on vajalik majandusvajaduste test.</p>

¹ Nende hulka ei kuulu õigusnõustamine ega maksuküsimustes esindamine, mis on kaasatud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiktsiooni õigusega seotud õigusteenuste alla.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8672 ja 8673)	<p>LTO:</p> <p>BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud teadmised.</p> <p>BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>AT: Üksnes planeerimisteenused, mille korral on vajalik majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud teadmised.</p> <p>BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>AT: Üksnes planeerimisteenused, mille korral on vajalik majandusvajaduste test.</p>
Meditsiini- (sh psühholoogi-) ja hambaraviteenused (CPC 9312 ja 85201 osa)	<p>LTO:</p> <p>SE: Puuduvad.</p> <p>CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Majandusvajaduste test.</p> <p>FR: Majandusvajaduste test, välja arvatud seoses psühholoogidega, kelle puhul piirangud puuduvad.</p> <p>AT: Piiranguteta, välja arvatud seoses psühholoogi- ja hambaraviteenustega, mille puhul on nõutav majandusvajaduste test.</p> <p>BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Veterinaarteenused (CPC 932)	<p>LTO:</p> <p>SE: Puuduvad.</p> <p>CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Majandusvajaduste test.</p> <p>AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>
Ämmaemandate teenused (CPC 93191 osa)	<p>LTO:</p> <p>IE, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Majandusvajaduste test.</p> <p>BE, BG, FI, HR, HU, SK: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>
Meditšiiniõdede, füsioterapeutide ja parameedikute teenused (CPC 93191 osa)	<p>LTO:</p> <p>IE, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Majandusvajaduste test.</p> <p>BE, BG, FI, HR, HU, SK: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Arvutiteenused ja nendega seotud teenused (CPC 84)	<p>LTO:</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>FI: Puuduvad, välja arvatud see, et füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>HR: Piiranguteta.</p>
Teadus- ja arendusteenused (CPC 851, 852, välja arvatud psühholoogiteenused, ¹ ja 853)	<p>LTO:</p> <p>EU, välja arvatud NL ja SE: Nõutav on tunnustatud teadusasutusega sõlmitud võõrustamisleping².</p> <p>EU, välja arvatud CZ, DK ja SK: Puuduvad.</p> <p>CZ, DK, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU, välja arvatud NL ja SE: Nõutav on tunnustatud teadusasutusega sõlmitud võõrustamisleping³.</p> <p>EU, välja arvatud BE, CZ, DK, IT ja SK: Puuduvad.</p> <p>BE, CZ, DK, IT, SK: Majandusvajaduste test.</p>

¹ CPC 85201 osa, mis on esitatud meditsiini- ja hambaraviteenuste all.

² Kõikides liikmesriikides peale DK peavad teadusasutuse heakskiit ja võõrustamisleping vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiivis (EL) 2016/801 (kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21)) sätestatud tingimustele.

³ Kõikides liikmesriikides peale DK peavad teadusasutuse heakskiit ja võõrustamisleping vastama direktiivis (EL) 2016/801 sätestatud tingimustele.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Reklaamiteenused (CPC 871)	<p>LTO:</p> <p>BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta, välja arvatud NL.</p> <p>NL: Puuduvad.</p>
Turu-uuringu- ja arvamusküsitlusteenused (CPC 864)	<p>LTO:</p> <p>BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>PT: Puuduvad, välja arvatud avaliku arvamuse küsitlused (CPC 86402), mille korral piiranguid ei ole.</p> <p>HU, LT: Majandusvajaduste test, välja arvatud avaliku arvamuse küsitlused (CPC 86402), mille korral piiranguid ei ole.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>PT: Puuduvad, välja arvatud avaliku arvamuse küsitlused (CPC 86402), mille korral piiranguid ei ole.</p> <p>HU, LT: Majandusvajaduste test, välja arvatud avaliku arvamuse küsitlused (CPC 86402), mille korral piiranguid ei ole.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
<p>Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 865)</p>	<p>LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud. Sõltumatud spetsialistid: CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p>
<p>Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused (CPC 866)</p>	<p>LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud. HU: Kohaldatakse majandusvajaduste testi, välja arvatud vahekohtu- ja lepitusteenuste osutamisel (CPC 86602), mille korral piiranguid ei ole. Sõltumatud spetsialistid: CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test HU: Kohaldatakse majandusvajaduste testi, välja arvatud vahekohtu- ja lepitusteenuste osutamisel (CPC 86602), mille korral piiranguid ei ole.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
<p>Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)</p>	<p>LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.</p>
<p>Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)</p>	<p>LTO: BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DE: Piirangud puuduvad, välja arvatud seoses riiklikult määratud mõõdistajatega, kelle puhul piiranguid ei ole.</p> <p>FR: Piirangud puuduvad, välja arvatud omandiõiguse seadmise ja maaõigusega seotud mõõdistamisel, mille korral piiranguid ei ole.</p> <p>BG: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Kaevandamine (CPC 883, ainult nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO:</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p>
Laevade hooldus ja remont (CPC 8868 osa)	<p>LTO:</p> <p>BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta, välja arvatud NL.</p> <p>NL: Puuduvad.</p>
Raudteetranspordivahendite hooldus ja remont (CPC 8868 osa)	<p>LTO:</p> <p>BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta, välja arvatud NL.</p> <p>NL: Puuduvad.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
<p>Mootorsõidukite, mootorrataste, mootorsaanide ja maanteetranspordivahendite hooldus ja remont (CPC 6112, 6122, 8867 osa ja 8868 osa)</p>	<p>LTO: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.</p>
<p>Õhusõidukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 8868 osa)</p>	<p>LTO: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.</p>
<p>Metalltoodete, (muude kui kontori-) masinate, (muude kui transpordivahendite ja kontori-) seadmete ning koduseadmete ja -kaupade hooldus ja remont¹ (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 ja 8866)</p>	<p>LTO: BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. FI: Piiranguteta, välja arvatud müügi- või rentimisjärgse lepingu kontekstis; koduseadmete ja -kaupade hoolduse ja remondi korral (CPC 633) on nõutav majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.</p>

¹ Kontorimasinate ja -seadmete, sealhulgas arvutite hooldus- ja remonditeenused (CPC 845) on esitatud arvutiteenuste all.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
<p>Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905, välja arvatud ametlik või kinnitatud tõlge)</p>	<p>LTO: BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: Majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. HR: Piiranguteta.</p>
<p>Telekommunikatsiooniteenused (CPC 7544, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)</p>	<p>LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud. Sõltumatud spetsialistid: DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Posti- ja kulleriteenused (CPC 751, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test. DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud. Sõltumatud spetsialistid: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.
Ehitustööd ja nendega seotud inseneriteenused (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518) BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 ja 517)	LTO: EU: Piiranguteta, välja arvatud BE, CZ, DK, ES, NL ja SE. BE, DK, ES, NL, SE: Puuduvad. CZ: Majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta, välja arvatud NL. NL: Puuduvad.
Ehitusuuringud (CPC 5111)	LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad. AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Majandusvajaduste test. DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud. Sõltumatud spetsialistid: EU: Piiranguteta.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Kõrgharidusteenused (CPC 923)	<p>LTO:</p> <p>EU, välja arvatud LU ja SE: Piiranguteta.</p> <p>LU: Piiranguteta, välja arvatud seoses ülikoolide professoritega, kelle puhul: puuduvad.</p> <p>SE: Puuduvad, välja arvatud seoses riigi rahastatavate ja erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajatega, kes saavad riigilt teatavat toetust: piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU, välja arvatud SE: Piiranguteta.</p> <p>SE: Puuduvad, välja arvatud seoses riigi rahastatavate ja erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajatega, kes saavad riigilt teatavat toetust: piiranguteta.</p>
Põllumajanduse, jahinduse ja metsamajandusega seotud teenused (CPC 881, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO:</p> <p>EU, välja arvatud BE, DE, DK, ES, FI, HR ja SE: Piiranguteta.</p> <p>BE, DE, ES, HR, SE: Puuduvad.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test.</p> <p>FI: Piiranguteta, välja arvatud seoses metsamajandusega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenustega, mille korral: puuduvad.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>
Keskonnateenused (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 94060 osa, 9405, 9406 osa ja 9409)	<p>LTO:</p> <p>BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused (üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO: BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>HU: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>HU: Piiranguteta.</p>
Muud finantsteenused (üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO: BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>HU: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid: DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>HU: Piiranguteta.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Transport (CPC 71, 72, 73 ja 74, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO:</p> <p>DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>BE: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>PL: Majandusvajaduste test, välja arvatud seoses õhustranspordiga, mille korral: puuduvad.</p> <p>BE: Piiranguteta.</p>
Reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisijuhtide ¹) teenused (CPC 7471)	<p>LTO:</p> <p>AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>BE, IE: Piiranguteta, välja arvatud seoses reisijuhtidega, kelle puhul: puuduvad.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>

¹ Teenuseosutajad, kelle ülesanne on saata vähemalt kümnest inimesest koosnevat reisirühma, ent kes ei tegutse konkreetsetes paikades giidina.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Giiditeenused (CPC 7472)	<p>LTO:</p> <p>NL, PT, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, RO, SK, SI: Majandusvajaduste test.</p> <p>ES, HR, LT, PL: Piiranguteta.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>EU: Piiranguteta.</p>
Tootmine (CPC 884 ja CPC 885, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	<p>LTO:</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p> <p>DK: Majandusvajaduste test, välja arvatud juhul, kui LTO viibib riigis kuni kolm kuud.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: Puuduvad.</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Majandusvajaduste test.</p>

12. Tšiili reservatsioonid on järgmised:

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Õigusabiteenused, mis on seotud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiiktsiooni õigusega (CPC 861 osa)	Puuduvad.
Majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused (CPC 86212, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219 ja 86220)	Puuduvad.
Maksualase nõustamise teenused ¹ (CPC 863)	Puuduvad.
Arhitektuuriteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteenused (CPC 8671 ja 8674)	Puuduvad.
Inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8672 ja 8673)	Puuduvad.
Medit siini- (sh psühholoogi-) ja hambaraviteenused (CPC 9312 ja 85201 osa)	Puuduvad.
Veterinaarteenused (CPC 932)	Puuduvad.
Ämmaemandate teenused (CPC 93191 osa)	Puuduvad.
Medit siiniõdede, füsioterapeutide ja parameedikute teenused (CPC 93191 osa)	Puuduvad.
Arvutiteenused ja nendega seotud teenused (CPC 84)	Puuduvad.
Teadus- ja arendusteenused (CPC 851, 852, välja arvatud psühholoogiteenused, ² ja 853)	Puuduvad.
Reklaamiteenused (CPC 871)	Puuduvad.
Turu-uuringu- ja arvamusküsitlusteenused (CPC 864)	Puuduvad.

¹ Nende hulka ei kuulu õigusnõustamine ega maksuküsimustes esindamine, mis on kaasatud rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritolujurisdiiktsiooni õigusega seotud õigusteenuste alla.

² CPC 85201 osa, mis on esitatud meditsiini- ja hambaraviteenuste all.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 865)	Puuduvad.
Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused (CPC 866)	Puuduvad.
Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	Puuduvad.
Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)	Puuduvad.
Kaevandamine (CPC 883, ainult nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Laevade hooldus ja remont (CPC 8868 osa)	Puuduvad.
Raudteetranspordivahendite hooldus ja remont (CPC 8868 osa)	Puuduvad.
Mootorsõidukite, mootorrataste, mootorsaanide ja maanteetranspordivahendite hooldus ja remont (CPC 6112, 6122, 8867 osa ja 8868 osa)	Puuduvad.
Õhusõidukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 8868 osa)	Puuduvad.
Metalltoodete, (muude kui kontori-) masinate, (muude kui transpordivahendite ja kontori-) seadmete ning koduseadmete ja -kaupade hooldus ja remont ¹ (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 ja 8866)	Puuduvad.
Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905, välja arvatud ametlik või kinnitatud tõlge)	Puuduvad.
Telekommunikatsiooniteenused (CPC 7544, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Posti- ja kulleriteenused (CPC 751, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.

¹ Kontorimasinate ja -seadmete, sealhulgas arvutite hooldus- ja remonditeenused (CPC 845) on esitatud arvutiteenuste all.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
Ehitustööd ja nendega seotud inseneriteenused (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518) BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 ja 517)	Puuduvad.
Ehitusuuringud (CPC 5111)	Puuduvad.
Kõrgharidusteenused (CPC 923)	Puuduvad.
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus (CPC 881, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Keskkonnateenused (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 94060 osa, 9405, 9406 osa ja 9409)	Puuduvad.
Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused (üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Muud finantsteenused (üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Muud finantsteenused (loetletud liite 18-2 B jaos)	Puuduvad.
Transport (CPC 71, 72, 73 ja 74, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.
Reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisijuhtide ¹) teenused (CPC 7471)	Puuduvad.
Giiditeenused (CPC 7472)	Puuduvad.
Tootmine (CPC 884 ja CPC 885, üksnes nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)	Puuduvad.

¹ Teenuseosutajad, kelle ülesanne on saata vähemalt 10 inimesest koosnevat reisirühma, ent kes ei tegutse konkreetsetes paikades giidina.

FÜÜSILISTE ISIKUTE LIIKUMINE ÄRILISEL EESMÄRGIL

Riiki sisenemise ja ajutise riigis viibimisega seotud menetluslikud kohustused

1. Lepinguosalised peaksid tagama, et sisenemise ja ajutise viibimise taotluste menetlemisel vastavalt oma käesolevast lepingust tulenevatele kohustustele järgitakse head haldustava. Sellega seoses
  - a) tagab kumbki lepinguosaline, et pädevate ametiasutuste poolt riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluste menetlemise eest võetavad tasud ei kahjusta põhjendamatult ega lükka edasi käesoleva lepingu kohast teenuskaubandust;
  - b) peaksid pädevate ametiasutuste äranägemisel vastama dokumendid, mida nõutakse lühiajaliseks ärivisiidiks riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse esitajatelt, eesmärgile, mille jaoks neid kogutakse;
  - c) tuleb täielikke riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotlusi töödelda võimalikult kiiresti;

- d) püüavad lepinguosalise pädevad ametiasutused anda taotleja mõistliku nõude korral põhjendamatu viivitusega teavet riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse menetlemise käigu kohta;
- e) võtavad lepinguosalise pädevad ametiasutused taotlejaga põhjendamatu viivitusega ühendust, kui nad soovivad saada riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse menetlemiseks taotlejalt lisateavet;
- f) annavad kummagi lepinguosalise pädevad ametiasutused taotlejale tema riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse kohta tehtud otsusest teada kohe pärast otsuse tegemist;
- g) teavitavad kummagi lepinguosalise pädevad ametiasutused taotlejat tema riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse heakskiitmise korral lubatud riigis viibimise ajast ning muudest asjakohastest tingimustest;
- h) annavad lepinguosalise pädevad ametiasutused taotlejale tema riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse rahuldamata jätmise korral kas taotleja nõudel või omal algatusel teavet läbivaatamis- või edasikaebamisvõimaluste kohta;
- i) püüab kumbki lepinguosaline võtta taotlusi vastu ja töödelda neid elektrooniliselt.

2. Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatakse järgmisi täiendavaid menetluslikke kohustusi¹:

- a) kummagi lepinguosalise pädevad ametiasutused võtavad vastu otsuse ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluse või selle taotluse uuendamise kohta ning teatavad taotlejale oma otsusest kooskõlas riigisiseses õiguses sätestatud teatamiskorraga võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 90 päeva pärast täieliku taotluse esitamist;
- b) juhul kui ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja riiki sisenemise ja seal ajutise viibimise taotluses või selle uuendamise taotluses sisalduv teave või sellele lisatud tõendavad dokumendid ei ole täielikud, küsivad lepinguosalise pädevad ametiasutused taotlejalt mõistliku aja jooksul nõutavat lisateavet ja määravad selle esitamiseks mõistliku tähtaja; alapunktis a osutatud tähtaja arvestamine peatatakse, kuni pädevad ametiasutused on vajaliku lisateabe kätte saanud;
- c) Euroopa Liit laiendab nende Tšiili füüsiliste isikute pereliikmetele, kes on ettevõtjasiseselt Euroopa Liitu üle viidud töötajad, ajutise sisenemise ja viibimise õigust, mis on ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate pereliikmetele ette nähtud ettevõtjasisese üleviimise direktiivi artikliga 19;

---

¹ Alapunkte a, b ja c ei kohaldata neile Euroopa Liidu liikmesriikidele, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese üleviimise korral (ELT L 157, 27.5.2014, lk1) (edaspidi „ettevõtjasisese üleviimise direktiiv“).

- d) Tšiili annab nende Euroopa Liidu füüsiliste isikute pereliikmetele, kes on ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud, investorid, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad, lepingulised teenuseosutajad või sõltumatud spetsialistid, ülalpeetava viisa, mis ei luba neil tegeleda Tšiilis tasutatava tegevusega; ülalpeetaval pereliikmel võidakse aga lubada tegeleda Tšiilis tasutatava tegevusega, kui ta esitab käesoleva lepingu või üldiste sisserändenormide alusel eraldi taotluse mitteülalpeetava isiku viisa saamiseks; sellise taotluse saab esitada Tšiilis, kus seda ka menetletakse.

Koostöö tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas

3. Lepinguosalised tunnustavad, et punktide 1 ja 2 sätete kohane füüsiliste isikute suurem liikumine nõuab täiemahulist koostööd selliste füüsiliste isikute tagasisaatmisel ja tagasivõtmisel, kes ei vasta või enam ei vasta teise lepinguosalise territooriumile sisenemise või seal viibimise või elamise tingimustele.
4. Punkti 3 kohaldamisel võib lepinguosaline punktide 1 ja 2 kohaldamise peatada, kui tema hinnangul ei täida teine lepinguosaline oma rahvusvahelisest õigusest tulenevat kohustust võtta oma kodanikud tingimusteta tagasi. Lepinguosalised kinnitavad veel kord oma arusaama, et selle hinnangu suhtes 31. peatüki alusel toimuvat läbivaatamist ei kohaldata.
-

SUUNISED KUTSEKVALIFIKATSIOONI TUNNUSTAMISE KORRA KOHTA

A JAGU

ÜLDSÄTTED

1. Käesolevas lisas on esitatud suunised kutsekvalifikatsiooni tunnustamise tingimusi käsitlevate kokkulepete (edaspidi „kokkulepped“) kohta, nagu on sätestatud artiklis 14.1.
2. Kõnealuse artikli kohaselt tuleb suuniseid arvesse võtta, kui lepinguosaliste kutseühendused või ametiasutused töötavad välja ühiseid soovitusi (edaspidi „ühised soovitused“).
3. Need suunised ei ole siduvad ega ammendavad ning ei muuda ega mõjuta lepinguosaliste käesolevast lepingust tulenevaid õigusi ega kohustusi. Nendes kirjeldatakse kokkulepete tavapärase sisu ning antakse üldisi juhtnõure kokkuleppe majandusliku väärtuse ja asjaomaste kutsekvalifikatsioonisüsteemide kokkusobivuse kohta.

4. Mõni suuniste element ei pruugi olla asjakohane kõigil juhtudel ning kutseühendused ja ametiasutused võivad kooskõlas käesoleva lepinguga lisada oma ühistesse soovitustesse muid elemente, mida nad peavad asjaomast kutseala ja kutsetegevust käsitleva kokkuleppe puhul oluliseks.

5. Kaubandusnõukogu peaks suuniseid arvesse võtma, kui ta otsustab kokkulepete väljatöötamise ja vastuvõtmise üle. Suunistega ei piirata kaubandusnõukogu õigusi kontrollida ühiste soovitude kooskõla käesoleva lepinguga ega tema kaalutusõigust võtta arvesse aspekte, mida ta peab asjakohaseks, kaasa arvatud ühiste soovitude osi.

B JAGU

KOKKULEPPE VORM JA SISU

6. Selles jaos kirjeldatakse kokkuleppe tavapärast sisu, millest osa ei kuulu ühiseid soovitusi koostavate kutseühenduste või ametiasutuste pädevusse. Nimetatud kokkuleppe sisu kujutab endast sellegipoolest kasulikku teavet, mida saab ühiste soovitude koostamisel arvesse võtta, et need seostuksid paremini kokkuleppe võimaliku kohaldamisalaga.

7. Ühistes soovitustes ei tohiks käsitleda kokkuleppeid puudutavaid küsimusi, mis on käesoleva lepinguga konkreetselt reguleeritud (näiteks kokkuleppe geograafiline kohaldamisala, koostoime loetletud nõuetele mittevastavate meetmetega, vaidluste lahendamise süsteem või järelevalve- ja kontrollimehhanismid).

8. Kokkuleppes võib sätestada eri mehhanismid kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks lepinguosalise territooriumil. Samuti võib see piirduda kokkuleppe ulatuse, menetlussätete, tunnustamise mõju ja täiendavate nõuete ning halduskokkulepete kindlaksmääramisega.

9. Kaubandusnõukogu vastu võetud kokkuleppes peaks kajastuma kutsekvalifikatsiooni tunnustamise üle otsustavatele pädevatele ametiasutustele jääva kaalutusõiguse ulatus.

Kokkuleppe kohaldamisala

10. Kokkuleppes tuleks sätestada

- a) lepinguosaliste reguleeritud kutseala tegevuse ulatusega hõlmatud konkreetne(-sed) reguleeritud kutseala(d), vastav(ad) kutsenimetus(ed) ning tegevusvaldkond või tegevusvaldkondade rühm (edaspidi „tegevuse ulatus“) ning
- b) see, kas kokkuleppega reguleeritakse kutsekvalifikatsiooni tunnustamist eesmärgiga anda õigus tegutseda kutsealal tähtajaliselt või tähtajatult.

Tunnustamise tingimused

11. Kokkuleppega võib täpsemalt ette näha

- a) kokkuleppe alusel tunnustamiseks vajaliku kutsekvalifikatsiooni (näiteks kvalifikatsiooni tõendav dokument, töökogemus või muu pädevuskinnitus);
- b) tunnustamisasutuste kaalutusõiguse ulatuse asjaomaste kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluste hindamisel ning
- c) toimimise korra kutsekvalifikatsioonide vaheliste erinevuste ja lünkade esinemisel ning erinevuste ületamise viisid, sealhulgas võimaluse määrata korvamismeetmeid või kehtestada muid asjakohaseid tingimusi või piiranguid.

Menetlussätted

12. Kokkuleppes võib sätestada

- a) vajalikud dokumendid ja selle, millises vormis need tuleks esitada (näiteks elektroonilisel teel või muul viisil), või kas neil peaks kaasas olema tõlge või autentsussertifikaat;

- b) tunnustamisprotsessi etapid ja korra, kaasa arvatud sellised etapid ja korra, mis on seotud võimalike korvamismeetmete, vastavate kohustuste ja tähtaegadega, ning
- c) kõiki tunnustamisprotsesside ja -nõuete aspekte käsitleva teabe kättesaadavuse.

Tunnustamise toime ja lisanõuded

13. Kokkulepe võib sisaldada sätteid, millega reguleeritakse tunnustamise toimet (ja vajaduse korral ka eri tarneviise).

14. Kokkuleppes võib kirjeldada lisanõudeid, mis on vajalikud tulemuslikult tegutsemiseks reguleeritud kutsealal vastuvõtva lepinguosalise territooriumil. Selliste nõuete hulka võivad kuuluda:

- a) nõue ennast kohalikes ametiasutustes registreerida;
- b) vajalik keeleoskus;
- c) hea maine tõendamine;
- d) vastuvõtva lepinguosalise selliste nõuete täitmine, millega reguleeritakse kaubanimede või firmanimede kasutamist;

- e) vastuvõtva lepinguosalise eetikanormide, sõltumatuse ja ametialase käitumise nõuete täitmine;
- f) nõue hankida erialane vastutuskindlustus;
- g) normid, millega reguleeritakse distsiplinaarmeetmeid ning finants- ja ametialast vastutust, ning
- h) täienduskoolituse nõuded.

Kokkuleppe haldamine

15. Kokkuleppes tuleks sätestada tingimused, mille alusel saab seda läbi vaadata või kehtetuks tunnistada, ning läbivaatamise ja kehtetuks tunnistamise tagajärjed. Kaaluda võib ka selliste sätete lisamist, milles käsitletakse varasema tunnustamise toimet.

C JAGU

KAVANDATAVA KOKKULEPPE MAJANDUSLIK VÄÄRTUS

16. Artikli 14.1 lõike 2 punkti a kohaselt tuleb ühistele soovitustele lisada tõenditel põhinev hinnang kavandatava kokkuleppe majandusliku väärtuse kohta. Selline hinnang võib koosneda mõlema lepinguosalise majanduse jaoks kokkuleppega eeldatavasti kaasnevate majanduslike hüvede hindamisest, ning see võib olla ühisnõukogule abiks kokkuleppe väljatöötamisel ja vastuvõtmisel.
17. Punktis 16 osutatud hinnangu koostamiseks oleks kasulik teave selliste aspektide kohta nagu turu avatuse tase, sektori vajadused, turusuundumused ja -areng, klientide ootused ja nõuded ning ärivõimalused.
18. Hinnang ei pea olema täielik ja üksikasjalik majandusanalüüs, kuid see peaks sisaldama selgitust selle kohta, milline on kutseala esindajate huvi kokkuleppe vastuvõtmise vastu ja millist kasu lepinguosalisel sellest eeldatavasti saavad.

D JAGU

ASJAOMASTE KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMIDE KOKKUSOBIVUS

19. Artikli 14.1 lõike 2 punkti b kohaselt tuleb ühistele soovitud lisada tõenditel põhinev hinnang asjaomaste kutsekvalifikatsioonisüsteemide kokkusobivuse kohta. Selline hinnang võib olla kaubandusnõukogule kokkuleppe väljatöötamisel ja vastuvõtmisel abiks.

20. Järgneva protsessi eesmärk on suunata kutseühendusi ja ametiasutusi asjaomaste kutsekvalifikatsioonide ja tegevuste kokkusobivuse hindamisel, et kutsekvalifikatsiooni tunnustamist lihtsustada ja hõlbustada.

Esimene etapp: hinnata tegevuse ulatust ja reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni ulatust kummagi lepinguosalise territooriumil

21. Tegevuse ulatuse ja reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni ulatuse hindamine kummagi lepinguosalise territooriumil peaks põhinema kogu asjakohasel teabel.

22. Kindlaks tuleks teha järgmised andmed:

a) kummagi lepinguosalise territooriumil reguleeritud kutsealal tegevuse ulatusega hõlmatud tegevusvaldkonnad või tegevusvaldkondade rühmad ning

- b) kummagi lepinguosalise territooriumil reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutav kvalifikatsioon, mille hulka võivad kuuluda:
- i) minimaalne nõutav haridus, näiteks vastuvõtunõuded, haridustase, õpingute kestus ja sisu;
  - ii) minimaalne nõutav töökogemus, näiteks praktilise koolituse või enne registreerimist, kutsetunnistuse või muu samaväärse dokumendi saamist teataval kutsealal järelevalve all tegutsemise asukoht, kestus ja tingimused;
  - iii) sooritatud eksamid, eriti kutsealase pädevusega seotud eksamid, ning
  - iv) kutsetunnistuse või muu samaväärse dokumendi omandamine, millega tõendatakse näiteks kutsealal tegutsemiseks vajalike kutsekvalifikatsiooninõuete täitmist.

Teine etapp: hinnata kummagi lepinguosalise territooriumil tegevuse ulatuse ja reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni ulatuse erinevust

23. Kummagi lepinguosalise territooriumil tegevuse ulatuse ja reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni ulatuse erinevuse hindamisel tuleks eeskätt kindlaks teha märkimisväärsed erinevused.

24. Tegevuse ulatuses võib esineda märkimisväärne erinevus, kui täidetud on kõik järgnevad tingimused:

- a) üks või mitu tegevusvaldkonda, mis on vastuvõtva lepinguosalise territooriumil reguleeritud kutsealaga hõlmatud, ei ole hõlmatud vastava kutsealaga teise lepinguosalise territooriumil;
- b) kõnealuste tegevusvaldkondade puhul nõutakse vastuvõtva lepinguosalise territooriumil erikoolitust ning
- c) kõnealuste tegevusvaldkondade puhul erineb vastuvõtva lepinguosalise territooriumil pakutav koolituse sisu märkimisväärselt taotleja kvalifikatsiooniga hõlmatud õpingute sisust.

25. Reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutavas kvalifikatsioonis võib esineda märkimisväärne erinevus, kui lepinguosaliste nõuded reguleeritud kutsealaga hõlmatud tegevusvaldkondades tegutsemiseks on nõutava koolituse taseme, kestuse või sisu poolest erinevad.

Kolmas etapp: tunnustamismehhanismid

26. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamise mehhanismid võivad olenevalt olukorrast erineda. Ühe lepinguosalise territooriumil võidakse rakendada eri mehhanisme.

27. Kui tegevuse ulatuses ja reguleeritud kutsealal tegutsemiseks nõutavas kvalifikatsioonis ei ole märkimisväärset erinevust, võib kokkuleppes sätestada lihtsama ja sujuvama tunnustamisprotsessi kui juhul, kui esineb märkimisväärne erinevus.

28. Kui esineb märkimisväärne erinevus, võib kokkuleppega ette näha erinevuse kõrvaldamiseks piisavad korvamisnõuded.

29. Korvamisnõuded peaksid olema proportsionaalsed märkimisväärse erinevusega, mida nendega püütakse kaotada. Vajalike korvamisnõuete ulatuse hindamisel võib arvesse võtta praktilist erialast töökogemust või ametlikult kinnitatud õpet.

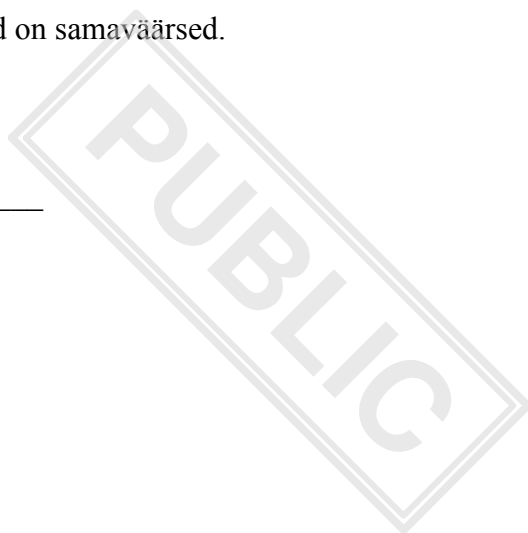
30. Olenemata sellest, kas erinevus on märkimisväärne või mitte, võib kokkuleppes arvesse võtta kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluste üle otsustavatele pädevatele asutustele jääva kaalutusõiguse ulatust.

31. Korvamisnõuete vorm võib olla erinev, näiteks:

- a) aeg, mil tegutsetakse vastuvõtva lepinguosalise territooriumil reguleeritud kutsealal kvalifitseeritud isiku järelevalve all ja mille jooksul võib toimuda täienduskoolitus, kusjuures sellise tegutsemise suhtes kohaldatakse reguleeritud hindamist;
- b) vastuvõtva lepinguosalise asjakohase ametiasutuse poolt korraldatud või tunnustatud test, mille eesmärk on hinnata taotleja suutlikkust tegutseda asjaomase lepinguosalise territooriumil reguleeritud kutsealal, ning
- c) tegevuse ulatuse ajutine piiramine.

32. Kokkuleppega võib ette näha, et taotlejad saavad valida eri korvamisnõuete vahel, kui sellega saab piirata taotlejate halduskoormust ja kui need nõuded on samaväärsed.

KUTSEKVALIFIKATSIOONIDE VASTASTIKUNE TUNNUSTAMINE

Kaubandusnõukogu võib artikli 14.1 lõike 3 ja artikli 33.1 lõike 6 punkti a kohaselt vastu võtta otsuse, millega määratakse kindlaks käesolevas lisas sätestatud vastastikuse tunnustamise kord või muudetakse seda korda.

FINANTSTEENUSED

Märkused

1. Liidetes 18-1 ja 18-2 sisalduvates lepinguosaliste loendites on kooskõlas artikliga 18.10 sätestatud järgnev:
  - a) A jaos on sätestatud konkreetsed sektorid, allsektorid või tegevus, mille suhtes artiklis 18.7 sisalduvaid kohustusi kohaldatakse;
  - b) B jaos on sätestatud konkreetsed allsektorid või konkreetne tegevus, milles või mille suhtes asjaomane lepinguosaline võtab artikli 18.6 kohaseid kohustusi;
  - c) C jaos on sätestatud konkreetsed sektorid, allsektorid või tegevus, milles või mille suhtes asjaomane lepinguosaline jätab kehtima kohaldatava meetme, kui selle meetme suhtes ei kehti mõni või kõik järgnevate sätetega kehtestatud kohustus/-ed:
    - i) artikkel 18.3;
    - ii) artikkel 18.5;
    - iii) artikkel 18.7;

- iv) artikkel 18.8 ning
  - v) artikkel 18.9.
- d) D jaos on sätestatud konkreetsed sektorid, allsektorid või tegevus, milles või mille suhtes asjaomane lepinguosaline võib jätta kehtima kohaldatava meetme või võtta vastu uusi või piiravamaid meetmeid, mis ei ole kooskõlas mõne või kõigi käesoleva punkti alapunktides a–c osutatud nimetatud kohustustega.
2. Euroopa Liidu puhul on kõigis jagudes esitatud konkreetsed allsektorid või konkreetne tegevus täpsustatud kooskõlas artiklis 18.2 sätestatud mõistetega. Tšiili puhul on B jaos esitatud kohustused liigitatud CPC kohaselt.
3. Kui reservatsioon on tehtud seoses kohustustega, mis on sätestatud sellistes artiklites, mis on artikliga 18.7 inkorporeeritud 18. peatükki, osutatakse loendis asjaomaste artiklite pealkirjadele ja konkreetsele inkorporeeritud kohustusele.
4. B jagu sisaldab üksnes mittediskrimineerivaid turulepääsu piiranguid. Diskrimineerivad piirangud on loetletud C või D jaos.
5. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et lepinguosalise reservatsioonid ei piira lepinguosaliste teenuskaubanduse üldlepingust (GATS) tulenevaid õigusi ja kohustusi.
6. C ja D jaos sisaldab iga reservatsioon järgmisi elemente:
- a) „allsektor“ – konkreetne sektor, milles reservatsioon tehakse;

- b) „reservatsiooni liik“ või „asjaomane kohustus“ – punktis 1 osutatud kohustus, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- c) „valitsustasand“ – valitsustasand, millel juhitakse meetet, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- d) C jaos tähendavad „meetmed“ õigusakte või muid meetmeid, mille suhtes reservatsioon tehakse, vastavalt sellele, kuidas neid kirjelduses esitatakse. Elemendi „meetmed“ all esitatud meede
- i) tähendab meetet, nagu see muudetuna, jätkatuna või uuendatuna kehtib käesoleva lepingu jõustumiskuupäeval;
  - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on vastu võetud või kehtima jäetud kõnealuse meetme alusel ja on sellega kooskõlas, ning
  - iii) hõlmab Euroopa Liidu loendi puhul kõiki õigusakte või muid meetmeid, millega rakendatakse liikmesriigi tasandil Euroopa Liidu mõnda direktiivi;
- e) „kehtivad meetmed“ D jaos – reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse suhtes kohaldatavad kehtivad meetmed, mis läbipaistvuse huvides täpsustatakse, ning
- f) „kirjeldus“ – reservatsiooniga hõlmatud meetme need aspektid, mis nõuetele ei vasta.

7. Suurema selguse huvides olgu C jao kohta märgitud, et kui lepinguosaline võtab vastu uue meetme sellisel valitsustasandil, mis erineb tasandist, millel reservatsioon algelt tehti, ning see uus meede asendab (territooriumil, mille suhtes seda kohaldatakse) elemendis „meetmed“ viidatud algse meetme nõuetele mittevastava aspekti, käsitatakse uut meedet esialgse meetme muutmisenä artikli 18.10 lõike 1 punkti c tähenduses.

8. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse kõiki reservatsiooni elemente. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse asjaomaseid kohustusi, mille suhtes reservatsioon tehakse. C jaos on ülimuslik element „meetmed“ ning B ja D jaos element „kirjeldus“.

9. Euroopa Liidu tasandil tehtud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu meetme, liikmesriigi keskvalitsuse tasandi meetme või liikmesriigi mõne valitsuse meetme suhtes, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Liikmesriigi tehtud reservatsioon kehtib selle liikmesriigi kesk-, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme suhtes. Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskvalitsuse tasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, millel on kõigil võrdsed seadusandlikud volitused. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide kohaldamisel tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad. Tšiili tasandil tehtud reservatsioon kehtib keskvalitsuse või mõne kohaliku omavalitsuse meetme suhtes.

10. Lepinguosalise loend ei sisalda meetmeid, mis on seotud nõuete ja menetlustega, mida füüsiline või juriidiline isik peab täitma või järgima loa saamiseks, muutmiseks või uuendamiseks, s.t kvalifikatsiooninõudeid ja kvalifitseerimismenetlusi, tehnilisi standardeid ning litsentsimisnõudeid ja -menetlusi, kui need ei kujuta endast piirangut artiklite 18.3, 18.6 või 18.7 tähenduses. Nende meetmete hulka võivad kuuluda nõuded saada luba, olla registreeritud, täita universaalteenuse osutamise kohustust, omada reguleeritud sektoris tegutsemisel tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, sealhulgas keeleksam, vastata teataval kutsealal tegutsemise nõuetele, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, omada teenuse osutamiseks kohalikku esindajat või omada kohalikku aadressi, või muud mittediskrimineerivad nõuded, mille kohaselt ei tohi teatavat tegevust ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi need meetmed lepinguosalise loendis ei sisaldu, võidakse neid kohaldada.

11. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõuet laiendada Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriigis, järgmiste isikute suhtes:

- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või
- b) juriidilised isikud, kes on asutatud või organiseeritud teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus.

12. Kohtlemine, mis tagatakse juriidilistele isikutele, kelle on asutanud lepinguosalise investoriid vastavalt teise lepinguosalise õigusele (Euroopa Liidu puhul liikmesriigi õigusele) ning kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on teise lepinguosalise territooriumil, ei piira 10. peatüki kohaste võimalike tingimuste või kohustuste kohaldamist, mis võivad olla kehtestatud kõnealuste juriidiliste isikute suhtes siis, kui nad teise lepinguosalise territooriumil asutati, ning nende kohaldamist jätkatakse.

13. Erinevalt välismaistest tütarettevõtjatest ei kohaldata väljaspool Euroopa Liitu asuva finantsasutuse poolt vahetult liikmesriigis asutatud filiaalide suhtes (v.a teatavad piiratud erandid) Euroopa Liidu tasandil ühtlustatud usaldatavusnõuete kohast reguleerimist, mis võimaldab sellistel tütarettevõtjatel kasutada uute ettevõtete loomiseks ja kogu Euroopa Liidus piiriüleste finantsteenuste osutamiseks ulatuslikumaid vahendeid. Seetõttu saavad need filiaalid liikmesriigi territooriumil tegutsemiseks tegevusloa tingimustel, mis on samaväärsed selle liikmesriigi omamaiste finantsasutuste suhtes kohaldatavate tingimustega, ning neilt võidakse nõuda vastavust mitmele konkreetsetele usaldatavusnõuetele, näiteks panganduse ja väärtpaberite puhul iseseisva kapitalisatsiooniga seotud nõuetele ja muudele maksevõimet käsitlevatele nõuetele ning raamatupidamisaruandluse ja aruannete avaldamisega seotud nõuetele, ning kindlustuse puhul vastavust tagatiste ja hoiustamisega seotud erinõuetele, iseseisva kapitalisatsiooni nõudele, nõudele, et kindlustustehniliste eraldiste kattevarad paikneksid asjaomases liikmesriigis, ja vähemalt ühe kolmandiku suuruse solventsusmarginaali nõudele.

14. Tšiilis võivad Tšiili finantsturul osalevate juriidiliste ja füüsiliste isikute tegevust reguleerida ja kontrollida ning selliseks tegevuseks luba anda *Comisión para el Mercado Financiero* (finantsturu komisjon) ja muud avalik-õiguslikud üksused. Oma- ja välismaised juriidilised ja füüsilised isikud peavad täitma finantssektorit reguleerivates õigusaktides sisalduvaid mittediskrimineerivaid nõudeid ja kohustusi ning neilt võidakse nõuda, et nad täidaksid mitmeid konkreetseid usaldatavusnõudeid, näiteks iseseisva kapitalisatsiooni nõudeid, pärandit käsitlevaid õiguslikke nõudeid, solventsusnõudeid, raamatupidamisaruandluse ja aruannete avaldamisega seotud nõudeid, põhikirja nõudeid ning tagatiste ja hoiustamisega seotud erinõudeid.

15. Lepinguosaliste loendeid kohaldatakse üksnes Tšiili ja Euroopa Liidu territooriumide suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need ei mõjuta liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Euroopa Liidu õigusest.

16. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et kumbki lepinguosaline jätab endale õiguse võtta kõigi sektorite, allsektorite ja igasuguse tegevuse korral vastu või jätta kehtima A jaos täpsustamata finantsteenuste piiriülese osutamise meetmeid.

17. Lepinguosaliste loendites kasutatakse järgmisi lühendeid:

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

EMP Euroopa Majanduspiirkond

CMF *Comisión para el Mercado Financiero* (finantsturu komisjon)

EUROOPA LIIT: RESERVATSIOONID JA TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED

A JAGU

PIIRIÜLESE FINANTSTEENUSTE KAUBANDUSEGA SEOTUD KOHUSTUSED

Artiklis 18.7 sätestatud kohustusi kohaldatakse järgmiste allsektorite või järgmise tegevuse suhtes:

Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

EU, välja arvatud CY, EE, LV, LT, MT ja PL:

1. Riskikindlustus, mis on seotud
  - a) meretranspordi, kommertslennunduse ning kosmoselendude ja -vedudega (sh satelliidid), mille puhul kindlustus katab veetava kauba, kaupa vedava sõiduki või vedudest tulenevad mis tahes kohustused, ning
  - b) rahvusvahelises transiidis olevate kaupadega;

2. edasikindlustus ja retrotsessioon;
3. kindlustuse lisateenused, millele on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti i alapunktis D, ning
4. punkti 1 alapunktides a ja b nimetatud teenustega seotud riskide kindlustamise vahendamine, näiteks tegevus maakleri või agendina.

CY:

1. Otsekindlustusteenused (sealhulgas kaaskindlustus) selliste riskide kindlustamisel, mis on seotud
  - a) meretranspordi, kommertslennunduse ning kosmoselendude ja -vedudega (sh satelliidid), mille puhul kindlustus katab veetava kauba, kaupa vedava sõiduki või vedudest tulenevad mis tahes kohustused, ning
  - b) rahvusvahelises transiidis olevate kaupadega;
2. kindlustuse vahendamine;
3. edasikindlustus ja retrotsessioon ning
4. kindlustuse lisateenused, millele on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti i alapunktis D.

EE:

1. Otsekindlustus (sealhulgas kaaskindlustus);
2. edasikindlustus ja retrotsessioon;
3. kindlustuse vahendamine ning
4. kindlustuse lisateenused, millele on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti i alapunktis D.

LV ja LT:

1. Riskikindlustus, mis on seotud
  - a) meretranspordi, kommertslennunduse ning kosmoselendude ja -vedudega (sh satelliidid), mille puhul kindlustus katab veetava kauba, kaupa vedava sõiduki või vedudest tulenevad mis tahes kohustused, ning
  - b) rahvusvahelises transiidis olevate kaupadega;
2. edasikindlustus ja retrotsessioon ning
3. kindlustuse lisateenused, millele on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti i alapunktis D.

MT:

1. Riskikindlustus, mis on seotud
  - a) meretranspordi, kommertslennunduse ning kosmoselendude ja -vedudega (sh satelliidid), mille puhul kindlustus katab veetava kauba, kaupa vedava sõiduki või vedudest tulenevad mis tahes kohustused, ning
  - b) rahvusvahelises transiidis olevate kaupadega;
2. edasikindlustus ja retrotsessioon ning
3. kindlustuse lisateenused, millele on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti i alapunktis D.

PL:

1. Rahvusvahelises transiidis oleva kaubaga seotud riskide kindlustamine;
2. riskide edasikindlustus ja retrotsessioon kaupade rahvusvahelises kaubanduses ning
3. panga- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus ja kindlustusega seotud teenused).

EU, välja arvatud BE, CY, EE, LV, LT, MT, SI ja RO:

1. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning
2. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

BE:

Finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K.

CY:

1. Kauplemine vabalt võõrandatavate väärtpaberitega oma arvel või klientide nimel kas börsil või reguleerimata väärtpaberiturul või muul moel, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunkti F alapunktis 5;
2. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning

3. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

EE ja LT:

1. Hoiuste vastuvõtmine;
2. igat liiki laenud;
3. kapitalirent;
4. kõik makse- ja rahaedastusteenused;
5. tagatis- ja garantiitehingud;
6. kauplemine oma arvel või klientide nimel kas börsil või reguleerimata väärtpaberiturul;
7. osalemine iga liiki väärtpaberite emissioonides, sealhulgas väärtpaberite emissiooni garanteerimine ja väärtpaberite agendina paigutamine (kas riiklikus või erasektoris) ja nende tegevustega seotud teenuste osutamine;

8. rahaturumaakleri tegevus;
9. varade valitsemine, nagu raha- või väärtpaperiportfelli valitsemine, ning kõik ühisinvesteeringute valitsemise vormid;
10. haldus-, hooldus-, hoiustamis- ja usaldusteenused;
11. finantsvarade, sealhulgas väärtpaperite, tuletisväärtpaperite ja teiste vabalt kaubeldavate maksevahenditega seotud arveldus- ja kliirimisteenused;
12. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning
13. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

LV:

1. Osalemine iga liiki väärtpaperite emissioonides, sealhulgas väärtpaperite emissiooni garanteerimine ja väärtpaperite agendina paigutamine (kas riiklikus või erasektoris) ja nende tegevustega seotud teenuste osutamine;

2. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning

3. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

MT:

1. Hoiuste vastuvõtmine;

2. igat liiki laenud;

3. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning

4. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

RO:

1. Hoiuste vastuvõtmine;
2. igat liiki laenud;
3. tagatis- ja garantiitehingud;
4. rahaturumaakleri tegevus;
5. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning
6. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

SI:

1. Igat liiki laenud;

2. välismaiste krediidasutuste garantiide ja kohustuste aktsepteerimine omamaiste juriidiliste isikute ja füüsilisest isikust ettevõtjate poolt;
3. finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja asjakohase tarkvara pakkumine, nagu on osutatud artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis K, ning
4. artikli 18.2 punkti d alapunkti ii alapunktis L osutatud pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud finantstugiteenused, välja arvatud kõnealuses sättes osutatud vahendamine.

B JAGU

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED INVESTEERINGUTE LIBERALISEERIMISEL

1. Investeeringute liberaliseerimise korral kohaldatakse kohustusi järgnevate allsektorite ja järgneva tegevuse suhtes:

EU: Kõik finantsteenused.

2. Seoses investeringute liberaliseerimisega kohaldatakse järgnevaid mittediskrimineerivaid piiranguid – turulepääs:

Kõik finantsteenused

EU: Õigus nõuda mittediskrimineerivatel alustel, et finantsteenuse osutaja (välja arvatud filiaali) asutamisel liikmesriigis tuleb kasutada konkreetset õiguslikku vormi.

Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

AT: Selleks et saada tegevusluba filiaali avamiseks, peab välisriigi kindlustusandjal olema oma päritoluriigis õiguslik vorm, mis vastab aktsiaseltsile või vastastikusele kindlustusseltsile või on nendega võrreldav.

Pangandus- ja muud finantsteenused

RO: Turukorraldajad on juriidilised isikud, kes on asutatud aktsiaseltsina kooskõlas äriühinguõigusega. Alternatiivset kauplemissüsteemi (mitmepoolne kauplemissüsteem Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL¹ (MiFID 2 direktiiv) alusel) võib hallata süsteemi korraldaja, kes on asutatud eespool kirjeldatud tingimustel, või ASF-lt (Autoritatea de Supraveghere Financiară – finantsjärelevalveasutus) tegevusloa saanud investeerimisühing.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

SI: Pensioniskeemi võib pakkuda usaldusfondi vormis asutatud pensionifond (mis ei ole juriidiline isik ja mida seetõttu valitseb kindlustusandja, pank või pensionifonde valitsev ettevõtja), pensionifonde valitsev ettevõtja või kindlustusandja. Lisaks võivad pensioniskeemi pakkuda ka liikmesriigis kohaldatavate normide kohaselt asutatud pensioniskeemi pakkujad.

SK: Investeerimisteenuseid võivad osutada üksnes fondivalitsejad, mille õiguslik vorm on aktsiaselts ja millel on seadusega ette nähtud omakapital.

SE: Hoiupanga asutaja peab olema füüsiline isik.

C JAGU

KEHTIVAD MEETMED

Reservatsioon nr 1: Allsektor: Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kohalik kohalolu

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja enamsoodustusrežiim:

IT: Aktuaari teenuseid võivad osutada ainult füüsilised isikud. Füüsiliste isikute kutseühendused (mitte juriidilised isikud) on lubatud. Aktuaari kutsealal töötamiseks on nõutav Euroopa Liidu kodakondsus; see ei kehti välisriigi spetsialistide suhtes, kelle võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel.

Meetmed:

IT: 7. septembri 2005. aasta seadusandlik dekreet nr 209 (erakindlustuse seadustik), artikkel 29; seaduse 194/1942 artikkel 4; registriseadus 4/1999.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Pensionikindlustuse pakkuja peab olema aktsiaselts (mitte filiaal), millele on antud sotsiaalkindlustusseadustiku alusel tegevusluba ja mis on registreeritud äriseaduse või mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel.

BG, ES, PL ja PT: Filiaalide avamine kindlustusvahenduse eesmärgil ei ole lubatud, sest kindlustusvahendusega võivad tegeleda üksnes liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud äriühingud (nõutav on kohapeal asutatud äriühing). PL: kindlustusvahendajate suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PL: Pensionifondid. Filiaalide avamine kindlustusvahenduse eesmärgil ei ole lubatud, sest kindlustusvahendusega võivad tegeleda üksnes liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud äriühingud (nõutav on kohapeal asutatud äriühing).

Meetmed:

BG: Kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4, sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a–162, 209–253, 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikkel 36.

PL: 11. septembri 2015. aasta kindlustus- ja edasikindlustustegevuse seadus (ametlik väljaanne 2020, punktid 895 ja 1180); 15. detsembri 2017. aasta seadus kindlustustoodete turustamise kohta (ametlik väljaanne 2019, punkt 1881); 28. augusti 1997. aasta pensionifondide korralduse ja tegevuse seadus (ametlik väljaanne 2020, punkt 105); 6. märtsi 2018. aasta seadus välisriigi ettevõtjate ja muude välisriigi isikute majandustegevust Poola territooriumil käsitlevate normide kohta.

PT: Dekreet-seaduse nr 94-B/98 artikkel 7, mis tunnistati kehtetuks dekreet-seadusega nr 2/2009 (5. jaanuar); dekreet-seaduse nr 94-B/98 I peatüki VI jao artikli 34 lõiked 6 ja 7 ning dekreet-seaduse nr 144/2006 artikkel 7 (see dekreet-seadus tunnistati kehtetuks seadusega 7/2019 (16. jaanuar). Kindlustuse ja edasikindlustuse turustamise õiguskorra artikkel 8 (see õiguskord on heaks kiidetud 16. jaanuari 2019. aasta seadusega nr 7).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT: Filiaali juhatus peab koosnema vähemalt kahest füüsilisest isikust, kelle elukoht on Austrias.

BG: (Edasi)kindlustusandja juht- ja järelevalveorgani liikmete ning (edasi)kindlustusandjat juhtima või esindama volitatud isikute suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

Pensionikindlustusseltsi juhatuse esimehel, direktorite nõukogu esimehel, tegevdirektoril ja juhatajal peab olema Bulgaarias alaline elukoht või alaline elamisloob.

Meetmed:

AT: 2016. aasta kindlustusjärelevalve seaduse artikli 14 lõike 1 punkt 3, föderaalne ametlik väljaanne I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015).

BG: Kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4; sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a–162, 209–253, 260–310.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

BG: Enne kindlustuse pakkumiseks filiaali või esinduse asutamist peab välisriigi kindlustusandjal või edasikindlustusandjal olema luba pakkuda oma päritoluriigis samu kindlustusliike, mida ta soovib pakkuda Bulgaarias.

Täiendavate vabatahtlike pensionifondide tulu ja sarnane tulu, mis on otseselt seotud vabatahtliku pensionikindlustusega, mida pakuvad isikud, kes on registreeritud mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes võivad pakkuda kooskõlas asjaomaste õigusaktidega vabatahtlikku pensionikindlustust, ei ole maksustatav äriühingu tulumaksu seaduses kehtestatud korras.

ES: Selleks et välisriigi kindlustusandja saaks asutada Hispaanias filiaali või esinduse teatavat liiki kindlustuse pakkumiseks, peab tal olema olnud oma päritoluriigis samade kindlustusliikidega tegelemise luba vähemalt viis aastat.

PT: Filiaali või esinduse asutamiseks peab välisriigi kindlustusseltsidel olema olnud luba tegeleda kindlustus- või edasikindlustustegevusega vastavalt asjakohasele siseriiklikule õigusele vähemalt viis aastat.

Meetmed:

BG: Kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4; sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a–162, 209–253, 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikkel 36.

PT: Dekreet-seaduse nr 94-B/98 artikkel 7 ja dekreet-seaduse nr 94-B/98 I peatüki IV jaotis, artikli 34 lõiked 6 ja 7, ning dekreet-seaduse nr 144/2006 artikkel 7; kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamist ja jätkamist reguleeriva õiguskorra artikkel 215 (see õiguskord on heaks kiidetud 9. septembri 2005. aasta seadusega nr 147).

Seoses investeringutega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

AT: Reklaami- ja vahendustegevus sellise tütarettevõtja nimel, mis ei ole asutatud Euroopa Liidus, või sellise filiaali nimel, mis ei ole asutatud Austrias (välja arvatud edasikindlustus ja retrotsessioon), on keelatud.

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

DK: Ükski isik ega äriühing (sh kindlustusandja) ei või Taanis ärilistel eesmärkidel kaasa aidata Taanis elavate isikute, Taani laevade või Taanis asuva vara otsekindlustuse lepingute sõlmimisele, välja arvatud kindlustusandjad, kes on saanud tegevusloa vastavalt Taani õigusnormidele või Taani pädevatelt asutustelt.

DE, HU ja LT: Kindlustusseltsid, mis ei ole asutatud Euroopa Liidus, peavad otsekindlustusteenuste osutamiseks asutama filiaali ja saama sellele tegevusloa.

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolu:

EL: Kindlustus- ja edasikindlustusandjad, kelle peakontor asub kolmandas riigis, võivad tegutseda Kreekas tütarettevõtja või filiaali asutamise kaudu; sel juhul ei ole filiaalil konkreetset õiguslikku vormi, vaid see tähendab väljaspool ELi peakontorit omava ettevõtja alalist kohalolekut liikmesriigi (s.t Kreeka) territooriumil ja see ettevõtja saab liikmesriigis (Kreekas) kindlustustegevuse elluviimiseks tegevusloa.

SE: Välisriigi kindlustusandja võib otsekindlustust pakkuda üksnes Rootsis tegevusluba omava kindlustusteenuste osutaja vahendusel, tingimusel et välisriigi kindlustusandja ja Rootsi kindlustusselts kuuluvad samasse kontserni või on sõlminud omavahel koostöölepingu. Kindlustusvahendusteenuste osutamiseks kindlustusseltside poolt, mis ei ole asutatud EMPs, on nõutav kaubanduslik kohalolek (kohapealse esindatuse nõue).

SK: Lennu- ja meretranspordi kindlustust, mis hõlmab õhusõidukit/laeva ja vastutust, võivad pakkuda ainult Euroopa Liidus asutatud kindlustusseltsid või väljaspool Euroopa Liitu asutatud kindlustusseltside filiaalid, millele on Slovakkias antud tegevusluba.

Meetmed:

AT: 2016. aasta kindlustusjärelvalve seaduse artikli 13 lõiked 1 ja 2, föderaalne ametlik väljaanne I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I nr 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) kõigi kindlustusteenuste puhul; Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) üksnes lennutranspordi kohustusliku vastutuskindlustuse puhul.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: Seaduse 4364/2016 artikkel 130 (ametlik väljaanne 13/A/05.02.2016).

HU: 2003. aasta seadus nr LX.

LT: 18. septembri 2003. aasta kindlustusseadus nr IX-1737, mida on viimati muudetud 13. juunil 2019 seadusega nr XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsdistribution (kindlustusvahenduse seadus) (3. peatüki 3. jagu, 2018:1219) ning Rootsisis tegutsevate väliskindlustusandjate tegevuse seadus (4. peatükk, 1. ja 10. jagu, 1998:293).

SK: Seadus nr 39/2015 kindlustuse kohta.

Reservatsioon nr 2: Allsektor: Pangandus- ja muud finantsteenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kohalik kohalolu

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Laenude andmiseks, kasutades rahalisi vahendeid, mis ei ole saadud hoiuste või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kogumise teel, krediidasutuses või muus finantsasutuses osaluse omandamiseks, kapitalirenditehingute tegemiseks, tagatistehingute tegemiseks ning laenudega ja muu rahastamisega seotud nõuete omandamiseks (faktooring, maksekohustuste ost jms) peavad mittepangast finantsasutused olema registreeritud Bulgaaria keskpangas. Finantsasutuse peamine tegevuskoht peab olema Bulgaaria territooriumil.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: EMP-välised pangad võivad Bulgaarias pangandustegevust ellu viia pärast seda, kui nad on saanud Bulgaaria keskpangalt tegevusloa Bulgaarias filiaali kaudu äritegevuse alustamiseks ja elluviimiseks.

IT: Selleks, et saada luba väärtpaberiarveldussüsteemi haldamiseks või väärtpaberite keskdepositooriumi teenuste osutamiseks Itaalias, peab äriühing olema asutatud Itaalias (filiaalid ei ole lubatud).

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ja Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud ettevõtjad (eurofondid), peab usaldusisik või deponitorium olema asutatud juriidilise isikuna Itaalias või olema asutatud juriidilise isikuna mõnes teises liikmesriigis ja omama Itaalias filiaali.

Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustamata investeerimisfondide juhtimisettevõtjad peavad samuti olema asutatud Itaalias (mitte filiaalidena).

Pensionifondide vara võivad hallata üksnes pangad, kindlustusandjad, investeerimisühingud ja Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud eurofondide valitsejad, mille seaduslik peakontor on Euroopa Liidus, ning Itaalias asutatud eurofondid.

Rändmüügiteenuse osutamiseks peavad vahendajad kasutama tegevusloa alusel tegutsemaid finantsteenuste müüjaid, kelle elukoht on mõne liikmesriigi territooriumil.

Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit vahendajate esindused ei tohi tegeleda tegevusega, mille eesmärk on osutada investeerimisteenuseid, sealhulgas kaubelda oma arvel ja klientide arvel, pakkuda finantsinstrumente ja tagada emissiooni (nõutav on filiaal).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PT: Pensionifonde võivad valitseda ainult Portugalis sel otstarbel asutatud spetsialiseerunud äriühingud ja Portugalis asutatud kindlustusandjad, kellel on luba tegutseda elukindlustuse valdkonnas, või üksused, kellel on luba valitseda pensionifonde teistes liikmesriikides. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide äriühingute otseste filiaalide avamine ei ole lubatud.

Meetmed:

BG: Krediidiasutuste seaduse artikli 2 lõige 5 ning artiklid 3a ja 17; sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 121, 121b ja 121f ning valuutaseaduse artikkel 3.

IT: Seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 ja 80; Itaalia keskpanga ja Consobi 22. veebruari 1998. aasta ühismääruse artiklid 3 ja 41; Itaalia keskpanga 25. jaanuari 2005. aasta määrus; V jaotise VII peatüki II jagu, Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190, artiklid 17–21, 78–81, 91–111; ning arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 909/2014¹.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

PT: Dekreet-seadus nr 12/2006, mida on muudetud dekreet-seadusega nr 180/2007, dekreet-seadus nr 357-A/2007, määrus nr 7/2007-R, mida on muudetud määrusega nr 2/2008-R, määrus nr 19/2008-R, määrus nr 8/2009 ning pensionifondide ja nende valitsejate asutamist ja toimimist reguleeriva õiguskorra artikkel 3 (õiguskord on heaks kiidetud 23. juuli 2020. aasta seadusega nr 27).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HU: Investeeringufonde valitsevate väljastpoolt EMPd pärit äriühingute filiaalid ei tohi osaleda Euroopa Liidu investeeringufondide haldamises ega pakkuda erapensionifondidele varahaldusteenuseid.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediitiasutuste ja finantsettevõtete kohta; 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediitiasutuste ja finantsettevõtete kohta ning 2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

BG: Panka peavad ühiselt juhtima ja esindama vähemalt kaks isikut. Panka juhtivad ja esindavad isikud on kohustatud viibima isiklikult aadressil, kust pank juhitakse. Panga juhatuse või direktorite nõukogu valitud liikmeteks ei või olla juriidilised isikud.

Meetmed:

BG: Krediidiasutuste seaduse artikkel 10, sotsiaalkindlustusseadustiku artikkel 121e ning valuutaseaduse artikkel 3.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HU: Krediidiasutuste juhatusse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kes on välisvaluutat käsitlevate normide alusel tunnistanud residendiks ja kes on elanud Ungaris alaliselt vähemalt ühe aasta.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidiasutuste ja finantsettevõtete kohta; 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidiasutuste ja finantsettevõtete kohta ning 2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

HU: Väljastpoolt EMPd pärit äriühingud võivad pakkuda finantsteenuseid või osaleda finantsteenustega seotud tegevuses üksnes oma Ungari filiaali kaudu.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta; 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ning 2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

D JAGU

TULEVASED MEETMED

Reservatsioon nr 1: Allsektor: Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kohalik kohalolu

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

BG: Välisriikide kindlustusandjad ei või sõlmida otse kaupade transpordikindlustuse, sõidukikindlustus- ega vastutuskindlustuslepinguid seoses Bulgaarias asuvate riskidega.

DE: Kui välisriigi kindlustusandja on asutanud Saksamaal filiaali, võib ta sõlmida Saksamaal rahvusvahelise transpordi kindlustuslepinguid ainult Saksamaal asutatud filiaali kaudu.

Kehtivad meetmed:

DE: Luftverkehrsgesetz (LuftVG) ning Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

ES: Aktuaari kutsealal töötamiseks peab olema täidetud elukohanõue või kaheaastase töökogemuse nõue.

FI: Kindlustusmaakleriteenuste osutamise tingimuseks on alaline tegevuskoht Euroopa Liidus.

Otsekindlustuse, sh kaaskindlustuse teenuseid võivad pakkuda üksnes kindlustusandjad, kelle peakontor asub Euroopa Liidus või kellel on Soomes oma filiaal.

Kehtivad meetmed:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (seadus välisriikide kindlustusandjate kohta) (398/1995);

Vakuutusyhtiölaki (kindlustusandjate seadus) (521/2008);

Laki vakuutusten tarjoamisesta (seadus kindlustustoodete turustamise kohta) (234/2018).

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

FR: Maismaatranspordiga seotud riskide kindlustamise lepinguid võivad sõlmida üksnes Euroopa Liidus asutatud kindlustusseltsid.

Kehtivad meetmed:

FR: Code des assurances.

HU: Otsekindlustusteenuseid võivad osutada ainult Euroopa Liidu juriidilised isikud ja Ungaris registreeritud filiaalid.

Kehtivad meetmed:

HU: 2003. aasta seadus nr LX.

IT: Kaupade transpordikindlustuse, samuti sõidukikindlustus- ja vastutuskindlustuslepinguid seoses Itaalias asuvate riskidega võivad sõlmida üksnes Euroopa Liidus asutatud kindlustusandjad, välja arvatud rahvusvahelise transpordi puhul, kui on tegemist impordiga Itaaliasse.

Aktuaariteenuste piiriülene osutamine ei ole lubatud.

Kehtivad meetmed:

IT: Erakindlustuse seadustiku (7. septembri 2005. aasta seadusandlik dekreet nr 209) artikkel 29.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

PT: Õhu- ja meretranspordikindlustuse lepinguid, millega kaetakse kaubad, õhusõidukid, laevad ja vastutus, võivad sõlmida üksnes Euroopa Liidu ettevõtjad. Portugalis võivad sellise kindlustusäri vahendajatena tegutseda ainult ELi poole füüsilised isikud või Euroopa Liidus asutatud ettevõtted.

Kehtivad meetmed:

PT: Seaduse 147/2015 artikkel 3, seaduse 7/2019 artikkel 8.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

SK: Välisriikide kodanikud võivad asutada kindlustusseltsi aktsiaseltsina või tegeleda Slovakkias kindlustustegevusega oma filiaalide kaudu, mille registrijärgne asukoht on Slovakkias. Mõlemal juhul on loa saamiseks vaja järelevalveasutuse hinnangut.

Kehtivad meetmed:

SK: Seadus nr 39/2015 kindlustuse kohta.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FI: Vähemalt pooled kohustuslikku pensionikindlustust pakkuva kindlustusandja juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetest ning kõnealuse kindlustusandja tegevdirektor peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused on teinud erandi. Välisriigi kindlustusandjatel ei ole võimalik saada Soomes filiaalina kohustusliku pensionikindlustuse teenuste osutamiseks tegevusluba. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis.

Teiste kindlustusandjate puhul peab vähemalt üks juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetest ning tegevdirektor elama EMP riigis. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis. Tšiili kindlustusandja peamaakleri elukoht peab olema Soomes, välja arvatud juhul, kui kindlustusandja peakontor asub Euroopa Liidus.

Kehtivad meetmed:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (seadus välisriikide kindlustusandjate kohta) (398/1995);

Vakuutusyhtiölaki (kindlustusandjate seadus) (521/2008);

Laki vakuutusedustuksesta (seadus kindlustusvahenduse kohta) (570/2005);

Laki vakuutusten tarjoamisesta (seadus kindlustustoodete turustamise kohta) (234/2018) ja

Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (seadus kohustuslikku pensionikindlustust pakkuvate kindlustusandjate kohta) (354/1997).

Reservatsioon nr 2: Allsektor: Pangandus- ja muud finantsteenused

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolu

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolu:

EU: Investeerimisfondide vara tohivad hoida üksnes sellised juriidilised isikud, mille registrijärgne asukoht on Euroopa Liidus. Lepinguliste fondide, sealhulgas usaldusfondide ja – kui see on riigi õiguse alusel lubatud – investeerimisettevõtete juhtimiseks tuleb asutada eraldi fondivalitseja, kelle peakontor ja registrijärgne asukoht on samas liikmesriigis.

Kehtivad meetmed:

EU: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/65/EÜ¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/61/EL².

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

EE: Hoiuste vastuvõtmiseks on nõutav finantsinspektsiooni luba ja registreerimine aktsiaseltsi, tütarettevõtja või filiaalina vastavalt Eesti õigusnormidele.

Kehtivad meetmed:

EE: Krediidiasutuste seadus, § 206 ja § 21.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

FI: Vähemalt üks krediidasutuse asutajatest ja vähemalt üks selle juhatuse liikmetest ning selle tegevdirektor peavad elama alaliselt EMP riigis, või kui krediidasutuse asutaja on juriidiline isik, siis peab tema registrijärgne asukoht olema EMP riigis, välja arvatud juhul, kui finantsinspeksioon lubab teha sellest erandi. Erandi saab teha juhul, kui see ei ohusta krediidasutuse tõhusat järelevalvet ega selle juhtimist kindla ja usaldusväärse äritegevuse põhimõtete kohaselt. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis.

Makseteenuste osutamiseks võidakse nõuda alalist või peamist elukohta Soomes.

Kehtivad meetmed:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (seadus kommertspankade ja muude osäühingu vormi kasutavate krediidasutuste kohta) (1501/2001); Säästöpankkilaki (hoiupangaseadus) (1502/2001); Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (seadus ühistupankade ja muude ühistupanga vormi kasutavate krediidasutuste kohta) (423/2013); Laki hypoteekkiyhdistyksistä (seadus hüpoteegiühingute kohta) (936/1978); Maksulaitoslaki (makseasutuste seadus) (297/2010); Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (seadus välisriikide makseasutuste tegevuse kohta Soomes) (298/2010) ning Laki luottolaitostoiminnasta (krediidasutuste seadus) (610/2014).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

IT: *Consulenti finanziari* (finantskonsultant) teenused. Rändmüügiteenuse osutamiseks peavad vahendajad kasutama tegevusloa alusel tegutsevaid finantsteenuste müüjaid, kelle elukoht on mõne liikmesriigi territooriumil.

Kehtivad meetmed:

IT: Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190 vahendajate kohta, artiklid 91–111.

Seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – kohalik kohalolu:

LT: Pensionifondide varade hoidjaks võivad olla ainult pangad, kellel on Leedus registreeritud asukoht või filiaal ning kellel on õigus osutada EMP riikides investeerimisteenuseid. Vähemalt üks panga juhtidest peab rääkima leedu keelt.

Kehtivad meetmed:

LT: Leedu Vabariigi 30. märtsi 2004. aasta seadus nr IX-2085 pankade kohta (seadust on muudetud 16. novembri 2017. aasta seadusega nr XIII-729); Leedu Vabariigi 4. juuli 2003. aasta seadus nr IX-1709 ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate kohta (seadust on muudetud 20. detsembri 2018. aasta seadusega nr XIII-1872); Leedu Vabariigi 3. juuni 1999. aasta seadus nr VIII-1212 täiendava vabatahtliku pensionikogumise kohta (seadust on muudetud 20. detsembri 2012. aasta seadusega nr XII-70); Leedu Vabariigi 5. juuni 2003. aasta seadus nr IX-1596 maksete kohta (viimati muudetud 17. oktoobri 2019. aasta seadusega nr XIII-2488); Leedu Vabariigi 10. detsembri 2009. aasta makseasutuste seadus nr XI-549 (seaduse uus redaktsioon: 17. aprilli 2018. aasta seadus nr XIII-1093).

TŠIILI: RESERVATSIOONID JA TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED

A JAGU

PIIRIÜLESE FINANTSTEENUSTE KAUBANDUSEGA SEOTUD KOHUSTUSED

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses artikliga 18.7, välja arvatud seoses järgmiste allsektorite ja finantsteenustega, mis on määratletud kooskõlas asjakohaste Tšiili õigusnormidega ning mille suhtes kohaldatakse allpool esitatud tingimusi, piiranguid ja kriteeriume.

Eeldatakse, et lepinguosalise kohustusi piiriüleste investeerimisnõustamisteenuste vallas ei tõlgendata iseenesest nõudena, et see lepinguosaline peab lubama pakkuda oma territooriumil avalikult väärtabereid (nagu need on määratletud tema asjaomastes õigusnormides) teise lepinguosalise piiriülestel teenuseosutajatel, kes osutavad või soovivad osutada selliseid investeerimisnõustamisteenuseid. Lepinguosaline võib kehtestada piiriülese teenuseosutaja teenuste suhtes regulatiivseid ja registreerimisnõudeid, sealhulgas nõuet, mille kohaselt peab teenuseosutaja osutama oma päritoluriigis sama kategooria teenuseid ja tema tegevuse üle tuleb teha päritoluriigis järelevalvet.

Sektor	Allsektor
Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused	Kindlustuse müük rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, samuti kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliidid) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade (sealhulgas transporditavate kaupade) jaoks. Ei hõlma riigisisest transporti (kabotaaži).
	Kindlustuse vahendamine rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, samuti kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliidid) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade jaoks (sealhulgas transporditavate kaupade ja kaupu transportiva sõiduki jaoks ning seotud tsiviilvastutuse katteks). Ei hõlma riigisisest transporti (kabotaaži).
	Edasikindlustus ja retrotsessioon, edasikindlustusmaaklerlus ning konsulteerimis-, akuaar- ja riskihindamisteenused.
Pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)	Finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja sellega seotud tarkvara pakkumine muude finantsteenuste osutajate poolt.
	Pangandus- ja muude finantsteenustega seotud nõustamine ja muud tugiteenused, välja arvatud vahendamine, ning krediidiinfo ja -analüüs.

B JAGU

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED INVESTEERINGUTE LIBERALISEERIMISEL

Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses artikliga 18.6, välja arvatud seoses järgmiste allsektorite ja finantsteenustega, mis on määratletud kooskõlas asjakohaste Tšiili õigusnormidega ning mille suhtes kohaldatakse allpool esitatud tingimusi, piiranguid ja kriteeriume.

1. Tšiili finantsteenuste sektor on osaliselt eraldatud. See tähendab, et pangana tegutsemise luba omavad oma- ja välismaised institutsioonid ei või vahetult osaleda kindlustustegevuses ega kaubelda väärtpaberitega, ning vastupidi.
2. Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu meetmeid, millega reguleerida finantskonglomeraate, sealhulgas sellistesse konglomeraatidesse kuuluvaid üksusi.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Kõik finantsteenused	<p>Tšiili võib mittediskrimineerivatel alustel piirata kõigis finantsteenuste allsektorites tegutsevate üksuste vormi või nõuda, et need üksused tegutseksid finantsteenuste osutamisel konkreetset liiki juriidilise isiku vormis, sealhulgas äriühingu, välisfiliaali, ettevõtte esinduse või mõnes muus kaubandusliku kohaloleku vormis.</p> <p>Tšiili võib piirata üksuse vormi mittediskrimineerivatel alustel konkreetse äriühingu vormiga või nõuda, et üksus tegutseks konkreetse äriühingu vormis.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>Kõik kindlustusteenused ja kindlustusega seotud teenused</p>	<p>Tšiilis on kindlustustegevus jagatud kahte rühma: esimesse rühma kuuluvad ettevõtjad, kes kindlustavad kaupa ja vara (<i>patrimonio</i>) kaotsimineku või kahjustumise riski vastu, ning teise rühma kuuluvad ettevõtjad, kes kindlustavad isikutega seotud riske või tagavad kindla tähtaja jooksul või selle möödudes kapitalisumma, maksevaba kindlustuslepingu või sissetuleku kindlustatud isikule või soodustatud isikutele. Ühte ja sama kindlustusseltsi ei või käsitada mõlemat riskikategooriat katva kindlustusandjana.</p> <p>Laenukindlustusettevõtjaid tuleb käsitada juriidiliste isikutena, kelle ainus eesmärk on katta seda liiki riski, näiteks kindlustatud isiku vara kaotsiminekut või kahjustumist rahalise kohustuse või laenu tasumata jätmise tõttu. Neil on lubatud pakkuda ka tagatis- ja garantiikindlustust.</p> <p>Kindlustusseltse saab seaduslikult asutada ainult kooskõlas ühinguõigusega (<i>ley sobre sociedades anónimas</i>). Tšiili kindlustussektoris tegutsevate välisriikide äriühingute filiaalid peaksid olema asutatud Tšiilis välismaiste äriühingute harudena (<i>agencia de sociedad anónima extranjera</i>), millel on luba selles sektoris tegutseda.</p> <p>Kindlustuse võib sõlmida otse või registreeritud kindlustusmaaklerite kaudu, kes peavad olema kantud vastavasse registrisse.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Otsekindlustus	<p>Otsese elukindlustuse müük (ei sisalda sotsiaalkindlustussüsteemiga seotud kindlustust) (CPC 81211).</p>	<p>Kindlustusteenuseid võivad pakkuda ainult kindlustusandjad, kes on asutatud Tšiilis äriühingutena (<i>sociiedades anónimas</i>) või välismaiste äriühingute filiaalidena ainsa eesmärgiga tegutseda just selles ärivaldkonnas.</p>
	<p>Otsese kahjukindlustuse müük (CPC 8129, välja arvatud CPC 81299), välja arvatud sotsiaalkindlustuse pakkujad (<i>Instituciones de Salud Previsional</i>, ISAPRES), näiteks juriidilised isikud, kes on asutatud selleks, et pakkuda tervisehüvitisi füüsilistele isikutele, kes on nende liikmed. ISAPREde tegevust rahastatakse maksustatava tulu kohustuslikest maksetest või vajaduse korral suuremast summast. Samuti on välja arvatud riiklik tervisefond (<i>Fondo Nacional de Salud</i>, FONASA) – valitsuse poolt maksustatava tulu kohustuslike maksete kaudu rahastatav avaliku sektori asutus, mis maksab tervisehüvitisi isikutele, kes ei ole mõne ISAPRE liikmed. Ei hõlma kindlustuse müüki rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslennunduse ega rahvusvahelises transiidis olevate kaupade jaoks.</p>	<p>Kindlustusteenuseid võivad pakkuda ainult kindlustusandjad, kes on asutatud Tšiilis äriühingutena (<i>sociiedades anónimas</i>) või välismaiste äriühingute filiaalidena ainsa eesmärgiga tegutseda just selles ärivaldkonnas kas otsese elu- või otsese kahjukindlustuse müüjana.</p> <p>Laenukaitse kindlustuse korral (CPC 81296) peab ettevõtja olema asutatud Tšiilis kindlustusandjana ainsa eesmärgiga katta just seda liiki riski.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Kindlustuse müük rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, samuti kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliidid) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade (sealhulgas transporditavate kaupade) jaoks. Ei hõlma riigisisest transporti ehk kabotaaži.</p>	<p>Rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, samuti kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliidid) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade (sealhulgas transporditavate kaupade) jaoks võivad kindlustust müüa ainult Tšiilis asutatud kindlustusandjad, kelle ainus eesmärk on arendada äritegevust otsese kahjukindlustuse valdkonnas.</p>
<p>Edasikindlustus ja retrotsessioon</p>	<p>Edasikindlustus ja retrotsessioon (sealhulgas edasikindlustusmaaklerid)</p>	<p>Edasikindlustust pakuvad Tšiilis asutatud ja finantsturu komisjonilt (CMF) loa saanud edasikindlustusseltsid. Edasikindlustusteenuseid võivad oma kindlustustegevuse täienduseks osutada ka kindlustusseltsid, kui nende põhikiri seda võimaldab.</p> <p>Edasikindlustus- ja retrotsessiooniteenuseid võivad samuti osutada välisriigi kindlustusandjad või edasikindlustusandjad, kes on kantud CMFi peetavasse registrisse (edaspidi „register“).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Kindlustusvahendus	Kindlustusmaaklerlus (välja arvatud kindlustuse vahendamine rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliitide) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade jaoks).	Kindlustusmaaklerlusteenuseid võivad osutada ainult Tšiilis spetsiaalselt sel eesmärgil asutatud juriidilised isikud.
	Kindlustuse vahendamine rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliitide) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade jaoks (sealhulgas transporditavate kaupade ja kaupu transportiva sõiduki jaoks ning seotud tsiviilvastutuse katteks). Ei hõlma riigisisest transporti ehk kabotaaži.	Rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslenkunduse, kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliitide) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade jaoks kindlustust vahendavad maaklerid peavad olema kantud registrisse ja täitma CMFi kehtestatud nõudeid. Sellist teenust võivad osutada ainult Tšiilis spetsiaalselt sel eesmärgil asutatud juriidilised isikud.
Kindlustuse abiteenused, nagu nõustamine, kindlustusmatemaatika, riskihindamine ja kahjukäsitlus	Kahjukäsitlusteenused	Kahjukäsitlusteenuseid võivad vahetult osutada Tšiilis asutatud kindlustusseltsid või juriidilised isikud.
	Kindlustuse abiteenused (ainult nõustamine, aktuaariteenused ja riskihindamine)	Kindlustuse abiteenuseid võivad osutada üksnes Tšiilis asutatud juriidilised isikud.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Vabatahtliku kogumispensioni (<i>ahorro previsual voluntario</i>) kavade haldamine elukindlustuse kaudu.</p>	<p>Piiranguteta seoses artikli 18.6 lõike 1 punktiga e. Vabatahtliku kogumispensioni kavasid võivad kooskõlas eespool sätestatuga pakkuda üksnes Tšiilis asutatud elukindlustuse andjad. Nende kavade ja seotud strateegiate rakendamiseks peab CMF eelnevalt oma loa andma.</p>
Pangandusteenused	<p>Välisriikide pangad peavad olema oma päritoluriigis seaduslikult asutatud pangandusettevõtted (<i>sociudades bancarias</i>), mis peavad täitma Tšiili õigusega ette nähtud kapitalinõudeid.</p> <p>Välisriikide pangad võivad tegutseda ainult</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Tšiilis äriühingutena (<i>sociudades anónimas</i>) asutatud Tšiili pankades omatava osaluse kaudu; b) Tšiilis äriühinguna asutamise kaudu või c) Tšiilis välismaiste äriühingute harudena (<i>agencia de sociedad anónima extranjera</i>) asutatud välisriikide äriühingute filiaalide kaudu (seejuures tunnustatakse päritoluriigis asuva juriidilise isiku staatust). Tšiilis asuva välisriigi pangafiliaali tegevuse puhul võetakse arvesse kapitali, mis on investeeritud Tšiilis, ja mitte peakontori kapitali. Kapitali või reservide suurendamist, mis ei tulene muude reservide kapitaliseerimisest, koheldakse samamoodi nagu algkapitali ja reserve. Pangafiliaali ja selle välismaal asuva peakontori vahelistes tehingutes käsitatakse kumbagi sõltumatu üksusena. 	

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Ükski Tšiili või välisriigi füüsiline ega juriidiline isik ei või ilma CMFi eelneva loa omandada otse või kolmandate isikute kaudu pangas aktsiaid sellisel hulgal, et need kas eraldi või koos aktsiatega, mis sellel isikul juba on, moodustavad üle 10 % panga kapitalist.</p> <p>Lisaks ei tohi finantsasutuse osanikud või aktsionärid kanda ilma CMFi loata üle enam kui 10 % oma õigustest ega aktsiatest.</p> <p>Pangad peavad olema asutatud kas äriühingute (<i>sociedades anónimas</i>) või filiaalidena välismaise äriühingu haru asutamist käsitlevate Tšiili õigusnormide alusel, kooskõlas panganduse üldseaduse (Decreto con Fuerza de Ley N°3) ja äriühingute seadusega (Ley N°18.046). Kapital ja reservid, mille välisriigi pangad oma filiaalidele eraldavad, tuleb realselt üle kanda ja omavääringusse konverteerida kooskõlas süsteemidega, mis on lubatud kas seadusega või mille rakendamiseks on andnud loa Banco Central de Chile. Kapitali või reservide suurendamist, mis ei tulene muude reservide kapitaliseerimisest, koheldakse samamoodi nagu algkapitali ja reserve. Pangafiliaali ja selle välisriigis asuva peakontori vahelistes tehingutes käsitatakse kumbagi sõltumatu üksusena. Ükski välisriigi pank ei saa kasutada oma päritoluriigiga seotud õigusi tehingutes, mida tema filiaal võib teha Tšiilis.</p> <p>Need pangad võivad eelneva loa saamise järel või CMFi kindlaks määratud tütarettevõtjate kaudu osutada otse ka põhilisi pangandusteenuseid täiendavaid finantsteenuseid.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine üldsuselt	Hoiuste (ainult arvelduskontod (<i>cuéntas corrientes bancarias</i>), nõudmiseni hoiused, tähtajalised hoiused, hoiukontod, tagasiostulepinguga väärtpaberid ning tagatishoiused või tagatisvõlakirjad) vastuvõtmine. Avalikult pakutavate väärtpaberite ostmine (ainult võlakirjade ja akreditiivide ostmine ning aktsiate, võlakirjade ja akreditiivide märkimine ja pakkumine agendina (väärtpaberite emiteerimine)). Väärtpaberite hoidmine.	Ainult pangad, mis on asutatud Tšiilis kooskõlas eespool sätestatuga.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Kõik laenuliigid, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaen, faktooring ja äritehingute finantseerimine	Laenu andmine (ainult tavalaeud, tarbijakrediit, akreditiivi vormis laenu, hüpoteeklaenu, akreditiivi vormis hüpoteeklaenu, edasimüügilepinguga finantsinstrumentide ostmine, panga tagatisvõlakirjade emiteerimiseks antavad laenu või muud liiki rahastus, impordi- ja ekspordiakreditiivide läbirääkimine ja väljastamine ning valmisolekuakreditiivide väljastamine ja kinnitamine).	Ainult pangad, mis on asutatud Tšiilis kooskõlas eespool sätestatuga.
	Faktooring.	Piiranguteta seoses artikli 18.6 lõike 1 punktiga e. Faktooringuteenuseid käsitatakse täiendavate pangandusteenustena ja seega on nende osutamiseks tarvis CMFi luba. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.
	Väärtpaberistamine.	Väärtpaberistamisteenuseid käsitatakse täiendavate pangandusteenustena.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Kapitalirent	Kapitalirent (CPC 81120) (need äriühingud võivad pakkuda liisingulepinguid kliendi soovil soetatud kaupade jaoks, st nad ei saa soetada kaupu, et neid ladustada ja liisida).	Kapitalirenditeenuseid käsitatakse täiendavate pangandusteenustena ning neid saavad osutada konkreetselt selleks tegevuseks loa saanud pangad või nende tütarettevõtjad. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.
Kõik makse- ja arveldusteenused, sealhulgas krediit-, makse- ja deebetkaardid, reisiritšekid ja pangavekslid	Krediit- ja deebetkaartide väljaandmine ja haldamine (CPC 81133) (üksnes Tšiilis välja antavad krediitkaardid). Reisiritšekid. Rahaülekanne (pangavekslid). Käskvekslite ja lihtvekslite diskonteerimine või omandamine.	Ainult pangad, mis on asutatud Tšiilis kooskõlas eespool sätestatuga.
Garantiid ja siduvad kohustused	Kolmandate isikute kohustuste kinnitamine ja tagamine Tšiili väeringus ja välisväeringus.	Ainult pangad, mis on asutatud Tšiilis kooskõlas eespool sätestatuga.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Oma või klientide arvel kauplemine kas börsil, börsivälisel turul või muul viisil	Avalikult pakutavate väärtpaberite vahendamine (CPC 81321).	Avalikult pakutavate väärtpaberite vahendamist käsitatakse täiendava pangandusteenusena ning seda saavad osutada pangad Tšiilis asutatud tütarettevõtjate, väärtpaberiagentide või börsimaaklerite kaudu, kes on saanud selleks tegevuseks sõnaselge loa.
Muud finantsteenused	Nõustamine ja muud finantstugiteenused CPC 8133) (üksnes käesolevas jaos osutatud panganduse allsektori teenuseid).	Puuduvad.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Muud finantsteenused	Vabatahtliku kogumispensioni kavad (<i>Planes de Ahorro Previsional Voluntario</i>).	Piiranguteta seoses artikli 18.6 lõike 1 punktiga e. Vabatahtliku kogumispensioni kavasid võivad pakkuda vaid Tšiilis asutatud pangad ühe eespool nimetatud korra alusel.
	Usaldushalduse teenused (<i>administración de fideicomisos</i>).	Ainult pangad, mis on asutatud Tšiilis kooskõlas eespool sätestatuga.
	Finantsteabe vahendamine ja edastamine ning finantsandmete töötlemine ja sellega seotud tarkvara pakkumine muude finantsteenuste osutajate poolt.	Puuduvad.
	Valuutaturu tehingud, mis tehakse Tšiili keskpanga kehtestatud või kehtestatava reglemendi alusel.	Ametlikul valuutaturul saavad tegutseda vaid pangad, juriidilised isikud, börsimaaklerid ja väärtpaberiagendid, kes kõik peavad olema asutatud Tšiilis juriidiliste isikutena. Juriidilised isikud, börsimaaklerid ja väärtpaberiagendid vajavad ametlikul valuutaturul tegutsemiseks Tšiili keskpanga (Banco Central de Chile) eelnevat luba.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
Muud finantsteenused / väärtpaberiteenused	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avalikult pakutavate väärtpaberitega võivad kaubelda juriidilised isikud, kelle ainus tegevusala on väärtpaberite vahendamine ja kes teevad seda kas börsi liikmetena (börsimaaklerid) või väljaspool börsi (väärtpaberiagendid) ning peavad olema kantud CMFi registrisse. Aktsiate või nende tuletisinstrumentidega (märgitud optsioonidega) võivad börsil kaubelda ainult börsimaaklerid. Väärtpaberitega, mis ei ole aktsiad, võivad kaubelda registreeritud börsimaaklerid või väärtpaberiagendid. 2. Avalikult pakutavaid väärtpaberite riskireitinguteenuseid osutavad reitinguagentuurid, mis on loodud üksnes avalikult pakutavatele väärtpaberitele reitingu andmiseks. Need agentuurid peavad olema registreeritud CMFi peetavas riskireitingu agentuuride registris (<i>Registro de Entidades Clasificadoras de Riesgo</i>). Neid jälgib ja kontrollib CMF. Lisaks on CMFi ülesanne kontrollida reitinguagentuure seoses pankade ja finantsettevõtjate emiteeritud väärtpaberitele reitingu andmisega. 3. Ametlikul valuutaturul saavad tegutseda vaid pangad, juriidilised isikud, börsimaaklerid ja väärtpaberiagendid, kes kõik peavad olema asutatud Tšiilis juriidiliste isikutena. Juriidilised isikud, börsimaaklerid ja väärtpaberiagendid vajavad ametlikul valuutaturul tegutsemiseks Tšiili keskpanga (<i>Banco Central de Chile</i>) eelnevat luba. 4. Börsil kauplemiseks peavad vahendajad (börsimaaklerid) olema asutatud Tšiilis juriidilise isikuna. Nad peavad omandama oma vastava väärtpaberibörsi aktsiaid ja olema selle börsi liikmed.
Allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>Avalikult pakutavate väärtpaberite, välja arvatud aktsiate vahendamine (CPC 81321).</p> <p>Märkimine ja pakkumine agendina (väärtpaberite emiteerimine).</p>	<p>Vahendusteenuseid tuleb osutada Tšiilis asutatud juriidilise isiku kaudu. CMF võib näha ette rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Äriühingute avalikult pakutavate väärtpaberite vahendamine (CPC 81321) (sealhulgasmärkimine ja pakkumine agendina, väärtpaberite emiteerimine).</p>	<p>Börsil kauplemiseks peavad vahendajad (börsimaaklerid) olema asutatud Tšiilis juriidilise isikuna. Nad peavad omandama vastava väärtpaberibörsi aktsia ja olema selle börsi liikmed. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p>
	<p>CMFi lubatud börsitehingud tuletisinstrumentidega (ainult dollari- ja intressimäärafutuurid ning aktsioptsioonid). Väärtpaberid peavad vastama asjaomase kliiringukoja (<i>Cámara de Compensación</i>) kehtestatud nõuetele.</p>	<p>Börsil kauplemiseks peavad vahendajad (börsimaaklerid) olema asutatud Tšiilis juriidilise isikuna. Nad peavad omandama oma vastava väärtpaberibörsi aktsiaid ja olema selle börsi liikmed. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p>
	<p>Börsitehingud metallidega (ainult kuld ja hõbe).</p>	<p>Kulla ja hõbedaga võivad börsimaaklerid kooskõlas börsil kauplemise reeglitega kaubelda ainult omal arvel ja kolmandate isikute jaoks. Börsil kauplemiseks peavad vahendajad (börsimaaklerid) olema asutatud Tšiilis juriidilise isikuna. Nad peavad omandama oma vastava väärtpaberibörsi aktsiaid ja olema selle börsi liikmed. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Väärtpaberite riskireiting (üksnes avalikult pakutavatele väärtpaberitele antav reiting või nende kohta esitatav arvamus).</p>	<p>Tšiilis partnerlustena (<i>sociedades de personas</i>) asutatud äriühingud. Üks erinõudeid, mis tuleb täita, on see, et vähemalt 60 % äriühingu kapitalist peab kuuluma peamistele partneritele (selles ärivaldkonnas tegutsevad füüsilised või juriidilised isikud, kellele kuulub vähemalt 5 % liikmeõigustest reitinguagentuuris).</p>
	<p>Väärtpaberite hoidmine väärtpaberivahendajate poolt (CPC 81319) (ei hõlma selliste teenuseosutajate teenuseid, kes kombineerivad väärtpaberite hoidmise, kliirimise ja arveldamise (väärtpaberite deponitooriumid, <i>depósitos de valores</i>)).</p>	<p>Väärtpaberite hoidmiseks peavad vahendajad (maaklerid ja agendid) olema asutatud Tšiilis juriidilise isikuna.</p> <p>Väärtpaberivahendajad (maaklerid ja väärtpaberiagendid) võivad väärtpabereid hoida oma ainsa tegevusala – väärtpaberite vahendamine – raames täiendava tegevusena. Sellega võivad tegeleda ka üksused, kes pakuvad väärtpaberite hoidmise ja deponeerimise teenuseid ning kes peaksid olema asutatud eraldi äriühingutena, mille ainus tegevuseesmärk on võtta seadusega volitatud üksustelt hoiule avalikult pakutavaid väärtpabereid ja hõlbustada nende väärtpaberite ülekandmise tehinguid (väärtpaberite keskdeponitooriumid, <i>depósitos centralizados de valores</i>).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Väärtpaberite hoidmine väärtpaberite hoidmise ja deponeerimise teenuseid pakkuvate üksuste poolt.</p>	<p>Väärtpaberite hoidmise ja deponeerimise teenuseid pakkuvad üksused peavad olema asutatud Tšiilis üksnes sel eesmärgil.</p>
	<p>Väärtpaberivahendajate osutatavad finantsportfelli valitsemise teenused (see ei hõlma mingil juhul üldhaldusfondi (<i>Administradora General de Fondos</i>) ega usaldusfondide, väliskapitali investeeringufondide, investeeringufondide ja pensionifondide valitsemist).</p>	<p>Tšiilis juriidiliste isikutena asutatud väärtpaberivahendajate osutatavad finantsportfelli valitsemise teenused. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p>
	<p>Väärtpaberivahendajate osutatavad finantsnõustamisteenused (CPC 81332) (finantsnõustamine hõlmab ainult väärtpaberiteenuseid, mille suhtes on võetud turulepääsuga seotud kohustused).</p>	<p>Tšiilis juriidiliste isikutena asutatud väärtpaberivahendajate osutatavad finantsnõustamisteenused. CMF võib kehtestada rangemad mittediskrimineerivad nõuded.</p> <p>Finantsnõustamisteenuseid, mille hulgas on finantsnõustamine alternatiivsete rahastamisvõimaluste, investeeringute hindamise, investeerimisvõimaluste ja võla ajatamise strateegiate asjus, võivad osutada väärtpaberivahendajad (maaklerid ja väärtpaberiagendid) oma ainsat tegevusala täiendava tegevusena.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	<p>Kolmandate isikute rahaliste vahendite haldamine järgmiste üksuste poolt:</p> <p>(See ei hõlma mingil juhul pensionifondide ja vabatahtliku kogumispensioni kavade (<i>planes de ahorro previsional voluntario</i>) haldamist)</p> <ul style="list-style-type: none"> – usaldusfondide valitsejad; – investeerimisfondide valitsejad; – väliskapitali investeerimisfondide valitsejad. 	<p>Fondivalitsemise teenust võivad osutada Tšiilis üksnes sel eesmärgil asutatud äriühingud, kellel on CMFi luba. Väliskapitali investeerimisfonde võivad hallata ka investeerimisfondide valitsejad.</p>
	<p>Vabatahtliku kogumispensioni kavade (<i>planes de ahorro previsional voluntario</i>) haldamine.</p>	<p>Piiranguteta seoses artikli 18.6 lõike 1 punktiga e. Vabatahtlikke kogumiskavasid võivad eespool sätestatud tingimustel pakkuda üksnes Tšiilis asutatud usaldusfondid ja investeerimisfond. Nende kavade jaoks peab CMF andma eelnevalt oma loa.</p>
	<p>Tuletisinstrumentidega seotud teenused, mida osutavad kliiringukojad (futuurlepingud ja väärtpaberioptsioonid).</p>	<p>Futuurlepingute ja väärtpaberioptsioonide kliiringukojad peavad olema asutatud Tšiilis äriühingutena üksnes sel eesmärgil ja neil peab olema CMFi luba. Neid võivad asutada ainult väärtpaberibörsid ja nende maaklerid.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
	Üldised hoiuvõimalused (ostutähed) (sarnanevad kaubahoiuteenuste osutamisega ning hoiustajale väljastatakse hoiusesertifikaat ja panditõend (<i>vale de prenda</i>)).	Ainult nõuetekohaselt Tšiilis asutatud juriidilised isikud, kelle ainus tegevuseesmärk on osutada ostutähtedega seotud teenuseid.
	Väärtpaberite emiteerimise ja registreerimise teenused (CPC 81332) (ei hõlma väärtpaberite hoidmise ja deponeerimise teenuseid).	Puuduvad.
	Veiste ja põllumajandustoorme börs. Futuuride ja optioonide kliiringukodade teenused, mis on seotud veiste ja põllumajandustoormega.	Üksused peavad olema asutatud Tšiili õiguse alusel erieesmärgiga äriühingutena (<i>sociedades anónimas especiales</i>).
	Veiste ja põllumajandustoorme maaklerlus.	Veise- ja põllumajandustoormemaaklerina tohivad tegutseda Tšiili õiguse alusel asutatud juriidilised isikud.
	Börsid.	Börsid peavad olema asutatud Tšiili õiguse alusel erieesmärgiga äriühingutena (<i>sociedades anónimas especiales</i>).

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud	
Muud finantsteenused	Hüpoteeklaenu haldamine, nagu see on sätestatud seadusjõuga dekreediga Decreto con Fuerza de Ley N° 251, Ley de Seguros V jaotises.	Hüpoteeklaenu haldamisega tegelevad agentuurid peavad olema asutatud äriühingutena (<i>sociedades anónimas</i>).
Finantsteenustega seotud muud teenused	Välisriigi pankade esindused äriagentidena (need esindused ei tohi mingil juhul teha pangandustegevusele omaseid toiminguid).	<p>CMF võib anda välisriigi pankadele loa seada sisse esindusi, mis tegutsevad oma peakontori äriagentidena, ning rakendab nende suhtes samu kontrollivolitusi, mis on talle antud panganduse üldseadusega (Ley General de Bancos) pankade suhtes üldiselt.</p> <p>Neile esindustele antud CMFi luba tunnistatakse kehtetuks, kui nende edasist tegutsemist peetakse ebasobivaks, nagu on väljendatud panganduse üldseaduses (Ley General de Bancos).</p>

Märkused C ja D jao kohta

1. Finantsteenuste sektoris 18. peatüki alusel võetavate kohustuste suhtes kohaldatakse käesolevates märkustes ja alljärgnevas loendis sätestatud piiranguid ja tingimusi.
2. Tšiili õigusnormide alusel asutatud ja finantsteenuseid osutavate juriidiliste isikute suhtes kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi piiranguid. Partnerlused (*sociedades de personas*) ei ole näiteks Tšiili finantsasutustele üldiselt vastuvõetav õiguslik vorm. Selle märkuse eesmärk ei ole iseenesest mõjutada ega muul viisil piirata Euroopa Liidu finantsasutuse valikut filiaali ja tütarettevõtja vahel, välja arvatud juhul, kui Tšiili õigusnormidega on nii ette nähtud.

C JAGU

KEHTIVAD MEETMED

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Pangandus- ja muud finantsteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Ley N° 18.045, ametlik väljaanne, 22. oktoober 1981, Ley de Mercado de Valores, VI ja VII jaotis, artiklid 24, 26 ja 27.
Kirjeldus:	Börsimaakleri ja väärtpaberiagendina tegutsevate juriidiliste või füüsiliste isikute direktorid, haldurid, juhid või seaduslikud esindajad peavad olema Tšiili kodanikud või alalise elamisloaga välismaalased.

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 18.3)
Valitsemistasand:	Keskatasand
Meetmed:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, ametlik väljaanne, 22. mai 1931, Ley de Seguros, I jaotis, artikkel 16.
Kirjeldus:	Edasikindlustusmaaklerlusega võivad tegeleda välisriigi edasikindlustusandjad. Need peavad olema juriidilised isikud, kes tõendavad, et nende üksus on oma päritoluriigis seaduslikult organiseeritud ja volitatud vahendama välismaalt üle antud riske, ning kes esitavad sellise volituse saamise kuupäeva. Need üksused nimetavad Tšiilis oma esindaja, kellel on ulatuslikud volitused. Esindajat võib kutsuda kohtusse ja tema elukoht peab olema Tšiilis.

Sektor: Finantsteenused

Allsektor: Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Valitsemistasand: Kesktasand

Meede: Decreto con Fuerza de Ley 251, ametlik väljaanne, 22. mai 1931, Ley de Seguros, III jaotis, artiklid 58 ja 62, Decreto Supremo N° 863 de 1989 del Ministerio de Hacienda, ametlik väljaanne, 5. aprill 1990, Reglamento de los Auxiliares del Comercio de Seguros, I jaotis, artikli 2 punkt c.

Kirjeldus: Kahjukäsitleluse ja kindlustusmaaklerlusega tegelevate juriidiliste ja füüsiliste isikute haldurid ja seaduslikud esindajad peavad olema Tšiili kodanikud või alalise elamisloaga välismaalased.

Sektor: Finantsteenused

Allsektor: Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Decreto con Fuerza de Ley N° 251, ametlik väljaanne, 22. mai 1931, Ley de Seguros, I jaotis, artikkel 20.

Kirjeldus: Dekreet-seadusega 3.500 hõlmatud kindlustusliikide puhul, sealhulgas edasikindlustuse loovutamisel välismaistele edasikindlustajatele, ei tohi sissenõutavate summade mahaarvamine edasikindlustuslepingutest ületada 40 % nende kindlustusliikidega seotud kindlustustehniliste eraldiste kogusummast, või suuremat protsenti, kui selle on kindlaks määranud finantsturu komisjon (*Comisión para el Mercado Financiero*).

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine
Valitsemistasand:	Keskatasand
Meetmed:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, ametlik väljaanne, 22. mai 1931, Ley de Seguros, I jaotis.
Kirjeldus:	<p>Edasikindlustusega võivad tegeleda välismaised üksused, mille finantsturu komisjoni (<i>Comisión para el Mercado Financiero</i>) osutatud rahvusvahelise mainega riskiagentuurid on liigitanud vähemalt riskikategooriasse BBB või sellega samaväärsesse kategooriasse. Neil üksustel peab olema Tšiilis esindaja, kellel on ulatuslikud volitused. Seda esindajat võib kutsuda kohtusse. Olenemata eespool osutatust ei ole esindaja määramine vajalik, kui edasikindlustusega tegeleb CMFi registrisse kantud edasikindlustusmaakler. Seda maaklerit käsitatakse edasikindlustaja seadusliku esindajana kõigil juhtudel, eelkõige neil, mis on seotud edasikindlustuslepingu kohaldamise ja täitmisega selle sõlmimise riigis.</p>

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Pangandus- ja muud finantsteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine
Meetmed:	Ley N° 18.045, ametlik väljaanne, 22. oktoober 1981, Ley de Mercado de Valores, VI ja VII jaotis, artiklid 24 ja 26.
Kirjeldus:	Tšiilis börsimaakleri või väärtpaberiagendina tegutsevad füüsilised isikud peavad olema Tšiili kodanikud või elamislooga välismaalased.

Sektor: Finantsteenused

Allsektor: Kõik

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Toimivusnõuded

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Töö- ja sotsiaalhoolekandeministeeriumi seadusjõuga dekreet nr 1, ametlik väljaanne, 24. jaanuar 1994, tööseadustik, sissejuhatav jaotis, I jagu, III peatükk (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III)

Kirjeldus:

Vähemalt 85 % töötajatest, kes töötavad sama tööandja heaks, peavad olema Tšiili füüsilised isikud või välismaalased, kes on Tšiilis elanud üle viie aasta. Seda reeglit kohaldatakse tööandjate suhtes, kelle heaks töötab töölepingu (*contrato de trabajo*¹) alusel rohkem kui 25 töötajat. Tööhõiveameti (*Dirección del Trabajo*) otsuse alusel ei kohaldata käesolevat sätet tehniliste ekspertide suhtes. Töötaja on füüsiline isik, kes osutab töölepingu alusel sõltuvus- või alluvussuhte raames intellektuaal- või materiaalseid teenuseid.

---

¹ Suurema selguse huvides tuleb märkida, et tööleping (*contrato de trabajo*) ei ole kohustuslik piiriülese teenustekaubanduse korral.

D JAGU

TULEVASED MEETMED

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Kõik
Asjaomased kohustused:	Finantsteenuste piiriülene osutamine
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Kirjeldus:	Juhul kui Tšiili territooriumil asuvad isikud ja Tšiili kodanikud (olenemata nende asukohast) ostavad Euroopa Liidu finantsteenuste osutajatelt finantsteenuseid, kohaldatakse ostu suhtes välisvaluutat käsitlevaid norme, mille on kooskõlas oma alusseadusega (Ley 18.840) vastu võtnud või kehtestanud Banco Central de Chile.
Kehtivad meetmed:	Ley 18.840, ametlik väljaanne, 10. oktoober 1989, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile, III jaotis

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Pangandus- ja muud finantsteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine
Valitsemistasand:	Kesktausand
Kirjeldus:	<p>Tšiili võib võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega anda Tšiili riigile kuuluvale pangale Banco del Estado de Chile volitused täita riigi finantsjuhtimisega seotud ülesandeid, mis on kehtestatud või võidakse kehtestada vastavalt Tšiili õigusnormidele. Need meetmed hõlmavad Tšiili valitsuse rahaliste vahendite haldamist hoiuste kaudu ühtsel kontol Cuenta Única Fiscal ja selle analüütilistel kontodel, mis kõik peavad olema avatud pangas Banco del Estado de Chile.</p>
Kehtivad meetmed:	<p>Decreto Ley N° 2.079, ametlik väljaanne, 18. jaanuar 1978, Ley Orgánica del Banco del Estado de Chile; Decreto Ley N° 1.263, ametlik väljaanne, 28 november 1975, Decreto Ley Orgánico de Administración Financiera del Estado, artikkel 6.</p>

Sektor:	Finantsteenused
Allsektor:	Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused
Asjaomased kohustused:	Finantsteenuste piiriülene osutamine
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Kirjeldus:	<p>Ühtegi liiki kindlustust,¹ mis muudetakse Tšiili õiguse alusel kohustuslikuks või võidakse kohustuslikuks muuta, ning ühtegi sotsiaalkindlustusega seotud kindlustust ei saa sõlmida väljaspool Tšiilit.</p> <p>Seda reservatsiooni ei kohaldata juhul, kui Tšiili õiguse alusel muudetakse kohustuslikuks rahvusvahelise meretranspordi, rahvusvahelise kommertslennunduse, samuti kosmoselendude ja -vedude (sealhulgas satelliidid) ning rahvusvahelises transiidis olevate kaupade (sealhulgas transporditavate kaupade) kindlustamine. See erand ei kehti kabotaaži või samalaadse tegevuse kindlustamise suhtes.</p>
Kehtivad meetmed:	Decreto con Fuerza de Ley N° 251, ametlik väljaanne, 22. mai 1931, Ley de Seguros, I jaotis, artikkel 4.

---

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et seda reservatsiooni ei kohaldata edasikindlustusteenuste suhtes.

Sektor: Finantsteenused

Allsektor: Sotsiaalteenused

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Finantsteenuste piiriülene osutamine

Toimivusnõuded

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Tšiili jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud riikliku õiguskaitse ja kinnipidamisasutuste teenuste osutamisega ning järgmiste teenuste osutamisega niivõrd, kuivõrd need on avaliku huvi alusel kehtestatud või rakendatavad sotsiaalteenused: sissetulekute kaitse või kindlustus, sotsiaalkaitse või sotsiaalkindlustus, sotsiaalhoolekanne, avalik-õiguslik haridus ja koolitus, tervishoid ning lastehoid.

Sektor: Finantsteenused

Allsektor: Kõik

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatuse

Kirjeldus: Tšiili jätab endale õiguse kehtestada olemasoleva riigiettevõtte või valitsusüksuse aktsiatega seonduvate huvide või selle ettevõtte või üksuse varade üleandmise või võõrandamise korral piirangud kõnealuste huvide või varade omamisele ning välisinvestorite või nende investeeringute õigusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatud riigiettevõtet või tehtud investeeringuid. Sellise üleandmise või võõrandamise korral võib Tšiili võtta või jätta kehtima meetmeid, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega. „Riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida Tšiili omab või kontrollib osaluse kaudu selles ettevõttes, ning selle mõistega on hõlmatud ka kõik ettevõtted, mis on pärast käesoleva lepingu jõustumist asutatud üksnes selleks, et müüa või võõrandada oma osalus olemasoleva riigiettevõtte või valitsusasutuse kapitalis või varades.

ÜLEKANDED – TŠIILI

1. Olenemata 20. peatükist jätab Tšiili oma keskpangale (Banco Central de Chile) õiguse säilitada või kehtestada meetmeid kooskõlas seadusega 18.840 – Tšiili keskpanga konstitutsioonilise alusseadusega (*Ley 18.840, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile*), 1997. aasta dekreetseadusega nr 3 – panganduse üldseadusega (*Decreto con Fuerza de Ley N°3 de 1997, Ley General de Bancos*) ning seadusega nr 18.45 – väärtpaberituruseadusega (*Ley N°18.045, Ley de Mercado de Valores*), selleks et tagada vääringu stabiilsus ning sise- ja välismaksete normaalne toimimine. Selliste meetmete hulka kuulub muu hulgas kitsenduste ja piirangute kehtestamine jooksvatele maksetele ja ülekannetele (kapitali liikumine) Tšiilisse ja Tšiilist välja ning nendega seotud tehingutele, nt reservi nõue (*encaje*) välisriiki tehtavate või välisriigist tulevate hoiuste, investeeringute või laenude puhul.
2. Olenemata punktist 1 ei ületa reservinõue, mida Tšiili keskpank võib kohaldada vastavalt seaduse 18.840 artikli 49 punktile nr 2, 30 % ülekantavast summast ja seda ei kehtestata kauemaks kui kaheks aastaks.

RIIGIHANKED

EUROOPA LIIT

A JAGU

KESKVALITSUSASUTUSED

Asjad

Nimetatud D jaos

Künnised 130 000 SDR

Teenused

Nimetatud E jaos

Künnised 130 000 SDR

Ehitustööd

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

1. Euroopa Liidu üksused:
  - a) Euroopa Liidu Nõukogu;
  - b) Euroopa Komisjon ning
  - c) Euroopa välisteenistus (EEAS).
2. Euroopa Liidu liikmesriikide keskvalitsuste tasandi avaliku sektori hankijad:

BELGIA

1. Services publics fédéraux: SPF Chancellerie du Premier Ministre; SPF Personnel et Organisation; SPF Budget et Contrôle de la Gestion; SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict); SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement; SPF Intérieur; SPF Finances; SPF Mobilité et Transports; SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	1. Federale Overheidsdiensten: FOD Kanselarij van de Eerste Minister; FOD Kanselarij Personeel en Organisatie; Budget en Beheerscontrole; FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict); FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking; FOD Binnenlandse Zaken; FOD Financiën; FOD Mobiliteit en Vervoer; FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg;

SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid;
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté Et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;

2. Régie des Bâtiments:

Office national de Sécurité sociale;

Institut national d'Assurance sociales Pour travailleurs indépendants;

Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;

Office national des Pensions;

Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;

Fond des Maladies professionnelles;

Office national de l'Emploi;

La Poste *

2. Regie der Gebouwen:

Rijksdienst voor sociale Zekerheid;

Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;

Rijksdienst voor Pensioenen;

Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;

Fonds voor Beroepsziekten;

Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

De Post*

* 24. detsembri 1993. aasta seaduse kohased postiteenused

BULGAARIA

Администрация на Народното събрание (rahvusassamblee kantselei)

Администрация на Президента (presidendi kantselei)

Администрация на Министерския съвет (ministrite nõukogu kantselei)

Конституционен съд (konstitutsioonikohus)

Българска народна банка (Bulgaaria keskrank)

Министерство на външните работи (välisministeerium)

Министерство на вътрешните работи (siseministeerium)

Министерство на държавната политика при бедствия и аварии (katastroofide ja õnnetusjuhtumite riikliku poliitika ministeerium)

Министерство на държавната администрация и административната реформа (riigihalduse ja haldusreformi ministeerium)

Министерство на земеделието и горите (põllumajandus- ja toiduministeerium)

Министерство на здравеопазването (tervishoiuministeerium)

Министерство на икономиката и енергетиката (majandus- ja energeetikaministeerium)

Министерство на културата (kultuuriministeerium)

Министерство на образованието и науката (haridus- ja teadusministeerium)

Министерство на околната среда и водите (keskkonna- ja veemajandusministeerium)

Министерство на отбраната (kaitseministeerium)

Министерство на правосъдието (justiitsministeerium)

Министерство на регионалното развитие и благоустройството (regionaalarengu ja riiklike ehitustööde ministeerium)

Министерство на транспорта (transpordiministeerium)

Министерство на труда и социалната политика (töö- ja sotsiaalpoliitikaministeerium)

Министерство на финансите (rahendusministeerium)

държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт (seaduse või ministrite nõukogu määrusega asutatud riiklikud ametid, riiklikud komisjonid, täitevasutused ja muud riigiasutused, mille ülesanded on seotud täidesaatva võimu teostamisega):

Агенция за ядрено регулиране (tuumavaldkonda reguleeriv amet)

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (riiklik energeetikat ja veemajandust reguleeriv komisjon)

Държавна комисия по сигурността на информацията (riiklik infoturbe komisjon)

Комисия за защита на конкуренцията (konkurentsikaitse komisjon)

Комисия за защита на личните данни (isikuandmete kaitse komisjon)

Комисия за защита от дискриминация (diskrimineerimisvastane komisjon)

Комисия за регулиране на съобщенията (teabedastuse reguleerimise komisjon)

Комисия за финансов надзор (finantsjärelevalvekomisjon)

Патентно ведомство на Република България (Bulgaaria Vabariigi patendiamet)

Сметна палата на Република България (Bulgaaria Vabariigi riigikontroll)

Агенция за приватизация (erastamisamet)

Агенция за следприватизационен контрол (erastamisjärgse kontrolli amet)

Български институт по метрология (Bulgaaria metroloogiainstituut)

Държавна агенция „Архиви“ (riiklik arhiiviamet)

Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (riiklik riigireservi ja sõjaaja varude amet)

Държавна агенция за бежанците (riiklik pagulasamet)

Държавна агенция за българите в чужбина (riiklik välisbulgaarlaste amet)

Държавна агенция за закрила на детето (riiklik lastekaitseamet)

Държавна агенция за информационни технологии и съобщения (riiklik infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniamet)

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (riiklik metroloogia ja tehnilise järelevalve amet)

Държавна агенция за младежта и спорта (riiklik noorte- ja spordiamet)

Държавна агенция по туризма (riiklik turismiamet)

Държавна комисия по стоките борси и тържища (riiklik kaubabörsi ja tooraineteturu komisjon)

Институт по публична администрация и европейска интеграция (avaliku halduse ja Euroopaga lõimumise instituut)

Национален статистически институт (riiklik statistikainstituut)

Агенция „Митници“ (tolliamet)

Агенция за държавна и финансова инспекция (finantsinspektsiooni amet)

Агенция за държавни вземания (riiginõuete kogumise amet)

Агенция за социално подпомагане (sotsiaalbiamet)

Държавна агенция „Национална сигурност“ (riiklik julgeolekuamet)

Агенция за хората с увреждания (puuetega inimeste amet)

Агенция по вписванията (registriamet)

Агенция по енергийна ефективност (energiatõhususe amet)

Агенция по заетостта (tööhõiveamet)

Агенция по геодезия, картография и кадастър (geodeesia-, kartograafia- ja katastriamet)

Агенция по обществени поръчки (riigihangete amet)

Българска агенция за инвестиции (Bulgaaria investeerimisamet)

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (lennuameti peadirektooraat)

Дирекция за национален строителен контрол (riikliku ehitusjärelevalve direktoraat)

Държавна комисия по хазарта (riiklik hasartmängukomisjon)

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (autoregistrikeskus)

Изпълнителна агенция „Борба с градушките“ (rahevastase võitluse amet)

Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ (Bulgaaria akrediteerimistalitus)

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (tööinspektsioon)

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ (raudteeamet)

Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (veeteede amet)

Изпълнителна агенция „Национален филмов център“ (riiklik filmikeskus)

Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация“ (sadamate haldamise amet)

Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ (Doonau jõe uurimise ja hooldamise amet)

Фонд „Републиканска пътна инфраструктура“ (riiklik taristufond)

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози (majandusanalüüsi ja -prognooside amet)

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete edendamise amet)

Изпълнителна агенция по лекарствата (ravimiamet)

Изпълнителна агенция по лозата и виното (viinapuude- ja veiniamet)

Изпълнителна агенция по околна среда (keskkonnaamet)

Изпълнителна агенция по почвените ресурси (pinnaseressursside amet)

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (kalandus- ja akvakultuuriamet)

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (loomakasvatuse tõuaretus- ja paljundusamet)

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (taimede sordikatsete, põldtunnustamise ja seemnekontrolli amet)

Изпълнителна агенция по трансплантация (siirdamisamet)

Изпълнителна агенция по хидромелиорации (niisutusamet)

Комисията за защита на потребителите (tarbijakaitseamet)

Контролно-техническата инспекция (tehnilise kontrolli inspektsioon)

Национална агенция за приходите (riiklik maksuamet)

Национална ветеринарномедицинска служба (riiklik veterinaarteenistus)

Национална служба за растителна защита (riiklik taimekaitseteenistus)

Национална служба по зърното и фуражите (riiklik teravilja- ja söödateenistus)

Държавна агенция по горите (riiklik metsaamet)

TŠENHI

1. Ministerstvo dopravy (transpordiministeerium)
2. Ministerstvo financí (rahendusministeerium)
3. Ministerstvo kultury (kultuuriministeerium)
4. Ministerstvo obrany (kaitseministeerium)

5. Ministerstvo pro místní rozvoj (regionaalarengu ministeerium)
6. Ministerstvo práce a sociálních věcí (töö- ja sotsiaalministeerium)
7. Ministerstvo průmyslu a obchodu (tööstus- ja kaubandusministeerium)
8. Ministerstvo spravedlnosti (justiitsministeerium)
9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (haridus-, noorsoo- ja spordiministeerium)
10. Ministerstvo vnitra (siseministeerium)
11. Ministerstvo zahraničních věcí (välisministeerium)
12. Ministerstvo zdravotnictví (tervishoiuministeerium).
13. Ministerstvo zemědělství (põllumajandusministeerium)
14. Ministerstvo životního prostředí (keskkonnaministeerium)
15. Poslanecká sněmovna PČR (Tšehhi Vabariigi parlamendi esindajatekoda)
16. Senát PČR (Tšehhi Vabariigi parlamendi senat)

17. Kancelář prezidenta (presidendi kantselei)
18. Český statistický úřad (Tšehhi statistikaamet)
19. Český úřad zeměměřičský a katastrální (Tšehhi maamõõte-, kaardistus- ja katastriamet)
20. Úřad průmyslového vlastnictví (tööstusomandiamet)
21. Úřad pro ochranu osobních údajů (isikuandmete kaitse amet)
22. Bezpečnostní informační služba (julgeolekuteabe teenistus)
23. Národní bezpečnostní úřad (riiklik julgeolekuteenistus)
24. Česká akademie věd (Tšehhi Vabariigi teaduste akadeemia)
25. Vězeňská služba (vanglate amet)
26. Český báňský úřad (Tšehhi kaevandusamet)
27. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (konkurentsikaitse amet)

28. Správa státních hmotných rezerv (riiklike materiaalsete varude valitsus)
29. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (riiklik tuumaohutusamet)
30. Energetický regulační úřad (energiainspektsioon)
31. Úřad vlády České republiky (Tšehhi Vabariigi valitsuse kantselei)
32. Ústavní soud (konstitutsioonikohus)
33. Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus)
34. Nejvyšší správní soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus)
35. Nejvyšší státní zastupitelství (peaprokuratuur)
36. Nejvyšší kontrolní úřad (riigikontroll)
37. Kancelář Veřejného ochránce práv (ombudsmani büroo)
38. Grantová agentura České republiky (Tšehhi Vabariigi teadustoetuste agentuur)

39. Státní úřad inspekce práce (riiklik tööinspektsioon) ning
40. Český telekomunikační úřad (Tšehhi telekommunikatsiooniamet)

TAANI

1. Folketinget (Taani parlament)
2. Rigsrevisionen (riigikontroll)
3. Statsministeriet (peaministri kantselei)
4. Udenrigsministeriet (välisministeerium)
5. Beskæftigelsesministeriet (5 styrelser og institutioner) (tööhõiveministeerium – 5 ametit ja institutsiooni)
6. Domstolsstyrelsen (kohtuadministratsioon)
7. Finansministeriet (5 styrelser og institutioner) (rahandusministeerium – 5 ametit ja institutsiooni)

8. Forsvarsministeriet (5 styrelser og institutioner) (kaitseministeerium – 5 ametit ja institutsiooni)
9. Sundhed og Forebyggelse (sise- ja tervishoiuministeerium) (Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut – mitu ametit ja institutsiooni, sealhulgas Statens Serum Institut)
10. Justitsministeriet (Rigspolitechefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser) (justiitsministeerium, – politseiülem, 1 direktoraat ja mitu ametit);
11. Kirkeministeriet (10 stiftsøvrigheder) (kirikuasjade ministeerium – 10 piiskopkondlikku asutust)
12. Kulturministeriet (4 styrelser samt et antal statsinstitutioner) (kultuuriministeerium – 4 osakonda ja hulk institutsioone)
13. Miljøministeriet (5 styrelser) (keskkonnaministeerium – 5 ametit)
14. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (1 styrelse) (pagulasasjade, sisserände ja integratsiooni ministeerium – 1 amet)
15. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (4 direktorater og institutioner) (toiduainete-, põllumajandus- ja kalandusministeerium – 4 direktoraati ja institutsiooni)

16. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger) (teadus-, tehnika- ja innovatsiooniministeerium – mitu ametit ja institutsiooni, sealhulgas riiklik Risøe laboratoorium ja Taani riiklik teadus- ja hariduskeskus)
17. Skatteministeriet (1 styrelse og institutioner) (maksuministeerium – 1 amet ja mitu institutsiooni)
18. Velfærdsministeriet (3 styrelser og institutioner) (sotsiaalhoolekande ministeerium – 3 ametit ja mitu institutsiooni)
19. Transportministeriet (7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet) (transpordiministeerium – 7 ametit ja institutsiooni, sealhulgas Øresundsbrokonsortiet);
20. Undervisningsministeriet (3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner) (haridusministeerium – 3 ametit, 4 haridusasutust, 5 muud institutsiooni)
21. Økonomi- og Erhvervsministeriet (Adskillige styrelser og institutioner) (majandus- ja ettevõtlusministeerium – mitu ametit ja institutsiooni)
22. Klima- og Energiministeriet (3 styrelser og institutioner) (kliima- ja energeetikaministeerium – 3 ametit ja institutsiooni)

SAKSAMAA

1. Välisministeerium	Auswärtiges Amt
2. Liidukantsleri büroo	Bundeskanzleramt
3. Saksamaa Liitvabariigi töö- ja sotsiaalministeerium	Bundesministerium für Arbeit und Soziales;
4. Saksamaa Liitvabariigi haridus- ja teadusministeerium	Bundesministerium für Bildung und Forschung
5. Saksamaa Liitvabariigi toidu-, põllumajandus- ja tarbijakaitseministeerium	Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz
6. Saksamaa Liitvabariigi rahandusministeerium	Bundesministerium der Finanzen
7. Saksamaa Liitvabariigi siseministeerium (ainult tsiviilkaubad)	Bundesministerium des Innern
8. Saksamaa Liitvabariigi tervishoiu- ja tervishoiu ministeerium	Bundesministerium für Gesundheit
9. Saksamaa Liitvabariigi perekonna-, vanurite-, naiste- ja noorsoo ministeerium	Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
10. Saksamaa Liitvabariigi justiitsministeerium	Bundesministerium der Justiz
11. Saksamaa Liitvabariigi transpordi, ehituse ja linnaarenduse ministeerium	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
12. Saksamaa Liitvabariigi majandus- ja tehnoloogia ministeerium	Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
13. Saksamaa Liitvabariigi majanduskoostöö ja arengu ministeerium	Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
14. Saksamaa Liitvabariigi kaitseministeerium ning	Bundesministerium der Verteidigung
15. Saksamaa Liitvabariigi keskkonna, looduskaitse ja tuumaohutuse ministeerium	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

EESTI

1. Vabariigi Presidendi Kantselei
2. Eesti Vabariigi Riigikogu
3. Eesti Vabariigi Riigikohus
4. Riigikontroll
5. Õiguskantsler
6. Riigikantselei
7. Rahvusarhiiv
8. Haridus- ja Teadusministeerium
9. Justiitsministeerium
10. Kaitseministeerium
11. Keskkonnaministeerium

12. Kultuuriministeerium
13. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
14. Põllumajandusministeerium
15. Rahandusministeerium
16. Siseministeerium
17. Sotsiaalministeerium
18. Välisministeerium
19. Keeleinspektsioon
20. Riigiprokuratuur
21. Teabeamet
22. Maa-amet

23. Keskkonnainspeksioon
24. Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus
25. Muinsuskaitseamet
26. Patendiamet
27. Tehnilise Järelevalve Amet
28. Tarbijakaitseamet
29. Riigihangete Amet
30. Taimetoodangu Inspeksioon
31. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet
32. Veterinaar- ja Toiduamet
33. Konkurentsiamet
34. Maksu- ja Tolliamet

35. Statistikaamet
36. Kaitsepolitseiamet
37. Kodakondsus- ja Migratsiooniamet
38. Piirivalveamet
39. Politseiamet
40. Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
41. Keskkriminaalpolitsei
42. Päästeamet
43. Andmekaitse Inspektsioon
44. Ravimiamet
45. Sotsiaalkindlustusamet
46. Tööturuamet

47. Tervishoiuamet
48. Tervisekaitseinspeksioon
49. Tööinspeksioon
50. Lennuamet
51. Maanteeamet
52. Veeteede Amet
53. Julgestuspolitsei
54. Kaitseressursside Amet
55. Kaitseväe Logistikakeskus

IIRIMAA

1. President's Establishment (presidendi kantselei)
2. Houses of the Oireachtas (parlament)

3. Department of the Taoiseach (peaministri büroo)
4. Central Statistics Office (statistikaamet)
5. Department of Finance (rahandusministeerium)
6. Office of the Comptroller and Auditor General (riigikontroll)
7. Office of the Revenue Commissioners (maksuamet)
8. Office of Public Works (riiklike ehitustööde büroo)
9. State Laboratory (riiklik laboratoorium)
10. Office of the Attorney General (õiguskantsleri büroo)
11. Office of the Director of Public Prosecutions (peaprokuröri büroo)
12. Valuation Office (vara hindamise büroo)
13. Commission for Public Service Appointments (avalike teenistujate ametissenimetamise komisjon)
14. Office of the Ombudsman (ombudsman)

15. Chief State Solicitor's Office (riigi peadvokaadi büroo)
16. Department of Justice, Equality and Law Reform (justiits-, võrdõiguslikkuse ja õigusreformi ministeerium)
17. Courts Service (kohtute teenistus)
18. Prisons Service (vanglate teenistus)
19. Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests (annakute ja annetuste voliniku büroo)
20. Department of the Environment, Heritage and Local Government (keskkonna, kultuuripärandi ja kohalike omavalitsuste ministeerium)
21. Department of Education and Science (haridus- ja teadusministeerium)
22. Department of Communications, Energy and Natural Resources (kommunikatsiooni, energeetika ja loodusvarade ministeerium)
23. Department of Agriculture, Fisheries and Food (põllumajandus-, kalandus- ja toiduministeerium)
24. Department of Transport (transpordiministeerium)
25. Department of Health and Children (tervishoiu ja lasteasjade ministeerium);
26. Department of Enterprise, Trade and Employment (ettevõtlus-, kaubandus- ja tööhõiveministeerium)

27. Department of Arts, Sports and Tourism (kunsti-, spordi- ja turismiministeerium)
28. Department of Defence (kaitseministeerium)
29. Department of Foreign Affairs (välisministeerium)
30. Department of Social and Family Affairs (sotsiaal- ja pereasjade ministeerium);
31. Department of Community, Rural and Gaeltacht (kohalike asjade, maaelu ja iirikeelsete piirkondade ministeerium);
32. Arts Council (kunstinõukogu)
33. National Gallery (rahvusgalerii)

KREEKA

1. Υπουργείο Εσωτερικών (siseministeerium)
2. Υπουργείο Εξωτερικών (välisministeerium)
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (majandus- ja rahandusministeerium)
4. Υπουργείο Ανάπτυξης (arenguministeerium)

5. Υπουργείο Δικαιοσύνης (justiitsministeerium)
6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (haridus- ja usuasjade ministeerium)
7. Υπουργείο Πολιτισμού (kultuuriministeerium)
8. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (tervishoiu ja sotsiaalse solidaarsuse ministeerium)
9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (keskkonna, füüsilise planeerimise ja riiklike ehitustööde ministeerium)
10. Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (tööhõive ja sotsiaalkaitse ministeerium)
11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (transpordi- ja sideministeerium)
12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (maaelu- ja toiduministeerium)
13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (merekaubanduse, Egeuse mere ja saarte poliitika ministeerium)
14. Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης (Makedoonia ja Traakia asjade ministeerium)

15. Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας (kommunikatsiooni peasekretariaat)
16. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης (teabe peasekretariaat)
17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (noorsoo peasekretariaat)
18. Γενική Γραμματεία Ισότητας (võrdõiguslikkuse peasekretariaat)
19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (sotsiaalkindlustuse peasekretariaat)
20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (väliskreeklaste peasekretariaat)
21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (tööstuse peasekretariaat)
22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (teaduse ja tehnoloogia peasekretariaat)
23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (spordi peasekretariaat)
24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (riiklike ehitustööde peasekretariaat)
25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (riiklik statistikaamet)

26. Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (riiklik sotsiaalhoolekande nõukogu)
27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (töötajate majutuse organisatsioon)
28. Εθνικό Τυπογραφείο (riiklik trükikoda)
29. Γενικό Χημείο του Κράτους (riiklik pealaboratorium)
30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Kreeka maanteede fond)
31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ateena ülikool)
32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Thessaloníki ülikool)
33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Traakia ülikool)
34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Egeuse ülikool)
35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Ioannina ülikool)
36. Πανεπιστήμιο Πατρών (Patrase ülikool)
37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Makedoonia ülikool)

38. Πολυτεχνείο Κρήτης (Kreeta polütehtnikum)
39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων (Sivitanidiose tehnikakool)
40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο (Eginitio haigla)
41. Αρεταίειο Νοσοκομείο (Aretaeio haigla)
42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (riiklik avaliku halduse keskus)
43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (A.E. riiklik materjalihalduse organisatsioon)
44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (talupidajate kindlustusorganisatsioon)
45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (kooliehitusorganisatsioon)
46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (maanäe peastaap)
47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (mereväe peastaap)
48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (lennuväe peastaap)

49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Kreeka aatomienergia komisjon)
50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (täiskasvanuhariduse peasekretariaat)
51. Γενική Γραμματεία Εμπορίου (kaubanduse peasekretariaat)
52. Ελληνικά Ταχυδρομεία Kreeka post (EL. TA)

HISPAANIA

1. Presidencia de Gobierno;
2. Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación
3. Ministerio de Justicia
4. Ministerio de Defensa
5. Ministerio de Economía y Hacienda
6. Ministerio del Interior
7. Ministerio de Fomento
8. Ministerio de Educación y Ciencia

9. Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
10. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
11. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación
12. Ministerio de la Presidencia
13. Ministerio de Administraciones Públicas
14. Ministerio de Cultura
15. Ministerio de Sanidad y Consumo
16. Ministerio de Medio Ambiente
17. Ministerio de Vivienda

PRANTSUSMAA

Ministères:

Services du Premier ministre;

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports;

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales;

Ministère chargé de la justice;

Ministère chargé de la défense;

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes;

Ministère chargé de l'éducation nationale;

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi;

Secrétariat d'État aux transports;

Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur;

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité;

Ministère chargé de la culture et de la communication;

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique;

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche;

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche;

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables;

Secrétariat d'État à la fonction publique;

Ministère chargé du logement et de la ville;

Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie;

Secrétariat d'État à l'outre-mer;

Secrétariat d'État à la jeunesse et aux sports et de la vie associative;

Secrétariat d'État aux anciens combattants;

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement;

Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques;

Secrétariat d'État aux affaires européennes;

Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme;

Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme;

Secrétariat d'État à la politique de la ville;

Secrétariat d'État à la solidarité;

Secrétariat d'État en charge de l'emploi;

Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services;

Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale;

Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire;

Établissements publics nationaux:

Académie de France à Rome;

Académie de marine;

Académie des sciences d'outre-mer;

Agence Centrale des Organismes de Sécurité Sociale (A.C.O.S.S.);

Agences de l'eau;

Agence Nationale de l'Accueil des Étrangers et des migrations;

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT) ;

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH);

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Égalité des Chances;

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM) ;

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA) ;

Bibliothèque nationale de France;

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg;

Caisse des Dépôts et Consignations;

Caisse nationale des autoroutes (CNA) ;

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS) ;

Caisse de garantie du logement locatif social;

Casa de Velasquez;

Centre d'enseignement zootechnique;

Centre hospitalier national des Quinze-Vingts;

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro) ;

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale;

Centre des Monuments Nationaux;

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou;

Centre national de la cinématographie;

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés;

Centre National d'Études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF) ;

École nationale supérieure de Sécurité Sociale;

Centre national du livre;

Centre national de documentation pédagogique;

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS) ;

Centre national professionnel de la propriété forestière;

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S) ;

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS) ;

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS) ;

Collège de France;

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres;

Conservatoire National des Arts et Métiers;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon;

Conservatoire national supérieur d'art dramatique;

École centrale de Lille;

École centrale de Lyon;

École centrale des arts et manufactures;

École française d'archéologie d'Athènes;

École française d'Extrême-Orient;

École française de Rome;

École des hautes études en sciences sociales;

École nationale d'administration;

École nationale de l'aviation civile (ENAC) ;

École nationale des Chartes;

École nationale d'équitation;

École Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg;

Écoles nationales d'ingénieurs;

Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes;

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles;

École nationale de la magistrature;

Écoles nationales de la marine marchande;

École nationale de la santé publique (ENSP) ;

École nationale de ski et d'alpinisme;

École nationale supérieure des arts décoratifs;

École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix;

Écoles nationales supérieures d'arts et métiers;

École nationale supérieure des beaux-arts;

École nationale supérieure de céramique industrielle;

École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA);

École Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires;

Écoles nationales vétérinaires;

École nationale de voile;

Écoles normales supérieures;

École polytechnique;

École de viticulture Avize (Marne) ;

Établissement national d'enseignement agronomique de Dijon;

Établissement national des invalides de la marine (ENIM) ;

Établissement national de bienfaisance Koenigswarter;

Fondation Carnegie;

Fondation Singer-Polignac;

Haras nationaux;

Hôpital national de Saint-Maurice;

Institut français d'archéologie orientale du Caire;

Institut géographique national;

Institut National des Appellations d'origine;

Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes;

Institut National d'Études Démographiques (I.N.E.D) ;

Institut National d'Horticulture;

Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire;

Institut national des jeunes aveugles Paris;

Institut national des jeunes sourds Bordeaux;

Institut national des jeunes sourds Chambéry;

Institut national des jeunes sourds Metz;

Institut national des jeunes sourds Paris;

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P) ;

Institut national de la propriété industrielle;

Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A) ;

Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P) ;

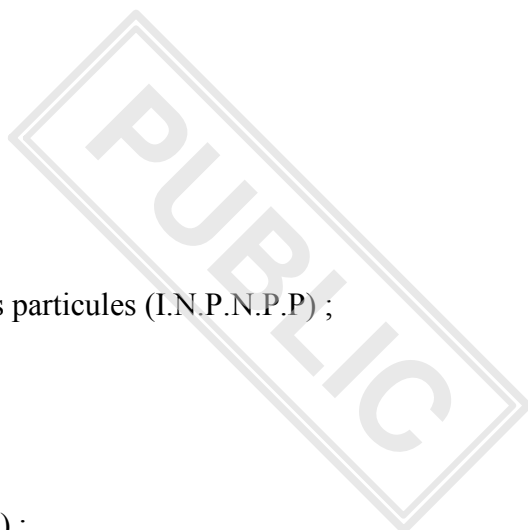
Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M) ;

Institut National des Sciences de l'Univers;

Institut National des Sports et de l'Éducation Physique;

Instituts nationaux polytechniques;

Instituts nationaux des sciences appliquées;

Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA);

Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS);

Institut de Recherche pour le Développement;

Instituts régionaux d'administration;

Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech);

Institut supérieur de mécanique de Paris;

Institut Universitaires de Formation des Maîtres;

Musée de l'armée;

Musée Gustave-Moreau;

Musée national de la marine;

Musée national J.-J.-Henner;

Musée national de la Légion d'honneur;

Musée de la Poste;

Muséum National d'Histoire Naturelle;

Musée Auguste-Rodin;

Observatoire de Paris;

Office français de protection des réfugiés et apatrides;

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC) ;

Office national de la chasse et de la faune sauvage;

Office National de l'eau et des milieux aquatiques;

Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP) ;

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie;

Palais de la découverte;

Parcs nationaux;

Universités.

Autre organisme public national:

Union des groupements d'achats publics (UGAP);

Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E);

Autorité indépendante des marchés financiers;

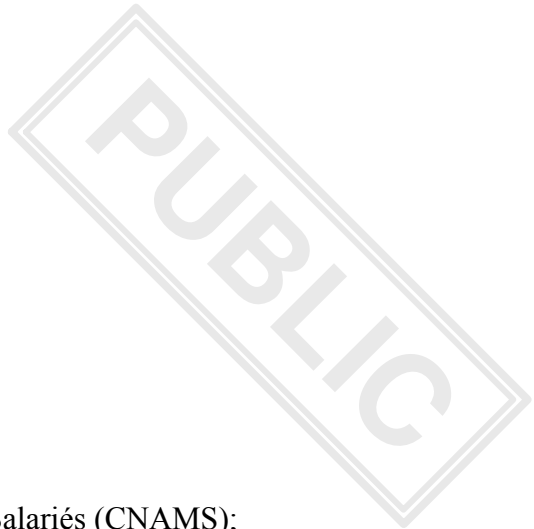
Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF);

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS);

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS).

HORVAATIA

1. Horvaatia parlament
2. Horvaatia Vabariigi president
3. Horvaatia Vabariigi presidendi kantselei
4. Horvaatia Vabariigi presidendi kantselei pärast ametiaja lõppu

5. Horvaatia Vabariigi valitsus
6. Horvaatia Vabariigi valitsuse bürood
7. Majandusministeerium
8. Regionaalarengu ja ELi vahendite ministeerium
9. Rahandusministeerium
10. Kaitseministeerium
11. Välis- ja Euroopa asjade ministeerium
12. Siseministeerium
13. Justiitsministeerium
14. Avaliku halduse ministeerium
15. Ettevõtlus- ja käsitööstusministeerium
16. Töö ja pensionisüsteemi ministeerium

17. Mere-, transpordi- ja taristuministeerium
18. Põllumajandusministeerium
19. Turismiministeerium
20. Keskkonna- ja looduskaitseministeerium
21. Ehituse ja füüsilise planeerimise ministeerium
22. Veteraniministeerium
23. Sotsiaalpoliitika ja noorsooküsimuste ministeerium
24. Tervishoiuministeerium
25. Teadus-, haridus- ja spordiministeerium
26. Kultuuriministeerium
27. Riigi haldusorganisatsioonid
28. Maakondlikud haldusasutused

29. Horvaatia Vabariigi konstitutsioonikohus
30. Horvaatia Vabariigi kõrgeim kohus
31. Kohtud
32. Riiklik kohtunike nõukogu
33. Riigiprokuratuur
34. Riigiprokuröride nõukogu
35. Ombudsmani büroo
36. Riiklik riigihangete järelevalvekomisjon
37. Horvaatia riigipank
38. Riigiametid ja -bürood
39. Riigikontroll

ITAALIA

Hankijad:

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri (ministrite nõukogu presidentuur)
2. Ministero degli Affari Esteri (välisministeerium)
3. Ministero dell'Interno (siseministeerium)
4. Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari – esclusi i giudici di pace (justiitsministeerium ja kohtuasutused – välja arvatud giudici di pace)
5. Ministero della Difesa (kaitseministeerium)
6. Ministero dell'Economia e delle Finanze (majandus- ja rahandusministeerium)
7. Ministero dello Sviluppo Economico (majandusarengu ministeerium)
8. Ministero del Commercio internazionale (rahvusvahelise kaubanduse ministeerium)
9. Ministero delle Comunicazioni (sideministeerium)
10. Ministero delle Politiche Agricole e Forestali (põllumajandus- ja metsandusministeerium)

11. Ministero dell'Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare (mere-, maa- ja keskkonnaministeerium)
12. Ministero delle Infrastrutture (taristuministeerium)
13. Ministero dei Trasporti (transpordiministeerium)
14. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali e della Previdenza sociale (töö-, sotsiaalpoliitika- ja sotsiaalkindlustusministeerium)
15. Ministero della Solidarietà sociale (sotsiaalse solidaarsuse ministeerium)
16. Ministero della Salute (tervishoiuministeerium)
17. Ministero dell' Istruzione dell' università e della ricerca (haridus-, kõrgharidus- ja teadusministeerium)
18. Ministero per i Beni e le Attività culturali comprensivo delle sue articolazioni periferiche (pärandi- ja kultuuriministeerium, kaasa arvatud selle allasutused)

II. Muud riigiasutused:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)¹

---

¹ Tegutseb kõigi Itaalia riiklike ametiasutuste keskse hankeasutusena.

ΚΥΠΡΟΣ

1. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο (presidentuur ja presidendipalee)
2. Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης (ühtlustamiskoordinaatori amet)
3. Υπουργικό Συμβούλιο (ministrite nõukogu)
4. Βουλή των Αντιπροσώπων (esindajatekoda)
5. Δικαστική Υπηρεσία (kohtute teenistus)
6. Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (õigusamet)
7. Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (riigikontroll)
8. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (avaliku teenistuse komisjon)
9. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (haridusteenistuse komisjon)
10. Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (ombudsman)
11. Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (konkurentsikaitse komisjon)

12. Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (siseaudititeenistus)
13. Γραφείο Προγραμματισμού (planeerimisbüroo)
14. Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (riigikassa)
15. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (andmekaitsevoliniku büroo)
16. Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων (riigiabivoliniku büroo)
17. Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (pakkumuste hindamise amet)
18. Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (ühistute järelevalve ja arengu amet)
19. Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων (pagulasamet)
20. Υπουργείο Άμυνας (kaitseministeerium)

21. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (põllumajanduse, loodusvarade ja keskkonna ministeerium):

1. Τμήμα Γεωργίας (põllumajandusministeerium)
2. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (veterinaaramet)
3. Τμήμα Δασών (metsandusamet)
4. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (veemajanduse amet)
5. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (geoloogiaamet)
6. Μετεωρολογική Υπηρεσία (meteoroloogiateenistus)
7. Τμήμα Αναδασμού (maakorralduse amet)
8. Υπηρεσία Μεταλλείων (kaevandusamet)
9. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (põllumajandusuuringute instituut);
10. Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (kalanduse ja mereuuringute amet)

22. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (justiitsküsimumuste ja avaliku korra ministeerium):

1. Αστυνομία (politsei)
2. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (Küprose tuletõrjeteenistus)
3. Τμήμα Φυλακών (vanglate amet)

23. Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (kaubandus-, tööstus- ja turismiministeerium):

1. Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ettevõttereister ja ametlik vastuvõtja)

24. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (töö ja sotsiaalkindlustuse ministeerium):

1. Τμήμα Εργασίας (tööhõiveamet)
2. Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (sotsiaalkindlustusamet)
3. Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (sotsiaalhoolekandeteenuste amet)

4. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (Küprose tootlikkuskeskus)
5. Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (Küprose kõrgem hotellinduskool)
6. Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (kõrgem tehnikainstituut)
7. Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (tööinspektsioon)
8. Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων (töösuhete amet)

25. Υπουργείο Εσωτερικών (siseministeerium):

1. Επαρχιακές Διοικήσεις (piirkondlikud omavalitsused)
2. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (linnaplaneerimis- ja hoonestusamet)
3. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως (tsiviilregistri- ja rändeamet)
4. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (kinnistu- ja mõõdistusamet)
5. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (pressi- ja teabebüroo)
6. Πολιτική Άμυνα (tsiviilkaitse)

7. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων (põgenike hoolekande ja rehabilitatsiooni teenistus)
  8. Υπηρεσία Ασύλου (varjupaigasteenistus)
26. Υπουργείο Εξωτερικών (välisministeerium)
27. Υπουργείο Οικονομικών (rahandusministeerium):
1. Τελωνεία (tolli- ja aktsiisiamet)
  2. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (maksuamet)
  3. Στατιστική Υπηρεσία (statistikaamet)
  4. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (valitsuse ostude ja riigihangete amet)
  5. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (avaliku halduse ja personali osakond)
  6. Κυβερνητικό Τυπογραφείο (valitsuse trükikoda)
  7. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (infotehnoloogia teenuste amet)

28. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (haridus- ja kultuuriministeerium)
29. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (side ja ehitustööde ministeerium):
1. Τμήμα Δημοσίων Έργων (riiklike ehitustööde amet)
  2. Τμήμα Αρχαιοτήτων (antiikpärandi amet)
  3. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (tsiviillennundusamet)
  4. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (kaubandusliku meresõidu amet)
  5. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (postiamet)
  6. Τμήμα Οδικών Μεταφορών (maanteetranspordiamet)
  7. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (elektri- ja mehaanikateenuste amet)
  8. Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (elektrooniliste telekommunikatsiooniteenuste amet)

30. Υπουργείο Υγείας (tervishoiuministeerium):

1. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (ravimiamet)
2. Γενικό Χημείο (pealaboratoorium)
3. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (meditsiini- ja rahvaterviseteeenistus)
4. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες (hambaraviteenistus) ja
5. Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (vaimse tervise teenistus)

LÄTI

A. Ministrijas, īpašu ministru sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (ministeeriumid, eriülesannetega ministrīte kabinetid ja nende allasutused):

1. Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (kaitseministeerium ja selle allasutused)
2. Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes (vālisministeerium ja selle allasutused)

3. Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes (majandusministere un tās pakļautās institūcijas)
4. Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (finansu ministere un tās pakļautās institūcijas)
5. Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (iekšējās lietas ministere un tās pakļautās institūcijas)
6. Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (izglītības un zinātnes ministere un tās pakļautās institūcijas)
7. Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes (kultūras ministere un tās pakļautās institūcijas)
8. Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (labklājības ministere un tās pakļautās institūcijas)
9. Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (transporta ministere un tās pakļautās institūcijas)
10. Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (tieslietu ministere un tās pakļautās institūcijas)

11. Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (tervishoiuministerium ja selle allasutused)
12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (keskkonnakaitse ja reģionaalarengu ministerium ja selle allasutused)
13. Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (põllumajandusministerium ja selle allasutused)
14. Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (eriülesannetega ministeriumid ja nende allasutused)

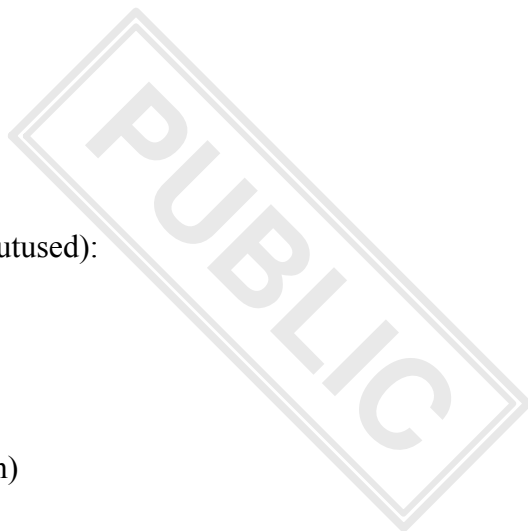
B. Citas valsts iestādes (muud riigiasutused):

1. Augstākā tiesa (Lāti kõrgeim kohus)
2. Centrālā vēlēšanu komisija (keskvalimiskomisjon)
3. Finanšu un kapitāla tirgus komisija (finants- ja kapitaliturgude komisjon)
4. Latvijas Banka (Lāti Pank)

5. Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes (prokuratūras ja selle järelevalve alla kuuluvad asutused)
6. Saeimas un tās padotībā esošās iestādes (parlament ja selle allasutused)
7. Satversmes tiesa (konstitutsioonikohus)
8. Valsts kanceleja un tās pārraudzībā esošās iestādes (riigikantselei ja selle järelevalve alla kuuluvad asutused)
9. Valsts kontrole (riigikontroll)
10. Valsts prezidenta kanceleja (presidendi kantselei)
11. Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (muud, ministereeriumide alluvusse mittekuuluvad riigiasutused):
  - Tiesībsarga birojs (ombudsman)
  - Nacionālā radio un televīzijas padome (rahvusringhäälingu nõukogu)

LEEDU

1. Prezidentūros kanceliarija (presidendi kantselei)
2. Seimo kanceliarija (seimi kantselei)
Seimui atskaitingos institucijos (seimile alluvad asutused):
  1. Lietuvos mokslo taryba (teaduste nõukogu)
  2. Seimo kontrolierių įstaiga (seimi ombudsman)
  3. Valstybės kontrolė (riigikontroll)
  4. Specialiųjų tyrimų tarnyba (eriuurimisteenistus)
  5. Valstybės saugumo departamentas (riiklik julgeolekuamet)
  6. Konkurencijos taryba (konkurentsiamet)
  7. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Leedu genotsiidi ja vastupanuliikumise uurimiskeskus)

8. Vertybinių popierių komisija (Leedu väärtpaberikomisjon)
9. Ryšių reguliavimo tarnyba (sideamet)
10. Nacionalinė sveikatos taryba (riiklik terviseamet)
11. Etninės kultūros globos taryba (rahvuskultuuri kaitse nõukogu)
12. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (võrdsete võimaluste ombudsmani büroo)
13. Valstybinė kultūros paveldo komisija (riiklik kultuuripärandi komisjon)
14. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga (laste õiguste ombudsman)
15. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (riigi energiaressursside hinnaregulatsiooni komisjon)
16. Valstybinė lietuvių kalbos komisija (riiklik leedu keele komisjon)
17. Vyriausioji rinkimų komisija (keskvalimiskomisjon)

18. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (riiklik eetikakomisjon) ning
  19. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba (ajakirjanduseetika inspektori kantselei)
3. Vyriausybės kanceliarija (valitsuse kantselei)
Vyriausybei atskaitingos institucijos (valitsusele alluvad asutused):
1. Ginklų fondas (relvafond)
  2. Informacinės visuomenės plėtros komitetas (infoühiskonna arengu komitee)
  3. Kūno kultūros ir sporto departamentas (kehakultuuri ja spordi amet)
  4. Lietuvos archyvų departamentas (Leedu arhiiviamet)
  5. Mokestinių ginčų komisija (maksuvaidluste komisjon)
  6. Statistikos departamentas (statistikaamet)
  7. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (vähemusrahvuste ja välisleedulaste amet)

8. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba (riiklik tubaka- ja alkoholikontrolli talitus)
9. Viešųjų pirkimų tarnyba (riigihangete amet)
10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (riiklik tuumaohutuse inspektsioon)
11. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (riiklik andmekaitse inspektsioon)
12. Valstybinė lošimų priežiūros komisija (riiklik hasartmängukontrolli amet)
13. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (riiklik toidu- ja veterinaaramet)
14. Vyriausioji administracinių ginčų komisija (haldusvaidluste ülemkomisjon)
15. Draudimo priežiūros komisija (kindlustusjärevalve komisjon)
16. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas (Leedu riiklik teaduse ja õppe sihtasutus)
17. Konstitucinis Teismas (konstitutsioonikohus)
18. Lietuvos bankas (Leedu Pank)

4. Aplinkos ministerija (keskkonnaministeerium)

Įstaigos prie Aplinkos ministerijos (keskkonnaministeeriumi alluvuses olevad asutused)

1. Generalinė miškų urėdija (riigimetsade peadirektoraat)
2. Lietuvos geologijos tarnyba (Leedu geoloogiaamet)
3. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (Leedu hüdrometeoroloogiateenistus)
4. Lietuvos standartizacijos departamentas (Leedu standardiamet)
5. Nacionalinis akreditacijos biuras (Leedu riiklik akrediteerimisamet)
6. Valstybinė metrologijos tarnyba (riiklik metroloogiateenistus)
7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (riiklik kaitsealade teenistus)
8. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija (riiklik territoriaalse planeerimise ja ehitusinspektsiooni amet).

5. Finanšu ministrija (rahendusministēriums)

Īstaigos pie Finanšu ministrijas (rahendusministēriumi alluvuses olevad asutused):

1. Muitinēs departaments (Leedu toll)
2. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba (riiklike dokumentide tehnoloogilise turbe teenistus)
3. Valstybinė mokesčių inspekcija (riiklik maksuamet)
4. Finanšu ministrijos mokymo centras (rahendusministēriumi koolituskeskus)

6. Krašto apsaugos ministrija (riigikaitseministēriums)

Īstaigos pie Krašto apsaugos ministrijas (riigikaitseministēriumi alluvuses olevad asutused):

1. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas (teine juurdlusbüroo)
2. Centralizuota finansų ir turto tarnyba (tsentraliseeritud finants- ja omanditeenistus)
3. Karo prievolės administravimo tarnyba (kaitsejūdude vārbamistēenistus)
4. Krašto apsaugos archyvas (riiklik kaitsearhiivide teenistus)

5. Krīzīu valdīmo centras (krīsiohjēkeskus)
  6. Mobilizācijas departaments (mobilisatsiooniteenistus)
  7. Ryšīu ir informacīnu sīstēmu tarnība (side- ja infosūsteemide teenistus)
  8. Infrastruktūras plētros departaments (taristuarendusteenistus)
  9. Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras (tsiviilvastupanu keskus)
  10. Lietuvos kariuomenė (Leedu relvajōud)
  11. Krašto apsaugos sistēmos karīniai vienetai ir tarnības (sōjavāeūksused ja riikliku kaitsesūsteemi talitused)
7. Kultūros ministerija (kultuuriministerium)
- Īstaigos prie Kultūros ministerijas (kultuuriministeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Kultūros paveldo departaments (Leedu kultuuripārāndi amet)
  2. Valstybinė kalbos inspekcija (riiklik keeleinspektsioon)

8. Socialinēs apsaugos ir darbo ministerija (sotsiaalkindlustus- ja tōōministeerium)
- Īstaigos prie Socialinēs apsaugos ir darbo ministerijas (sotsiaalkindlustus- ja tōōministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Garantinio fondo administracija (tagatisfondi haldusasutus)
  2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (riiklik laste õiguste kaitse ja adopteerimise teenistus)
  3. Lietuvos darbo birža (Leedu tōōbōrs)
  4. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba (Leedu tōōturu koolitusamet)
  5. Trišalės tarybos sekretoriatas (kolmepoolse nõukogu sekretariaat)
  6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas (sotsiaalteenuste järelevalveamet)
  7. Darbo inspekcija (tōōinspektsioon)
  8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (riiklik sotsiaalkindlustusfondi nõukogu)

9. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba (puude ja töövõime määramise teenistus)
  10. Ginčų komisija (vaidluste komisjon)
  11. Techninės pagalbos neįgaliesiems centras (riiklik puuetega inimeste tehnilise abi keskus)
  12. Neįgaliųjų reikalų departamentas (puudekūsimustega tegelev asutus)
9. Susisiekimo ministerija (transpordi- ja kommunikatsiooniministeerium)
Įstaigos prie Susisiekimo ministerijos (transpordi- ja sideministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Lietuvos automobilių kelių direkcija (Leedu maanteeamet)
  2. Valstybinė geležinkelio inspekcija (riiklik raudteeinspektsioon)
  3. Valstybinė kelių transporto inspekcija (riiklik maanteetranspordi inspektsioon)
  4. Pasisienio kontrolės punktų direkcija (piirikontrollipunktide direktoraat)

10. Sveikatos apsaugos ministerija (tervishoiuministerium)
- Įstaigos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (tervishoiuministeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (riiklik tervishoiu akrediteerimisamet)
  2. Valstybinė ligonių kasa (riiklik patsiendifond)
  3. Valstybinė medicininio audito inspekcija (riiklik meditsiinilise auditi inspektsioon)
  4. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (riiklik ravimikontrolli amet)
  5. Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba (Leedu kohtupsühhiaatria ja narkoloogia teenistus)
  6. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba (riiklik tervishoiuteenistus)
  7. Farmacijos departamentas (apteekide osakond)
  8. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (tervishoiuministeriumi tervishoiualaste eriolukordade keskus)
  9. Lietuvos bioetikos komitetas (Leedu bioetika komitee)
  10. Radiacinės saugos centras (kiirguskaitse keskus)

11. Švietimo ir mokslo ministerija (haridus- ja teadusministeerium)
Istaigos prie Švietimo ir mokslo ministerijos (haridus- ja teadusministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Nacionalinis egzaminų centras (riiklik eksamikeskus)
  2. Studijų kokybės vertinimo centras (kõrghariduse kvaliteedi hindamise keskus)
12. Teisingumo ministerija (justiitsministeerium)
Istaigos prie Teisingumo ministerijos (justiitsministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Kalėjimų departamentas (kinnipidamisasutuste amet)
  2. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (riiklik tarbijakaitseamet)
  3. Europos teisės departamentas (Euroopa õiguse osakond)
13. Ūkio ministerija (majandusministeerium)
Istaigos prie Ūkio ministerijos (majandusministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Įmonių bankroto valdymo departamentas (ettevõtjate pankrottide haldamise osakond)

2. Valstybinė energetikos inspekcija (riiklik energiainspektsioon)
  3. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija (riiklik tarbekaupade inspektsioon)
  4. Valstybinis turizmo departamentas (riiklik turismiamet)
14. Užsienio reikalų ministerija (välisministeerium):
1. Diplomatines atstovybes ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų (rahvusvaheliste organisatsioonide juurde lähetatud diplomaatilised missioonid, konsulaadid ja esindused)
15. Vidaus reikalų ministerija (siseministeerium)
- Įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos (siseministeeriumi alluvuses olevad asutused):
1. Asmens dokumentų išrašymo centras (isikut tõendavate dokumentide personaliseerimise keskus)
  2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (finantskuritegude uurimise teenistus)
  3. Gyventojų registro tarnyba (elanikeregister)
  4. Policijos departamentas (politsei)

5. Priešgaisrinēs apsaugos ir gelbējimo departamentas (tuletōrje- ja pāasteosakond)
6. Turto valdymo ir ūkio departamentas (varahaldus- ja majandusosakond)
7. Vadovybēs apsaugos departamentas (VIPi-kaitse osakond)
8. Valstybēs sienos apsaugos tarnyba (piirivalveosakond)
9. Valstybēs tarnybos departamentas (avaliku teenistuse osakond)
10. Informatikos ir ryšių departamentas (IT ja komunikatsiooni osakond)
11. Migracijos departamentas (rāndeosakond)
12. Sveikatos priežiūros tarnyba (tervishoiuosakond)
13. Bendrasis pagalbos centras (hādaabikeskus)
16. Žemēs ūkio ministerija (pōllumajandusministeerium)
Įstaigos prie Žemēs ūkio ministerijos (pōllumajandusministeeriumi alluvuses olevad asutused):
  1. Nacionalinė mokėjimo agentūra (riiklik makseasutus)

2. Nacionalinė žemės tarnyba (riiklik maa-amet)
3. Valstybinė augalų apsaugos tarnyba (riiklik taimekaitse teenistus)
4. Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba (riiklik tōuaretuse jārelevalveteenistus)
5. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba (riiklik seemne- ja teraviljateenistus)
6. Žuvininkystės departamentas (kalandusosakond)

17. Teismai (kohtud):

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Leedu kõrgeim kohus)
2. Lietuvos apeliacinis teismas (Leedu apellatsioonikohus)
3. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Leedu kõrgeim halduskohus)
4. Apygardų teismai (maakohtud)
5. Apygardų administraciniai teismai (maakondlikud halduskohtud)

6. Apylinkių teismai (ringkonnakohtud)
7. Nacionalinė teismų administracija (riiklik kohtute amet) Generalinė prokuratūra (prokuratuur)

LUXEMBOURG

1. Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration: Direction de la Défense (Armée)
2. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural: Administration des Services Techniques de l'Agriculture
3. Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle: Lycée d'Enseignement Secondaire et d'Enseignement Secondaire Technique
4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'Environnement
5. Ministère de la Famille et de l'Intégration: Maisons de retraite
6. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Service Central des Imprimés et des Fournitures de l'État – Centre des Technologies de l'informatique de l'État
7. Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire: Police Grand-Ducale Luxembourg– Inspection générale de Police

8. Ministère de la Justice: Établissements Pénitentiaires
9. Ministère de la Santé: Centre hospitalier neuropsychiatrique
10. Ministère des Travaux publics: Bâtiments Publics – Ponts et Chaussées

UNGARI

1. Nemzeti Erőforrás Minisztérium (riiklike ressurside ministeerium)
2. Vidékfejlesztési Minisztérium (maaelu arengu ministeerium)
3. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (riikliku arengu ministeerium)
4. Honvédelmi Minisztérium (kaitseministeerium)
5. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (riigihaldus- ja justiitsministeerium)
6. Nemzetgazdasági Minisztérium (riigimajanduse ministeerium)
7. Külügyminisztérium (välisministeerium)
8. Miniszterelnöki Hivatal (peaministri büroo)

9. Belügyminisztérium (siseministeerium)
10. Központi Szolgáltatási Főigazgatóság (kesksete teenistuste direktoraat)

MALTA

1. Uffiċċju tal-Prim Ministru (peaministri büroo)
2. Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (perede ja sotsiaalse solidaarsuse ministeerium)
3. Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (haridus-, noorsoo- ja tööhõiveministeerium)
4. Ministeru tal-Finanzi (rahandusministeerium)
5. Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (ressursi- ja taristuministeerium)
6. Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (turismi- ja kultuuriministeerium)
7. Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (justiits- ja siseministeerium)

8. Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (maaelu- ja keskkonnaministerium)
9. Ministeru għal Ghawdex (Gozo asjade ministerium)
10. Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (tervishoiu, eakate ja hooldusravi ministerium)
11. Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministry of Foreign Affairs)
12. Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (investeeringute, tööstuse ja infotehnoloogia ministerium)
13. Ministeru għall-Kompetittiva u Komunikazzjoni (konkurensi- ja komunikatsiooniministerium)
14. Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (linnaarendus- ja teedeministerium)
15. Uffiċċju tal-President (presidenti kantselei)
16. Uffiċċju ta' l-Iskrivan tal-Kamra tad-Deputati (esindajatekoja sekretäri kantselei)

MADALMAAD

1. Ministerie van Algemene Zaken (üldasjade ministeerium):
  - Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
  - Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (valitsuse poliitika nõuandekogu)
  - Rijksvoorlichtingsdienst (Madalmaade valitsuse teabeteenistus)

2. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (siseministeerium):
  - Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
  - Centrale Archiefselectiedienst (CAS) (arhiveerimiskeskus)
  - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (luure- ja julgeolekuteenistus)
  - Agenschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) (rahvastikuregistri ja reisidokumentide amet)
  - Agenschap Korps Landelijke Politiediensten (riiklik politseiamet)

3. Ministerie van Buitenlandse Zaken (välisministeerium):

- Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC) (regionaalpoliitika ja konsulaarasjade peadirektoraat)
- Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ) (poliitika peadirektoraat)
- Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS) (rahvusvahelise koostöö peadirektoraat)
- Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES) (Euroopa-sisese koostöö peadirektoraat)
- Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI) (arengumaadest impordi edendamise keskus)
- Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (peasekretärile ja asepeasekretärile alluvad tugitalitused)
- Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk) (diplomaatilised esindused)

4. Ministerie van Defensie (kaitseministeerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
- Commando Diensten Centra (CDC) (tugikomandod)
- Defensie Telematica Organisatie (DTO) (kaitsetelemaatikakeskus)
- Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst (kaitsealaste kinnisvarateenuste keskdirektoraat)
- De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst (piirkondlikud kaitsealaste kinnisvarateenuste direktoraadid)
- Defensie Materieel Organisatie (DMO) (kaitsevarude organisatsioon)
- Landelijk Bevoorradingbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (kaitsevarude organisatsiooni riiklik tarneagentuur)
- Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie (kaitsevarude organisatsiooni logistikakeskus)

- Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (kaitsevarude organisatsiooni hooldusettevõte)

- Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO) (kaitseotstarbeliste torujuhtmete organisatsioon)

5. Ministerie van Economische Zaken (majandusministeerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)

- Centraal Planbureau (CPB) (Madalmaade majanduspoliitika analüüsi büroo)

- Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE) (tööstusomandi büroo)

- SenterNovem (SenterNovem – kestliku innovatsiooni amet)

- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (riiklik kaevanduste inspektsioon)

- Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) (Madalmaade konkurentsiamet)

- Economische Voorlichtingsdienst (EVD) (Madalmaade väliskaubandusagentuur)

- Agentschap Telecom (raadiosideamet)

- Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOO) (hankijate professionaalsete ja innovaatiliste hangete teadmuskus)

- Octrooicentrum Nederland (Madalmaade patendiamet)

6. Ministerie van Financiën (rahandusministeerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)

- Belastingdienst Automatiseringscentrum (maksu- ja tolliameti arvuti- ja tarkvarakeskus)

- Belastingdienst (maksu- ja tolliamet)

- de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (maksu- ja tolliameti osakonnad Madalmaade eri osades)

- Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD)) (maksuteabe- ja uurimisteenistus (kaasa arvatud majanduse uurimisteenistus))

- Belastingdienst Opleidingen (maksu- ja tolliameti koolituskeskus)

- Dienst der Domeinen (riigivaraamet)

7. Ministerie van Justitie (justiitsministerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
- Dienst Justitiële Inrichtingen (parandusamet)
- Raad voor de Kinderbescherming (lastekaitse)
- Centraal Justitie Incasso Bureau (justiitsinkasso keskbüroo)
- Openbaar Ministerie (riigiprokuratuur)
- Immigratie en Naturalisatiedienst (immigratsiooni- ja naturalisatsiooniamet)
- Nederlands Forensisch Instituut (Madalmaade kohtumeditiini instituut)

8. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (põllumajanduse, looduse ja toidukvaliteedi ministerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
- Dienst Regelingen (DR) (riiklik õigusaktide rakendamise teenistus)

- Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD) (taimekaitseamet)
- Algemene Inspectiedienst (AID) (üldinspektsioon)
- Dienst Landelijk Gebied (DLG) (kestliku maaeluarenduse teenistus)
- Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (toidu- ja tarbekaupade ohutuse amet)

9. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (haridus-, kultuuri- ja teadusministeerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
- Inspectie van het Onderwijs (haridusinspektsioon)
- Erfgoedinspectie (pärandiinspektsioon)
- Centrale Financiën Instellingen (institutsioonide rahastamise keskus)
- Nationaal Archief (riigiarhiiv)

- Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (teadus- ja tehnoloogiapoliitika nõuandekogu)

- Onderwijsraad (haridusnõukogu)

- Raad voor Cultuur (kultuurinõukogu)

10. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (sotsiaal- ja tööhõiveministerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)

- Inspectie Werk en Inkomen (töö ja sissetulekute inspektsioon)

- Agentschap SZW (sotsiaal- ja tööhõiveamet)

11. Ministerie van Verkeer en Waterstaat (transpordi, ehitustööde ja veemajanduse ministerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)

- Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (transpordi ja tsiviillennunduse peadirektoraat)

- Directoraat-Generaal Personenvervoer (reisijateveo peadirektoraat)
- Directoraat-Generaal Water (veeressursside peadirektoraat)
- Centrale diensten (kesktalitused)
- Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat (transpordi ja veemajanduse jagatud teenuste organisatsioon) (uus asutus)
- Koninklijk Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI (Madalmaade kuninglik meteoroloogainstituut)
- Rijkswaterstaat, Bestuur (riiklike ehitustööde ja veemajanduse nõukogu)
- De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (kõik avaliku sektori ehitustööde ja veemajanduse peadirektoraadi piirkondlikud talitused)
- De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (kõik ehitustööde ja veemajanduse peadirektoraadi eriotstarbelised talitused)
- Adviesdienst Geo-Informatie en ICT (geoinfo ja IKT nõuandekomisjon)
- Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) (liikluse ja transpordi nõuandekomisjon)
- Bouwdienst (ehitustalitus)

- Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) (riiklik ranniku- ja merealade majandamise instituut)
- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) (riiklik mageveemajanduse ja veekäitluse instituut)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht (majandamisüksus „Õhk“)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Water (majandamisüksus „Vesi“)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Land (majandamisüksus „Maa“)

12. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (elamuehitus-, ruumiplaneerimis- ja keskkonnaministeerium):

- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
- Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie (elamumajanduse, kogukondade ja integratsiooni peadirektoraat)
- Directoraat-generaal Ruimte (ruumiplaneerimispoliitika peadirektoraat)
- Directoraat-generaal Milieubeheer (keskkonnakaitse peadirektoraat)

- Rijksgebouwendienst (valitsuse kinnisvarakeskus)
  - VROM Inspectie (VROMi inspeksioon)
13. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (tervishoiu-, heaolu- ja spordiministerium):
- Bestuursdepartement (üldpoliitika- ja personaliosakond)
  - Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (tervisekaitse ja loomatervise inspeksioon)
  - Inspectie Gezondheidszorg (tervishoiuinspeksioon)
  - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (noorsooteenistuste ja noortekaitse inspeksioon)
  - Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (riiklik keskkonna ja rahvatervise instituut)
  - Sociaal en Cultureel Planbureau (sotsiaalse ja kultuurilise planeerimise amet)
  - Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (ravimihindamisamet)

14. Tweede Kamer der Staten-Generaal (parlamendi alamkoda)
15. Eerste Kamer der Staten-Generaal (parlamendi ülemkoda)
16. Raad van State (riiginõukogu)
17. Algemene Rekenkamer (Madalmaade audiitorkoda)
18. Nationale Ombudsman (riiklik ombudsman)
19. Kanselarij der Nederlandse Orden (Madalmaade Ordu kantselei)
20. Kabinet der Koningin (kuninganna kabinet)
21. Raad voor de Rechtspraak en de Rechtbanken (justiits- ja kohtunõukogu)

AUSTRIA

A/ Praegused hõlmatud üksused:

1. Bundeskanzleramt (liidukantselei)

2. Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten (föderaalne Euroopa ja rahvusvaheliste asjade ministeerium)
3. Bundesministerium der Finanzen (föderaalne rahandusministeerium)
4. Bundesministerium der Gesundheit (föderaalne tervishoiuministeerium)
5. Bundesministerium für Inneres (föderaalne siseministeerium)
6. Bundesministerium für Justiz (föderaalne justiitsministeerium)
7. Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport (föderaalne kaitse- ja spordiministeerium)
8. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (föderaalne põllumajandus- ja metsandus-, keskkonna- ja veemajandusministeerium)
9. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (föderaalne tööhõive-, sotsiaal- ja tarbijakaitseministeerium)
10. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (föderaalne haridus-, kunsti- ja kultuuriministeerium)

11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (föderaalne transpordi-, innovatsiooni- ja tehnoloogiaministeerium)
12. Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (föderaalne majandus-, perekonna- ja noorsooministeerium)
13. Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (föderaalne teadusministeerium)
14. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (föderaalne metroloogiabüroo)
15. Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H (Austria uurimis- ja katsetuskeskus Arsenal Gesellschaft m.b.H)
16. Bundesanstalt für Verkehr (föderaalne liiklusamet)
17. Bundesbeschaffung G.m.b.H (föderaalne riigihangete aktsiaselts)
18. Bundesrechenzentrum G.m.b.H (föderaalne andmetöötluskeskuse aktsiaselts)

B/ Kõik muud keskvalitsusasutused, sealhulgas nende piirkondlikud ja kohalikud allüksused, tingimusel et nad ei ole tööstusliku ega tulundusliku iseloomuga.

POOLA

1. Kancelaria Prezydenta RP (presidendi kantselei)
2. Kancelaria Sejmu RP (seimi kantselei)
3. Kancelaria Senatu RP (senati kantselei)
4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (peaministri kantselei)
5. Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus)
6. Naczelný Sąd Administracyjny (kõrgeim halduskohus)
7. Trybunał Konstytucyjny (konstitutsioonikohus)
8. Najwyższa Izba Kontroli (kõrgeim kontrollikoda)
9. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (inimõiguste kaitsja büroo)
10. Biuro Rzecznika Praw Dziecka (lasteombudsmani büroo)
11. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (tööhõive- ja sotsiaalministeerium)

12. Ministerstwo Finansów (rahandusministeerium)
13. Ministerstwo Gospodarki (majandusministeerium)
14. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (regionaalarengu ministeerium)
15. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (kultuuri ja rahvusliku pärandi ministeerium)
16. Ministerstwo Edukacji Narodowej (riikliku hariduse ministeerium)
17. Ministerstwo Obrony Narodowej (riigikaitse ministeerium)
18. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (põllumajanduse ja maaelu arengu ministeerium)
19. Ministerstwo Skarbu Państwa (riigivarade ministeerium)
20. Ministerstwo Sprawiedliwości (justiitsministeerium)
21. Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (transpordi-, ehitus- ja meremajandusministeerium)

22. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (teadus- ja kõrgharidusministeerium)
23. Ministerstwo Środowiska (keskkonnaministeerium)
24. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (siseministeerium)
25. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji (haldus- ja digitaliseerimisministeerium)
26. Ministerstwo Spraw Zagranicznych (välisministeerium)
27. Ministerstwo Zdrowia (tervishoiuministeerium)
28. Ministerstwo Sportu i Turystyki (spordi- ja turismiministeerium)
29. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Poola Vabariigi patendiamet)
30. Urząd Regulacji Energetyki (Poola energiasektori reguleerimisasutus)
31. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (sõjaveteranide ja repressioonihvrite amet)
32. Urząd Transportu Kolejowego (raudteetranspordi amet)

33. Urząd do Spraw Cudzoziemców (välismaalaste amet)
34. Urząd Zamówień Publicznych (riigihangete amet)
35. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (konkurentsi- ja tarbijakaitseamet)
36. Urząd Lotnictwa Cywilnego (tsiviillennundusamet)
37. Urząd Komunikacji Elektronicznej (elektroonilise side amet)
38. Wyższy Urząd Górniczy (riiklik kaevandusamet)
39. Główny Urząd Miar (metroloogia keskamet)
40. Główny Urząd Geodezji i Kartografii (geodeesia ja kartograafia keskamet)
41. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (ehitusinspektsiooni keskamet)
42. Główny Urząd Statystyczny (statistikaamet)
43. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (riiklik ringhäälingunõukogu)

44. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (isikuandmete kaitse peainspektor)
45. Państwowa Komisja Wyborcza (riiklik valimiskomisjon)
46. Państwowa Inspekcja Pracy (riiklik tööinspektsioon)
47. Rządowe Centrum Legislacji (valitsuse õiguskeskus)
48. Narodowy Fundusz Zdrowia (riiklik tervisefond)
49. Polska Akademia Nauk (Poola teaduste akadeemia)
50. Polskie Centrum Akredytacji (Poola akrediteerimiskeskus)
51. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (Poola kontrolli- ja sertifitseerimiskeskus)
52. Polski Komitet Normalizacyjny (Poola standardikomitee)
53. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (sotsiaalkindlustusamet)
54. Komisja Nadzoru Finansowego (Poola finantsjärelevalveamet)
55. Naczelną Dyrekcja Archiwów Państwowych (riigiarhiivi keskamet)

56. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (põllumajanduse sotsiaalkindlustusfond)
57. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (riigimaanteede ja kiirteede peadirektooraat)
58. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa (taime- ja seemnekaitse peainspektsioon)
59. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej (riikliku tuletõrjeteenistuse peakomando)
60. Komenda Główna Policji (Poola politsei peakomando)
61. Komenda Główna Straży Granicznej (piirivalve peakomando)
62. Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
(põllumajandustoodete ja toiduainete kaubandusliku kvaliteedi peainspektsioon)
63. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (keskkonnakaitse peainspektsioon)
64. Główny Inspektorat Transportu Drogowego (maanteetranspordi peainspektsioon)
65. Główny Inspektorat Farmaceutyczny (ravimite peainspektsioon)

66. Główny Inspektorat Sanitarny (sanitaarpeainspektsioon)
67. Główny Inspektorat Weterynarii (veterinaarpeainspektsioon)
68. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (sisejulgeolekuagentuur)
69. Agencja Wywiadu (välisluureagentuur)
70. Agencja Mienia Wojskowego (sõjaväevarade amet)
71. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (põllumajanduse restruktureerimise ja moderniseerimise amet)
72. Agencja Rynku Rolnego (põllumajandusturu amet)
73. Agencja Nieruchomości Rolnych (põllumajanduskinnisvara amet)
74. Państwowa Agencja Atomistyki (riiklik aatomienergiaagentuur)
75. Narodowy Bank Polski (Poola riigipank)
76. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond)

77. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (riiklik puuetega inimeste rehabiliteerimise fond)
78. Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu (riiklik mäluinstituut – Poola rahva vastu sooritatud kuritegude uurimise komisjon)

PORTUGAL

1. Presidência do Conselho de Ministros (ministrite nõukogu eesistuja)
2. Ministério das Finanças (rahandusministeerium)
3. Ministério da Defesa Nacional (kaitseministeerium)
4. Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas (välisajjade ja portugali kogukondade ministeerium)
5. Ministério da Administração Interna (siseministeerium)
6. Ministério da Justiça (justiitsministeerium)
7. Ministério da Economia (majandusministeerium)

8. Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (põllumajanduse, maaelu arengu ja kalanduse ministeerium)
9. Ministério da Educação (haridusministeerium)
10. Ministério da Ciência e do Ensino Superior (teadus- ja kõrgharidusministeerium)
11. Ministério da Cultura (kultuuriministeerium)
12. Ministério da Saúde (tervishoiuministeerium)
13. Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social (töö ja sotsiaalse solidaarsuse ministeerium)
14. Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação (riiklike ehitustööde, transpordi ja elamumajanduse ministeerium)
15. Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente (linnade, maakorralduse ja keskkonna ministeerium)
16. Ministério para a Qualificação e o Emprego (kutsekvalifikatsiooni ja tööhõive ministeerium)

17. Presidença da Republica (vabariigi president)
18. Tribunal Constitucional (konstitutsioonikohus)
19. Tribunal de Contas (riigikontroll)
20. Provedoria de Justiça (Ombudsman)

RUMEENIA

1. Administrația Prezidențială (presidendi kantselei)
2. Senatul României (Rumeenia senat)
3. Camera Deputaților (Rumeenia saadikutekoda)
4. Inalta Curte de Casație și Justiție (kassatsioonikohus)
5. Curtea Constituțională (konstitutsioonikohus)
6. Consiliul Legislativ (seadusandlik nõukogu)
7. Curtea de Conturi (riigikontroll)

8. Consiliul Superior al Magistraturii (kõrgem justiitsnõukogu)
9. Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție (kassatsioonikohtu juurde kuuluv prokuratuur)
10. Secretariatul General al Guvernului (valitsuse peasekretariaat)
11. Cancelaria primului Ministru (peaministri kantselei)
12. Ministerul Afacerilor Externe (välisministeerium)
13. Ministerul Economiei și Finanțelor (majandus- ja rahandusministeerium)
14. Ministerul Justiției (justiitsministeerium)
15. Ministerul Apărării (kaitseministeerium)
16. Ministerul Internelor și Reformei Administrative (siseasjade ja haldusreformi ministeerium)
17. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse (töö ja võrdsete võimaluste ministeerium)

18. Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale (VKEde, kaubanduse, turismi ja vabade kutsete ministeerium)
19. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (põllumajanduse ja maaelu arengu ministeerium)
20. Ministerul Transporturilor (transpordiministeerium)
21. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței (arengu, riiklike ehitustööde ja elamumajanduse ministeerium)
22. Ministerul Educației Cercetării și Tineretului (haridus-, teadus- ja noorsooministeerium)
23. Ministerul Sănătății Publice (tervishoiuministeerium)
24. Ministerul Culturii și Cultelor (kultuuri- ja usuasjade ministeerium)
25. Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (kommunikatsiooni- ja infotehnoloogiaministeerium)
26. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (keskkonna ja kestliku arengu ministeerium)

27. Serviciul Român de Informații (Rumeenia luureteenistus)
28. Serviciul Român de Informații Externe (Rumeenia välisluureteenistus)
29. Serviciul de Protecție și Pază (kaitse- ja turvateenistus)
30. Serviciul de Telecomunicații Speciale (erisideteenistus)
31. Consiliul Național al Audiovizualului (riiklik audiovisuaalnõukogu)
32. Direcția Națională Anticorupție (riiklik korruptsioonivastane talitus)
33. Inspectoratul General de Poliție (politsei peainspeksioon)
34. Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (riigihangete reguleerimise ja järelevalve amet)
35. Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) (riiklik kommunaalteenuste reguleerimise amet)
36. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (riiklik sanitaar-veterinaar- ja toiduohutusamet)

37. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (riiklik tarbijakaitseamet)
38. Autoritatea Navală Română (Rumeenia laevandusamet)
39. Autoritatea Feroviară Română (Rumeenia raudteeamet)
40. Autoritatea Rutieră Română (Rumeenia maanteeamet)
41. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (riiklik laste õiguste ja adopteerimise amet)
42. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (riiklik puuetega inimeste amet)
43. Autoritatea Națională pentru Tineret (riiklik noorsooamet)
44. Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (riiklik teadusuuringute amet)
45. Autoritatea Națională pentru Comunicații (riiklik sideamet)
46. Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale (riiklik infoühiskonna teenuste amet)

47. Autoritatea Electorală Permanentă (alaline valimisamet)
48. Agenția pentru Strategii Guvernamentale (valitsustrateegia amet)
49. Agenția Națională a Medicamentului (riiklik ravimiamet)
50. Agenția Națională pentru Sport (riiklik spordiamet)
51. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (riiklik tööhõiveamet)
52. Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (riiklik elektrienergia reguleerimisamet)
53. Agenția Română pentru Conservarea Energiei (Rumeenia energiasäästuaamet)
54. Agenția Națională pentru Resurse Minerale (riiklik maavarade amet)
55. Agenția Română pentru Investiții Străine (Rumeenia välisinvesteeringute amet)
56. Agenția Națională a Funcționarilor Publici (riiklik avalike teenistujate amet)
57. Agenția Națională de Administrare Fiscală (riiklik maksuhaldusamet)

SLOVEENIA

1. Predsednik Republike Slovenije (Slovenia Vabariigi president)
2. Državni zbor (rahvussamblee)
3. Državni svet (riiginõukogu)
4. Varuh človekovih pravic (ombudsman)
5. Ustavno sodišče (konstitutsioonikohus)
6. Računsko sodišče (riigikontroll)
7. Državna revizijska komisija (riiklik revisjonikomisjon)
8. Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Slovenia teaduste ja kunstide akadeemia)
9. Vladne službe (valitsuse talitused)
10. Ministrstvo za finance (rahandusministeerium)
11. Ministrstvo za notranje zadeve (siseministeerium)

12. Ministrstvo za zunanje zadeve (välisministeerium)
13. Ministrstvo za obrambo (kaitseministeerium)
14. Ministrstvo za pravosodje (justiitsministeerium)
15. Ministrstvo za gospodarstvo (majandusministeerium)
16. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (põllumajanduse, metsanduse ja toiduainete ministeerium)
17. Ministrstvo za promet (transpordiministeerium)
18. Ministrstvo za okolje, prostor in energio (keskkonna-, ruumiplaneerimis- ja energeetikaministeerium)
19. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (töö-, perekonna- ja sotsiaalministeerium)
20. Ministrstvo za zdravje (tervishoiuministeerium)
21. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnogijo (kõrghariduse, teaduse ja tehnoloogia ministeerium)

22. Ministrstvo za kulturo (kultuuriministeerium)
23. Ministerstvo za javno upravo (avaliku halduse ministeerium)
24. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Sloveenia kõrgeim kohus)
25. Višja sodišča (kõrgemad kohtud)
26. Okrožna sodišča (ringkonnakohtud)
27. Okrajna sodišča (maakonnakohtud)
28. Vrhovno tožilstvo Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi peaprokurör)
29. Okrožna državna tožilstva (ringkondade riigiprokurörid)
30. Družbeni pravobranilec Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi sotsiaaladvokaat)
31. Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi riiklik advokaat)

32. Upravno sodišče Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi halduskohus)
33. Senat za prekrške Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi väiksemate õigusrikkumiste kohus)
34. Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (kõrgem töö- ja sotsiaalkohus)
35. Delovna sodišča (töökohtud)
36. Upravne enote (kohalikud haldusüksused)

SLOVAKKIA

Ministeeriumid ja muud keskvalitsusasutused, mida nimetatakse valitsuse tegevuse struktuuri ja keskvalitsuse haldusasutusi käsitlevas seaduses nr 575/2001 (seadustekogu), mida on täpsustatud hilisemates määrustes:

1. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi majandusministeerium)
2. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi rahandusministeerium)

3. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi transpordi, ehituse ja regionaalarengu ministeerium)
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi põllumajanduse ja maaelu arengu ministeerium)
5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi siseministeerium)
6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi kaitseministeerium)
7. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi justiitsministeerium)
8. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi välisministeerium)
9. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi töö-, sotsiaal- ja perekonnaministeerium)
10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi keskkonnaministeerium)
11. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi haridus-, teadus- ja spordiministeerium)

12. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi kultuuriministeerium)
13. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi tervishoiuministeerium)
14. Úrad vlády Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi valitsuse kantselei)
15. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi monopolivastane amet)
16. Štatistický úrad Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi statistikaamet)
17. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi maamõõtmis-, kartograafia- ja katastriamet)
18. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Slovaki standardi-, metroloogia- ja katsetusamet)
19. Úrad pre verejné obstarávanie (riigihangete amet)
20. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi tööstusomandi amet)

21. Národný bezpečnostný úrad (riiklik julgeolekuamet)
22. Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi presidendi kantselei)
23. Národná rada Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi riiginõukogu)
24. Ústavný súd Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohus)
25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi kõrgeim kohus)
26. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi peaprokuratuur)
27. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi kõrgem riigikontroll)
28. Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (Slovaki Vabariigi telekommunikatsiooni amet)
29. Poštový úrad (postiamet)
30. Úrad na ochranu osobných údajov (andmekaitseamet)

31. Kancelária verejného ochrancu práv (ombudsmani büroo)

32. Úrad pre finančný trh (finantsturuamet)

SOOME

1. Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet (õiguskantsleri büroo)

2. Liikenne- ja Viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet (transpordi- ja kommunikatsiooniministeerium):

1. Viestintävirasto – Kommunikationsverket (Soome sideamet)

3. Maa- ja Metsätalousministeriö – Jord- Och Skogsbruksministeriet (põllumajandus- ja metsandusministeerium):

1. Elintarvikeluotuvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket (Soome toiduohutusamet)

2. Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket (Soome riiklik maamõõtmisamet)

4. Oikeusministeriö – Justitieministeriet (justiitsministerium):

1. Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå (andmekaitse ombudsmani büroo)
2. Tuomioistuimet – Domstolar (kohtud)
3. Korkein oikeus – Högsta domstolen (Soome kõrgeim kohus)
4. Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen (Soome kõrgeim halduskohus)
5. Hovioikeudet – hovrätter (apellatsioonikohtud)
6. Käräjäoikeudet – tingsrätter (esimese astme kohtud)
7. Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar (halduskohtud)
8. Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen (kaubanduskohus)
9. Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen (töökohus)

10. Vakuutusosikeus – Försäkringsdomstolen (sotsiaalkindlustuskohus)
11. Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden (tarbijakakaebuste komisjon)
12. Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet (vanglateenistus)
5. Opetusministeriö – Undervisningsministeriet (haridusministeerium):
1. Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen (riiklik haridusamet)
  2. Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå (Soome filmitsensuuri nõukogu)
6. Puolustusministeriö – Försvarsministeriet (kaitseministeerium):
1. Puolustusvoimat – Försvarsmakten (Soome kaitsejõud)
7. Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet (siseministeerium):
1. Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen (keskkriminaalpolitsei)
  2. Liikkuva poliisi – Rörliga polisen (riiklik liikluspolitsei)

3. Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet (piirivalve)

4. Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande (varjupaigataotlejate vastuvõtukeskused)

8. Sosiaali- Ja Terveysministeriö – Social- Och Hälsovårdsministeriet (sotsiaal- ja tervishoiu ministerium):

1. Työttömyysturvalautakunta – Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden (töötuskindlustuse vaidlustuskomisjon)

2. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för socialtrygghet (sotsiaalkindlustusajade vaidlustuskomisjon)

3. Lääkelaitos – Läkemedelsverket (riiklik ravimiamet)

4. Terveysturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården (riiklik tervishoiu õiguskaitsekeskus)

5. Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen (Soome kiirguskaitsekeskus)

9. Työ- Ja Elinkeinoministeriö – Arbets- Och Näringsministeriet (töö- ja majandusministeerium):

1. Kuluttajavirasto – Konsumentverket (Soome tarbijakaitseamet)
2. Kilpailuvirasto – Konkurrensverket (Soome konkurentsiamet)
3. Patenti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen (patendi- ja registriamet)
4. Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå (riikliku lepitaja kantselei)
5. Työneuvosto – Arbetsrådet (töönõukogu)

10. Ulkoasiainministeriö – utrikesministeriet (välisministeerium)

11. Valtioneuvoston kanslia – statsrådets kansli (peaministri kantselei)

12. Valtiovarainministeriö – finansministeriet (rahandusministeerium):

1. Valtiokonttori – Statskontoret (riigikassa)
2. Verohallinto – Skatteförvaltningen (maksuamet)

3. Tullilaitos – Tullverket (tolliamet)

4. Väestorekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen (rahvastikuregistrikeskus)

13. Ympäristöministeriö – Miljöministeriet (keskkonnaministeerium):

1. Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral (Soome keskkonnainstituut)

14. Valtiontalouden Tarkastusvirasto – Statens Revisionsverk (riigikontroll)

ROOTSI

Akademien för de fria konsterna (kuninglik kaunite kunstide akadeemia)

Allmänna reklamationsnämnden (riiklik tarbijakaebuste komisjon)

Arbetsdomstolen (töövaidluskomisjon)

Arbetsförmedlingen (Rootsi tööhõiveamet)

Arbetsgivarverk, statens (riiklik riigiteenistujate amet)

Arbetslivsinstitutet (riiklik tööelu instituut)

Arbetsmiljöverket (Rootsi töökeskkonna amet)

Arkitekturmuseet (arhitektuurimuuseum)

Ljud och bildarkiv, statens (riiklik helisalvestiste ja filmide arhiiv)

Barnombudsmannen (laste ombudsmani büroo)

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens (Rootsi tervishoiutehnika hindamise nõukogu)

Kungliga Biblioteket (kuninglik raamatukogu)

Biografbyrå, statens (riiklik filmitsensuuri nõukogu)

Biografiskt lexikon, svenskt (Rootsi biograafialeksikon)

Bokföringsnämnden (Rootsi raamatupidamisstandardite nõukogu)

Bolagsverket (Rootsi äriregister)

Bostadskreditnämnd, statens (BKN) (riiklik elamukrediidi nõukogu)

Boverket (riiklik elamumajanduse amet)

Brottsförebyggande rådet (Rootsi kriminaalpreventsiooni nõukogu)

Brottsoffermyndigheten (kuriteoohvrite toetamise amet)

Centrala studiestödsnämnden (riiklik üliõpilaste tugikomitee)

Datainspektionen (andmekaitseinspeksioon)

Departementen (ministeeriumid (valitsuse struktuuriüksused))

Domstolsverket (riiklik kohtute amet)

Elsäkerhetsverket (riiklik elektriohutuse amet)

Exportkreditnämnden (ekspordikrediidi tagamise amet)

Finansinspektionen (finantsinspeksioon)

Fiskeriverket (riiklik kalandusamet)

Folkhälsoinstitut, statens (riiklik rahvatervise instituut)

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas (Rootsi keskkonnauuringute nõukogu)

Fortifikationsverket (riiklik kaitserajatiste valitsus)

Medlingsinstitutet (riikliku lepitaja büroo)

Försvarets materielverk (kaitsevarude valitsus)

Försvarets radioanstalt (kaitseväe raadiosideamet)

Försvarshistoriska museer, statens (Rootsi sõjaajaloo muuseumid)

Försvarshögskolan (riiklik kaitsekolledž)

Försvarsmakten (Rootsi kaitsejõud)

Försäkringskassan (sotsiaalkindlustusamet)

Geologiska undersökning, Sveriges (Rootsi geoloogiakeskus)

Geotekniska institut, statens (riiklik geotehnika instituut)

Glesbygdsverket (riiklik maaelu arengu agentuur)

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning (graafikainstituut ja meediakõrgkool)

Granskningsnämnden för Radio och TV (Rootsi ringhäälingunõukogu)

Handelsflottans kultur- och fritidsråd (Rootsi kaubalaevastiku kultuuri- ja vabaajateenistus)

Handikappombudsmannen (puuetega inimeste ombudsman)

Haverikommission, statens (õnnetuste uurimise komisjon)

Hovrätterna (apellatsioonikohtud) (6)

Hyses- och ärendenämnder (piirkondlikud üüri- ja rendiasjade komisjonid) (12)

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (tervishoiutöötajate vastutuse nõukogu)

Högskoleverket (riiklik kõrgharidusamet)

Högsta domstolen (Rootsi kõrgeim kohus)

Institut för psykosocial miljömedicin, statens (riiklik psühhosotsiaalse meditsiini instituut)

Institut för tillväxtpolitiska studier (riiklik piirkondlike uuringute instituut)

Institutet för rymdfysik (Rootsi kosmosefüüsika instituut)

Migrationsverket (Rootsi rändeamet)

Jordbruksverk, statens (Rootsi põllumajandusamet)

Justitiekanslern (õiguskantsleri büroo)

Jämställdhetsombudsmannen (võrdsete võimaluste ombudsman)

Kammarkollegiet (riiklik riigimaade ja -vahendite erikohus)

Kammarrätterna (haldusajade apellatsioonikohtud)

Kemikalieinspektionen (riiklik kemikaalide inspeksioon)

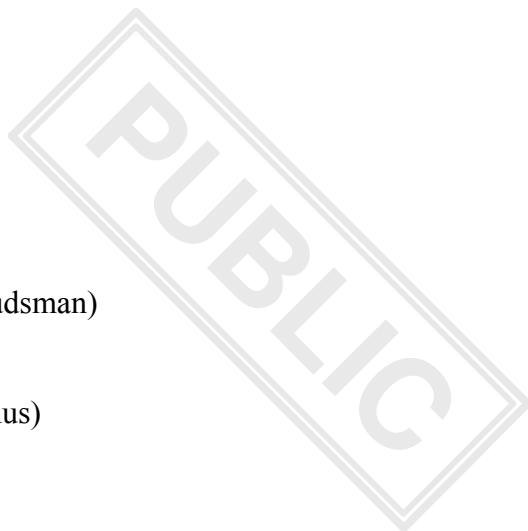
Kommerskollegium (riiklik kaubandusnõukogu)

Verket för innovationssystem (VINNOVA) (Rootsi innovatsioonisüsteemide agentuur)

Konjunkturinstitutet (konjunkturiinstituut)

Konkurrensverket (Rootsi konkurentsiamet)

Konstfack (kunsttööstuskõrgkool)

Konsthögskolan (kunstikõrgkool)

Nationalmuseum (riiklik kunstimuuseum)

Konstnärsnämnden (kunstistipendiumide komitee)

Konstråd, statens (riiklik kunstinõukogu)

Konsumentverket (riiklik tarbijakaitseamet)

Kriminaltekniska laboratorium, statens (riiklik kohtumediitsiini labor)

Kriminalvården (vanglate ja kriminaalhoolduse amet)

Kriminalvårdsnämnden (riiklik kriminaalhoolduskomisjon)

Kronofogdemyndigheten (Rootsi täitevamet)

Kulturråd, statens (riiklik kultuurinõukogu)

Kustbevakningen (Rootsi rannavalve)

Lantmäteriverket (riiklik maamõõtmisamet)

Livrstkammaren/Skoklosters slott/ Hallwylska museet (kuninglik relvapat)

Livsmedelsverk, statens (riiklik toiduamet)

Lotteriinspektionen (riiklik hasartmängunõukogu)

Läkemedelsverket (ravimiamet)

Länsrätterna (läänikohtud) (24)

Länsstyrelserna (läänivalitsused) (24)

Pensionsverk, statens (riigiametnike ja pensionite komisjon)

Marknadsdomstolen (kaubanduskohus)

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges (Rootsi meteoroloogia- ja hüdroloogiainstituut)

Moderna museet (kaasaegse kunsti muuseum)

Musiksamlingar, statens (Rootsi riiklik muusikakogu)

Naturhistoriska riksmuseet (loodusloomuuseum)

Naturvårdsverket (Rootsi keskkonnakaitse amet)

Nordiska Afrikainstitutet (Skandinaavia Aafrika-uuringute instituut)

Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Põhjamaade rahvatervise kool)

Notarienämnden (notarite kogu)

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (Rootsi riiklik rahvusvaheliste adopteerimistega tegelev komisjon)

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Rootsi majanduse ja regionaalarengu amet)

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (etnilise diskrimineerimise ombudsman)

Patentbesvärsrätten (teise astme patendikohus)

Patent- och registreringsverket (patendi- ja registriamet)

Personadressregisternämnd statens, SPAR-nämnden (Rootsi rahvastikuregister)

Polarforskningssekretariatet (Rootsi polaaruurigute amet)

Presstödsnämnden (pressitoetuste nõukogu)

Radio- och TV-verket (Rootsi raadio- ja televisiooniamet)

Regeringskansliet (valitsusasutused)

Regeringsrätten (Rootsi kõrgeim halduskohus)

Riksantikvarieämbetet (riiklik kultuuripärandi amet)

Riksarkivet (riigiarhiiv)

Riksbanken (Rootsi pank)

Riksdagsförvaltningen (parlamendi haldusbüroo)

Riksdagens ombudsmän (JO) (parlamendi ombudsmanid)

Riksdagens revisorer (parlamendi audiitorid)

Riksgäldskontoret (riigivõla amet)

Rikspolisstyrelsen (politseiamet)

Riksrevisionen (riigikontroll)

Riksställningar, Stiftelsen (rändnäituste sihtasutus)

Rymdstyrelsen (riiklik kosmosenõukogu)

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (Rootsi tööelu ja sotsiaalteaduste nõukogu)

Räddningsverk, statens (riiklik päästeteenuste nõukogu)

Rättshjälpsmyndigheten (piirkondlik õigusabi amet)

Rättsmedicinalverket (riiklik kohtumeditisiiniamet)

Sameskolstyrelsen och sameskolor (saami (lapi) koolinõukogu, saami (lapi) koolid)

Sjöfartsverket (riiklik veeteede amet)

Maritima museer, statens (riiklikud meremuuseumid)

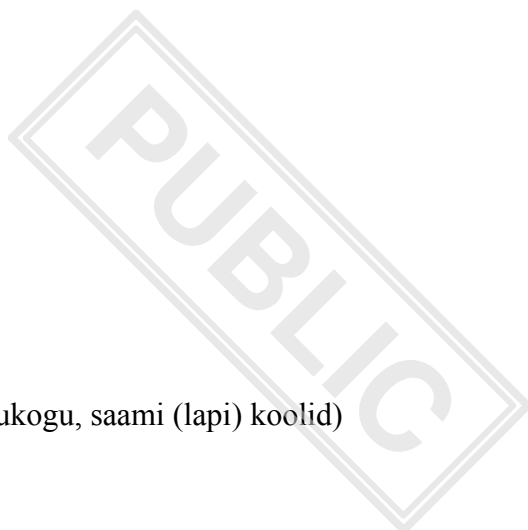
Skatteverket (Rootsi maksuamet)

Skogsstyrelsen (riiklik metsandusnõukogu)

Skolverk, statens (riiklik haridusamet)

Smittskyddsinstitutet (Rootsi nakkushaiguste leviku tõkestamise instituut)

Socialstyrelsen (riiklik sotsiaalabiamet)

Sprängämnesinspektionen (riiklik lõhkeainete ja tuleohtlike materjalide inspektsioon)

Statistiska centralbyrån (Rootsi statistikaamet)

Statskontoret (haldusarengu amet)

Strålsäkerhetsmyndigheten (Rootsi kiirguskaitse keskus)

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (SIDA) (Rootsi rahvusvahelise koostöö arendamise nõukogu)

Styrelsen för psykologiskt försvar (riiklik psühholoogilise kaitse nõukogu)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Rootsi akrediteerimise ja tehnilise kontrolli nõukogu)

Svenska Institutet, stiftelsen (sihtasutus Rootsi Instituut)

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (audioraamatute ja Braille' publikatsioonide raamatukogu)

Tingsrätterna (esimese astme kohtud) (97)

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet (kohtunike nimetamise komitee)

Totalförsvarets pliktverk (kaitsejõudude värbamisnõukogu)

Totalförsvarets forskningsinstitut (Rootsi kaitseuringute keskus)

Tullverket (Rootsi tolliamet)

Turistdelegationen (Rootsi turismiamet)

Ungdomsstyrelsen (riiklik noorsooamet)

Universitet och högskolor (ülikoolid ja ülikoolide kolledžid)

Utlänningsnämnden (võõramaalaste apellatsioonikomisjon)

Utsädeskontroll, statens (riiklik seemnekontrolli ja sertifitseerimise instituut)

Vatten- och avloppsnämnd, statens (riiklik veevarustuse ja kanalisatsiooni vahekohus)

Verket för högskoleservice (VHS) (riiklik kõrgharidusamet)

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Rootsi majanduse ja regionaalarengu amet)

Vetenskapsrådet (Rootsi teadusnõukogu)

Veterinärmedicinska anstalt, statens (riiklik veterinaariainstituut)

Väg- och transportforskningsinstitut, statens (Rootsi riiklik teede ja transpordi teadusinstituut)

Växsortnämnd, statens (riiklik taimesortide nõukogu)

Åklagarmyndigheten (Rootsi prokuratuur)

Krisberedskapsmyndigheten (Rootsi kriisivalmidusamet)

Märkused A jao kohta

1. „Euroopa Liidu liikmesriikide avaliku sektori hankijate“ mõiste hõlmab ka kõiki Euroopa Liidu liikmesriigi avaliku sektori hankijate allasutusi, mis ei ole eraldi juriidilised isikud.
2. Kaitse- ja julgeolekuvaldkonna üksuste hangete puhul on hõlmatud ainult D jaole lisatud loetelus sisalduvad mittesalajased ja mittesõjalise otstarbega materjalid.

B JAGU

KESKVALITSUSEST MADALAMA TASANDI VALITSUSASUTUSED

Asjad

Nimetatud D jaos

Künnised 200 000 SDR

Teenused

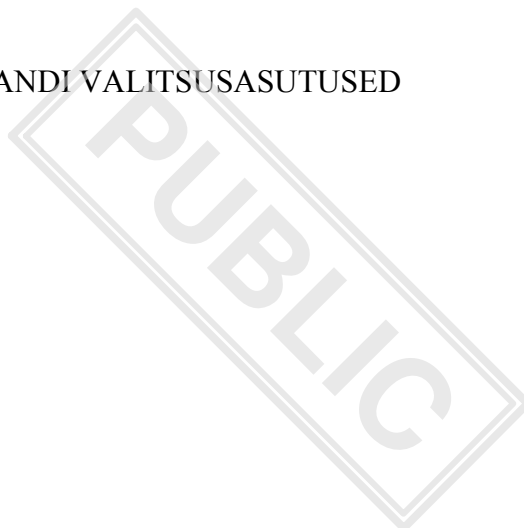
Nimetatud E jaos

Künnised 200 000 SDR

Ehitustööd

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

Hankeüksused

1. Kõik piirkondliku või kohaliku tasandi avaliku sektori hankijad

Kõik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003 („NUTSi määrus”)¹ määratletud haldusüksuste avaliku sektori hankijad.

21. peatükis tähendavad „piirkondliku tasandi avaliku sektori hankijad“ NUTSi määrmuses osutatud jaotustesse NUTS 1 ja 2 kuuluvate haldusüksuste avaliku sektori hankijaid.

21. peatükis tähendavad „kohaliku tasandi avaliku sektori hankijad“ NUTSi määrmuses osutatud jaotusse NUTS 3 kuuluvate haldusüksuste ja neist madalama tasandi haldusüksuste avaliku sektori hankijaid.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003).

2. Kõik avaliku sektori hankijad, kes on ELi riigihankedirektiivide kohaselt avalik-õiguslikud asutused.

Avalik-õiguslik asutus on mis tahes asutus:

- a) mis on asutatud üldistes huvides ega ole tööstusliku ega tulundusliku iseloomuga,
- b) millel on juriidilise isiku staatus ning
- c) mida enamjaolt rahastab riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või muu avalik-õiguslik asutus või mis on nende asutuste järelevalve all või millel on haldus-, juht- või järelevalveorgan, mille enam kui pooled liikmed nimetab riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või muu avalik-õiguslik asutus.

C JAGU

ÜKSUSED, MIS TEGELEVAD HANGETEGA

21. PEATÜKI KOHASELT

Asjad

Nimetatud D jaos

Künnised 400 000 SDR

Teenused

Nimetatud E jaos

Künnised 400 000 SDR

Ehitustööd

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

Kõik võrgustiku sektori hankijad, kelle hanked on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/25/EÜ¹ ja kes on avaliku sektori hankijad (näiteks kuuluvad A või B jao alla) või avalikud ettevõtjad² ja kelle üheks tegevusalaks on mõni järgmistest tegevustest või nende kombinatsioon:

- a) lennujaama- või muude terminaliteenuste osutamine lennuettevõtjatele;
- b) mere- või siseveesadama teenuste või muude terminaliteenuste osutamine mere- või siseveetranspordi ettevõtjatele;

Märkused C jao kohta

1. Lepingud, mis on hanke tulemusena sõlmitud mõne eespool loetletud tegevusega tegelemiseks, ei kuulu 21. peatüki alla, kui neid mõjutavad asjaomase turu konkurentsitingimused.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

² Vastavalt direktiivile 2014/25/EL tähendab mõiste „avalik ettevõtja“ (direktiivis „avalik-õiguslik äriühing“) äriühingut, millele avaliku sektori hankijad võivad omandiõiguse, rahalise osaluse või selle reguleerimise eeskirjade alusel otseselt või kaudselt avaldada valitsevat mõju.

Eeldatakse, et avaliku sektori hankijatel on valitsev mõju järgmistel juhtudel, kui kõnealused hankijad otseselt või kaudselt:

- omavad enamust äriühingu märgitud kapitalist või
- kontrollivad enamust äriühingu käibelelastud aktsiatega määratud häälest või
- võivad määrata üle poole äriühingu haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest.

2. 21. peatükki ei kohaldata käesoleva jaoga hõlmatud hankeüksuste sõlmitud lepingute suhtes, mis:
- on sõlmitud muul otstarbel kui käesolevas jaos loetletud tegevustega tegelemiseks või sellise tegevusega tegelemiseks EMP-välises riigis,
  - on sõlmitud lepingu eseme kolmandatele isikutele edasimüümise või rentimise tarbeks, tingimusel et hankeüksusel ei ole selliste lepingute eseme müümiseks või rentimiseks erisõltumatust ja teistel üksustel on õigus seda müüa või rentida samadel tingimustel nagu hankeüksuselgi.
3. Tingimusel, et käesoleva punkti teises alapunktis esitatud tingimused on täidetud, ei kohaldata 21. peatükki järgmiste lepingute suhtes:
- i) lepingud, mille hankeüksus on sõlminud sidusettevõtjaga¹, või

---

¹ „Sidusettevõtja“ on mis tahes ettevõtja, mille raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse võrgustiku sektori hankija aastaaruannetega, nagu on nõutud 13. juuni 1983. aasta seitsmendas nõukogu direktiivis 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (ELT L 193, 18.7.1983, lk 1), või hankijate puhul, mille suhtes nimetatud direktiivi ei kohaldata, mis tahes ettevõtja, mille üle on võrgustiku sektori hankijal otseselt või kaudselt valitsev mõju või millel võib olla valitsev mõju võrgustiku sektori hankijale või mille üle, nagu võrgustiku sektori hankijate puhulgi, on omandiõiguse, rahalise osaluse või ettevõtja tegevust reguleerivate normide tulemusena valitsev mõju teisel ettevõtjal.

- ii) lepingud, mille ühissettevõtja, mille mitu võrgustiku sektori hankijat on loonud üksnes käesoleva jao punktides a ja b määratletud tegevuseks, on sõlminud ettevõtjaga, mis on ühe nimetatud võrgustiku sektori hankija sidusettevõtja.

Käesoleva punkti esimest alapunkti kohaldatakse teenuste või asjade hankelepingute suhtes tingimusel, et vähemalt 80 % sidusettevõtja eelneva kolme aasta keskmisest teenuste või tarnete käibest on saadud selliste teenuste osutamisest või selliste asjade tarnimisest ettevõtjatele, millega ta on seotud¹.

4. 21. peatükki ei kohaldata järgmiste lepingute suhtes:

- i) lepingud, mille ühissettevõtja, mille mitu hankeüksust on loonud üksnes käesoleva jao punktides a ja b määratletud tegevuseks, on sõlminud ühega neist hankeüksustest, või
- ii) lepingud, mille hankeüksus sõlmib sellise ühissettevõtjaga, kuhu ta kuulub,

tingimusel et ühissettevõtte on loodud selleks, et tegelda kõnealuse tegevusega vähemalt kolme aasta jooksul, ja et ühissettevõtja asutamisdokumendis on sätestatud, et ühissettevõtja loonud hankeüksused osalevad selles vähemalt sama ajavahemiku jooksul.

---

¹ Kui selle tõttu, mis kuupäeval sidusettevõtja loodi või tegevust alustas, ei ole eelneva kolme aasta käive kättesaadav, siis piisab sellest, kui ettevõtja näitab, eriti äritegevuse perspektiivhinnangute abil, et käesolevas punktis osutatud käive on usutav.

D JAGU

KAUBAD

1. 21. peatükk reguleerib kõiki selliste kaupade hankeid, mida hangivad A jaos loetletud üksused, kui 21. peatükis ei ole sätestatud teisiti.
2. 21. peatükki kohaldatakse üksnes kaupade suhtes, mida on kirjeldatud allpool esitatud koondnomenklatuuri gruppides ja mida hangivad Austria, Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Eesti, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küprose, Leedu, Luksemburgi, Läti, Madalmaade, Malta, Poola, Portugali, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi ja Ungari kaitseministeeriumid ning kaitse- või julgeolekuasutused:

Grupp 25	Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvismaterjalid, lubi ja tsement
Grupp 26	Maagid, räbu ja tuhk
Grupp 27	Mineraalkütused, mineraalõlid ja nende destilleerimise saadused; bituumenained; mineraalvahad välja arvatud: ex 27.10: spetsiaalsed mootorikütused

Grupp 28	<p>Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete elementide ja isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid välja arvatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> ex 2808: lõhkeained ex 2813: lõhkeained ex 2814: pisargaas ex 2825: lõhkeained ex 2829: lõhkeained ex 2834: lõhkeained ex 2844: mürgised tooted ex 2845: mürgised tooted ex 2847: lõhkeained ex 2852: mürgised tooted ex 2853: mürgised tooted
----------	--

Grupp 29	Orgaanilised kemikaalid välja arvatud: ex 2904: lõhkeained ex 2905: lõhkeained ex 2908: lõhkeained ex 2909: lõhkeained ex 2912: lõhkeained ex 2913: lõhkeained ex 2914: mürgised tooted ex 2915: mürgised tooted ex 2916: mürgised tooted ex 2920: mürgised tooted ex 2921: mürgised tooted ex 2922: mürgised tooted ex 2933: lõhkeained ex 2926: mürgised tooted ex 2928: lõhkeained
Grupp 30	Farmaatsiatooted
Grupp 31	Väetised
Grupp 32	Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint
Grupp 33	Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid

Grupp 34	Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesemisvahendid, määrdeained, tehisvahad ja vahavalmistised, poleerimis- ja puhastusvahendid, küünlad jms tooted, voolimispastad, stomatoloogiline vaha ja hambaravis kasutatavad kipsisegud
Grupp 35	Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid
Grupp 37	Foto- ja kinokaubad
Grupp 38	Mitmesugused keemiatooted välja arvatud: ex 3824: mürgised tooted
Grupp 39	Plastid ja plasttooted välja arvatud: ex 3912: lõhkeained
Grupp 40	Kautšuk ja kummitooted välja arvatud: ex 4011: kuulikindlad rehvid
Grupp 41	Toornahad (v.a karusnahad) ja nahk
Grupp 42	Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisitarbed, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist)
Grupp 43	Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted
Grupp 44	Puit ja puittooted; puusüsi
Grupp 45	Kork ja korgist tooted
Grupp 46	Õlgedest, espartost ja muudest punumismaterjalidest tooted; korv- ja vitspunutised

Grupp 47	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmed ja -jäädid
Grupp 48	Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted
Grupp 49	Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad, masinakirjatekstid ning plaanid ja joonised
Grupp 65	Peakatted ja nende osad
Grupp 66	Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad
Grupp 67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest
Grupp 68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted
Grupp 69	Keraamikatooted
Grupp 70	Klaas ja klaastooted
Grupp 71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetalliga plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid
Grupp 73	Raud- ja terastooted
Grupp 74	Vask ja vasktooted
Grupp 75	Nikkel ja nikkeltooted
Grupp 76	Alumiinium ja alumiiniumtooted
Grupp 78	Plii ja pliitooted
Grupp 79	Tsink ja tsinktooted
Grupp 80	Tina ja tinatooted
Grupp 81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest

Grupp 82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad välja arvatud: ex 8207: mitteväärismetallist tööriistad ex 8209: tööriistad ja nende osad, mitteväärismetallist
Grupp 83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted
Grupp 84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad välja arvatud: 8407: mootorid 8408: mootorid ex 8411: muud mootorid ex 8412: muud mootorid ex 8458: masinad ex 8486: masinad ex 8471: automaatsed andmetöölusseadmed ex 8473: rubriiki 8471 kuuluvate masinate osad ex 8401: tuumareaktorid
Grupp 85	Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja taasesitusseadmed, telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud välja arvatud: ex 8517: telekommunikatsiooniseadmed ex 8525: saateaparatuur ex 8527: saateaparatuur

Grupp 86	<p>Raudtee- või trammivedurid, -veerem ning nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorraldusseadmed</p> <p>välja arvatud:</p> <p>ex 8601: elektrilised soomusvedurid</p> <p>ex 8603: muud soomusvedurid</p> <p>ex 8605: vagunid</p> <p>ex 8604: remondivagunid</p>
Grupp 87	<p>Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud</p> <p>välja arvatud:</p> <p>8710: tankid ja muud soomukid</p> <p>8701: traktorid</p> <p>ex 8702: sõjaväesõidukid</p> <p>ex 8705: hooldeveokid</p> <p>ex 8711: mootorrattad</p> <p>ex 8716: järelkärud</p>
Grupp 89	<p>Laevad, paadid ja ujuvkonstruksioonid</p> <p>välja arvatud:</p> <p>ex 8906: sõjalaevad</p>

Grupp 90	<p>Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur ja nende osad</p> <p>välja arvatud:</p> <p>ex 9005: binoklid</p> <p>ex 9013: mitmesugused instrumendid, laserid</p> <p>ex 9014: kaugusemõõtjad</p> <p>ex 9028: elektrotehnilised ja elektroonika mõõteaparaadid</p> <p>ex 9030: elektrotehnilised ja elektroonika mõõteaparaadid</p> <p>ex 9031: elektrotehnilised ja elektroonika mõõteaparaadid</p> <p>ex 9012: mikroskoobid</p> <p>ex 9018: meditsiiniseadmed</p> <p>ex 9019: mehhanoteraapilised seadmed</p> <p>ex 9021: ortopeedilised abivahendid</p> <p>ex 9022: röntgeniaparatuur</p>
Grupp 91	Kellad ja nende osad
Grupp 92	Muusikariistad; nende osad ja tarvikud
Grupp 94	<p>Mööbel, madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms; kokkupandavad ehitised</p> <p>välja arvatud:</p> <p>ex 9401: õhusõidukite istmed</p>
Grupp 96	Mitmesugused tööstustooted

E JAGU

TEENUSED

Dokumendis MTN.GNS/W/120 sisalduvast üldisest teenuste loetelust on hõlmatud järgmised teenused*:

Valdkond	CPC viitenumber
Hooldus- ja remonditeenused	6112, 6122, 633, 886
Maismaatransporditeenused, sealhulgas soomussõiduki- ja kulleriteenused, välja arvatud postivedu	712 (välja arvatud 71235), 7512, 87304
Õhutransporditeenused: reisijate- ja lastiveoteenus, välja arvatud postivedu	73 (välja arvatud 7321)
Postivedu maismaal (välja arvatud raudteel) ja õhutranspordiga	71235, 7321
Telekommunikatsiooniteenused	752
Arvutiteenused ja nendega seotud teenused	84
Arvepidamis-, auditeerimis- ja raamatupidamisteenused	862
Turu-uuringute ja avaliku arvamuse küsitluste teenused	864
Juhtimiskonsultatsiooniteenused ja nendega seotud teenused	865, 866**

Valdkond	CPC viitenumber
Arhitektiteenused; inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused, linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektuuriteenused; seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused; tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused	867
Reklaamiteenused	871
Hoonete koristamise ja kinnisvara haldamise teenused	874, 82201–82206
Tasulised ja lepingulised kirjastamis- ja trükiteenused	88442
Reovee- ja jäätmekäitlus, kanalisatsioon jms teenused	94

Lisaks eespool loetletud teenustele on A, B ja C jao alla kuuluvate hankeüksuste puhul hõlmatud ka järgmised teenused (määratuna Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ajutise ühtse tooteklassifikaatori (CPC Prov¹) järgi):

- hotelli- ja restoraniteenused (CPC 641)^{***};
- toidu serveerimise teenused (CPC 642)^{***};
- jookide serveerimise teenused (CPC 643)^{***};
- telekommunikatsiooniga seotud teenused (CPC 754);

¹ <http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=9&Lg=1>

- kinnisvarateenused vahendustasu eest või lepingu alusel (CPC 8220);
- muud äriteenused (CPC 87901, 87903, 87905–87907);
- haridusteenused (CPC 92).

Märkused E jao kohta

1. Kui A, B või C jao alla kuuluv hankeüksus hangib käesoleva jaoga hõlmatud teenuseid, on Tšiili teenuseosutaja jaoks tegemist hõlmatud hankega ainult niivõrd, kui võrd Tšiili on selle teenuse lisanud 21-B lisa E jao kohaldamisalasse.
2. * Välja arvatud teenused, mida üksused peavad hankima teiselt üksuselt, millel on avaldatud õigus- või haldusnormi kohaselt ainuõigus.
3. ** Välja arvatud vahekohtu- ja lepitusteenused.
4. *** Hotelli- ja restoraniteenuste (CPC 641), toidu serveerimise teenuste (CPC 642), jookide serveerimise teenuste (CPC 643) ja haridusteenuste (CPC 92) lepingud kuuluvad Tšiili tarnijate, sealhulgas teenuseosutajate puhul võrdse kohtlemise režiimi alla, tingimusel et nende väärtus on 750 000 eurot või rohkem, kui neid lepinguid sõlmivad käesoleva lisa A või B jao alla kuuluvad hankeüksused, või tingimusel et nende väärtus on 1 000 000 eurot või rohkem, kui neid sõlmivad käesoleva lisa C jao alla kuuluvad hankeüksused.

F JAGU

EHITUSTEENUSED

Määratlus:

Käesoleva jao kohaldamisel tähendab ehitustööde leping lepingut, mille eesmärk on teostada mis tahes vahenditega tsiviilrajatiste või hoonete ehitamine ühtse tooteklassifikaatori CPC jaotise 51 (edaspidi „CPC jaotis 51“) tähenduses.

CPC jaotise 51 loetelu:

Kõik jaotises 51 loetletud teenused.

CPC jaotise 51 loetelu

Grupp	Klass	Alamklass	Pealkiri	Vastav ISCI kood
5. JAGU			EHITUSTÖÖD JA EHITISED: MAISMAA	
JAOTIS 51			EHITUSTÖÖD	
511			Ehitusplatsi ettevalmistustööd	
	5111	51110	Ehitusplatsi pinnaseuuringud	4510
	5112	51120	Lammutustööd	4510
	5113	51130	Ehitusplatsi ettevalmistus- ja puhastustööd	4510
	5114	51140	Kaeve- ja pinnaseemaldustööd	4510
	5115	51150	Ehitusplatsi ettevalmistamine kaevetöödeks	4510
	5116	51160	Tellingute tegemine	4520

Grupp	Klass	Alamklass	Pealkiri	Vastav ISCI kood
512			Hoonete ehitustööd	
	5121	51210	Ühe- ja kahepereelamud	4520
	5122	51220	Korterelamud	4520
	5123	51230	Lao- ja tööstushooned	4520
	5124	51240	Ärihooned	4520
	5125	51250	Vabaaja- ja kultuurihooned	4520
	5126	51260	Hotellid, restoranid ja sarnased hooned	4520
	5127	51270	Haridusasutuste hooned	4520
	5128	51280	Tervishoiuasutuste hooned	4520
	5129	51290	Muud hooned	4520
513			Tsiviilehitustööd	
	5131	51310	Maanteed (välja arvatud viaduktid), tänavad, teed, raudteed ja lennurajad	4520
	5132	51320	Sillad, viaduktid, tunnelid ja metrood	4520
	5133	51330	Veeteed, sadamad, tammid ja muud veerajatised	4520
	5134	51340	Kaugtranspordi torujuhtmed, sideliinid ja elektriliinid (kaablid)	4520
	5135	51350	Kohalike torustike ja kaablivõrkude ehitustööd; abirajatised	4520
	5136	51360	Kaevandus- ja tootmisrajatised	4520

Grupp	Klass	Alamklass	Pealkiri	Vastav ISCI kood
	5137		Spordi- ja vabaajarahajatised	
		51371	Staadionid ja spordiväljakud	4520
		51372	Muud spordi- ja vabaajarahajatised (nt ujumisbasseinid, tenniseväljakud, golfiväljakud)	4520
	5139	51390	Mujal nimetamata insenertehnilised tööd	4520
514	5140	51400	Valmishitusdetailide montaaži- ja püstitustööd	4520
515			Eriehitustööd	
	5151	51510	Vundamentitööd, sealhulgas rammimistööd	4520
	5152	51520	Veekaevude puurimine	4520
	5153	51530	Katuseehitus- ja hüdroisolatsioonitööd	4520
	5154	51540	Betoonitööd	4520
	5155	51550	Teraskonstruksioonide painutamine ja montaaž (sealhulgas keevitamine)	4520
	5156	51560	Müürsepatööd	4520
	5159	51590	Muud eriehitustööd	4520
516			Paigaldustööd	
	5161	51610	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete paigaldustööd	4530
	5162	51620	Vee-, kanalisatsiooni- ja drenaažitorustiku paigaldustööd	4530
	5163	51630	Gaasiseadmete paigaldustööd	4530
	5164		Elektritööd	
		51641	Elektrijuhtmete ja -seadmete paigaldustööd	4530
		51642	Tulekahjuhäiresüsteemide ehitustööd	4530

Grupp	Klass	Alamklass	Pealkiri	Vastav ISCI kood
		51643	Turvahäiresüsteemide ehitustööd	4530
		51644	Elamuantennide ehitustööd	4530
		51649	Muud elektriehitustööd	4530
	5165	51650	Isolatsioonitööd (elektri-, hüdro-, soojus- ja heliisolatsioon)	4530
	5166	51660	Aedade ja piirete ehitustööd	4530
	5169		Muud paigaldustööd	
		51691	Liftide ja eskalaatorite paigaldustööd	4530
		51699	Muud mujal liigitamata paigaldustööd	4530
517			Hoonete viimistlemise tööd	
	5171	51710	Klaasimistööd ja aknaklaaside paigaldamine	4540
	5172	51720	Krohvimistööd	4540
	5173	51730	Värvimistööd	4540
	5174	51740	Põrandate ja seinte plaatimise tööd	4540
	5175	51750	Muud põrandapaigaldus-, seinakatte- ja tapeetimistööd	4540
	5176	51760	Puust ja metallist ehitusdetailide paigaldamine ning puusepatööd	4540
	5177	51770	Sisekujundustööd	4540
	5178	51780	Kaunistuste paigaldustööd	4540
	5179	51790	Muud hoonete viimistlemise tööd	4540
518	5180	51800	Hoonete ehitamisel või lammutamisel või tsiviilehitustöodes kasutatavate masinate rentimise teenused (koos juhiga)	4550

G JAGU

EHITUSTÖÖDE KONTSESSIOONID

Määratlus:

„ehitustööde kontsessioon“ tähendab kirjalikku rahaliste huvidega seotud lepingut, millega hankeüksused usaldavad tööde tegemise ühele või mitmele ettevõtjale ja mille vastutasu seisneb kas ainult õiguses eksploateerida lepingu esemeks olevaid ehitisi või sellises õiguses koos tasu maksmisega.

Ehitustööde kontsessiooni sõlmimisega kaasneb nende ehitiste eksploateerimise riski, sealhulgas nõudluse ja/või pakkumise riski üleandmine ettevõtjatele. Tehtud investeeringute või ehitise eksploateerimisega kaasnevate kulude katmine ei tohiks olla tagatud.

Kohaldamisala

Ehitustööde kontsessioonilepingud, kui neid sõlmivad A või B jao alla kuuluvad üksused ja tingimusel, et nende väärtus on 5 000 000 SDR või rohkem, kohaldatakse järgmisi artikleid: artikkel 21.1, artikkel 21.2 (v.a lõiked 7 ja 8), artikkel 21.3, artikkel 21.4 (v.a lõige 5), artikkel 21.5, artikkel 21.6 (v.a lõike 2 punktid c ja e ning lõiked 4 ja 5), artikkel 21.7, artikkel 21.9, artikkel 21.10, artikkel 21.11, artikli 21.12 lõige 1, artikli 21.14 lõike 1 punktid a, b ja c, artikkel 21.16, artikkel 21.17, artikkel 21.18, artikkel 21.19, artikkel 21.20, artikkel 21.21.

Märkused

Selle kohustuse suhtes kehtivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL¹ artiklites 11 ja 12 sätestatud erandid.

H JAGU

ÜLDMÄRKUSED JA ERANDID

1. 21. peatükk ei hõlma järgmist:
  - a) selliste põllumajandustoodete hanked, mis on toodetud põllumajanduslike toetusprogrammide ja toiduabiprogrammide jaoks (näiteks toiduabi, sh kiire hädaabi);
  - b) ringhäälinguorganisatsioonide hanked saatematerjali soetamiseks, arendamiseks, tootmiseks või ühistootmiseks ja saateajalepingud; või
  - c) A ja B jao alla kuuluvate hankeüksuste hanked seoses tegevusega joogivee-, energia-, transpordi- ja postiteenuste valdkonnas ei kuulu 21. peatüki alla, välja arvatud juhul, kui need on hõlmatud C jaoga ja vastavad nende suhtes kohaldatavatele väärtusekünnistele;

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

2. Ahvenamaa suhtes kehtivad eritingimused, mis on ette nähtud Austria, Soome ja Rootsi Euroopa Liiduga ühinemise lepingu Ahvenamaad käsitleva protokolliga nr 2.

I JAGU

HANKETEABE AVALDAMISE KANALID

1. Elektrooniline või trükimeedia, mida Euroopa Liit kasutab artikliga 21.5 hõlmatud riigihankeid käsitlevate õigusaktide, määruste, kohtuotsuste, üldkohaldatavate haldusmääruste, standardsete lepinguklauslite ja menetluste avaldamiseks.

1.1. Euroopa Liit

Teave Euroopa Liidu riigihangete süsteemi kohta:

- http://simap.ted.europa.eu/index_en.html
- Euroopa Liidu Teataja

1.2. Liikmesriigid

1.2.1. Belgia

1. Seadused, kuninglikud määrused, ministrite määrused ja ministrite ringkirjad:

– le Moniteur Belge

2. Kohtulahendid:

– Pasicrisie

1.2.2. Bulgaaria

1. Seadused ja määrused:

– Държавен вестник (Bulgaaria ametlik väljaanne)

2. Kohtuotsused:

– <http://www.sac.government.bg>

3. Üldkohaldatavad haldusotsused ja kõik menetlused:

- <http://www.aop.bg>
- <http://www.cpc.bg>

1.2.3. Tšehhi

1. Seadused ja määrused:

- Tšehhi Vabariigi seaduste kogu

2. Konkurentsikaitse ameti otsused:

- Konkurentsikaitse ameti otsuste kogu

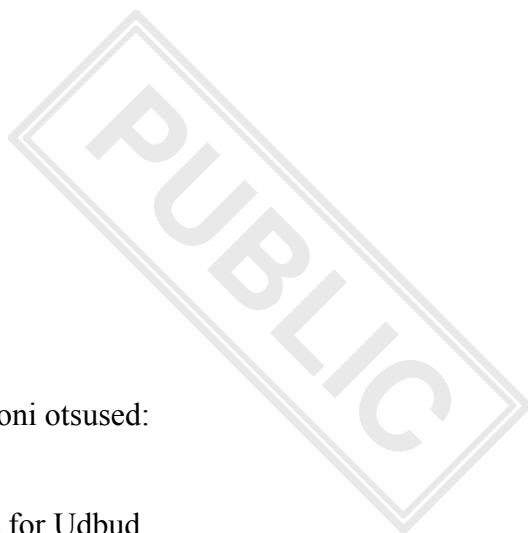
1.2.4. Taani

1. Seadused ja määrused:

- Lovtidende

2. Kohtuotsused:
  - Ugeskrift for Retsvaesen
3. Haldusotsused ja menetlused:
  - Ministerialtidende
4. Taani riigihangete vaidluskomisjoni otsused:
  - Kendelser fra Klagenævnet for Udbud

1.2.5. Saksamaa

1. Õigusaktid:
  - Bundesgesetzblatt
  - Bundesanzeiger

2. Kohtuotsused:

- Entscheidungsammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs; Bundesverwaltungsgerichts Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

1.2.6. Eesti

1. Seadused, määrused ja üldkohaldatavad haldusotsused:

- Riigi Teataja – <http://www.riigiteataja.ee>

2. Riigihankemenetlused:

- <https://riigihanked.riik.ee>

1.2.7. Iirimaa

1. Õigusaktid:

- Iris Oifigiúil (Iiri valitsuse ametlik väljaanne)

1.2.8. Kreeka

1. Epishmh efhmerida eurwpaikwn koinothwn (Kreeka valitsuse ametlik väljaanne)

1.2.9. Hispaania

1. Õigusaktid:

- Boletín Oficial del Estado

2. Kohtuotsused:

- Kohtudokumentide keskus (Centro de Documentación Judicial (Cendoj)) <https://www.poderjudicial.es/search/indexAN.jsp>

- Hispaania konstitutsioonikohus (Base de datos pública de jurisprudencia del Tribunal Constitucional), <http://hj.tribunalconstitucional.es/es>

- Lepinguvaidluste keskhalduskohus (Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales) <https://www.hacienda.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Contratacion/TACRC/Paginas/BuscadordeResoluciones.aspx>

1.2.10. Prantsusmaa

1. Õigusaktid:

- Journal Officiel de la République française

2. Kohtulahendid:

- Recueil des arrêts du Conseil d'État
- Revue des marchés publics

1.2.11. Horvaatia

1. Narodne novine – <http://www.nn.hr>

1.2.12. Itaalia

1. Õigusaktid:

- Gazzetta Ufficiale

2. Kohtulahendid:

- Ametlik väljaanne puudub

1.2.13. Küpros

1. Õigusaktid:

- Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (vabariigi ametlik väljaanne)

2. Kohtuotsused:

- Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (kõrgema ülemkohtu otsused – riigi trükikoda)

1.2.14. Lāti

1. Õigusaktid:

- Latvijas vēstnesis (ametlik teataja)

1.2.15. Leedu

1. Õigus- ja haldusnormid:

- Teisēs aktu registras (õigusaktide register)

2. Kohtuotsused, kohtulahendid:

- Leedu ülemkohtu bülletään „Teismu praktika“
- Leedu kõrgema halduskohtu bülletään „Administraciniu teismu praktika“

1.2.16. Luksemburg

1. Õigusaktid:
  - Mémorial
2. Kohtulahendid:
  - Pasicrisie

1.2.17. Ungari

1. Õigusaktid:
  - Magyar Közlöny (Ungari Vabariigi ametlik teataja)
2. Kohtulahendid:
  - Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (riigihangete infoleht – riigihangete nõukogu ametlik väljaanne)

1.2.18. Malta

1. Õigusaktid:

- Government Gazette (valitsuse teataja)

1.2.19. Madalmaad

1. Õigusaktid:

- Nederlandse Staatscourant ja/või Staatsblad

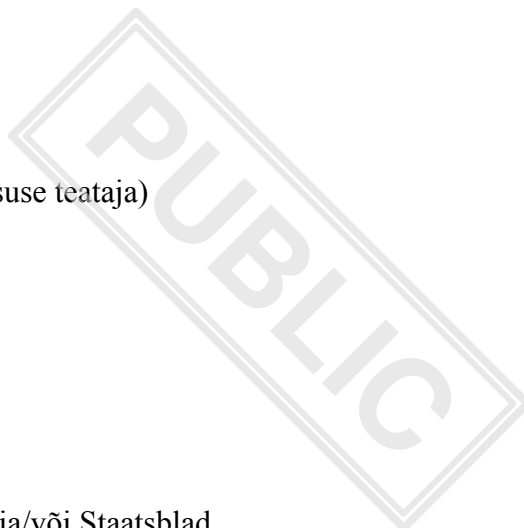
2. Kohtulahendid:

- Ametlik väljaanne puudub

1.2.20. Austria

1. Õigusaktid:

- Österreichisches Bundesgesetzblatt
- Amtsblatt zur Wiener Zeitung

2. Kohtuotsused:

- Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, Verwaltungsgerichtshofes, Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte - <http://ris.bka.gv.at/Judikatur/>

1.2.21. Poola

1. Õigusaktid:

- Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Poola Vabariigi ametlik väljaanne)

2. Kohtuotsused, kohtulahendid:

- „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie“ (vahekohtute ja Varssavi regionaalse kohtu lahendite kogumik)

1.2.22. Portugal

1. Õigusaktid:

- Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série

2. Kohtuväljaanded:

- Boletim do Ministério da Justiça
- Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo
- Colectânea de Jurisprudencia Das Relações

1.2.23. Rumeenia

1. Seadused ja määrused:

- Monitorul Oficial al României (Rumeenia ametlik väljaanne)

2. Kohtulahendid, üldkohaldatavad haldusotsused ja menetlused:

<http://www.anrmap.ro>

1.2.24. Sloveenia

1. Õigusaktid:

- Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne

2. Kohtuotsused:

- Ametlik väljaanne puudub

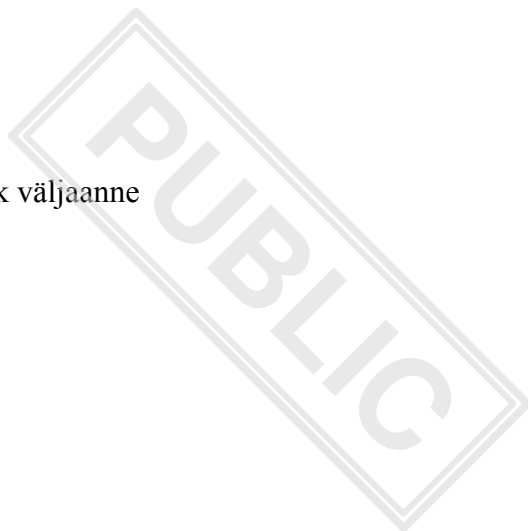
1.2.25. Slovakkia

1. Õigusaktid:

- Zbierka zákonov (seaduste kogu)

2. Kohtuotsused:

- Ametlik väljaanne puudub

1.2.26. Soome

1. Suomen Säädoskokoelma – Finlands Författningssamling (Soome seadustekogu)
2. Ålands Författningssamling (Ahvenamaa seadustekogu)

1.2.27. Rootsi

Svensk Författningssamling (Rootsi seadustekogu)

2. Elektrooniline või trükimeedia, mida Euroopa Liit kasutab artikli 21.5 alusel artiklis 21.6, artikli 21.8 lõikes 7 ja artikli 21.17 lõikes 2 nõutud teadaannete avaldamiseks.

2.1. Euroopa Liit

Euroopa Liidu Teataja kaasanne ja selle elektrooniline versioon:

TED (Tenders Electronic Daily) <http://ted.europa.eu> (kättesaadav ka portaalis

http://simap.ted.europa.eu/index_en.html)

2.2. Liikmesriigid

2.2.1. Belgia

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Le Bulletin des Adjudications
3. Avaldamine muudes spetsialiseerunud meediaväljaannetes

2.2.2. Bulgaaria

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Държавен вестник (Bulgaaria ametlik väljaanne) – <http://dv.parliament.bg>
3. Riigihangete register (www.aop.bg)

2.2.3. Tšehhi

Euroopa Liidu Teataja

2.2.4. Taani

Euroopa Liidu Teataja

2.2.5. Saksamaa

Euroopa Liidu Teataja

2.2.6. Eesti

Euroopa Liidu Teataja

2.2.7. Iirimaa

1. Euroopa Liidu Teataja
2. eTenders (www.eTenders.gov.ie)

2.2.8. Kreeka

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Avaldamine päevalehtedes, ärilehtedes, piirkondlikes ja spetsialiseerunud meediaväljaannetes

2.2.9. Hispaania

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Hispaania avaliku sektori hangete platvorm (Plataforma de Contratación del Sector Público), <https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma>
3. Hispaania valitsuse ametlik väljaanne (Boletín Oficial del Estado) <https://www.boe.es>

2.2.10. Prantsusmaa

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Bulletin officiel des annonces des marchés publics

2.2.11. Horvaatia

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Horvaatia Vabariigi elektrooniline riigihangete register)

2.2.12. Itaalia

Euroopa Liidu Teataja

2.2.13. Küpros

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Küprose Vabariigi ametlik väljaanne
3. Kohalikud päevalehed

2.2.14. Läti

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Latvijas vēstnesis (ametlik teataja)

2.2.15. Leedu

1. Euroopa Liidu Teataja

2. Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (riigihangete keskportaali)
3. Leedu Vabariigi ametliku väljaande („Valstybės žinios“) teadaannete lisa „Informaciniai pranešimai“

2.2.16. Luksemburg

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Päevalehed

2.2.17. Ungari

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (riigihangete infoleht – riigihangete nõukogu ametlik väljaanne)

2.2.18. Malta

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Government Gazette (valitsuse teataja)

2.2.19. Madalmaad

Euroopa Liidu Teataja

2.2.20. Austria

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Amtsblatt zur Wiener Zeitung

2.2.21. Poola

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Biuletyn Zamówień Publicznych (riigihangete infoleht)

2.2.22. Portugal

Euroopa Liidu Teataja

2.2.23. Rumeenia

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Monitorul Oficial al României (Rumeenia ametlik väljaanne)
3. Elektrooniline riigihangete süsteem – <http://www.e-licitatie.ro>

2.2.24. Sloveenia

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Portal javnih naročil – <http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal>

2.2.25. Slovakkia

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Vestník verejného obstarávania (riigihangete teataja)

2.2.26. Soome

1. Euroopa Liidu Teataja
2. Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (riigihanked Soomes ja EMPs, Soome ametliku väljaande lisa)

2.2.27. Rootsi

Euroopa Liidu Teataja

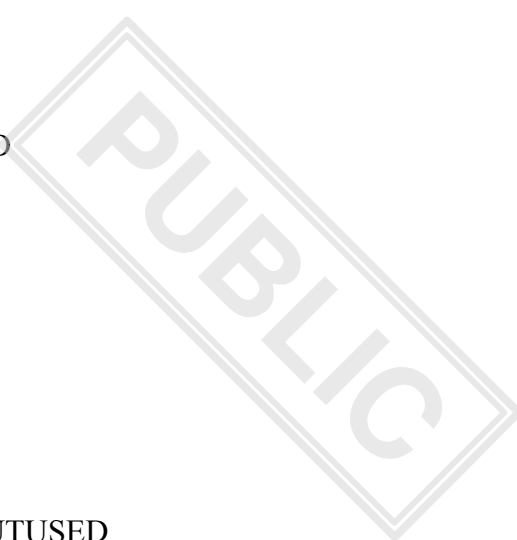

RIIGIHANKED

TŠIILI

A JAGU

KESKVALITSUSASUTUSED

1. 21. peatükki kohaldatakse käesolevas jaos loetletud keskvalitsuse tasandi üksuste hangete suhtes, kui hankelepingu maksumus võrdub J jao kohaselt hinnanguliselt järgmise asjakohase künnisega või ületab seda:

Kaubad

Nimetatud D jaos

Künnised 95 000 SDR

Teenused

Nimetatud E jaos

Künnised 95 000 SDR

Ehitusteenused

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

2. Punktis 1 sätestatud rahalisi künniseid kohandatakse vastavalt J jaole.

Üksuste loetelu

Kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti, kuuluvad 21. peatüki alla kõik loetletud üksuste allüksused, sealhulgas järgmised:

1. Presidencia de la República (vabariigi president)
2. Ministerio del Interior y Seguridad Pública (siseasjade ja avaliku julgeoleku ministeerium):

Subsecretaría del Interior;

Subsecretaría de Desarrollo Regional;

Subsecretaría de Prevención del Delito;

Oficina Nacional de Emergencia del Ministerio del Interior (ONEMI);

Servicio Nacional para la Prevención y Rehabilitación del Consumo de Drogas y Alcohol (SENDA);

Fondo Nacional de Seguridad Pública;

Departamento de Extranjería.

3. Ministerio de Relaciones Exteriores (välisministeerium):

Subsecretaría de Relaciones Exteriores;

Subsecretaría de Relaciones Económicas Internacionales;

Instituto Antártico Chileno (INACH);

Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado (DIFROL);

Agencia de Cooperación Internacional (AGCI).

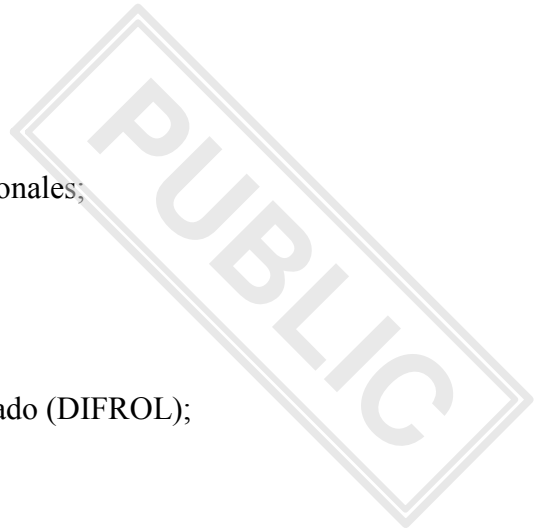
4. Ministerio de Defensa Nacional (kaitseministeerium):

Subsecretaría de Defensa;

Subsecretaría para las Fuerzas Armadas;

Dirección Administrativa del ministerio de Defensa Nacional;

Dirección de Aeronáutica Civil (DGAC);

Dirección General de Movilización Nacional (DGMN);

Academia Nacional de Estudios Políticos y Estratégicos (ANEPE);

Defensa Civil de Chile.

5. Ministerio de Hacienda (rahandusministeerium):

Subsecretaría de Hacienda;

Dirección de Presupuestos (DIPRES);

Servicio de Impuestos Internos (SII);

Tesorería General de la República (TGR);

Servicio Nacional de Aduanas (SNA);

Chilecompra;

Comisión para el Mercado Financiero (CMF).

6. Ministerio Secretaría General de la Presidencia (presidendi peasekretariaadi ministeerium):

Subsecretaría General de la Presidencia.

7. Ministerio Secretaría General de Gobierno (valitsuse peasekretariaadi ministeerium):

Subsecretaría General de Gobierno;

Instituto Nacional del Deporte (IND);

División de Organizaciones Sociales (DOS);

Secretaría de Comunicaciones.

8. Ministerio de Economía, Fomento y Turismo (majandus-, arengu- ja turismiministeerium):

Subsecretaría de Economía y Empresas de Menor Tamaño;

Subsecretaría de Pesca y Acuicultura;

Servicio Nacional de Turismo (SERNATUR);

Servicio Nacional del Consumidor (SERNAC);

Servicio Nacional de Pesca (SERNAPESCA);

Corporación de Fomento de la Producción (CORFO);

Servicio de Cooperación Técnica (SERCOTEC);

Fiscalía Nacional Económica (FNE);

Invest Chile;

Instituto Nacional de Estadísticas (INE);

Instituto de Propiedad Intelectual (INAPI);

Fondo Nacional de Desarrollo Tecnológico y Productivo (FONDEF);

Superintendencia de Insolvencia y Reemprendimiento;

Instituto Nacional de Desarrollo Sustentable de la Pesca Artesanal y de la Acuicultura de Pequeña Escala (INDESPA);

Sistema de Empresas Públicas (SEP).

9. Ministerio de Minería (mäendusministeerium):

Subsecretaría de Minería;

Comisión Chilena del Cobre (COCHILCO);

Servicio Nacional de Geología y Minería (SERNAGEOMIN).

10. Ministerio de Energía (energeetikaministeerium):

Subsecretaría de Energía;

Comisión Nacional de Energía;

Comisión Chilena de Energía Nuclear (CCHEN);

Superintendencia de Electricidad y Combustible.

11. Ministerio de Desarrollo Social y Familia (sotsiaalarengu ja perede ministeerium):

Subsecretaría de Evaluación Social;

Subsecretaría de Servicios Sociales;

Subsecretaría de la Niñez;

Corporación Nacional Desarrollo Indígena (CONADI);

Fondo de Solidaridad e Inversión Social (FOSIS);

Servicio Nacional de la Discapacidad (SENADIS);

Instituto Nacional de la Juventud (INJUV);

Servicio Nacional del Adulto Mayor (SENAMA).

12. Ministerio de Educación (haridusministeerium):

Subsecretaría de Educación;

Subsecretaría de Educación Parvularia;

Subsecretaría de Educación Superior;

Superintendencia de Educación;

Comisión Nacional de Investigación Científica y Tecnológica (CONICYT);

Junta Nacional de Auxilio Escolar y Becas (JUNAEB);

Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI);

Centro de Educación y Tecnología (ENLACES).

13. Ministerio de Justicia y Derechos Humanos (justiitsküsimumste ja inimõiguste ministeerium):

Subsecretaría de Justicia;

Subsecretaría de Derechos Humanos;

Servicio Nacional de Menores (SENAME);

Servicio Médico Legal;

Gendarmería de Chile;

Servicio Registro Civil e Identificación;

Corporaciones de Asistencia Judicial.

14. Ministerio del Trabajo y Previsión Social (töö- ja sotsiaalkindlustusministeerium):

Subsecretaría del Trabajo;

Subsecretaría de Previsión Social;

Dirección del Trabajo;

Servicio Nacional de Capacitación y Empleo (SENCE);

Comisión del Sistema Nacional de Certificación de Competencias Laborales
(CHILEVALORA);

Dirección General del Crédito Prendario;

Superintendencia de Pensiones;

Superintendencia de Seguridad Social;

Instituto de Previsión Social (IPS);

Instituto de Seguridad Laboral (ISL);

Fondo Nacional de Pensiones Asistenciales.

15. Ministerio de Obras Públicas (riiklike ehitustööde ministeerium):

Subsecretaría de Obras Públicas;

Dirección General de Obras Públicas;

Dirección General de Concesiones;

Dirección General de Aguas;

Administración y ejecución de Obras Públicas;

Administración de Servicios de Concesiones Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Arquitectura;

Dirección de Obras Portuarias;

Dirección de Planeamiento;

Dirección de Obras Hidráulicas;

Dirección de Vialidad;

Dirección de Contabilidad y Finanzas;

Instituto Nacional de Hidráulica;

Superintendencia Servicios Sanitarios (SISS).

16. Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones (transpordi- ja sideministeerium):

Subsecretaría de Transportes;

Subsecretaría de Telecomunicaciones;

Junta de Aeronáutica Civil;

Centro de Control y Certificación Vehicular (3CV);

Comisión Nacional de Seguridad de Tránsito (CONASET);

Unidad Operativa de Control de Tránsito (UOCT).

17. Ministerio de Salud (tervishoiuiniisterrium):

Subsecretaría de Salud Pública;

Subsecretaría de Redes Asistenciales;

Central de Abastecimiento del Sistema Nacional de Servicios de Salud (CENABAST);

Fondo Nacional de Salud (FONASA);

Instituto de Salud Pública (ISP);

Instituto Nacional del Tórax;

Superintendencia de Salud;

Servicio de Salud Arica y Parinacota;

Servicio de Salud Iquique y Tarapacá;

Servicio de Salud Antofagasta;

Servicio de Salud Atacama;

Servicio de Salud Coquimbo;

Servicio de Salud Valparaíso-San Antonio;

Servicio de Salud Viña del Mar-Quillota;

Servicio de Salud O'Higgins;

Servicio de Salud Maule;

Servicio de Salud Ñuble;

Servicio de Salud Concepción;

Servicio de Salud Talcahuano;

Servicio de Salud Bío-Bío;

Servicio de Salud Arauco;

Servicio de Salud Araucanía Norte;

Servicio de Salud Araucanía Sur;

Servicio de Salud Valdivia;

Servicio de Salud Osorno;

Servicio de Salud Chiloé;

Servicio de Salud Aysén;

Servicio de Salud Magallanes;

Servicio de Salud Metropolitano Norte;

Servicio de Salud Metropolitano Occidente;

Servicio de Salud Central;

Servicio de Salud Oriente;

Servicio de Salud Metropolitano Sur;

Servicio de Salud Metropolitano Sur-Oriente.

18. Ministerio de Vivienda y Urbanismo (elamumajanduse ja linnaplaneerimise ministeerium):

Subsecretaría de Vivienda y Urbanismo;

Parque Metropolitano;

Servicios de Vivienda y Urbanismo.

19. Ministerio de Bienes Nacionales (riigivarade ministeerium):

Subsecretaría de Bienes Nacionales.

20. Ministerio de Agricultura (põllumajandusministeerium):

Subsecretaría de Agricultura;

Comisión Nacional de Riego (CNR);

Corporación Nacional Forestal (CONAF);

Instituto de Desarrollo Agropecuario (INDAP);

Oficina de Estudios y Políticas Agrícolas (ODEPA);

Servicio Agrícola y Ganadero (SAG);

Instituto de Investigaciones Agropecuarias (INIA);

AgroSeguros;

Agencia Chilena para la Inocuidad y Calidad Alimentaria (ACHIPIA).

21. Ministerio del Medio Ambiente (keskkonnaministeerium):

Servicio de Evaluación Ambiental;

Superintendencia de Medio Ambiente.

22. Ministerio del Deporte (spordiministeerium):

Subsecretaría del Deporte.

23. Ministerio de las Culturas, las Artes y el Patrimonio (kultuuri-, kunsti- ja pärandiministeerium):

Subsecretaría de las Culturas y las Artes;

Subsecretaría del Patrimonio Cultural;

Consejo Nacional de las Culturas y el Patrimonio;

Consejo Nacional del Libro y la Lectura;

Consejo de Fomento de la Música Nacional;

Servicio Nacional del Patrimonio Cultural;

Fondo de Desarrollo de las Artes y la Cultura (FONDART).

24. Ministerio de la Mujer y la Equidad de Género (naiste ja soolise võrdõiguslikkuse ministeerium):

Subsecretaría de la Mujer y la Equidad de Género.

25. Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación (teaduse, tehnika, teadmiste ja innovatsiooni ministeerium):

Subsecretaría de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación.

26. Contraloría General de la República (Tšiili riigikontrolör)

Kõik piirkondlikud valitsused (sealhulgas praegused ja äsja loodud ametikohad, nagu „Intendencias“ / „Gobernadores regionales“)

Kõik kohalikud omavalitsused („Gobernaciones“, sealhulgas praegused „Gobernador“ ja äsja loodud ametikohad, nagu „Delegado presidencial provincial“)

Märkus

Kõik muud keskvalitsusasutused, sealhulgas nende piirkondlikud ja kohalikud allüksused, tingimusel et nad ei ole tööstusliku ega tulundusliku iseloomuga.

B JAGU

KESKVALITSUSEST MADALAMA TASANDI VALITSUSASUTUSED

1. 21. peatükki kohaldatakse käesolevas jaos loetletud keskvalitsusest madalama tasandi valitsusasutuste hangete suhtes, kui hankelepingu maksumus võrdub 21-B lisa J jao kohaselt hinnanguliselt järgmise asjakohase künnisega või ületab seda:

Kaubad

Nimetatud D jaos

Künnised 200 000 SDR

Teenused

Nimetatud E jaos

Künnised 200 000 SDR

Ehitusteenused

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

2. Punktis 1 sätestatud rahalisi künniseid kohandatakse vastavalt J jaole.

Üksuste loetelu

Kõik kohalikud omavalitsused (Municipalidades)

Märkus

Kõik muud keskvalitsusest madalama tasandi valitsusasutused, sealhulgas nende allüksused ja muud üksused, mis tegutsevad üldsuse huvides ja mis on avaliku sektori asutuste tegeliku kontrolli ning juhtimis- ja finantskontrolli all, tingimusel et nad ei ole tööstusliku ega tulundusliku iseloomuga.

C JAGU

MUUD HÕLMATUD ÜKSUSED

1. 21. peatükki kohaldatakse käesolevas jaos loetletud keskvalitsuse tasandi üksuste hangete suhtes, kui hankelepingu maksumus võrdub J jao kohaselt hinnanguliselt järgmise asjakohase künnisega või ületab seda:

Kaubad

Nimetatud D jaos

Künnised 220 000 SDR

Teenused

Nimetatud E jaos

Künnised 220 000 SDR

Ehitusteenused

Nimetatud F jaos

Künnised 5 000 000 SDR

2. Punktis 1 sätestatud rahalisi künniseid kohandatakse vastavalt J jaole.

Üksuste loetelu:

1. *Empresa Portuaria Arica* (Arica sadama äriühing);
2. *Empresa Portuaria Iquique* (Iquique sadama äriühing);
3. *Empresa Portuaria Antofagasta* (Antofagasta sadama äriühing);
4. *Empresa Portuaria Coquimbo* (Coquimbo sadama äriühing);
5. *Empresa Portuaria Valparaíso* (Valparaíso sadama äriühing);

6. *Empresa Portuaria San Antonio* (San Antonio sadama äriühing);
7. *Empresa Portuaria Talcahuano San Vicente* (Talcahuano San Vicente sadama äriühing);
8. *Empresa Portuaria Puerto Montt* (Puerto Montti sadama äriühing);
9. *Empresa Portuaria Chacabuco* (Chacabuco sadama äriühing);
10. *Empresa Portuaria Austral* (Australi sadama äriühing);
11. *Aeropuertos de propiedad del Estado, dependientes de la Dirección General de Aeronáutica Civil* (DGAC) (riigi omanduses olevad lennujaamad, mis alluvad tsiviillennunduse peadirektoraadile).

Märkused

Kõik muud avalikud ettevõtjad, mille üheks tegevusalaks on mõni järgmistest tegevusaladest või nende kombinatsioon:

- a) lennujaama- või muude terminaliteenuste osutamine lennuettevõtjatele ning
- b) mere- või siseveesadama teenuste või muude terminaliteenuste osutamine ettevõtjatele, kes teevad vedusid mere- või siseveeteede kaudu.

D JAGU

KAUBAD

21. peatükki kohaldatakse kõikide kaupade suhtes, mida hangivad käesoleva lisa A, B või C jaos loetletud üksused, kui 21. peatükis ei ole sätestatud teisiti.

E JAGU

TEENUSED

21. peatükki kohaldatakse kõikide teenuste suhtes, mida hangivad käesoleva lisa A, B või C jaos loetletud üksused, kui 21. peatükis ei ole sätestatud teisiti.

F JAGU

EHITUSTEENUSED

21. peatükki kohaldatakse kõikide ehitusteenuste suhtes, mida hangivad käesoleva lisa A, B või C jaos loetletud üksused, sealhulgas riiklike ehitustööde kontsessioonilepingute suhtes, kui 21. peatükis ei ole sätestatud teisiti.

21. peatükki ei kohaldata ehitusteenuste suhtes, mis on ette nähtud Lihavõttesaare (Isla de Pascua) jaoks.

Märkused:

- a) Ehitusteenuste puhul hõlmab artikli 21.1 alapunktis q sätestatud tehnilise kirjelduse määratlus ka ehitusmeetodeid ja ehitusdisaini.
- b) Artikli 21.14 lõikes 1 osutatud piiratud pakkumismenetluse kontekstis käsitatakse viidet nimetatud lõike punktis d osutatud äärmiselt kiireloomulisele olukorrale, erakorralise olukorra ja katastroofina.

G JAGU

RIIKLIKE EHITUSTÖÖDE KONTSESSIOON

Käesoleva jao kohaldamisel tähendab „riiklike ehitustööde kontsessioonileping“ lepingulist suhet, millega eraõiguslik isik võtab üle riikliku ehitustöö täideviimise, remondi või hoolduse vastutaksuks selle ajutise ekspluateerimise eest, mis seisneb õiguses ehitist kontrollida ja käitada ning saada sellest tulu ja/või riigi makstavas tasus.

Määratluse „riiklike ehitustööde kontsessioonileping“ alla kuuluvad kõik lepinguliigid, mis kuuluvad riiklike ehitustööde kontsessiooni regulatsiooni (riiklike ehitustööde ministeeriumi 1996. aasta dekreet nr 900, milles määratakse kindlaks riiklike ehitustööde ministeeriumi 1991. aasta dekreetseaduse nr 164, riiklike ehitustööde kontsessioonide seaduse konsolideeritud, koordineeritud ja süstematiseeritud tekst, ning riiklike ehitustööde ministeeriumi 1997. aasta ülemdekreet nr 956, millega avaldatakse riiklike ehitustööde kontsessioonide seaduse määrused).

Kohaldamisala

1. Riiklike ehitustööde kontsessioonilepingute suhtes, kui neid sõlmivad A või B jao alla kuuluvad üksused ja tingimusel, et nende väärtus on 5 000 000 SDR või rohkem, kohaldatakse järgmisi artikleid: artikkel 21.1, artikkel 21.2 (v.a lõiked 7 ja 8), artikkel 21.3, artikkel 21.4**, artikkel 21.5, artikkel 21.6 (v.a lõike 2 punktid c ja e ning lõiked 4 ja 5), artikkel 21.7, artikkel 21.9, artikkel 21.10, artikkel 21.11, artikli 21.12 lõige 1, artikkel 21.16, artikkel 21.17, artikkel 21.18, artikkel 21.19, artikkel 21.20 ja artikkel 21.21.

** Artikli 21.4 lõike 4 puhul võetakse riiklike ehitustööde kontsessioonide puhul võimaluste piires pakkumusi vastu elektroonilisel teel.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud sätetele kehtivad lepinguosaliste siseriiklikud kontsessioone käsitlevad õigusnormid.

Märkused:

Riiklike ehitustööde kontsessioonide puhul hõlmab artikli 21.1 alapunktis q sätestatud tehnilise kirjelduse määratlus ka ehitusmeetodeid ja ehitusdisaini.

H JAGU

ÜLDMÄRKUSED JA ERANDID

21. peatükki ei kohaldata kaupade või teenuste hankimise suhtes väljastpoolt Tšiili territooriumi selleks, et tarbida neid väljaspool Tšiili territooriumi.

I JAGU

AVALDAMINE

Teadaanete avaldamiseks kasutatav elektrooniline meedia

www.mercadopublico.cl või www.chilecompra.cl

www.mop.cl

http://www.concesiones.cl/proyectos/Paginas/AgendaConcesiones2018_2022.aspx

Seadused ja määrused

www.diariooficial.cl

Kohtuotsused

<http://basejurisprudencial.poderjudicial.cl/>

Haldusnormid

<https://www.contraloria.cl/web/cgr/dictamenes-y-pronunciamientos-juridicos>

J JAGU

KÜNNISVÄÄRTUSED

1. Tšiili arvutab ja konverteerib künniste väärtuse oma riiklikusse vääringusse, kasutades riigi vääringu päevast vahetuskurssi, väljendatuna eriarveldusühikutes, nagu seda avaldab igakuiselt Rahvusvahelise Valuutafondi rahvusvahelise finantsstatistika andmebaasis, kahe aasta jooksul, mis eelnevad selle aasta 1. oktoobrile, mis eelneb künniste jõustumisele, mis leiab aset järgneva aasta 1. jaanuaril.
2. Tšiili teatab Euroopa Liidule künniste arvatud väärtused oma riiklikus vääringus hiljemalt üks kuu enne nende künniste jõustumist. Tšiili riiklikus vääringus väljendatud künnised fikseeritakse kaheks kalendriaastaks.

TŠIILI LOEND

1. Asjaomased kohustused:

Artikli 22.4 lõike 1 punkt a

Artikli 22.4 lõike 1 punkt b

Artikli 22.4 lõike 1 punkti c alapunkt i

Üksus:

Empresa Nacional de Petróleo (ENAP) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.

Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:

Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võib üksus võimaldada sooduskohtlemist, kui ta ostab energiakaupu, nagu süsivesinikke või mis tahes allikatest toodetud elektrienergiat, et müüa see edasi Tšiili kaugetesse või alavarustatud piirkondadesse.

Artikli 22.4 lõike 1 punkti a ja punkti c alapunkti i puhul võib üksus võimaldada sooduskohtlemist, kui ta müüb energiakaupu, nagu süsivesinikke või mis tahes allikatest toodetud elektrienergiat, tarbijatele Tšiili kaugetes või alavarustatud piirkondades.

2. Asjaomased kohustused:

Artikli 22.4 lõike 1 punkt a

Artikli 22.4 lõike 1 punkt b

Üksus:

Corporación Nacional del Cobre (CODELCO) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.

Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:

Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võib üksus võimaldada sooduskohtlemist Tšiili territooriumil asuvatele ettevõtetele kuni 10 % ulatuses oma aastasest kaupade ja teenuste ostude koguväärtusest.

3. Asjaomased kohustused:

Artikli 22.4 lõike 1 punkt a

Artikli 22.4 lõike 1 punkt b

Artikli 22.4 lõike 1 punkti c alapunkt i

Üksus:

Empresa Nacional de Minería (ENAMI) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.

Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:

Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võib üksus vastavalt õigusnormidele võimaldada sooduskohtlemist, kui ta ostab mineraale väikestelt või keskmise suurusega mineraalitootjatelt, mis kujutavad endast Tšiili investorite investeeringut.

Artikli 22.4 lõike 1 punkti a ja punkti c alapunkti i puhul võib üksus pakkuda soodustingimustel tehnilist tuge ja finantsteenuseid väikeste või keskmise suurusega mineraalitootjatele, mis kujutavad endast Tšiili investorite investeeringut.

4. Asjaomased kohustused:	Artikli 22.4 lõike 1 punkt a
	Artikli 22.4 lõike 1 punkt b
Üksus:	Empresa de Transporte de Pasajeros Metro S.A. (METRO) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.
Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:	Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võib üksus võimaldada sooduskohtlemist Tšiili territooriumil asuvatele ettevõtetele kuni 10 % ulatuses oma aastasest kaupade ja teenuste ostude koguväärtusest.

5. Asjaomased kohustused:	Artikli 22.4 lõike 1 punkt a
	Artikli 22.4 lõike 1 punkt b
Üksus:	Televisión Nacional de Chile (TVN) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.
Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:	Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võib üksus vastavalt õigusnormidele võimaldada programmisisu ostmisel sooduskohtlemist Tšiili sisule ja Tšiili toodetele.

6. Asjaomased kohustused:	Artikli 22.4 lõike 1 punkt a finantsteenuste puhul
	Artikli 22.4 lõike 1 punkti c alapunkt i finantsteenuste puhul
Üksus:	Banco del Estado de Chile (BANCO ESTADO) või selle õigusjärglane, selle tütar- ja sidusettevõtjad.
Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:	Artikli 22.4 lõike 1 punkti a ja punkti c alapunkti i puhul võib üksus vastavalt õigusnormidele võimaldada sooduskohtlemist finantsteenuste osutamisel Tšiili elanikkonna alavarustatud segmentidele, tingimusel et selliste finantsteenustega ei püüta kõrvale tõrjuda ega takistada finantsteenuseid, mida osutavad asjaomasel turul eraomandis olevad ettevõtted.

7. Asjaomased kohustused:

Artikli 22.4 lõike 1 punkt a

Artikli 22.4 lõike 1 punkt b

Üksus:

Kõik olemasolevad ja tulevased riigi omandis olevad ettevõtted.

Nõuetele mittevastava tegevuse ulatus:

Artikli 22.4 lõike 1 punktide a ja b puhul võivad olemasolevad ja tulevased riigi omandis olevad ettevõtted võimaldada põliselanikele ja nende kogukondadele sooduskohtlemist kaupade ja teenuste ostmisel.

Selle kande kohaldamisel tähendavad põliselanikud ja nende kogukonnad neid, keda on sellisena tunnustatud sotsiaalarengu ja perede ministeeriumi seaduse nr 19.523 või selle järglasseaduse alusel.

LEPINGUOSALISTE ÕIGUSAKTID

1. EUROOPA LIIT

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012¹ ning selle rakendusaktid.

2. TŠII LI

- a) Seadus nr 19.039, millega määratakse kindlaks tööstuslike privileegide suhtes kehtivad reeglid ja tööstusomandi kaitse, viimati muudetud seadusega nr 21.355, millega muudetakse seadust nr 19.039 tööstusomandi kohta ja seadust nr 20.254, millega asutatakse riiklik tööstusomandi instituut.
- b) Majandus-, arengu- ja rekonstruktsiooniministeriumi 25. augusti 2005. aasta ülemdekreet nr 236, millega kiidetakse heaks tööstusomandit käsitleva seaduse nr 19.039 juurde kuuluvad määrused.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

VASTUVÄITEMENETLUSE KRITEERIUMID

VASTAVALT ARTIKLILE 25.34

1. Nimetuste loetelu koos vastava transkriptsiooniga ladina tähestikus.
2. Toote liik.
3. Kutse kõikidele järgmistele õigustatud huvi omavatele isikutele vaidlustada geograafilise tähise kaitse, esitades selleks nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite:
  - a) Euroopa Liidu puhul iga füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud isikud, kes on asutatud või elavad Tšiilis,
  - b) Tšiili puhul iga füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud isikud, kes on asutatud või elavad mõnes liikmesriigis.
4. Euroopa Komisjon või Tšiili valitsus peab vastuväited kätte saama kahe kuu jooksul alates avalikustamismeetme avaldamise kuupäevast.

5. Vastuväited on vastuvõetavad ainult siis, kui:
- a) need saadakse kätte punktis 4 sätestatud tähtaja jooksul ja neist ilmneb, et kavandatavalt kaitstav nimetus:
    - i) oleks vastuolus taimesordi, sealhulgas viinamarjasordi, või loomatõu nimetusega ja võiks seetõttu eksitada tarbijat toote tegeliku päritolu osas;
    - ii) eksitaks tarbijat, pannes ta uskuma, et tooted on pärit muult territooriumilt;
    - iii) võiks tarbijat tegeliku tootesamasuse suhtes eksitada, arvestades kaubamärgi mainet ja tuntust ning seda, kui kaua see on olnud kasutusel;
    - iv) mõjutaks täiesti identse või osaliselt identse nimetuse olemasolu või kaubamärgi olemasolu või eristatavust või mõjutaks tooteid, mida on heauskselt turustatud enne avalikustamismeetme avaldamist, või
  - b) neis esitatud üksikasjad näitavad, et nimetus, mille kaitsmist ja registreerimist kaalutakse, on üldnimetus.
6. Käesolevas lisa sätestatud kriteeriume hinnatakse Euroopa Liidu territooriumist lähtuvalt, mis intellektuaalomandi õiguste puhul tähendab üksnes territooriumi või territooriume, kus need õigused on kaitstud, ja Tšiili territooriumist lähtuvalt.
-

A OSA

EUROOPA LIIDU GEOGRAAFILISED TÄHISED
VASTAVALT ARTIKLILE 25.33

Riik	Nimetus	Tooteliik
BELGIA	Beurre d'Ardenne	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
BELGIA	Fromage de Herve	Juust
BELGIA	Jambon d'Ardenne	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
BELGIA	Pâté gaumais	Liha sisaldav küpsetatud pagaritoode
BELGIA	Plate de Florenville	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
BULGAARIA	Българско розово масло (Bulgarsko rozovo maslo)	Eeterlikud õlid
TŠEHHI	Budějovické pivo ⁱ	Õlu
TŠEHHI	Budějovický měšťanský var ⁱⁱ	Õlu
TŠEHHI	České pivo	Õlu
TŠEHHI	Českobudějovické pivo ⁱⁱⁱ	Õlu
TŠEHHI	Žatecký chmel ^{iv}	Humal

Riik	Nimetus	Tooteliik
TAANI	Danablu	Juust
TAANI	Esrom	Juust
SAKSAMAA	Aachener Printen	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
SAKSAMAA	Allgäuer Bergkäse	Juust
SAKSAMAA	Allgäuer Emmentaler	Juust
SAKSAMAA	Bayerische Breze / Bayerische Brezn / Bayerische Brez'n / Bayerische Brezel	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
SAKSAMAA	Bayerisches Bier	Õlu
SAKSAMAA	Bremer Bier	Õlu
SAKSAMAA	Dortmunder Bier	Õlu
SAKSAMAA	Dresdner Christstollen / Dresdner Stollen / Dresdner Weihnachtsstollen	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
SAKSAMAA	Holsteiner Katenschinken / Holsteiner Schinken / Holsteiner Katenrauchschinken / Holsteiner Knochenschinken	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SAKSAMAA	Hopfen aus der Hallertau ^v	Humal
SAKSAMAA	Kölsch	Õlu
SAKSAMAA	Kulmbacher Bier	Õlu
SAKSAMAA	Lübecker Marzipan	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted

Riik	Nimetus	Tooteliik
SAKSAMAA	Münchener Bier	Õlu
SAKSAMAA	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SAKSAMAA	Nürnberger Lebkuchen	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
SAKSAMAA	Schwäbische Spätzle / Schwäbische Knöpfle	Pastatooted
SAKSAMAA	Schwarzwälder Schinken	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SAKSAMAA	Tettnanger Hopfen	Humal
SAKSAMAA	Thüringer Rostbratwurst	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
IIRIMAA	Clare Island Salmon	Värske kala, limused ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted
IIRIMAA	Imokilly Regato	Juust
KREEKA	Γραβιέρα Κρήτης (Graviera Kritis)	Juust
KREEKA	Γραβιέρα Νάξου (Graviera Naxou)	Juust
KREEKA	Ελιά Καλαμάτας (Elia Kalamatas)	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
KREEKA	Καλαμάτα (Kalamata) ^{vi}	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Κασέρι (Kasseri)	Juust

Riik	Nimetus	Tooteliik
KREEKA	Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Juust
KREEKA	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolymvari Chanion Kritis)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Κονσερβολιά Ροβίων (Konservolia Rovion) ^{vii}	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
KREEKA	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa) ^{viii}	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
KREEKA	Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Vürtsid
KREEKA	Λακωνία (Lakonia)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Λυγουριό Ασκληπιείου (Lygourio Asklepiou)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Μανούρι (Manouri)	Juust
KREEKA	Μαστίχα Χίου (Masticha Chiou)	Looduslikud kummivaigud ja vaigud
KREEKA	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (Peza Irakliou Kritis)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (Sitia Lasithiou Kritis)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
KREEKA	Φέτα (Feta) ^{ix}	Juust
KREEKA	Χανιά Κρήτης (Chania Kritis)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Aceite de la Rioja	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)

Riik	Nimetus	Tooteliik
HISPAANIA	Aceite de Terra Alta; Oli de Terra Alta	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Aceite del Bajo Aragón	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Alfajor de Medina Sidonia	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
HISPAANIA	Antequera	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Azafrán de la Mancha	Vürtsid
HISPAANIA	Baena	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Carne de Vacuno del País Vasco / Euskal Okela	Värske liha (ja rups)
HISPAANIA	Cecina de León	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Chorizo Riojano	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Cítricos Valencianos; Cítrics Valencians ^x	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
HISPAANIA	Dehesa de Extremadura	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)

Riik	Nimetus	Tooteliik
HISPAANIA	Estepa	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Guijuelo	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Idiazabal	Juust
HISPAANIA	Jabugo	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Jamón de Trevélez	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Jijona	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
HISPAANIA	Les Garrigues	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Los Pedroches	Lihatooted (kuumtööteldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Mahón-Menorca	Juust
HISPAANIA	Pimentón de la Vera	Vürtsid
HISPAANIA	Pimentón de Murcia	Vürtsid
HISPAANIA	Polvorones de Estepa	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
HISPAANIA	Priego de Córdoba	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)

Riik	Nimetus	Tooteliik
HISPAANIA	Queso Manchego	Juust
HISPAANIA	Queso Tetilla / Queixo Tetilla	Juust
HISPAANIA	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Sidra de Asturias; Sidra d'Asturies	Siider
HISPAANIA	Sierra de Cádiz	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Sierra de Cazorla	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Sierra de Segura	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Sierra Mágina	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Siurana	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
HISPAANIA	Sobrasada de Mallorca	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HISPAANIA	Ternera Asturiana	Värske liha (ja rups)
HISPAANIA	Ternera de Navarra; Nafarroako Aratxea	Värske liha (ja rups)
HISPAANIA	Ternera Gallega	Värske liha (ja rups)
HISPAANIA	Torta del Casar	Juust

Riik	Nimetus	Tooteliik
HISPAANIA	Turrón de Alicante	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
HISPAANIA	Vinagre de Jerez	Äädikas
PRANTSUSMAA	Abondance	Juust
PRANTSUSMAA	Banon	Juust
PRANTSUSMAA	Beaufort	Juust
PRANTSUSMAA	Bleu d'Auvergne	Juust
PRANTSUSMAA	Bœuf de Charolles ^{xi}	Värske liha (ja rups)
PRANTSUSMAA	Brie de Meaux	Juust
PRANTSUSMAA	Brillat-Savarin	Juust
PRANTSUSMAA	Camembert de Normandie	Juust
PRANTSUSMAA	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
PRANTSUSMAA	Cantal; Fourme de Cantal	Juust
PRANTSUSMAA	Chabichou du Poitou ^{xii}	Juust
PRANTSUSMAA	Chaource	Juust
PRANTSUSMAA	Comté	Juust
PRANTSUSMAA	Crottin de Chavignol; Chavignol ^{xiii}	Juust
PRANTSUSMAA	Emmental de Savoie	Juust
PRANTSUSMAA	Époisses	Juust
PRANTSUSMAA	Fourme d'Ambert	Juust

Riik	Nimetus	Tooteliik
PRANTSUSMAA	Génisse Fleur d'Aubrac ^{xiv}	Värske liha (ja rups)
PRANTSUSMAA	Gruyère ^{xv}	Juust
PRANTSUSMAA	Huile d'olive de Haute-Provence	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PRANTSUSMAA	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Eeterlikud õlid
PRANTSUSMAA	Huîtres Marennes Oléron	Värske kala, limused ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted
PRANTSUSMAA	Jambon de Bayonne	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
PRANTSUSMAA	Lentille verte du Puy	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
PRANTSUSMAA	Maroilles / Marolles	Juust
PRANTSUSMAA	Morbier	Juust
PRANTSUSMAA	Munster; Munster-Géromé	Juust
PRANTSUSMAA	Neufchâtel	Juust
PRANTSUSMAA	Noix de Grenoble	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
PRANTSUSMAA	Pont-l'Évêque	Juust
PRANTSUSMAA	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits ^{xvi}	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul

Riik	Nimetus	Tooteliik
PRANTSUSMAA	Reblochon; Reblochon de Savoie	Juust
PRANTSUSMAA	Roquefort	Juust
PRANTSUSMAA	Sainte-Maure de Touraine ^{xvii}	Juust
PRANTSUSMAA	Saint-Marcellin	Juust
PRANTSUSMAA	Saint-Nectaire	Juust
PRANTSUSMAA	Tomme de Savoie	Juust
PRANTSUSMAA	Tomme des Pyrénées	Juust
PRANTSUSMAA	Veau d'Aveyron et du Ségala	Värske liha (ja rups)
PRANTSUSMAA	Veau du Limousin ^{xviii}	Värske liha (ja rups)
PRANTSUSMAA	Volailles de Loué	Värske liha (ja rups)
HORVAATIA	Baranjski kulen	Lihatooded (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HORVAATIA	Dalmatinski pršut	Lihatooded (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HORVAATIA/SLOVEENIA	Istarski pršut / Istrski pršut	Lihatooded (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
HORVAATIA	Krčki pršut	Lihatooded (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Aceto Balsamico di Modena	Äädikas
ITAALIA	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Äädikas

Riik	Nimetus	Tooteliik
ITAALIA	Aprutino Pescarese	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
ITAALIA	Asiago	Juust
ITAALIA	Bresaola della Valtellina	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Cantuccini Toscani / Cantucci Toscani	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
ITAALIA	Coppa Piacentina	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Cotechino Modena	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Culatello di Zibello	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Fontina	Juust
ITAALIA	Garda	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
ITAALIA	Gorgonzola	Juust
ITAALIA	Grana Padano	Juust
ITAALIA	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
ITAALIA	Mela Val di Non	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
ITAALIA	Montasio	Juust

Riik	Nimetus	Tooteliik
ITAALIA	Mortadella Bologna	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Mozzarella di Bufala Campana	Juust
ITAALIA	Pancetta Piacentina	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Parmigiano Reggiano ^{xix}	Juust
ITAALIA	Pasta di Gragnano	Pastatooted
ITAALIA	Pecorino Romano	Juust
ITAALIA	Pecorino Toscano	Juust
ITAALIA	Pomodoro San Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino ^{xx}	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
ITAALIA	Prosciutto di Modena	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Prosciutto di Norcia	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Prosciutto di Parma	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Prosciutto di San Daniele	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Prosciutto Toscano	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Provolone Valpadana	Juust
ITAALIA	Ragusano	Juust

Riik	Nimetus	Tooteliik
ITAALIA	Salamini italiani alla cacciatora	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Speck Alto Adige / Südtiroler Markenspeck / Südtiroler Speck	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
ITAALIA	Taleggio	Juust
ITAALIA	Terra di Bari	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
ITAALIA	Toscana	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
ITAALIA	Veneto Valpolicella; Veneto Euganei e Berici; Veneto del Grappa	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
ITAALIA	Vitellone bianco dell'Appennino Centrale	Värske liha (ja rups)
ITAALIA	Zampone Modena	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
KÜPROS	Γλυκό Τριαντάφυλλο Αγρού (Glyko Triantafyllo Agrou)	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
KÜPROS	Λουκούμι Γεροσκήπου (Loukoumi Geroskipou)	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted
UNGARI	Csabai kolbász/Csabai vastagkolbász	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
UNGARI	Gyulai kolbász / Gyulai pároskolbász	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
UNGARI	Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény	Vürtsid
UNGARI	Szegedi fűszerpaprika-őrlemény / Szegedi paprika	Vürtsid

Riik	Nimetus	Tooteliik
UNGARI	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
MADALMAAD	Edam Holland	Juust
MADALMAAD	Gouda Holland	Juust
AUSTRIA	Steirischer Kren	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
AUSTRIA	Steirisches Kürbiskernöl	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
AUSTRIA	Tiroler Bergkäse	Juust
AUSTRIA	Tiroler Graukäse	Juust
AUSTRIA	Tiroler Speck	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
AUSTRIA	Vorarlberger Bergkäse	Juust
POOLA	Jabłko grójeckie	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
PORTUGAL	Azeite de Moura	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PORTUGAL	Azeite do Alentejo Interior	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PORTUGAL	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PORTUGAL	Azeite de Trás-os-Montes	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PORTUGAL	Azeites do Norte Alentejano	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)
PORTUGAL	Azeites do Ribatejo	Õlid ja rasvad (või, margariin jne)

Riik	Nimetus	Tooteliik
PORTUGAL	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
PORTUGAL	Chouriço de Portalegre	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
PORTUGAL	Pêra Rocha do Oeste ^{xxi}	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
PORTUGAL	Presunto de Barrancos / Paleta de Barrancos	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
PORTUGAL	Queijo S. Jorge ^{xxii}	Juust
PORTUGAL	Queijo Serra da Estrela	Juust
PORTUGAL	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Juust
RUMEENIA	Magiun de prune Topoloveni	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul
RUMEENIA	Salam de Sibiu	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
RUMEENIA	Telemea de Ibănești	Juust
SLOVEENIA	Kranjska klobasa	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SLOVEENIA	Kraška panceta	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SLOVEENIA	Kraški pršut	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)
SLOVEENIA	Kraški zašink	Lihatooted (kuumtöödeldud, soolatud, suitsutatud jne)

B OSA

TŠIILI GEOGRAAFILISED TÄHISED
VASTAVALT ARTIKLILE 25.33

Riik	Nimetus	Tooteliik
TŠIILI	SAL DE CÁHUIL – BOYERUCA LO VALDIVIA	Sool
TŠIILI	PROSCIUTTO DE CAPITÁN PASTENE	Laagerdatud sink
TŠIILI	LIMÓN DE PICA	Sidrunid
TŠIILI	LANGOSTA DE JUAN FERNÁNDEZ	Homaarid
TŠIILI	ATÚN DE ISLA DE PASCUA	Tuun – kala/kalafilee/eluskala
TŠIILI	CANGREJO DORADO DE JUAN FERNÁNDEZ	Krabid – elus/mitteelus
TŠIILI	CORDERO CHILOTE	Lambaliha
TŠIILI	DULCES DE LA LIGUA	Valikpagaritooted
TŠIILI	MAÍZ LLUTEÑO	Mais
TŠIILI	SANDÍA DE PAINE	Arbuusid
TŠIILI	ACEITUNAS DE AZAPA	Konserveeritud/värsked oliivid

Riik	Nimetus	Tooteliik
TŠIILI	ORÉGANO DE LA PRECORDILLERA DE PUTRE	Vürtsid
TŠIILI	TOMATE ANGOLINO	Tomatid
TŠIILI	DULCES DE CURACAVÍ	Valikpagaritooted
TŠIILI	ACEITE DE OLIVA DEL VALLE DEL HUASCO	Oliiviõli
TŠIILI	PUERRO AZUL DE MAQUEHUE	Porrulauk
TŠIILI	SIDRA DE PUNUCAPA	Siider
TŠIILI	CHICHA DE CURACAVÍ	Kääritatud jook

Selgitavad märkused

- i Geograafilise tähise „Budějovické pivo“ kaitset taotletakse ainult tšehhi keeles.
- ii Geograafilise tähise „Budějovický měšťanský var“ kaitset taotletakse ainult tšehhi keeles.
- iii Geograafilise tähise „Českobudějovické pivo“ kaitset taotletakse ainult tšehhi keeles.

- iv Nimevarianti „saaz“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- v Nimevarianti „hallertau“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutataviisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- vi Nimevarianti „kalamon“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutataviisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.

- vii Nimevarianti „konservolia“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- viii Nimevarianti „pasa de corinto“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- ix Geograafilise tähise „Φέτα (Feta)“ kaitse ei takista mis tahes isikutel, sealhulgas nende õigusjärglastel ja õiguste omandajatel, jätkuvalt ja sarnasel viisil kasutada nimetust „Feta“ kuni kuue aasta jooksul alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast, tingimusel et nad on käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval seda geograafilist tähist Tšiili territooriumil samade või sarnaste kaupade puhul pidevalt kasutanud. Selle aja jooksul peab nimetusega „Feta“ kaasnema loetav ja nähtav märge asjaomase toote geograafilise päritolu kohta.

- x Nimevarianti „Valencia“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- xi Geograafilise tähise „Bœuf de Charolles“ kaitse ei takista neid, kes kasutavad terminit „Charolesa“ Tšiili territooriumil, mis näitab, et toode on saadud teatavalt loomatõult, seda terminit ka edaspidi kasutamast, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet ning et loomatõu nimetuse kasutamine ei eksita tarbijaid ega kujuta endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- xii Kaitset taotletakse üksnes liitterminile.
- xiii Kaitset taotletakse üksnes liitterminile.

- xiv Geograafilise tähise „Génisse Fleur d'Aubrac“ kaitse ei takista neid, kes kasutavad Tšiili territooriumil terminit „Aubrac“, mis näitab, et toode on saadud teatavalt loomatõult, seda terminit ka edaspidi kasutamast, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte, lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ega kasutata ära geograafilise tähise mainet ning et loomatõu nimetus ei eksita tarbijaid ega kujuta endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- xv Geograafilise tähise „Gruyère“ kaitse ei takista neid, kes on terminit „Gruyère/Gruyere“ varem Tšiili territooriumil kasutanud ja kes on loetletud liites 25-C-2 ning kes on teinud seda heauskelt ja on 12 kuu jooksul enne seda, kui käesoleva lepingu läbirääkimised 9. detsembril 2022 lõpule viidi, korduvalt turul tegutsenud, seda terminit ka edaspidi kasutamast, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad „Gruyère'i“ tegelikule päritolule, ning et neid eristatakse nende päritolu osas „Gruyère'ist“ üheselt mõistetaval viisil, ning tingimusel, et see termin esitatakse sellises kirjatüübis, mis on küll loetav, aga tunduvalt väiksem kui tootemargi nimetus ning eristub sellest toote päritolu osas üheselt mõistetaval viisil. Nimetus „Gruyère“ viitab Euroopa Liidu territooriumil kahele homonüümsele geograafilisele tähisele, mis tähistavad vastavalt Šveitsi ja Prantsusmaa juustu. Euroopa Liit ei ole vastu võimalikule taotlusele, millega kaitstakse kõnealust Šveitsi homonüümset geograafilist tähist Tšiilis.

- xvi Nimetust „d’Agen“ võib värskete ploomide ja ploomipuude sordinimetusega ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas, ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- xvii Kaitset taotletakse üksnes mitmeosalisele terminile.
- xviii Geograafilise tähise „Veau du Limousin“ kaitse ei takista neid, kes kasutavad Tšiili territooriumil terminit „Limousin“, mis näitab, et toode on saadud teatavalt loomatõult, seda terminit ka edaspidi kasutamast, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet ning et loomatõu nimetus ei eksita tarbijaid ega kujuta endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.

- xix Geograafilise tähise „Parmigiano Reggiano“ kaitse ei takista neid, kes on terminit „Parmesano“ varem Tšiili territooriumil kasutanud ja kes on loetletud liites 25-C-2 ning kes olid teinud seda heauskselt ja on 12 kuu jooksul enne seda, kui käesoleva lepingu läbirääkimised 9. detsembril 2022 lõpule viidi, korduvalt turul tegutsenud, seda terminit ka edaspidi kasutamast, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad „Parmigiano Reggiano“ tegelikule päritolule, ning et neid eristatakse nende päritolu osas „Parmigiano Reggiano“ üheselt mõistetaval viisil, ning tingimusel, et see termin esitatakse sellises kirjatüübis, mis on küll loetav, aga tunduvalt väiksem kui tootemargi nimetus ning eristub sellest toote päritolu osas üheselt mõistetaval viisil.
- xx Nimetust „San Marzano“ võib värskete tomatite ja tomatitaimede sordinimetuseks ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas ning et seda terminit ei kasutata viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.

- xxi Nimevarianti „Pêra Rocha“ võib samalaadsetel toodetel ka edaspidi kasutada, tingimusel et nende toodete turustamisel ei kasutata viiteid (graafilisi kujutisi, nimetusi, pilte või lippe), mis viitavad geograafilise tähise tegelikule päritolule, ei kasutata ära geograafilise tähise mainet, ning et tarbijat ei eksitata sellise termini laadi või toote täpse päritolu osas ning et seda terminit ei kasutata a viisil, mis kujutab endast ebaausat konkurentsi geograafilise tähise vastu.
- xxii Terminit „Queijo S. Jorge“ kaitse ei piira termini „San Jorge“ kasutamist Tšiilis olemasoleva registreeritud kaubamärgina, tingimusel et selline kasutus ei eksita tarbijat toote päritolu osas. Terminit „Queijo S. Jorge“ tuleks kasutada üksnes mitmeosalise terminina ja kombinatsioonis märkega selle päritolu kohta ning tootemargiga.

ÜKSIKKOMPONENTIDE LOETELU
VASTAVALT ARTIKLI 25.35 LÕIKELE 9

Euroopa Liidu loetletud geograafilised tähised:

25-C lisa A osas loetletud Euroopa Liidu geograafiliste tähiste puhul ei taotleta lepingu artikli 25.35 kohast kaitset järgmistele üksikterminitele, mis moodustavad osa mitmeosalisest terminist, mida kaitstakse geograafilise tähisena:

„aceite“, „Aceto balsamico“, „tradizionale“, „aceto“, „alfajor“, „alla cacciatora“, „amarelo“, „Apfel“, „azafran“, „azeite“, „azeites“, „Bayrische“, „Bergkäse“, „beurre“, „Bier“, „bleu“, „boeuf“, „Bratwürste“, „Bresaola“, „Breze“, „Brezn“, „Brez'n“, „Brezel“, „brie“, „camembert“, „Canard à foie gras“, „cantucci“, „cantuccini“, „carne“, „carne de vacuno“, „cecina“, „chmel“, „chorizo“, „chouriça de carne“, „chouriço“, „Christstollen“, „citricos“, „citrics“, „coppa“, „cotechino“, „culatello“, „dehesa“, „edam“, „emmental“, „Emmentaler“, „Ελιά (Elia)“, „Essence de lavande“, „fromage“, „füszerpaprika-őrlemén“, „génisse“, „Γλυκό Τριαντάφυλλο“ (Glyko Triantafyllo), „gouda“, „Graukäse“, „graviera“, „Hopfen“, „huile d'olive“, „huile essentielle de lavande“, „huîtres“, „island“, „jablko“, „jambon“, „Katenrauchschinken“, „Katenschinken“, „klobasa“, „Knochenschinken“, „Knöpfl“, „kolbász“, „Kren“, „Κρόκος“ (Krokos), „kulen“, „Kürbiskernöl“, „Lebkuchen“, „lentille“, „lentille verte“, „linguiça“, „llonganissa“, „Λουκούμι“ (Loukoumi), „magiun de prune“, „Markenspeck“, „Marzipan“, „mela“, „mortadella“, „mozzarella“, „mozzarella di bufala“, „noix“, „oli“, „paleta“, „panceta“, „pancetta“, „paprika“, „pároskolbász“, „pasta“, „paté“, „pecorino“, „pêra“, „pimenton“, „picante“, „pivo“, „plate“, „polvorones“, „pomodoro“, „presunto“, „prosciutto“, „provolone“, „pruneaux mi-cuits“, „pruneaux“, „priego“, „Printen“, „pršut“, „prune“, „queijo“, „queijos“, „queixo“, „queso“, „розово масло“ (rozovo maslo), „Rostbratwurst“, „salam“, „salamini“, „salchichón“, „salmon“, „Schinken“, „sidra“, „sierra“, „sobrasada“, „Spätzle“, „Speck“, „Σταφίδα“ (Stafida), „Stollen“, „szalámi“, „telemea“, „Téliszalámi“, „ternera“, „terra“, „tomme“, „torta“, „turrón“, „vastagkolbász“, „var“, „veau“, „vinagre“, „vitellone bianco“, „volailles“, „Weihnachtsstollen“, „zampone“, „zašink“.

Tšiili loetletud geograafilised tähised:

25-C lisa B osas loetletud Tšiili geograafiliste tähiste puhul ei taotleta käesoleva lepingu artikli 25.35 kohast kaitset järgmistele üksikterminitele, mis moodustavad osa mitmeosalisest terminist, mida kaitstakse geograafilise tähisena:

„aceite“, „aceitunas“, „atún“, „cangrejo“, „chicha“, „cordero“, „dulces“, „isla“, „langosta“, „limón“, „maíz“, „oregano“, „prosciutto“, „puerro“, „sal“, „sandía“, „sidra“, „tomate“.

VARASEMATE KASUTAJATE LOETELU

Parmesano

- AGRÍCOLA Y LÁCTEOS LAS VEGAS S.A.
- AGROCOMERCIAL CODIGUA SPA
- ALVI SUPERMERCADOS MAYORISTAS S.A.
- ALTAS CUMBRES GROUP SPA
- ARTHUR SCHUMAN INC.
- BODEGA GOURMET SPA
- CASO Y CIA SAC
- CENCOSUD S.A.
- COMERCIAL DE CAMPO S.A.
- CONAPROLE

- COOPERATIVA AGRÍCOLA Y LECHERA DE LA UNIÓN LTDA.
- ELABORADORA DE ALIMENTOS GOURMET LIMITADA
- HIPERMERCADOS TOTTUS S.A.
- LACTEOS KUMEY SPA
- PRODUCTOS FERNANDEZ S.A.
- QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA
- REMOTTI S.A.
- RENDIC HERMANOS S.A.
- SCHREIBER FOODS
- SOPROLE INVERSIONES S.A.
- SUPER 10 S.A.
- VIVAFOODS SPA
- WALMART CHILE S.A.

Gruyere/Gruyère

- AGRICOLA Y LACTEOS LAS VEGAS S.A.
  - BODEGA GOURMET SPA
  - COMERCIAL DE CAMPO S.A.
  - QUESERÍA PETITE FRANCE LIMITADA
  - QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA
  - SANTA ROSA CHILE ALIMENTOS LTDA.
-

KODUKORD

I. Mõisted

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „haldustöötajad“ – vahekohtuniku puhul tema juhtimise ja kontrolli all tegutsevad isikud, välja arvatud assistendid;
  - b) „nõunik“ – isik, kelle lepinguosaline on palganud nõustamiseks või abistamiseks seoses vahekohtumenetlusega;
  - c) „assistent“ – isik, kes vahekohtuniku ametisse nimetamise tingimuste kohaselt ning vahekohtuniku juhtimise ja kontrolli all viib läbi uurimist või abistab seda vahekohtunikku, ning
  - d) „lepinguosalise esindaja“ – töötaja või isik, kelle on ametisse nimetanud lepinguosalise ministeerium või valitsusasutus või mis tahes muu avalik-õiguslik üksus ning kes esindab lepinguosalist 31. peatükiga seotud vaidluses.

II. Teated

2. Taotlus, teade, kirjalik esildis või muu dokument:
  - a) mille on koostanud vahekohus, saadetakse ühel ja samal ajal mõlemale lepinguosalisele;
  - b) mille on koostanud lepinguosaline ja mis on adresseeritud vahekohtule, lisatakse samal ajal koopiana teisele lepinguosalisele, ning
  - c) mille on koostanud lepinguosaline ja mis on adresseeritud teisele lepinguosalisele, lisatakse vajaduse korral samal ajal koopiana vahekohtule.
3. Punktis 2 osutatud teated edastatakse e-posti teel või vajaduse korral mõne muu telekommunikatsioonivahendi abil, mis tagab, et teate saatmisest jääb jälg. Kui ei ole tõendatud teisti, loetakse selline teade kätte toimetatuks selle saatmise kuupäeval.
4. Kõik teated adresseeritakse vastavalt Euroopa Liidu komisjoni kaubanduse peadirektoraadile ja Tšiili rahvusvaheliste majandussuhete allsekretariaadile või nende vastavatele õigusjärglastele.
5. Kõigi taotlustes, teadetes, kirjalikes esildistes või muudes vahekohtumenetlusega seotud dokumentides esinevate kirjavigade parandamiseks võib saata uue dokumendi, milles muudatused on selgelt välja toodud.

6. Kui dokumendi kättetoimetamise viimane päev langeb Euroopa Komisjoni või Tšiili puhkepäevale, lõpeb dokumendi kättetoimetamise tähtaeg esimesel sellele järgneval tööpäeval.

III. Vahekohtunike nimetamine

7. Kui artikli 31.6 kohaselt valitakse vahekohtunik või eesistuja loosi teel, teatab kaebuse esitanud lepinguosalist esindav kaubanduskomitee kaasesimees viivitamata seda lepinguosalist esindavale kaasesimehele, kelle vastu kaebus esitati, loosimise kuupäeva, kellaaja ja koha. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, võib soovi korral loosimise juures viibida. Loosimine toimub igal juhul selle lepinguosalise või nende lepinguosaliste juuresolekul, kes on kohal.

8. Kaebuse esitanud lepinguosalise nimetatud kaubanduskomitee kaasesistuja teatab igale vahekohtunikuks valitud isikule kirjalikult tema ametisse nimetamisest. Iga isik teatab lepinguosalistele oma valmisolekust ametisse astuda viie päeva jooksul pärast kuupäeva, mil talle teatati ametisse nimetamisest.

9. Kaebuse esitanud lepinguosalist esindav kaubanduskomitee kaasesimees valib loosi teel vahekohtuniku või vahekohtu eesistuja viie päeva jooksul pärast artikli 31.6 lõikes 2 osutatud tähtaja möödumist, kui mõni artikli 31.8 lõikes 1 osutatud alamnimekirjadest:

a) ei ole koostatud – sel juhul valitakse vahekohtunik või eesistuja nende isikute hulgast, kelle üks või mõlemad lepinguosalsed on selle alamnimekirja koostamiseks ametlikult esitanud, või

b) ei sisalda enam vähemalt viit isikut – sel juhul valitakse vahekohtunik või eesistuja nende isikute hulgast, kes on selles alamnimekirjas alles.

10. Lepinguosalised püüavad tagada, et hiljemalt ajaks, mil kõik vahekohtunikud on vastavalt artikli 31.6 lõikele 5 teatanud lepinguosalistele, et nad nõustuvad enda nimetamisega vahekohtunikuks, on nad kokku leppinud vahekohtunike ja assistentide töötasud ja kulude hüvitamises ning ette valmistanud vajalikud ametisse nimetamise lepingud, et need oleks võimalik viivitamata allkirjastada. Vahekohtunike töötasud ja kulud põhinevad WTO standarditel. Vahekohtuniku ühe või mitme assistendi töötasud ja kulud ei ületa 50 % selle vahekohtuniku töötasust, keda nad abistavad.

IV. Korralduslik nõupidamine

11. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, kohtuvad nad vahekohtuga seitsme päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, et määrata kindlaks küsimused, mida lepinguosalised või vahekohus asjakohaseks peavad, sealhulgas menetluse ajakava. Vahekohtunikud ja lepinguosaliste esindajad võivad osaleda nõupidamisel mis tahes vahendite kaudu, sealhulgas telefoni- või videokonverentsi teel.

V. Kirjalikud esildised

12. Kaebuse esitanud lepinguosaline esitab oma kirjaliku esildise hiljemalt 20 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, esitab oma kirjaliku esildise hiljemalt 20 päeva jooksul pärast kaebuse esitanud lepinguosalise kirjaliku esildise kättetoimetamist.

VI. Vahekohtu töö

13. Vahekohtu eesistuja juhatab kõiki selle istungeid. Vastavalt punktidele 17 ja 18 võib vahekohus delegeerida eesistujale volituse teha haldus- ja menetlusotsuseid.

14. Kui 31. peatükis või käesolevas lisas ei ole sätestatud teisiti, võib vahekohus oma tegevuses kasutada mis tahes sidevahendeid, sealhulgas telefoni, videokonverentsi või muid elektroonilisi sidevahendeid.

15. Vahekohtu nõupidamistel võivad osaleda üksnes vahekohtu liikmed, kuid vahekohus võib lubada vahekohtunike assistentidel nõupidamiste juures viibida.

16. Mis tahes otsuse ja aruande koostamise eest vastutab üksnes vahekohus ja seda ülesannet ei tohi delegeerida.

17. Kui tekib menetlusküsimus, mis ei ole hõlmatud 31. peatüki, käesoleva lisa ega lisaga 31-B, võib vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist võtta kasutusele sobiva menetluse, mis on 31. peatüki, käesoleva lisa või 31-B lisa sätetega kooskõlas.

18. Kui vahekohus peab vajalikuks muuta mõnda menetluses rakendatavat tähtaega, välja arvatud 31. peatükis sätestatud tähtajad, või teha muid menetluslikke või halduskohandusi, teatab ta tähtajast, mida on vaja muuta, või muust menetluslikust või halduskohandusest, mida on vaja teha, ja selle põhjustest lepinguosalistele kirjalikult. Vahekohus võib muudatuse või kohanduse vastu võtta pärast lepinguosalistega konsulteerimist.

VII. Asendamine

19. Kui lepinguosaline leiab, et vahekohtunik ei vasta 31-B lisa nõuetele ja ta tuleks seetõttu asendada, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele 15 päeva jooksul alates kuupäevast, mil ta sai piisavaid tõendeid selle kohta, et vahekohtunik ei vasta väidetavalt 31-B lisa nõuetele.

20. Lepinguosalsed konsulteerivad teineteisega 15 päeva jooksul alates punktis 19 osutatud teate saamisest. Nad teatavad vahekohtunikule tema väidetavast mittevastavusest ja võivad nõuda, et vahekohtunik astuks samme mittevastavuse kõrvaldamiseks. Samuti võivad lepinguosalsed kokku leppida, et vahekohtunik kutsutakse tagasi ja artikli 31.6 kohaselt valitakse uus vahekohtunik.

21. Kui lepinguosalisel ei jõua punkti 20 alusel vahekohtu liikme, välja arvatud eesistuja asendamise vajaduses kokkuleppele, võib emb-kumb lepinguosaline anda asja lahendamiseks vahekohtu eesistujale, kes teeb lõpliku otsuse. Kui vahekohtu eesistuja leiab, et vahekohtunik ei vasta 31-B lisa nõuetele, kutsutakse vahekohtunik tagasi ja asendatakse uue vahekohtunikuga, kes valitakse artikli 31.6 kohaselt.

22. Kui lepinguosalisel ei jõua punkti 20 alusel vahekohtu esimehe asendamise vajaduses kokkuleppele, võib emb-kumb lepinguosaline taotleda, et küsimus antakse lahendamiseks ühele ülejäänud isikutest, kes on artikli 31.8 lõike 1 punkti c kohaselt koostatud esimeeste alamnimekirjas. Taotluse esitanud lepinguosalist esindav kaubanduskomitee kaasesimees või selle kaasesimehe delegeeritud isik valib selle isiku nime loosi teel. Valitud isiku otsus esimehe asendamise vajalikkuse kohta on lõplik. Kui valitud isik leiab, et eesistuja ei vasta 31-B lisa nõuetele, valitakse artikli 31.6 kohaselt uus eesistuja.

VIII. Istungid

23. Vastavalt punkti 11 kohaselt kindlaks määratud ajakavale ja pärast lepinguosaliste ja teiste vahekohtunikega konsulteerimist teatab vahekohtu eesistuja lepinguosalistele istungi kuupäeva, kellaaja ja toimumiskoha. Selle teabe teeb avalikkusele kättesaadavaks see lepinguosaline, kelle territooriumil istung toimub, välja arvatud juhul, kui istung on kinnine.

24. Kui lepinguosalisel ei lepi kokku teisiti, toimub istung Brüsselis, juhul kui kaebuse esitanud lepinguosaline on Tšiili, ja Santiagos, kui kaebuse esitanud lepinguosaline on Euroopa Liit. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, kannab istungi logistilised halduskulud. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja lepinguosalise taotlusel võib vahekohus otsustada korraldada virtuaalse või hübriidistungi ja teha selleks vajalikud ettevalmistused, olles konsulteerinud mõlema lepinguosalisega ning võttes arvesse õigust nõuetekohasele menetlusele ja vajadust tagada läbipaistvus.

25. Vahekohus võib kokku kutsuda lisaistungeid, kui lepinguosalisel selles kokku lepivad.

26. Kõik vahekohtunikud peavad kogu istungi ajal kohal viibima.

27. Kui lepinguosalisel ei lepi kokku teisiti, võivad järgmised isikud istungil viibida, olenemata sellest, kas istung on avalik või kinnine:

- a) lepinguosalise esindajad;
- b) nõunikud;
- c) assistendid ja haldustöötajad;

d) vahekohtu tõlgid, tõlkijad ja protokollijad ning

e) eksperdid, kelle vahekohus on artikli 31.22 lõike 2 kohaselt otsustanud kutsuda.

28. Kumbki lepinguosaline esitab hiljemalt viis päeva enne istungi toimumise kuupäeva vahekohtule ja teisele lepinguosalisele nimekirja isikutest, kes esitavad lepinguosalise nimel suulisi väiteid või selgitusi, ja muudest esindajatest ja nõunikest, kes istungil viibivad.

29. Vahekohus korraldab istungi järgmisel viisil, tagades, et kaebuse esitanud lepinguosalisele ja lepinguosalisele, kelle vastu kaebus esitati, antakse võrdselt aega nii väidete kui ka vastuväidete esitamiseks.

a) Väited:

i) Kaebuse esitanud lepinguosalise väited;

ii) selle lepinguosalise väited, kelle vastu kaebus esitati.

b) Vastuväited:

- i) Kaebuse esitanud lepinguosalise repliik;
- ii) selle lepinguosalise vasturepliik, kelle vastu kaebus esitati.

30. Vahekohus võib istungi jooksul esitada igal ajal mõlemale lepinguosalisele küsimusi.

31. Vahekohus tagab, et iga istungi kohta tehakse salvestis, mis edastatakse lepinguosalistele võimalikult peatselt pärast istungit.

32. Kumbki lepinguosaline võib 10 päeva jooksul pärast istungi kuupäeva esitada istungil tekkinud küsimuste kohta täiendava kirjaliku esildise.

IX. Kirjalikud küsimused

33. Vahekohus võib igal ajal menetluse käigus esitada ühele või mõlemale lepinguosalisele kirjalikke küsimusi. Ühele lepinguosalisele esitatud küsimus edastatakse koopiana teisele lepinguosalisele.

34. Kumbki lepinguosaline saadab teisele lepinguosalisele ka koopia oma vastustest vahekohtu küsimustele. Teisel lepinguosalisel on võimalus esitada asjaomase lepinguosalise vastuste kohta kirjalikke märkusi viie päeva jooksul pärast sellise koopia kättesaamist.

X. Konfidentsiaalsus

35. Kumbki lepinguosaline ja vahekohus käsitlevad teise lepinguosalise poolt vahekohtule esitatud teavet, mille see teine lepinguosaline on märkinud konfidentsiaalseks, konfidentsiaalsena. Kui lepinguosaline esitab vahekohtule kirjaliku esildise, mis sisaldab konfidentsiaalset teavet, esitab ta 15 päeva jooksul ka konfidentsiaalse teabeta esildise, mis avalikustatakse.

36. Käesolev lisa ei keela lepinguosalisel avaldada üldsusele oma seisukohti, kuid selle käigus ei tohi teise lepinguosalise esitatud teabele viidates avaldada teise lepinguosalise poolt konfidentsiaalsena märgitud teavet.

37. Vahekohus peab kinnise istungi, kui lepinguosalise esildised või väited sisaldavad konfidentsiaalset teavet. Kui istung on kinnine, järgivad lepinguosaliselised vahekohtu istungite konfidentsiaalsuse nõuet.

XI. Ühepoolsed kontaktid

38. Vahekohus ei kohtu ega võta ühendust lepinguosalisega, kui teine lepinguosaline ei viibi kohal.

39. Ükski vahekohtunik ei aruta vaidluse eseme mis tahes aspekti ühe või mõlema lepinguosalisega, kui teised vahekohtunikud ei viibi kohal.

XII. *Amicus curiae* esildised

40. Kui lepinguosalised ei lepi viie päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva kokku teisiti, võib vahekohus võtta vastu kirjalikke esildisi, mille on omal algatusel esitanud lepinguosalise territooriumil asuvad füüsilised või juriidilised isikud, kes on lepinguosaliste valitsustest sõltumatud, tingimusel et:

- a) vahekohus saab need kätte 10 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva;
- b) need on lühikesed ja mitte mingil juhul pikemad kui 15 lehekülge (trükitud kahekordse reavahega), kaasa arvatud lisad;
- c) need puudutavad otseselt vahekohtu käsitletavat faktilist või õiguslikku küsimust;
- d) need sisaldavad esildise esitanud isiku kirjeldust, mis füüsilise isiku puhul hõlmab tema kodakondsust ja juriidilise isiku puhul tema asukohta, tegevuse laadi, õiguslikku seisundit, üldeesmärke ja rahastamisallikaid;
- e) nendes on märgitud, mis laadi huvi on asjaomasel isikul vahekohtumenetluse suhtes, ning
- f) need on koostatud keeltes, mille lepinguosalised on valinud vastavalt punktidele 44 ja 45.

41. Esildised esitatakse lepinguosalistele märkuste tegemiseks. Lepinguosalised võivad vahekohtule märkusi esitada kümne päeva jooksul pärast esildise kättetoimetamist.

42. Vahekohus loetleb oma aruandes kõik esildised, mille ta on punkti 40 kohaselt saanud. Vahekohus ei ole kohustatud oma aruandes käsitlema kõnealustes esildistes esitatud argumente. Kui ta aga seda teeb, siis võtab ta arvesse ka kõiki märkusi, mille lepinguosalised on punkti 41 kohaselt teinud.

XIII. Kiireloomulised asjad

43. Artiklis 31.12 osutatud kiireloomuliste asjade korral kohandab vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist vajaduse korral käesolevas lisa nimetatud tähtaegu. Vahekohus teatab lepinguosalistele sellistest kohandustest.

XIV. Töökeel ja tõlge

44. Artiklis 31.4 osutatud konsultatsioonide jooksul ja hiljemalt käesoleva lisa punktis 11 osutatud korraldusliku nõupidamise kuupäeval püüavad lepinguosalised leppida kokku vahekohtu menetluse ühises töökeeles.

45. Kui lepinguosalisel ühisel töökeeles kokku leppida ei suuda, esitab iga lepinguosaline kirjalikud esildised oma valitud keeles. Kumbki lepinguosaline esitab samal ajal tõlke teise lepinguosalise valitud keelde, välja arvatud juhul, kui tema esildised on kirjutatud ühes WTO töökeeltest. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, korraldab ütluste suulise tõlke lepinguosaliste valitud keeltesse.

46. Vahekohtu aruanded ja otsused esitatakse lepinguosaliste valitud keeltes. Kui lepinguosalisel ei ole ühisel töökeeles kokku leppinud, esitatakse vahearuanne ja lõpparuanne ühes WTO töökeeltest.

47. Kumbki lepinguosaline võib esitada märkusi käesoleva lisa kohaselt koostatud dokumendi tõlke täpsuse kohta.

48. Kumbki lepinguosaline kannab oma kirjalike esildiste tõlkimise kulud. Vahekohtu aruannete ja otsuste tõlkimise kulud kannavad lepinguosalisel võrdset.

XV. Eritähtajad

49. Käesolevas lisa sätestatud tähtaegu kohandatakse vastavalt artiklites 31.15–31.18 sätestatud eritähtaegadele, mis on nende artiklite alusel toimuvates menetlustes ette nähtud vahekohtu aruande või otsuse vastuvõtmiseks.

VAHEKOHTUNIKE JA VAHENDAJATE TEGEVUSJUHEND

I. Mõisted

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „haldustöötajad“ – vahekohtuniku puhul tema juhtimise ja kontrolli all tegutsevad isikud, välja arvatud assistendid;
  - b) „assistent“ – isik, kes vahekohtuniku ametisse nimetamise tingimuste kohaselt ning vahekohtuniku juhtimise ja kontrolli all viib läbi uurimist või abistab seda vahekohtunikku; ning
  - c) „kandidaat“ – isik, kelle nimi on artiklis 31.8 osutatud vahekohtunike nimekirjas ja kelle valimist artikli 31.6 kohaselt vahekohtunikuks kaalutakse;

II. Üldpõhimõtted

2. Et säilitada vaidluste lahendamise mehhanismi usaldusväärsus ja erapooletus, peab iga kandidaat ja vahekohtunik:

- a) tutvuma käitumisjuhendiga;
- b) olema sõltumatu ja erapooletu;
- c) vältima otsest ja kaudset huvide konflikti;
- d) hoiduma käitumisest, mis on ebasobiv või näib olevat ebasobiv või erapoolik;
- e) järgima rangeid käitumisnorme; ning
- f) mitte laskma end mõjutada isiklikest huvidest, välisest survest, poliitilistest tõekspidamistest, avalikest protestidest, lojaalsusest lepinguosalisele või kriitikakartusest.

3. Vahekohtunik ei võta otseselt ega kaudselt ühtegi kohustust ega võta vastu ühtegi hüve, mis võiks takistada või näida takistavat tema ülesannete nõuetekohast täitmist.

4. Vahekohtunik ei kasuta oma ametiseisundit vahekohtus isiklike või erahuvide edendamiseks. Vahekohtunik hoidub tegevusest, mis võib jätta mulje, et kellelgi teisel on võimalik teda mõjutada.
5. Vahekohtunik ei lase varasematel või praegustel rahalistel, ärilistel, erialastel, isiklikel ega sotsiaalsetel suhetel või kohustustel mõjutada oma käitumist ega otsuseid.
6. Vahekohtunik peab vältima selliste suhete teket või finantshuvide omandamist, mis võivad mõjutada tema erapooletust või mis võivad mõistliku eelduse kohaselt jätta ebasobiva või erapooliku mulje.

III. Avalikustamiskohustus

7. Enne kui kandidaat, kellel palutakse artikli 31.6 kohaselt asuda vahekohtunikuks, nõustub oma vahekohtunikuks nimetamisega, avalikustab ta kõik huvid, suhted või küsimused, mis võivad mõjutada tema sõltumatust või erapooletust või mis võivad menetluse käigus jätta mõistliku eelduse kohaselt ebasobiva või erapooliku mulje. Selleks teeb kandidaat mõistlikes piirides kõik endast oleneva, et kõik sellised huvid, suhted ja küsimused, sealhulgas finantshuvid ning ameti- või tööalased või perekondlikud huvid välja selgitada.

8. Punkti 7 kohane avalikustamiskohustus on pidev ülesanne, mis nõuab vahekohtunikult kõikide selliste huvide, suhete ja küsimuste avalikustamist, mis võivad tekkida menetluse mis tahes etapis.

9. Niipea kui kandidaadile või vahekohtunikule saab teatavaks teave käesoleva lisa tegeliku või võimaliku rikkumise kohta, edastab ta selle teabe kaubanduskomiteele, et lepinguosalisel saaksid seda arutada.

IV. Vahekohtunike ülesanded

10. Kui vahekohtunik nõustub oma nimetamisega, on ta valmis oma ülesandeid täitma ja ta täidab neid põhjalikult, kiiresti, ausalt ja hoolikalt kogu menetluse jooksul.

11. Vahekohtunik käsitleb üksnes küsimusi, mis menetluses tõstatatakse ja mis on otsuse tegemisel vajalikud, ega delegeeri seda ülesannet ühelegi muule isikule.

12. Vahekohtunik astub kõik vajalikud sammud, tagamaks, et tema assistendid ja haldustöötajad on teadlikud vahekohtunike kohustustest, mis on sätestatud käesoleva lisa II, III, IV ja VI osas, ja täidavad neid kohustusi.

V. Endiste vahekohtunike kohustused

13. Endised vahekohtunikud väldivad tegevust, mis võib jätta mulje, et nad olid oma ülesannete täitmisel erapoolikud või said vahekohtu otsusest kasu.
14. Endised vahekohtunikud peavad täitma käesoleva lisa VI osas sätestatud kohustusi.

VI. Konfidentsiaalsus

15. Vahekohtunik ei avalikusta mitte kunagi mitteavalikku teavet, mis on seotud menetlusega või on talle teatavaks saanud menetluse käigus, milles ta on määratud vahekohtunikuks. Mingil juhul ei avalikusta ega kasuta ta seda teavet selleks, et saada isiklikku kasu, tuua kasu kellelegi teisele või kahjustada teiste isikute huve.
16. Vahekohtunik ei avalikusta vahekohtu otsust ega selle osi, enne kui otsus 31. peatüki kohaselt avaldatakse.
17. Vahekohtunik ei avalda kunagi teavet vahekohtu nõupidamiste ega ühegi vahekohtuniku seisukohtade kohta ega tee avaldusi menetluse kohta, milles ta on määratud vahekohtunikuks, ega menetletavate vaidlusküsimuste kohta.

VII. Kulud

18. Iga vahekohtunik peab arvestust menetlusele kulunud aja ja oma kulude kohta ning esitab nende kohta lõpparuande, samuti peab ta arvestust ja esitab lõpparuande oma assistentide ja haldustöötajate tööaja ja kulude kohta.

VIII. Vahendajad

19. Käesolevat lisa kohaldatakse vahendajate suhtes *mutatis mutandis*.

EUROOPA LIIDU JA TŠIIILI VABARIIGI VAHELISE KAUBANDUSE VAHELEPINGU
JUURDE KUULUV PROTOKOLL VASTASTIKUSE ABISTAMISE KOHTA
TOLLIKÜSIMUSTES

ARTIKKEL 1

Mõisted

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „taotluse esitanud asutus“ – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes taotleb käesoleva protokolliga alusel abi;
- b) „tollialased õigusaktid“ – lepinguosaliste territooriumil kohaldatavad õigusnormid, millega reguleeritakse kaupade importi, eksporti ja transiiti ning nende suunamist muudele tolliprotseduuridele, sealhulgas keelustamis-, piiramis- ja kontrollimeetmed;
- c) „teave“ – andmed, dokumendid, kujutised, aruanded, teated või tõestatud ära kirjad mis tahes kujul, sealhulgas elektroonilises vormis, olenemata sellest, kas neid töödeldakse või analüüsitakse või mitte;
- d) „tollialaseid õigusakte rikkuv toiming“ – igasugune tollialaste õigusaktide rikkumine või rikkumise katse; ning

- e) „taotluse saanud asutus“ – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes võtab käesoleva protokolliga alusel vastu abitaotluse.

ARTIKKEL 2

Kohaldamisala

1. Lepinguosalised abistavad teineteist oma pädevuse piires ning käesoleva protokolliga ettenähtud viisil ja tingimustel, et tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamine, seejuures eelkõige hoiavad ära, uurivad ja tõkestavad nimetatud õigusakte rikkuvaid toiminguid.
2. Käesolevas protokollis sätestatud abistamine tolliküsimustes kehtib lepinguosalise kõigi haldusasutuste kohta, kes on pädevad käesolevat protokolliga kohaldama. Selline abi ei piira nende sätete kohaldamist, millega reguleeritakse vastastikuse haldusabi andmist kriminaalasjades, ega hõlma teavet, mis on saadud õigusasutuse taotlusel kasutatud volituste abil, välja arvatud juhul, kui nimetatud asutused on andnud loa sellise teabe edastamiseks.
3. Käesolev protokoll ei hõlma tollimaksude ega muude maksude või rahatrahvide sissenõudmiseks antavat abi.

ARTIKKEL 3

Abistamine taotluse korral

1. Taotluse esitanud asutuse palvel esitab taotluse saanud asutus kogu asjakohase teabe, mis aitab taotluse esitanud asutusel tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamise, sealhulgas teabe, mis käsitleb täheldatud või kavandatavaid toiminguid, mis on või võivad olla tollialaseid õigusakte rikkuvad toimingud.
2. Taotluse esitanud asutuse palvel annab taotluse saanud asutus talle teavet järgmise kohta:
  - a) kas lepinguosalise territooriumilt eksporditud kaubad on nõuetekohaselt teise lepinguosalise territooriumile imporditud, täpsustades vajaduse korral kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri,
  - b) kas lepinguosalise territooriumile imporditud kaubad on teise lepinguosalise territooriumilt eksporditud nõuetekohaselt, täpsustades vajaduse korral kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri.
3. Taotluse esitanud asutuse palvel võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kehtivate õigusnormide raames vajalikke meetmeid, et tagada erijärelevalve:
  - a) füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kelle puhul on põhjust arvata, et nad on või on olnud seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingutega;
  - b) kaupade suhtes, mida transporditakse või võidakse transportida viisil, mille puhul on põhjust arvata, et neid kavatakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes;

- c) paikade suhtes, kuhu on kogutud või võidakse koguda kaupu viisil, mille puhul on põhjust arvata, et nimetatud kaupu kavatsetakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes, ning
- d) transpordivahendite suhtes, mida kasutatakse või võidakse kasutada viisil, mille puhul on põhjust arvata, et neid kavatsetakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvates toimingutes.

ARTIKKEL 4

Abistamine omal algatusel

Kui lepinguosalisel leiavad, et see on tollialaste õigusaktide õigeks kohaldamiseks vajalik, abistavad nad teineteist omal algatusel ja kooskõlas oma õigusnormidega, esitades teabe, mille nad on saanud lõpetatud, kavandatavate või käimasolevate toimingute kohta, mis on või näivad olevat tollialaseid õigusakte rikkuvad toimingud õigusakte ja mis võib teisele lepinguosalisele huvi pakkuda. See teave keskendub eelkõige järgmisele:

- a) isikud, kaubad ja transpordivahendid ning
- b) uued viisid või meetodid, mida kasutatakse tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingute tegemisel.

ARTIKKEL 5

Abitaotluse sisu ja vorm

1. Käesoleva protokolliga kohased taotlused koostatakse kirjalikult kas trükitud või elektroonilises vormis. Taotlusele lisatakse selle täitmiseks vajalikud dokumendid. Kiireloomulistel juhtudel võib taotluse saanud asutus vastu võtta ka suulisi taotlusi, kuid taotluse esitanud asutus peab need viivitamata kirjalikult kinnitama.

2. Lõikes 1 osutatud taotlused sisaldavad järgmist teavet:

- a) taotluse esitanud asutuse ja taotluse esitanud ametniku nimi;
- b) millist teavet ja mis liiki abi taotletakse;
- c) taotluse eesmärk ja põhjus,
- d) asjassepuutuvad õigusnormid ja muud õiguslikud asjaolud;
- e) võimalikult täpsed ja terviklikud andmed uuritavate füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta;
- f) asjaga seotud faktide ja juba teostatud uurimise kokkuvõte ning
- g) kättesaadavad lisaandmed, mis võimaldavad taotluse saanud asutusel taotlust täita.

3. Taotlused tuleb esitada taotluse saanud asutuse ametlikus keeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles, kusjuures inglise keel loetakse alati vastuvõetavaks keeleks. Seda nõuet ei kohaldata lõike 1 alusel esitatud taotlusele lisatud dokumentide suhtes.

4. Kui taotlus ei vasta lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud vorminõuetele, võib taotluse saanud asutus nõuda selle parandamist või täiendamist; seni võib võtta tarvitusele ettevaatusabinõusid.

ARTIKKEL 6

Taotluste täitmine

1. Abitaotluse täitmiseks toimib taotluse saanud asutus oma pädevuse ja olemasolevate ressursside piires nii, nagu ta toimiks enda nimel või sama lepinguosalise muude asutuste taotlusel, esitades teavet, mis on juba tema valduses, tehes vajalikke uurimisi või korraldades nende tegemist. Kui taotluse saanud asutus edastab taotluse muule asutusele, sest tal ei ole võimalik üksi tegutseda, kohaldatakse käesolevat lõiget ka kõnealuse muu asutuse suhtes.

2. Abitaotlusi täidetakse taotluse saanud poole õigusnormide kohaselt.

3. Taotluse saanud asutus vastab abitaotlusele kahe kuu jooksul taotluse kättesaamisest arvates. Kui taotluse saanud asutus ei suuda abitaotlust selle aja jooksul täita, teatab ta sellest taotluse esitanud asutusele ja näitab ära, mis ajaks ta suudab taotluse tõenäoliselt täita.

ARTIKKEL 7

Teabeedastuse vorm

1. Taotluse saanud asutus teeb uurimiste tulemused taotluse esitanud asutusele teatavaks kirjalikult ning lisab asjakohased dokumendid, tõestatud koopiad ja muud materjalid. Seda teavet võib esitada elektrooniliselt.
2. Dokumentide originaalid edastatakse kooskõlas kummagi lepinguosalise õiguslike piirangutega ja ainult taotluse esitanud asutuse nõudmisel, juhul kui tõestatud koopiatest ei piisa. Taotluse esitanud asutus tagastab sellised originaaldokumendid esimesel võimalusel.
3. Lõike 2 kohaldamisel edastab taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusele infot selliste dokumentide autentsuse kohta, mis on esitatud kaubadeklaratsiooni kinnituseks ning mille on välja andnud või tõestanud tema territooriumil asuvad ametiasutused.

ARTIKKEL 8

Ühe lepinguosalise ametnike viibimine teise lepinguosalise territooriumil

1. Ühe lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel viibida taotluse saanud asutuse või artikli 6 lõikes 1 osutatud muu asjaomase asutuse ruumides, et hankida teavet, mis on seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate või rikkuda võivate toimingutega ja mida taotluse esitanud asutus vajab käesoleva protokolliga kohaldamiseks.

2. Ühe lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel viibida viimase territooriumil tehtavate uurimiste juures.

3. Ühe lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud viibivad teise lepinguosalise territooriumil üksnes nõuandvas rollis ja selle aja jooksul kehtib nende suhtes järgmine:

- a) nad peavad suutma igal ajal tõendada, et nad täidavad oma ametiülesandeid;
- b) nad ei tohi kanda vormi ega relvi ning
- c) neil on sama kaitse, mis on tagatud teise lepinguosalise ametnikele kooskõlas teise lepinguosalise õigusnormidega.

ARTIKKEL 9

Dokumentide kättetoimetamine ja otsuste teatavakstegemine

1. Taotluse esitanud asutuse palvel võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kohaldatavate õigusnormide kohaselt kõik vajalikud meetmed, et toimetada adressaadile, kes elab või asub taotluse saanud asutuse territooriumil, kätte kõik dokumendid ja teha talle teatavaks kõik otsused, mis pärinevad taotluse esitanud asutuselt ja kuuluvad käesoleva protokolliga kohaldamisalasse.

2. Dokumentide kättetoimetamise või otsuste teatavakstegemise taotlused esitatakse kirjalikult taotluse saanud asutuse ametlikus keeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles.

ARTIKKEL 10

Automaatne teabevahetus

1. Artikli 15 kohaselt võivad lepinguosalisel vastastikusel kokkuleppel:
  - a) vahetada automaatselt käesoleva protokolliga alla kuuluvat teavet ning
  - b) vahetada eriteavet enne saadetiste teise lepinguosalise territooriumile saabumist.
2. Lõike 1 punktide a ja b kohase teabevahetuse rakendamiseks määravad lepinguosalisel kindlaks selle, mis liiki teavet nad soovivad vahetada, ning teabe edastamise vormingu ja sageduse.

ARTIKKEL 11

Erandid abistamiskohustusest

1. Abi andmisest võib keelduda või selle andmise võib siduda teatavate tingimuste ja nõuete täitmisega, juhul kui lepinguosaline leiab, et käesoleva protokolliga kohane abi
  - a) võib tõenäoliselt kahjustada Tšiili või käesoleva protokolliga kohase abitaotluse saanud liikmesriigi suveräänsust;

b) võib tõenäoliselt ohustada avalikku korda, julgeolekut või muid olulisi huve, eelkõige artikli 12 lõikes 5 nimetatud juhtudel; või

c) rikub tööstus-, äri- või ametisaladust.

2. Taotluse saanud asutus võib abi osutamise edasi lükata põhjendusel, et selline abi häirib käimasolevat uurimist, süüdistuse esitamist või menetlust. Sel juhul konsulteerib taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusega, et teha kindlaks, kas abi on võimalik anda selliste tingimuste ja nõuete alusel, mida taotluse saanud asutus peab vajalikuks.

3. Kui taotluse esitanud asutus palub abi, mida ta ise ei suudaks anda, kui temalt seda palutaks, viitab ta sellele asjaolule oma taotluses. Taotluse rahuldamise üle otsustab taotluse saanud asutus.

4. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel teeb taotluse saanud asutus oma otsuse ja selle põhjendused taotluse esitanud asutusele viivitamata teatavaks.

ARTIKKEL 12

Teabevahetus ja konfidentsiaalsus

1. Käesoleva protokollil alusel saadud teavet kasutatakse üksnes käesoleva protokollil eesmärkide kohaselt..

2. Kui käesoleva protokollil alusel saadud teavet kasutatakse tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingute suhtes algatatud haldus- või kohtumenetlustes, peetakse seda käesoleva protokollil eesmärkide kohaseks. Seepärast võivad lepinguosalisel käesoleva protokollil sätete kohaselt saadud teavet ja uuritud dokumente kasutada tõenditena oma tõendusmaterjalides, aruannetes ja ütlustes ning kohtusse esitatud asjades ja süüdistustes. Taotluse saanud asutus võib nõuda teabe esitamise või dokumentide kättesaadavaks tegemise tingimusena enda teavitamise sellisest kasutamisest.
3. Kui üks lepinguosalistest soovib seda teavet muul otstarbel kasutada, peab tal selleks olema teabe andnud asutuse eelnev kirjalik nõusolek. Teabe sellise kasutamise kohta kehtivad nimetatud asutuse seatud piirangud.
4. Igasugune teave, mis edastatakse käesoleva protokollil alusel mis tahes vormis, on konfidentsiaalne või piiratud kasutusega vastavalt kummagi lepinguosalise õigusnormidele. Selle teabe suhtes kehtib ametisladuse hoidmise kohustus ja kaitse, mis antakse samalaadsetele andmetele teavet vastuvõtva lepinguosalise asjakohaste õigusnormide kohaselt. Lepinguosalisel edastavad teineteisele teabe oma kohaldatavate õigusnormide kohta.
5. Isikuandmeid võib edastada ainult kooskõlas andmeid edastava lepinguosalise andmekaitse-normidega. Kumbki lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisel oma andmekaitse-normidest ja teeb vajaduse korral kõik endast oleneva, et leppida kokku täiendavad kaitsemeetmed.

ARTIKKEL 13

Eksperdid ja tunnistajad

Taotluse saanud asutus võib anda oma ametnikele loa esineda talle antud volituste piires eksperdi või tunnistajana kohtu- või haldusmenetluses, mis käsitleb käesoleva protokolliga hõlmatud küsimusi, ja esitada menetluses vajalikke esemeid, dokumente või nende tõestatud koopiaid. Kohtus või haldusasutuses esinemise taotluses tuleb täpselt nimetada, millises asutuses ametiisik peab esinema ning millistes küsimustes ja millise ametikoha või kvalifikatsiooni tõttu seda ametiisikut küsitletakse.

ARTIKKEL 14

Abistamiskulud

1. Lepinguosalised loobuvad kõikidest sellistest nõuetest teineteise vastu, mis on seotud käesoleva protokolliga rakendamisel tekkivate kulude hüvitamisega.
2. Kulud, mis on seotud tasude ja hüvitistega, mis makstakse ekspertidele, tunnistajatele, tõlkidele ja tõlkijatele, kes ei ole avaliku teenistuse töötajad, kannab (kui on asjakohane) taotluse esitanud lepinguosaline.
3. Kui taotluse täitmiseks on vaja teha erakorralisi kulutusi, määravad lepinguosalised kindlaks taotluse täitmise tingimused ja nende kulude kandmise viisi.

ARTIKKEL 15

Rakendamine

1. Käesoleva protokolliga rakendamise eest vastutavad ühelt poolt Tšiili tolliasutused ja teiselt poolt olenevalt asjaoludest Euroopa Komisjoni pädevad talitused ning asjaomaste liikmesriikide tolliasutused. Nimetatud asutused ja talitused otsustavad kõigi käesoleva protokolliga rakendamiseks vajalike praktiliste meetmete ja korra üle, võttes arvesse oma vastavaid kehtivaid õigusnorme, eelkõige isikuandmete kaitse valdkonnas.
2. Lepinguosalised hoiavad teineteist kursis selliste rakendusmeetmete üksikasjadega, mille kumbki lepinguosaline käesoleva protokolliga sätete kohaselt vastu võtab, eeskätt üksikasjadega nõuetekohaselt volitatud talituste ja ametnike kohta, kellele on antud pädevus käesolevas protokollis sätestatud teateid saata ja vastu võtta.
3. Euroopa Liidus ei mõjuta käesoleva protokolliga sätteid käesoleva protokolliga alusel saadud teabe vahetamist Euroopa Komisjoni pädevate talituste ja liikmesriikide tolliasutuste vahel.

ARTIKKEL 16

Muud lepingud

Käesoleva protokoli sätted on ülimuslikud kahepoolsete lepingute suhtes, mis käsitlevad vastastikust haldusabi tolliküsimustes ja mis on sõlmitud või võidakse sõlmida individuaalsete liikmesriikide ja Tšiili vahel, niivõrd kui selliste lepingute sätted ei sobi kokku käesoleva protokoli sätetega.

ARTIKKEL 17

Konsultatsioonid

Käesoleva protokoli tõlgendamise ja rakendamise küsimustes konsulteerivad lepinguosalised teineteisega, et lahendada sellekohane küsimus käesoleva lepingu artikli 33.4 lõike 1 alusel loodud tolli, kaubanduse lihtsustamise ja päritolureeglite allkomitees.

_____ -

ÜHISAVALDUS
KAUBANDUST JA KESTLIKKU ARENGUT KÄSITLEVATE SÄTETE KOHTA,
MIS SISALDUVAD EUROOPA LIIDU JA TŠIIILI VABARIIGI VAHELISES
KAUBANDUSE VAHELEPINGUS

Lepinguosalised,

TULETADES MEELDE oma ühiseid väärtusi ning tugevaid kultuurilisi, poliitilisi, majandus- ja koostöösidemeid, mis neid ühendavad,

TULETADES MEELDE oma kindlat tahet ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tšiili Vabariigi vahelist 18. novembril 2002 Brüsselis allkirjastatud assotsieerimislepingut moderniseerida ja see asendada, et kajastada uut poliitilist ja majanduslikku reaalsust,

KINNITADES VEEL KORD oma kindlat tahet tugevdada koostööd ühist huvi pakkuvates kahepoolsetes, piirkondlikes ja üleilmsetes küsimustes,

OLLES VEENDUNUD, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili Vabariigi vaheline täiustatud raamleping (edaspidi „täiustatud raamleping“) ja Euroopa Liidu ja Tšiili Vabariigi vaheline kaubanduse vaheleping (edaspidi „kaubanduse vaheleping“) on mõlemale lepinguosalisele kasulikud, kuna need aitavad kiirendada majanduse taastumist COVID-19 kriisist, tekitavad majanduskasvu geopoliitilistes oludes, mida iseloomustab kasvanud ebastabiilsus, ja tihendavad veelgi nende omavahelisi sidemeid,

OLLES KINDLALT OTSUSTANUD tagada, et kaubanduse vaheleping soodustaks kestlikkust, nõnda et majanduskasv käiks käsikäes inimväärse töö, kliima ja keskkonna kaitsega, pidades täielikult kinni lepinguosaliste ühistest väärtustest ja prioriteetidest, sealhulgas toetades rohepööret ning edendades vastutustundlikke ja kestlikke väärtusahelaid, ning

TÕDEDES, et kodanikuühiskonna kaasav osalus kaubanduse vahelepingu rakendamises on esmavajalik, selleks et teha aegsasti kindlaks väljakutsed, võimalused ja prioriteetid ning jälgida nende osas kokku lepitud meetmeid,

väljendavad oma ühist kavatsust kaubanduse vaheleping kiiresti sõlmida ja teha seejärel koostööd lepingu kestlikkusaspektide rakendamisel, juhindudes järgmistest kaalutlustest:

1. Mis puutub lepinguosaliste ühisesse eesmärki edendada töötajate kaitse kõrget taset ja inimväärset tööd kõigi jaoks, siis rõhutavad lepinguosalisel oma kindlat tahet austada, edendada ja tulemuslikult rakendada rahvusvaheliselt tunnustatud tööõiguse põhinorme, nagu need on määratletud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonides. Selles kontekstis tervitavad lepinguosalisel ILO otsust lisada tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste hulka „ohutu ja tervisliku töökeskkonna“ põhimõte ja tõsta sellest tulenevalt vastavate ILO konventsioonide staatust ning püüavad need konventsioonid nõuetekohaselt ratifitseerida.
2. Mis puutub lepinguosaliste ühisesse eesmärki tegelda kliimamuutuste akuutse ohuga, siis rõhutavad lepinguosalisel oma kindlat tahet rakendada tulemuslikult ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon ja selle alusel vastu võetud Pariisi kliimakokkulepe, sealhulgas täita kohustused, mis nad on võtnud oma vastava riiklikult kindlaksmääratud panuse suhtes.

3. Mis puutub lepinguosaliste ühisesse eesmärki kaitsta ja säilitada keskkonda ja hallata oma loodusressursse kehtlikult, siis rõhutavad lepinguosaliselised oma kindlat tahet rakendada tulemuslikult mitmepoolsed keskkonnakokkulepped ja -protokollid, mille osalised nad on, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse konventsioon.

Lepinguosalised märgivad, et nende ühine eesmärk suurendada kodanikuühiskonna kaasavat osalemist ja vahetada korrapäraselt arvamusi oma vastavate sise-konsultatiivrühmadega, sealhulgas asjakohaste tehnilise abi projektide alal, moodustab kaubanduse vahelepingu kaubanduse ja kehtlikkuse aspekti. Lepinguosalised rõhutavad oma kindlat tahet edendada ja hõlbustada oma vastavate sise-konsultatiivrühmade vahelist suhtlust vahendite abil, mida nad peavad sobivaks, sealhulgas korrapärase koosolekute teel. Lepinguosalised väljendavad oma kavatsust toetada sise-konsultatiivrühmi kooskõlas oma siseriiklike õigusnormide ja poliitikaga.

Kaubanduse vahelepingus sisalduva kaubandust ja kehtlikku arengut käsitleva 26. peatüki (edaspidi „kaubanduse ja kehtliku arengu peatükk“) rakendamisel püüavad lepinguosaliselised keskenduda ühiselt välja selgitatud kehtlikkusalastele prioriteetidele. Lepinguosalised küsivad kodanikuühiskonnalt arvamusi ja kutsuvad kodanikuühiskonda osalema kõnealuse peatüki rakendamisega seotud küsimustes, sealhulgas lepinguosaliste võetud kohustuste järelmeetmete asjus.

Kaubanduse vahelepingu jõustudes algatavad lepinguosaliselised selle kaubandust ja kehtlikku arengut puudutavate aspektide ametliku läbivaatamise vastavalt kõnealuse lepingu artiklile 26.23, et kaaluda võimalust inkorporeerida sellesse vastavalt vajadusele lisasätteid, mida kumbki lepinguosaline võib tol ajal asjakohaseks pidada, sealhulgas oma vastava sisepoliitika arengu kontekstis ja arvestades oma viimase aja tegevust rahvusvaheliste lepingute alal, mida lepinguosaliselised võivad pidada sobivaks. Sellised sätted võivad eelkõige käsitleda kaubanduse ja kehtliku arengu peatüki täitmise mehhanismi edasist tugevdamist, sealhulgas võimalust kehtestada täitmisetapp, ja viimase abinõuna sobivate vastumeetmete kehtestamist.

Ilma et see piiraks läbivaatamise tulemusi, kaaluvad lepinguosalisel ühtlasi võimalust lisada kaubanduse vahelepingusse selle olulise elemendina Pariisi kliimakokkulepe.

Lepinguosalised püüavad viia läbivaatamisprotsessi lõpule 12 kuu jooksul ja inkorporeerida läbivaatamisprotsessis kokku lepitud tulemused sellesse, muutes kaubanduse vahelepingut nimetatud lepingu artikli 33.9 kohaselt.